

Albanië door de bocht pagina 4	Fortuna wint van Feyenoord: 3-2 pagina 23	Hoe een balletje moet rollen pagina 29	Tien jaar CDA pagina 33	Onderhoud flats niet optimaal pagina 43
Belgische para's actief in Rwanda pagina 5	Frans Houben in de beklagdenbank pagina 28	D'r Jo Haan doet het nog één keer pagina 31	Krijg je kanker van eten, of niet? pagina 35	RTV/Show Het wrange afscheid van Tom Egbers pagina 51
Politiek maakt zich op voor beschouwingen pagina 7	Roerige voorbereiding Intercai Eaters pagina 28	Jan van Eyck terug in Maaseik pagina 42	Te weinig aandacht voor beroerten pagina 37	Programma's voor het weekeinde pagina 53 en 55

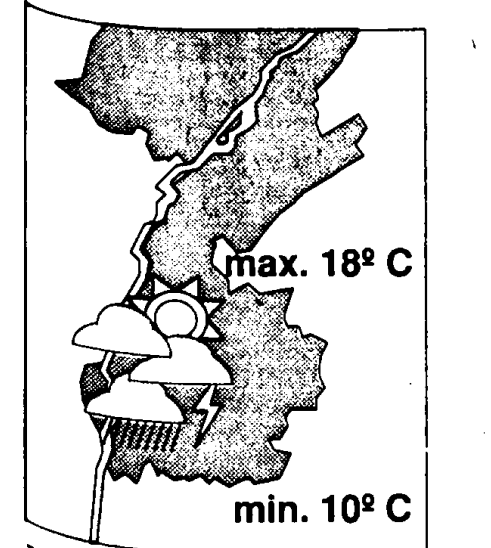
Verkeerde Duitsers aan de lijn door eenwording

DEN HAAG - Veel Nederlanders krijgen door de Duitse eenwording onnodig een hoge telefoonrekening. Zij verkeren ten onrechte in de veronderstelling dat ook het landnummer van

Elf miljoen IPR beloofd

MAASTRICHT - Tot oktober dit jaar is in totaal 11 miljoen gulden aan IPR-gelden toegezegd voor vestigingen of uitbreidingen van bedrijven in Limburg. Dat meldde gedeputeerde Lodewijks gisteren in de commissievergadering Economische Zaken van de provincie.

het geld gaat naar zes bedrijven in de Westelijke Mijnstreek, negen in het oostelijk Zuid-Limburg en zeven in het noordelijk Zuid-Limburg. In totaal investeren die bedrijven 55 miljoen gulden. De investeringen leiden tot 103 arbeidsplaatsen. Bij acht bedrijven gaat het om vestigingspremies die leiden tot 161 arbeidsplaatsen en bij 14 bedrijven gaat het om uitbreidingen die leiden tot 142 arbeidsplaatsen.

max. 18° C

min. 10° C

VEEL WIND

Vandaag voert een krachtige zuidwestelijke luchtstroming zachte en vochtige lucht aan. Op de meeste plaatsen is het droog en half tot zwaar bewolkt. Tijdens de opklaringen vanmiddag kan de temperatuur oplopen tot 18 graden. De minimumtemperatuur voor de komende nacht bedraagt circa 10 graden. Zaterdagochtend passeert een koufront waardoor er zondag koelere lucht onze provincie binnestroomt. Tijdens de koufrontpassage is er enige tijd regen, mogelijk met onweer. Zondagmiddag wordt het niet warmer dan 14 graden en zijn er naast flinke opklaringen ook enkele buities.

VANDAAG:
zon op: 06.48 onder: 18.06
maan op: 18.24 onder: 09.42

Veel boeren zullen er in inkomen op achteruit gaan

Oost-Duitsland (37) nu hetzelfde is als dat van West-Duitsland. Doordat netnummers en abonneenummers in Oost en West veel overeenkomst vertonen krijgt men dus vaak verkeerde Duitsers aan de lijn.

Dit misverstand heeft al geleid tot honderden telefoontjes naar het informatienummer van de PTT. Volgens een woordvoerder van deze onderneming zal het wel tot 1992 duren voor de eenwording zo ver gevorderd is dat het nieuwe Duitsland toe kan met één landnummer.

● Rebellenleider kolonel Alexander Noble riep gisteren tijdens een persconferentie de regering in Manila nog op tot onderhandelingen over de onafhankelijkheid van het eiland Mindanao. Enkele uren later gaf hij zich over.

(ADVERTENTIE)

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

Vandaag op de pagina's 24-30-32-34-36-38-40-52

(ADVERTENTIE)

leo kleikers mode

Welkom...

EEN NIEUW SEIZOEN
EEN NIEUWE ENTREE
EN EEN NIEUWE HERFST/WINTER COLLECTIE

Raadhuisstraat 11, Geleen
Tel. 04490-42091

(ADVERTENTIE)

Winkelcentrum 1 LOON

U treft 't in 't Loon.

HOMERUSPLEIN HEERLEN

Verrassende beslissing regering- Thatcher

Brits pond sterling in Europees muntstelsel

Leider militaire rebellie capituleert

Van onze correspondent

MANILA - De leider van de militaire rebellie op het zuidelijke Filipijnse eiland Mindanao heeft zich gisteravond (Ned. tijd) overgegeven aan het leger. Kolonel Alexander Noble werd aangehouden toen hij de kazerne trachtte te verlaten waar hij en zijn troepen zich sinds donderdag hadden verschanst.

Volgens een legerwoordvoerder vluchtten de rebellerende troepen weg van de basis in Butuan, na hevige bombardementen van de luchtmacht. Volgens berichten hadden de muiters van kolonel Noble, een voormalig hoofd van de presidentiële lijfwacht, zich teruggetrokken op de Evangelista Basis, buiten de stad Cagayan de Oro. Hier werd Noble gearresteerd.

Geruchten

Volgens een legerwoordvoerder is de rebellie voorbij. Hoeveel militairen er zijn gesneuveld, is niet bekend. In de Filipijnse

Van onze correspondenten

LONDEN/BRUSSEL - Het Britse pond sterling maakt vanaf maandag deel uit van het wisselkoersmechanisme van het Europees Monetair Stelsel (EMS). Dat maakten gisteren minister van Financiën John Major en premier Thatcher volslagen onverwacht bekend. Gelijkzijdig met de toetreding van het pond tot het EMS zal ook de Britse officiële rente van 15 tot 14 procent worden verlaagd.

Het nieuws over de toetreding van het pond leidde ogenblikkelijk tot chaotische taferelen in de City, het financiële centrum van Londen (en Europa). De effectenbeurs bleef een uur langer open en binnen een paar kwartier was de waarde van de aandelen met 70 miljard gulden gestegen. Ook de koers van het pond schoot als een raket omhoog. De Londense zakenwereld had, evenals de oppositiepartijen, al maanden aangedrongen op de toetreding tot het EMS.

Rente

De toetreding van het pond maakt een verlaging van de rentestand mogelijk, omdat de hoge rente minder nodig is om het pond te beschermen. Een koersval van een EMS-munt is vrijwel uitgesloten omdat de centrale banken van de aangesloten landen verplicht zijn een dergelijke koersval te verhinderen.

Niet alleen betekent de lagere rentestand dat de industrie goedkoper kan lenen (en dus investeren), hij betekent ook een verlichting voor de miljoenen schuldenaren.

Verbijsterd

Terwijl de financiële wereld al opgewonden reageerde op het besluit van de regering, werd in politieke kringen ronduit verbijsterd gereageerd. Politici van de oppositie Labour Partij en van de Liberale Democraten waren woedend over het tijdstip van toetreding, dat samenvalt met het begin van het congres van de Conservatieve Partij.

Bij de Europese Commissie in Brussel toonde men zich gisteravond zeer verheugd over de stap. Brussel heeft al lang aangedrongen op deelname van het pond in het EMS, omdat dit de monetaire eenheid in de EG bevordert.

Ook premier Lubbers en vice-premier Kok hebben positief gereageerd op de toetreding van het pond tot het EMS. Na afloop van het kabinet-beraad liet Lubbers gisteren weten het Britse besluit 'prima' te vinden.

Zie verder pagina 5

● Corazon Aquino mist charisma

(ADVERTENTIE)

Geulhal VALKENBURG

6e MEUBEL BEURS

6 t/m 14 oktober 1990

Openingstijden: za en zo 10 - 18 uur, overige dagen 17 - 22 uur

Entree: f 6,00 p.p.

WoonMaand

Irak trekt voor VN van leer tegen Amerika

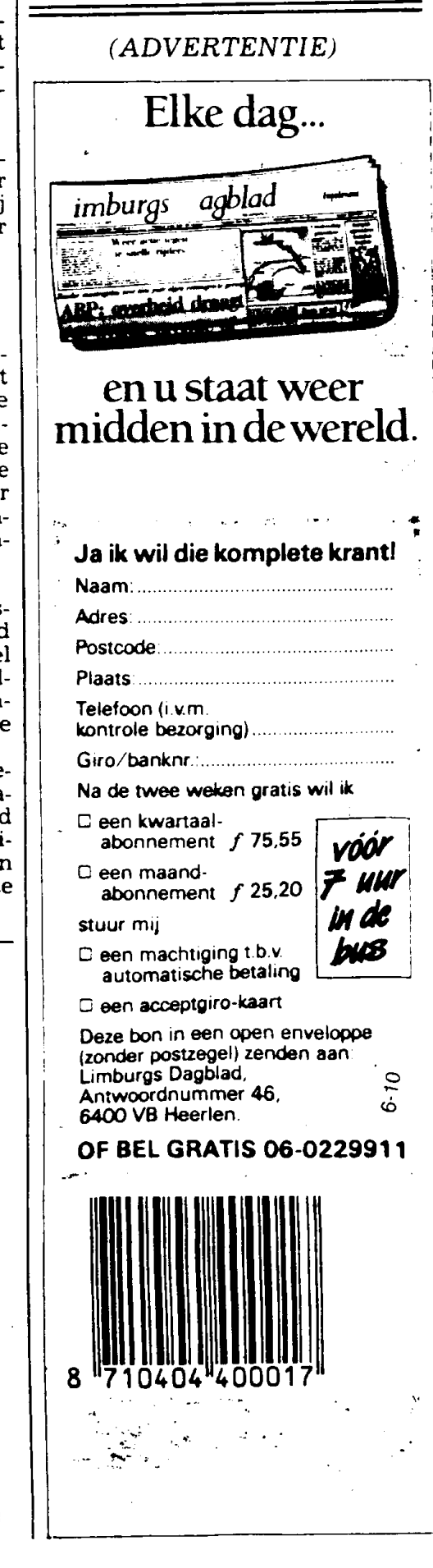
NEW YORK - Irak heeft de Verenigde Staten en hun bondgenoten er gisteren van beschuldigd in hun streven naar controle over de olievoorraden in het Midden-Oosten 'de hele wereld naar de rand van een verwoestende oorlog te voeren'. De tekst van de redevoering van minister van Buitenlandse Zaken Tariq Aziz voor de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties werd vooraf door een Iraakse diplomaat verspreid.

Anders dan in voorgaande jaren is Aziz deze keer niet persoonlijk naar New York gekomen om zijn redevoering uit te spreken, omdat de Verenigde Staten geen landingsrechten wilden afgeven voor het vliegtuig dat de Iraakse delegatie wilde gebruiken.

In zijn toespraak volgde Aziz een harde lijn en beschuldigde hij de Veiligheidsraad van de VN van hypocrisie, omdat de raad de Iraakse inval in Koeweit wel krachtig heeft veroordeeld maar Israël toestaat om Arabisch grondgebied bezet te houden dat in 1967 en 1973 veroverd werd. Aziz stelde voor alle problemen in het Midden-Oosten - Palestina, Libanon, de Golf en andere - 'op gelijke voet' te behandelen.

Volgens de Iraakse redevoering zijn de VS er op uit de olievoorraden in de Golf onder controle te krijgen 'om de vrije hand te hebben in het manipuleren van de behoeften van de wereld, met name de behoeften van de volkeren van de Derde Wereld'. In de regio hebben de VS en hun bondgenoten 'op een wijze die zijn weerga in de hedendaagse geschiedenis niet kent, schepen, vliegtuigen en grondstrijdkrachten gemobiliseerd, waarmee zij de hele regio, nee, de hele wereld naar de rand van een verwoestende oorlog hebben gevoerd'.

(ADVERTENTIE)

Elke dag...

en u staat weer midden in de wereld.

Ja ik wil die complete krant!

Naam: .....

Adres: .....

Postcode: .....

Plaats: .....

Telefoon (i.v.m. controle bezorging): .....

Giro/banknr.: .....

Na de twee weken gratis wil ik

☐ een kwartaalabonnement f 75,55

☐ een maandabonnement f 25,20

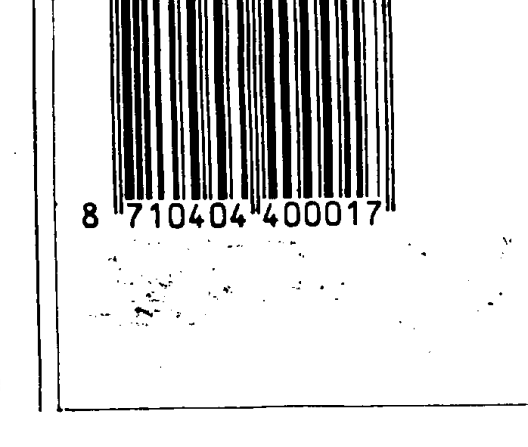
stuur mij

☐ een machtiging t.b.v. automatische betaling

☐ een acceptgiro-kaart

Deze bon in een open enveloppe (zonder postzegel) zenden aan Limburgs Dagblad, Antwoordnummer 46, 6400 VB Heerlen.

OF BEL GRATIS 06-0229911

8 710404 400017

K

Expositie van recent werk in galerie Signe in Heerlen

Het rollenspel van Hans Giesen

HEERLEN – Hans Giesen bracht zijn jeugd in Heerlen door. Hij bezocht de Maastrichtse academies en Ateliers 63 in Haarlem. Hij woont sinds jaar en dag in Amsterdam en loopt nu tegen de vijftig: in de tijd van de Artshockbeweging was hij als medestander een van de jongste. Ook in de Amsterdamse kunstscène van de jaren zestig hoorde hij bij de jongere revolutionairen. Veel grimmigs kan zijn optreden daar niet hebben gehad denkt iedereen die hem kent of die hem nu blond, blozend en minzaam tussen zijn publiek ziet staan in Galerie Signe te Heerlen. Dat hij Amsterdammer is geworden is aan zijn tongval niet te horen. Hij was nooit honkvast, eerder beweeglijk en bezig. Ieder jaar was hij wel in mediterrane gebieden doende in blakerend zonlicht gouaches te schilderen en al geruime tijd ontstaat ook het grootste deel van zijn geschilderd oeuvre in een atelier op het eiland Paros.

De reeks van zijn veelvuldige tentoonstellingen vermeldt namen van steden in Griekenland, Zwitserland en Portugal. Maar hij is blij met zijn tentoonstelling bij Signe: zijn eerste successen waren zijn presentaties in Heerlen, in 1965, in 1983 en 1984 en het jaar daarna – onder de titel 'Ik spring over mijn schaduw' – in Kerkrade, zijn geboorteplaats.

Exotisch

Ook zijn nieuwe tentoonstelling draagt de kenmerken van zijn reislust. Er zijn sporen van zijn doordringen in de woekerende binnenlanden van Mexico in een reeks overschilderingen van kleurenfoto's – een incidenteel verschijnsel in

zijn creatieve bezigheid – en er zijn exotische titels rond plaatsnamen als Palenque en Cuernavaca. Toch had bij Giesen de reislust met de inhoudelijkheid van zijn schilder-kunst zelden een wezenlijk verband. Ook bij Signe is hij in een oogopslag herkenbaar als een man die zich meer bij de mensen betrokken voelt dan bij hun décor.

Zo trad hij ook als schilder naar buiten in het begin van de jaren tachtig – nadat hij een periode had afgesloten waarin hij zich bezighield met het maken van abstracte collages, en met driedimensionale toestanden die iets met theater van doen hadden en waarin muziek een rol speelde. Als zijn werk sindsdien iets

• 'Nacht en dag, de reis van de dichter', olieverf van Hans Giesen.

van theater in zich heeft blijven dragen, dat zou dat het affectieve element daarin kunnen zijn, het soms hartstochtelijk op de toeschouwer en op verstaanbaarheid gerichte. Er was altijd wel iets van drama, van een gemoedstoestand, van een gebeurtenis of van een interactie, een rollenspel van personen of van tot menselijk leven betoverde wezens.

Laatbloei

En zo is het nog steeds: er zijn geen onverhoedse mutaties in de schilderkunst van Giesen. Hij heeft haar mogelijkheden niet opnieuw te onderzoeken. Hij is daar lang geleden mee bezig geweest: als hij zichzelf een laatbloei noemt komt dat omdat in zijn schilderkunst ooit als bij toverslag een aantal wezenlijke dingen op zijn plaats gevallen is, schijnbaar voor goed.

Hij kon er vanaf dat moment een mensenleven mee vooruit. Zoals zijn geworden is, direct, fleurig en heftig, kon hij er zijn liefde voor vorm en kleur in kwijt, zij bood hem ruimte voor grote schilder-kunstige gebaren en voor het botvieren van trefze-

kerheid in vele jaren geëffend: het is heel moeilijk zo dun, helder en direct te schilderen met olieverf en acryl soms op ongeprepareerd doek alsof het om aquareel ging. Hij vergelijkt het beginnen aan een schilderij met het zich begeven in een zee waarvan men niet weet wat er schuilt onder haar oppervlak.

Eigentijds

Zij gaf hem ook de kans een actueel en eigentijds beeld te scheppen – ook zonder op snel wisselende trends en modernismen in te spelen. Tenslotte gaf zij hem de ruimte om zijn geheime bekommernissen uit te drukken over de grote wereld, maar vooral over de kleine; over de mensen in hun moeizame betrekkingen tot elkaar en in hun eenzaamheid 'uitgezongen onder zware vleugels' of van eenzaam 'hond blaftend naar een eeuwig groene populier'.

Veel van zijn vroeger werk dat zich door een poëtische uitstraling in de herinnering hechtte is niet meer achterhaalbaar. Er is straks een gelijktijdige tentoonstelling in Gent. Zijn creativiteit wortelt in vruchtba-

re bodem: zij gaat door. De vergelijking met het verschijnen van dichtbundels dringt zich op: het zal ook geen toeval zijn dat dichters optreden in Giesens iconografie – en is ook bij Signe een 'dwalende dichter' te zien. Ooit heeft hij de woorden van Bob Dylan op zich zelf betrokken: 'I am a poet - I know it'.

Misschien kan men aan de hand van zijn recentere werk bij Signe – zijn twintig werken daar zijn van 1989 en 1990 – vaststellen dat de op menselijke gemoedstoestanden betrokken thematiek van Giesen weliswaar is uitgebreid met interactie tussen mensen en hun decor: het landschap, de bergen en de zee dienen soms tot metafoor. Maar dat het optreedt in antropomorfe vormen: als geest, de geest van de plaats, voelbaar in de fascinatie van het woekerende oerwoud, in de magie van cultusplaatsen, het orakel van Delphi en raadselachtige Minoïsche ruïnes. En zichtbaar in de berg van Cuernavaca, die slaapt als een vrouw. Schilderijen van Hans Giesen, galerie Signe Heerlen tot 29 oktober.

pieter defesche

Wintersprijs 1990 voor P. Claessens

SITTARD – De Alphons Wintersprijs 1990, de prijs voor amateur beeldende kunstenaars in onze provincie, is gisteravond in het de aula van het klooster van de Zusters van het Kostbaar Bloed uitgereikt aan de schilder P. Claessens uit Obbicht. Hij kreeg de prijs voor zijn schilderij 'Peintre et modèle', dat volgens de jury laat zien dat met een eeuwenoud thema nog steeds on-eindig gevarieerd kan worden. Uit het totale aanbod van 238 inzenden werden 86 werken ge-

teerd, die tot en met 28 oktober zullen zijn in het Kritzraed van Sittard. Het is voor de maal dat de Alphons Wintersprijs wordt uitgereikt. De tweede prijs is toegekend aan Fleuren uit Brunsum voor zijn suele communicatie, volgejury een uiterst verrijnd pane dat bijzonder goed is van comtie, kleurstelling en techniek derde prijs ging naar mevrouw Sinke-Kwakkel uit Neder voor haar schilderij 'Klapro Boisson'.

Naast deze drie prijzen kende juryleden Thijs Vossen, Willem de Winter en voormalig huu kunstenaar en kunstpromoto phons Winters zelf, initiatief en naamgever van de prijs, no eervolle vermeldingen toe aan Aussems uit Elsloo, mevrouw den Brink-Steenbergen uit G veld, W. Claessens uit Heerlen, Erens uit Elsloo, mevrouw J. uit Voerendaal, P. Kuntzelaar Tegelen, mevrouw A. Lap uit V mevrouw G. Meijs-Renkens Maastricht, Fred Petermann Landgraaf en H. Sillen uit Hoo De expositie in het Kritzraedt geopend van dinsdag tot en vrijdag van 10.00 tot 17.00 uur, dag en zondag van 14.00 tot uur.

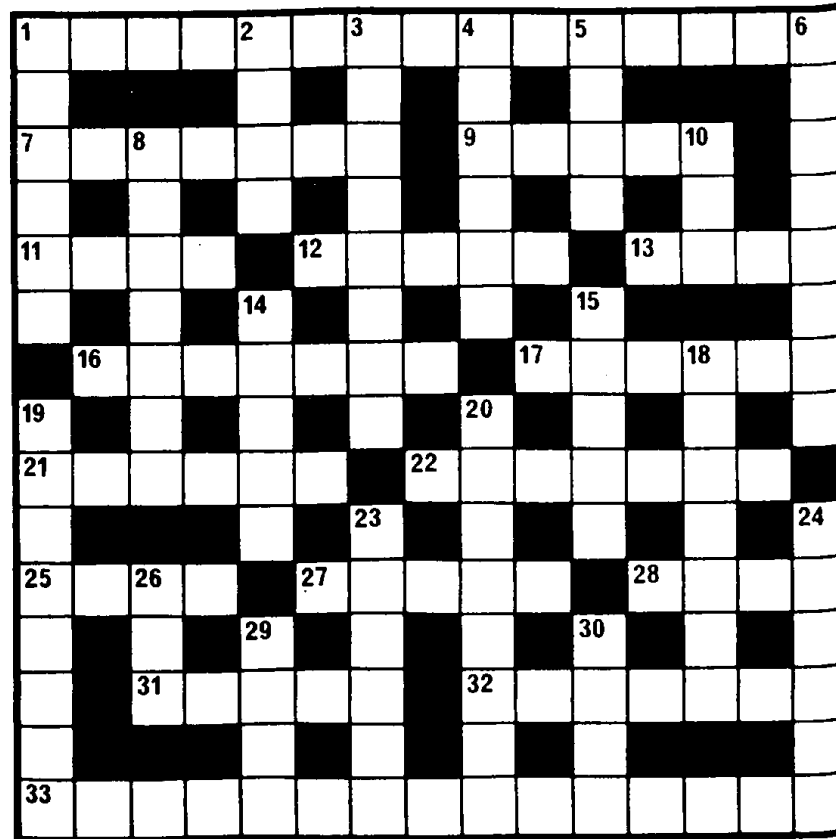
Nieuwe tekencursus

HEERLEN – De creativiteitscentra van Geleen, Heerlen en Weert hebben de Certificaatscursus tekenen-/handvaardigheid ontwikkeld. De drie belangrijke aspecten in deze cursus zijn vormgeving, techniek en kunstbeschouwing. De totale cursus heeft een omvang van 360 lessen, verdeeld over drie fases van twee jaar: in de eerste fase staat centraal de theorie van de beeldtaal en het onderzoek naar expressiemogelijkheden. Fase twee is het uitdiepen van deze elementen en in fase drie kiest de cursist zelfstandig een onderwerp. Voor meer informatie 04490-50112.

Oplossing van gister

K I N A - B R E
O - M A N I E
K A - N E S
E I S - R - H
T R I C O T A
S R - E G
B L A U W M E
A A L - O - L
N S - A L M -
J - R A F E L
O L Y K - S T Y

cryptogram

Horizontaal: 1 Dat is natuurlijk voor de hand liggend (15); 2 Vindt u iets duidelijk te kennen geven niet 'n vak apart? (7); 9 Voor die deur staat men liever niet! (5); 11 Karakter van wezen? (4); 12 Ria staat achter vader om de verworping een beter leven te bieden (5); 13 Klap die soms veel pijn doet (4); 16 De meeting werd bijgewoond door een groot aantal personen (7); 17 'n Valse Indogermaanse volksstam? (6); 21 Verslag dat een opstootje uitlokt? (6); 22 In hoge mate dom en beschenken (7); 25 Er is een steutel nodig om dit te ontcijferen! (4); 27 Als verwijt krijgt men het hierop (5); 28 Aan zo'n dier zijn paarden niet besteed (4); 31 Deze waterkering vindt men niet alleen in Zeeland! (5); 32 Is degene die de rekening voldeed al hersteld? (7); 33 Nasporing met karakter? (15).

Verticaal: 1 Bedilliger vis vol levekracht (6); 2 De winnaar trekt aan langste (4); 3 Zij maakt in haar verbindingskracht van een mug een olifant (8); 4 Zo te horen is dit een kleine met hartstocht (6); 5 Wettig huwelijk (4); 6 Het verder gaan door vliegvaart? (8); 8 Met een voertuig dwik in het schip zitten (7); 10 Moet beta worden ondanks al zijn gedraai! (3); Dat is zot! Die munt accepteert men niet als betaalmiddel (5); 15 Breek schoeisel (5); 18 Goede reis, zeem (7); 19 Kledingwijzen in Friesland (20) Ook in de Belgische stad Boom u hierin zweten! (8); 23 Snel, er zit een overschot in de kamerpot! (6); Impressie die in boekvorm verschijnt (6); 26 Verhoogde tafel (3); 29 Is tweemaal gelukt een balletrokje te knagen? (4); 30 Ook een uitblinker valt eens! (4).

exposities

Van Dijk en Bonke bij Van den Besselaar

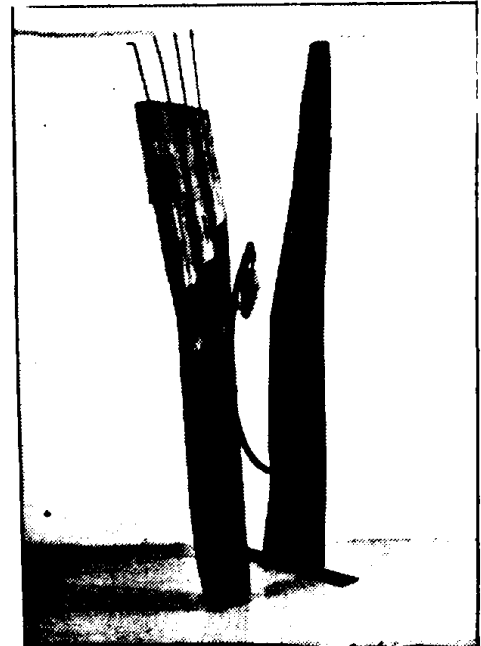
MAASTRICHT – in Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a te Maastricht, wordt morgenmiddag een tentoonstelling geopend met schilderijen, tekeningen en etsen van de jonge Leidse kunstenaar Martin van Dijk en met objecten van de in Ubachsberg wonende kunstenaar Ben Bonke. Deze tentoonstelling loopt tot en met 28 oktober en is geopend van donderdag tot en met zondag van 13.00 tot 17.30 uur.

Martin van Dijk (1963) maakt schilderijen die door het helder kleurgebruik een vrolijk optimistische sfeer uitstralen. Zijn schilderijen zijn landschappen, waarin de mens actief aanwezig is: mensen in stad of bos, maar ook flarden muziek, film of poezie vormen de aanleiding tot zijn schilderijen. Door het op energieke en spontane wijze aanbrengen van kleur en structuur maakt hij, ergens in het grensgebied van abstractie en figuratie, zijn schilderijen, waaruit Van Dijk's plezier in zijn werk duidelijk valt af te leiden.

Volgens Ben Bonke (1950) kan zijn werk als een dagboek gelezen worden. Een belangrijk thema, dat in allerlei vormen terugkeert, is het vogelmotief. Vleugels, propellers en een performance met een vliegend object getuigen van zijn kritische houding ten opzichte van de wereld om hem heen. De kunstenaar ziet zich als een moderne Icarus, die het onmogelijke probeert te bereiken: ontvluchten. Ben Bonke werkt met steen, hout, ijzer, touw en koper. Zijn werk boeit zowel door de esthetische schoonheid als door de vragen die het bij de kijker kan oproepen.

Foreign Art in Melkfabriek

SITTARD – Kunstcentrum De

• Object van Ben Bonke, te zien in galerie Anny van den Besselaar.

Melkfabriek, Agricolastraat 73 te Sittard, staat in oktober, november en december in het teken van de buitenlandse kunst. Drie kunstenaarsinitiatieven uit achtereenvolgens Frankrijk, Duitsland en Denemarken presenteren zich met enkele Limburgse collega's.

De Franse kunst komt het eerst aan bod tijdens dit festival, een initiatief van Jos Clevers van De Melkfabriek. Het Frans kunstenaars initiatief Poles Art bestaat uit een groep kunstenaars die incidenteel samenkomen om gezamenlijk aan projecten en exposities mee te werken. De initiatiefnemer van Poles Art zegt hierover: 'Poles Art vit mais n'existe pas' wat zoveel betekent als Poles Art leeft maar bestaat niet. Het uitbundig kleurgebruik en de materiaalkeuze verraden het Zuidelijk temperament van deze kunstenaars. In de expositie worden beeldhouwwerk, schilderijen, installaties en fotografie samengebracht. De Limburgse deelnemers aan deze manifestatie zijn Jeff Berendhuyzen, Ed Dirks, Jacques van Lent, Marc Otte, Joris Rademaker en Lex Timmermans. De tentoonstelling wordt morgenmiddag om 14.00 uur geopend en is verder te zien op de zondagen 14 en 21 oktober van 14.00 tot 18.00 uur.

verder

... exposeert **Frits Jansen** van 7 oktober tot en met 1 november in galerie Voorburg van kasteel Limbricht. Open dinsdag tot en met zaterdag van 11.00 tot 23.00 uur, zondag van 12.00 tot 23.00 uur.

... is er in kasteel Hoensbroek een expositie met beelden, schilderijen, lino's en objecten te zien van **Alfons Stadhouders**. Tot en met 28 oktober, open van 10.00 tot 12.00 en van 13.30 tot 17.00 uur.

... zal zich galerie en beeldentuin De Keerder Kunstkamer van 18 tot en met 22 oktober presenteren op de internationale kunstbeurs **Gent Lineart**. Galerieuze Joost Gadiot toont er schilderijen van Marli Hommel, Willem Stoop en Lou Thissen en beelden van Jack Poell en Jan Praet.

... wordt in de Aula Minor te Rolduc een expositie gehouden van moderne iconen van de Oostenrijkse iconenschilder **Anton Wollenek**. Van 7 t/m 25/10, dagelijks open van 11-17 uur.

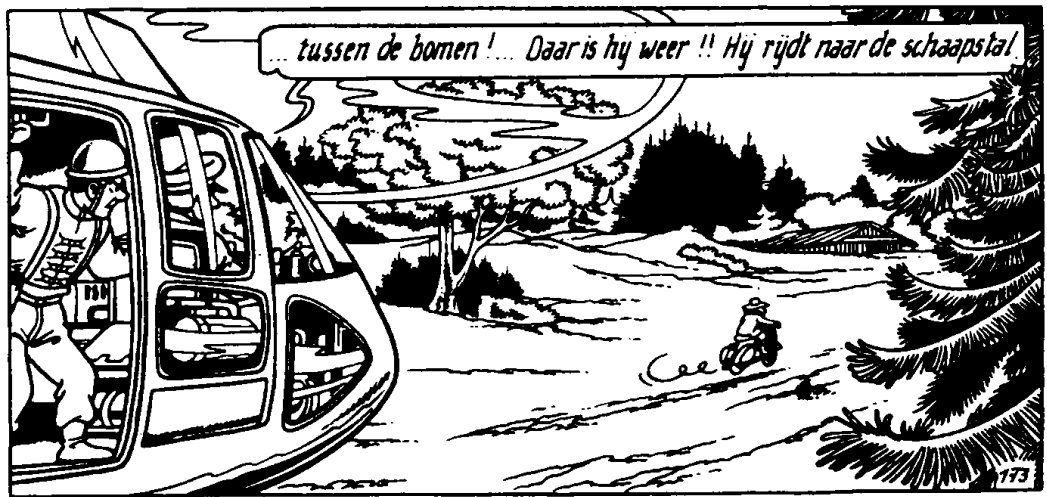
... is in kunstcentrum Simera, Bogaardenstraat 40b te Maastricht, werk te zien van de kunstenaar **Luske**. T/m 11 november, open dinsdag tot en met zaterdag 13.30 tot 18.00 uur.

... Galerie Michel Knops, Steenweg 44 te Sittard, toont van 7 t/m 29/10 schilderijen van **Jaap Knip** uit Leeuwarden. Open dinsdag tot en met donderdag 11-17 uur.

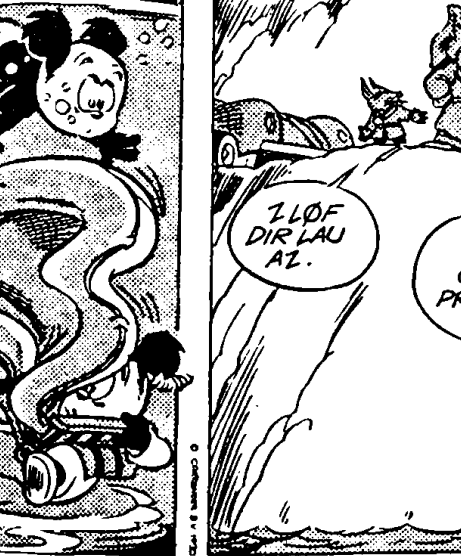
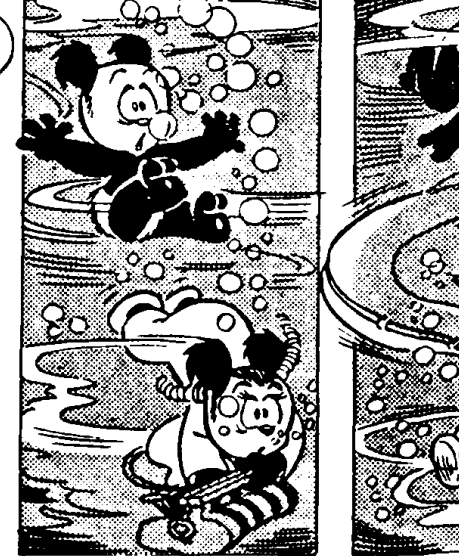

• Olieverfschilderij van Luske, te zien bij Simera.

de goalgetter

panda en de meesterspionne

recept

Hartige taart van kwarkdeeg

Kwark kan niet alleen dienen als vulling voor zoete en hartige taarten, maar er kan ook deeg mee gemaakt worden. Vulling eventueel naar eigen inzicht variëren. Benodigheden voor 4-6 personen: 225-250 g magere kwark, 4 el zonnebloemolie, 225-250 g bloem, zout, paneermeel, 1 flinke ui, 1 rode, groe-

ne en gele paprika, 100 g ham, boter, peper en zout, 100 g geraspte kaas.

Roer kwark in kom glad met olie. Voeg bloem toe en meng dooreen. Strooi snufje zout erover en kneed snel tot soepel deeg. Vet quiche- of springvorm in met boter en bekleed vorm met deeg. Wand niet hoger dan ca. 2-3 cm bekleed. Zet vorm koel weg. Pel ui en snipper ze. Halveer paprika's, verwijder zaad- en zaadlijsten en snijd vruchtvlees in

repen. Versnipper plakken ham. Verhit boter en fruit uisnippers en reepjes paprika zacht. Kruid met peper en zout. Meng reepjes ham door gefruït mengsel. Strooi laagje paneermeel op bodem van de vorm en schep vulling erin. Bestrooi met geraspte kaas en bak taart in ongeveer 30 minuten in voorverwarmde oven van 200°C – stand 4.

huub meijer

Uitgeversmaatschappij

Limburgs Dagblad

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemond
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon: abonnementen:
045-739881
advertenties:
045-739886
Piccolo-advertenties:
045-719966

Banken: ABN Bank Heerlen
57 75 35 935
Postbank
10 35 100

Rayonkantoren:
Brunsum 045-2563
Geleen 04490-468
Heerlen-Centrum 045-7177
Kerkrade 045-452932/455
Maastricht 043-2544
Roermond 04750-184
Sittard 04490-155
Valkenburg 04406-150

Fax:
redactie 045-7392
advertenties 045-7392

Telex:
redactie 5612

Abonnementsprijzen:
bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal f 75,-
per maand f 25,-
losse nummers f 1,-

Bindend studieadvies studenten

voor het afgeven van een bindend advies, aldus de woordvoerder. Zij worden echter niet tot verwijzing verplicht.

Het bindend advies is één van de onderdelen uit een hoofdlijnenakkoord dat minister Ritzen en de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universitei-

ten (VSNU) binnenkort hopen te sluiten. Net als in het akkoord tussen Ritzen en de hogescholen, dat twee weken geleden tot stand kwam, maken de partijen daarin afspraken over de ontwikkeling van, in dit geval, de universiteiten in de komende jaren. De universiteiten zullen zich in-

spannen om elke student na de propedeuse zo mogelijk in drie jaar naar de eindstreep te brengen, zo vermeldt de concepttekst van het akkoord dat gisteren door de VSNU-voorzitter P. van der Schans aan de bestuurders van de universiteiten is voorgelegd.

Voor de propedeuse staat straks net als nu in principe één en maximaal twee jaar. Voor minister Ritzen is deze afspraak van belang omdat hij de zogeheten 'verblijfsduur' van studenten in het hoger onderwijs wil beperken.

Gespannen situatie in hoofdstad Ljubljana

Leger bezet gebouw Sloveense militie

LJUBLJANA/BELGRADO - Het Joegoslavische leger heeft in de nacht van donderdag op vrijdag het hoofdkwartier van de militie van de republiek Slovenië in de hoofdstad Ljubljana bezet. Dit meldde radio-Ljubljana. De bezetting door federaal Joegoslavische troepen komt nadat het parlement van Slovenië, in het noordwesten van het land, had geweigerd zijn eigen defensieapparaat, de zogenaamde territoriale verdediging, te stellen onder het commando van de Joegoslavische strijdkrachten. Daarop droeg het staatspresidium in Belgrado het leger op het besluit ongedaan te maken en zelf weer het bevel op te nemen.

In Ljubljana vergaderden gisteren diverse leidende organen koortsachtig om zich op de situatie te beraden. Voor het bezette gebouw van de Sloveense territoriale defensie verzamelden zich meer dan duizend mensen, die de in- en uitgaande legerofficieren beschimpten. In het hoofdkwartier zou het leger 20 tot 25 burger-medewerkers van de militie vasthouden. De sfeer bij het ge-

bouw, dat door militaire voertuigen is omsingeld, was uiterst gespannen.

Bewaakt

Radio-Belgrado meldde dat strategische gebouwen in de Sloveense hoofdstad Ljubljana worden bewaakt door de Sloveense politie. Het direct naast het militie-hoofdkwartier gelegen gebouw van het Sloveense ministerie wordt zwaar bewaakt. Kennelijk vrezen de Sloveense autoriteiten dat het federale Joegoslavische leger ook dit zou willen overnemen.

In de in juli door het Sloveense parlement aangenomen soevereiniteitsverklaring van de republiek, eiste het het recht op de Sloveense territoriale verdediging onder eigen commando te brengen. Het Joegoslavische leger, waarvan het collectieve presidentschap opbevelhebber is, is volgens berichten vastbesloten de oprichting van afzonderlijke legers in welk deel van Joegoslavië dan ook, te voorkomen.

punt uit

• Pacemaker

De cardiologen dr. M. Landman en dr. P. Senden van het Amersfoortse ziekenhuis De Lichtenberg hebben samen met een Nederlandse producent een nieuwe pacemaker ontwikkeld en bij een patiënt geïmplant. Het gaat om een pacemaker waarin niet een, maar twee sensoren zitten. De twee sensoren geven de pacemaker voortdurend informatie over de spanning van de patiënt. De pacemaker past aan de hand van die gegevens het ritme aan waarmee stroomstootjes aan het hart worden gegeven.

• Camera

Een onbekende man heeft gistermorgen een snelheidscontrole-camera bij de A13 (rijksweg Den Haag-Rotterdam) met benzine overgoten en vervolgens in brand gestoken. De camera hangt boven de rijksweg ter hoogte van de afslag Luchthaven Zestienhoven. Om daar te komen was de man via de opbouw naar boven geklommen.

• Oltmans

Een rechtbank in Nederland kan een vreemde staat niet failliet verklaren. De civiele kamer van de Hoge Raad heeft dat onlangs bepaald in de zaak van publicist Willem Oltmans tegen de Republiek Suriname. Oltmans vroeg vorig jaar de rechtbank in Den Haag om het faillissement van de republiek. Hij meende nog geld te goed te hebben van de regering Bouterse voor bewezen diensten. De rechtbank wees het verzoek van Oltmans af.

• Thuiszorg

Het Academisch Ziekenhuis Groningen (AZG) wil de komende drie jaar nagaan of het verplaatsen van zorg van het ziekenhuis naar de thuiszorg mogelijk is. Dit project intensieve thuiszorg omvat het instellen van een centraal bemiddelingspunt en het ontwikkelen van zorgprotocollen.

• Wurging

De officier van justitie bij de rechtbank in Haarlem, mr. S. Spoor, heeft gisteren acht jaar cel geest tegen een 36-jarige man uit Zaandam wegens doodslag. De man wordt ervan verdacht op 29 juni in Zaandam zijn 38-jarige vriendin te hebben gewurgd. De Zaanse politie vond het zwaar mishandelde lichaam van de vrouw in de woning van de verdachte. Zij was door wurging om het leven gebracht. De verdachte ontkent echter de dader te zijn.

• Gestikt

Een 40-jarige alleenstaande Hagenaar is gisterochtend bij een brand in zijn woning aan de Van Swinderenstraat in Den Haag om het leven gekomen. Volgens de brandweer is er brand ontstaan in een stoel in de woonkamer. De kunststof in die stoel zorgde voor een zo ernstige rookontwikkeling dat de man er door is gestikt.

• Beroepsgeheim

Behandelend artsen moeten in principe geen verklaringen afgeven in het kader van echtscheidingsprocedures. Mr. W. Kastelein van de artsengereguleerder KNMG komt tot deze conclusie aan de hand van een groot aantal uitspraken van medische tuchtcollages. Volgens haar is bij dergelijke verklaringen al snel sprake van schending van het beroepsgeheim ten opzichte van een van beide echtgenoten. Bovendien, zo zegt ze in het blad Medisch Contact, zijn deze verklaringen te vaak gebaseerd op informatie van één van beide kampen en ligt er geen of onvoldoende eigen onderzoek aan ten grondslag.

• Duurder

Het prijsindexcijfer van de gezinsconsumptie is tussen midden augustus en midden september met 0,9 procent gestegen. Deze stijging is veel hoger dan in voorgaande jaren in deze periode. Niet alleen benzine en kleding werden duurder, maar ook verse groenten en eieren. In één maand stegen de prijzen van voedingsmiddelen met één procent, van kleding en schoeisel met 4 procent en van vervoer met 2,7 procent. Bij andere uitgaven was de prijsstijging minder groot.

• Meer doden

Het dodental als gevolg van een explosie in een flatgebouw in Massy, een voorstad van Parijs, is in de nacht van donderdag op vrijdag tot zeven gestegen. Reddingswerkers die het zoeken naar overlevenden gistermorgen vroeg staakten, vonden onder het puin nog vier liken. Acht mensen werden gewond van wie vier ernstig.

'Desastreus voor inkomens van boeren'

Verlaging subsidies landbouw harde klap

EN HAAG/UTRECHT - Het voorstel vanuit de EG-commissie in Brussel om de landbouwsubsidies met 30 procent te verlagen, is hard aangekomen bij de Nederlandse land- en tuinbouw. Algemeen wordt verwacht dat de gevolgen desastreus zijn voor de inkomens van de boeren. Hoewel er nog wordt gestudeerd op de exacte consequenties van het Russelse voorstel, concludeert het landbouwbedrijfsleven al dat de positie van de Europese boeren sterk zal verslechteren.

De Centrale Landbouw Organisatie (CLO) voorziet dat de snelle afname van de steun veel bedrijven moeilijkheden brengt. „De Europese Commissie geeft op onverantwoordelijke wijze toe aan de eisen van de Verenigde Staten,” stellen de CLO. Die zouden onder het mom van het vrijmaken van de wereldmarkt de eigen marktpositie willen versterken.

De Europese Commissie doet om de gevolgen van de prijsverlagingen te verzachten.

Naast sociale maatregelen, moeten ook structurele maatregelen worden getroffen om de landbouw op economische en sociaal verantwoorde wijze te laten concurreren, vinden de CLO.

'Harde acties'

Het Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK) in Utrecht voorziet harde acties van boeren uit de hele EG, als de landbouwsubsidies met 30 procent worden verlaagd. Naast de akkerbouwers zullen ook de veehouders flink moeten inleveren, concludeert het NAJK verdrietig. Een keiharde, koude sanering zal het gevolg zijn. „Voor jongeren is er geen toekomst meer in de land- en tuinbouw. Grote delen van het platteland zullen leeglopen.”

Het NAJK noemt het schrijnend dat de boeren het slachtoffer worden, terwijl het uiteindelijke doel van het Brusselse voorstel toch niet bereikt wordt. De bedoeling is de wereldmarkt in landbouwproducten te ordenen, maar dat streven is gedoemd te mislukken omdat de overproduktie en het dumpen van overschotten op de wereldmarkt geen halt wordt toegevoerd, aldus de organisatie van jonge boeren.

Handelsblokken

Veel beter is het volgens het NAJK als de verschillende handelsblokken in de wereld afspraken zouden maken over de hoeveelheden die worden geëxporteerd. Dit idee werd afgelopen weekende gelanceerd door de Italiaanse minister van Landbouw, Vito Saccomandi.

Zie verder pagina 19
• Steeds meer beperkingen voor agrarisch bedrijf

Greenpeace contra Shell Pernis

• Tijdens de actie van Greenpeace tegen Shell gisteren werd door de leden van de milieuorganisatie symbolisch een knoop in een afvoerbuus gelegd.

Bejaarden mogen afkoopsom van rentezegels houden

DEN HAAG - Bewoners van bejaardentehuizen mogen de afkoopsom die zij krijgen voor het plakken van vroegere rentezegels in de knip houden. De afkoopsom - gemiddeld 650 gulden - hoeft niet bij het inkomen te worden opgeteld. Daardoor hoeven de bejaarden het geld niet af te staan aan het bejaardenoord als eigen bijdrage voor hun verblijf daar. Begin dit jaar is de zogeheten Liquidatiewet Invalideitewetten van kracht geworden. Mensen die vroeger rentezegels hebben geplakt voor ouderdoms- en weduwenrenten krijgen daarvoor een afkoopsom. Die wordt veelal deze maand uitgekeerd.

ROTTERDAM - De milieuorganisatie Greenpeace is gisteren in actie gekomen tegen Shell in Pernis, een van de grootste milieuvervuilers van Nederland. Actievoerders van Greenpeace maakten de lozingen zichtbaar van vier pijpen van de multinationale onderneming. Shell, zo stelt Greenpeace, staat met name bekend vanwege de uitstoot van de verzurende stoffen zwaveldioxide en stikstofdioxide naar de lucht.

In een reactie liet Shell gistermiddag weten dat de raffinaderij in Pernis dagelijks 1.800 miljoen liter koelwater gebruikt dat 'in principe' niet met de procesvoering in aanraking komt. Daarnaast, aldus Shell, is er een dage-

lijkse stroom van ongeveer 60 miljoen liter 'gezuiverd' afvalwater. Over de lozing van olie zegt het bedrijf niets.

'Niet schuldig'

Shell acht zich niet schuldig aan de lozing van dioxines. „Recente metingen,” aldus een woordvoerder van de multinational, hebben aangetoond dat het rivierwater dat het bedrijf inneemt voor zijn koeling reeds verontreinigd is door dioxine.

De productie van de bestrijdingsmiddelen aldrin, endrin en dieldrin zou 'inmiddels geheel beëindigd' zijn. De lozingen van bestrijdingsmiddelen vallen 'ruim binnen de vergunningen', zo stelt de onderneming.

Leger Rwanda zegt situatie onder controle te hebben

NAIROBI - In de Rwandese hoofdstad Kigali is gisteren gevochten tussen rebellen en soldaten van het regeringsleger. Het vliegveld in Kigali zou zijn ingenomen door Franse soldaten. President Juvenal Habyarimana zei gistermiddag in een radiotoespraak dat het leger de situatie 'volledig onder controle' had.

Ook volgens de Belgische minister van Buitenlandse Zaken Mark Eyskens had de regering van Rwanda de situatie in de hoofdstad in de hand. Hij zei gisteren op een persconferentie dat het rustig was in Kigali.

Het Rwandese leger werd volgens diplomaten in de hoofdstad bijgestaan door Belgische en Franse troepen. Volgens het Franse ministerie van Defensie echter zijn de Franse soldaten alleen in Rwanda om Franse staatsburgers en de ambassade te beschermen.

De BBC meldde dat het vliegveld van Rwanda, tien kilometer ten oosten van Kigali, was ingenomen door ongeveer 150 Franse soldaten en dat de evacuatie van 600 Fransen uit het land werd voorbereid. De Franse radio meldde echter dat de Franse ambassade in Kigali bezig was het vertrek van 200 Fransen mogelijk te maken. België en Frankrijk stuurden donderdag troepen naar Rwanda. De Belgische premier Wilfried Martens zei dat de beslissing in overleg met de Rwandese regering was genomen.

Nederlanders

De ongeveer 240 Nederlanders in Rwanda zijn veilig. Dit heeft de Nederlandse ambassade in Kigali bekendgemaakt. De ambassade is in Kigali bezet door de Franse troepen. Volgens de Nederlandse ambassade in Kigali zijn de Nederlandse burgers veilig. De ambassade is in Kigali bezet door de Franse troepen. Volgens de Nederlandse ambassade in Kigali zijn de Nederlandse burgers veilig.

Zie verder pagina 5
• Belgische para's niet voor eerst in Afrika

Hoogleraar bepleit afstoten ambtenaren als bezuiniging

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Het kabinet kan vijf miljard gulden bezuinigen door in deze kabinetsperiode het aantal ambtenaren met 10 procent te beperken. Een dergelijke beperking is onder ontslagen mogelijk als de helft van het aantal vacatures dat jaarlijks ontstaat door natuurlijk verlof niet wordt opgevuld. Dit heeft professor C. de Kam, hoogleraar economie aan de universiteit van Groningen, in het gisteren gepresenteerde Jaarboek overheidsuitgaven 1991. In het boek wordt de 'Kamnota' van het kabinet besproken.

De Kam stelt dat het kabinet zeker voor tien miljard gulden aan tegenpartijders te wachten staat. Het vergroten van het financieringsstekort van het rijk om dat bedrag te dekken wijst hij van de hand. Mogelijk kunnen wel enkele belastingen en premies verhoogd worden, al leidt een belastingverzwaring al gauw tot hogere lonen en belastingvlucht.

Efficiënter

Volgens De Kam kan de 10 miljard gulden daarom alleen gevonden worden door ombuigingen. Het rijk moet de economie te veel schadelijke aanpakken van ambtenaren. Het aanpakken van ambtenaren is een geblokkeerde weg, nu deze overheidsdienaren na jaren voor het eerst weer gelijk worden beloond als werknemers in bedrijven. De overheid zou efficiënter kunnen gaan werken, aldus De

Kam. Hij acht het echter niet realistisch om daarvoor hogere baten in te boeken dan het kabinet al heeft gedaan (425 miljoen). Hij wijst er daarbij wel op dat er nog geen maatregelen zijn afgesproken om die baten ook te realiseren.

Het terugbrengen van het aantal ambtenaren zou een optie kunnen zijn die wel geld oplevert, al geeft De Kam toe dat dit soort afslankingen bijzonder moeizaam tot stand komt. Als andere bezuinigingsposten noemt hij: technologiesubsidies aan bedrijven, steun aan de zeevaart, ontwikkelingshulp en uitgaven voor de EG.

Koppeling

Ondanks de geschetste mogelijkheden tot besparingen meent De Kam dat het kabinet er niet aan zal ontkomen om de koppeling tussen lonen, minimumloon en uitkeringen weer los te laten. Dit te meer daar maatregelen om het aantal uitkeringsstrekkers terug te dringen geen zoden aan de dijk zetten. Zonder sancties zijn die maatregelen een illusie, aldus De Kam. Daarmee kan alleen nog bespaard worden door het niveau van de uitkeringen zelf aan te pakken, de ontkoppeling dus. „Dat is een voor het regeerakkoord bediscussieerde conclusie,” aldus De Kam bij de boekpresentatie.

In het jaarboek wordt gesteld dat de rijksbegroting 1990 nu al 19,1 miljard gulden meer vergt dan eerder was voorzien.

(ADVERTENTIE)

OP DE PARTEERRE BIJ SCHUNCK

Bellebo Helemaal jouw stijl!

Levi's Vanille

BAD BOYS Chillytime

ESPIRIT EDWIN PEPE

MEXX RIFLE SAMPA

De jonge mode van Schunck

PROMENADE HEERLEN

Tirana zoekt in VS en Europa steun voor economisch herstel

TIRANA SHKODRA - De verstikkende 'sociale controle' van het individu door de omgeving, de lange voertuurslangen op het platteland, de kunstmatig beperkte motorisering, de verkwisting van fantasie en beton voor heldenmonumenten en bunkers, de afgetakelde en vervuilde industrie, het beperkte aantal winkels buiten de stedelijke centra, het armzalige warenaanbod, de eentonigheid van parolen en publicaties: van dit alles heeft de jonge kritische Albanees zijn buik vol. En zijn gram hierover wordt sterker naarmate de audiovisuele grenzen tussen zijn land en het welvarende Europa vervagen.

Gedurende ruim vier decennia gold in de staatsburelen van Tirana het devies dat de communistische volksrepubliek zich zonder hulp van elders kon en zou blijven bedruppen. Daartoe zijn destijds in de grondwet van het land artikelen opgenomen, waarin is neergelegd dat Albanië geen kredieten uit het buitenland betreft, geen leningen afsluit en ook op geen enkele andere manier kapitaalhelp aanvraagt. Steeds pochend op het zelfverzorgend vermogen, schreef de architect van het socialistische Albanië, wijlen de ongenaakbare Enver Hodzja, op het braakliggend erfgoed van 'koning Zog' inderdaad een zelfbewuste natie. Hodzja deed dit echter onder gelijktijdige afzondering van Albanië van het buitenland. Fietlijk luidde hij daarmee - hoe paradoxaal dit ook mag klinken - een stagnering van de ontwikkelingen en daarmee de latere aftakeling in.

■ Bedroevend

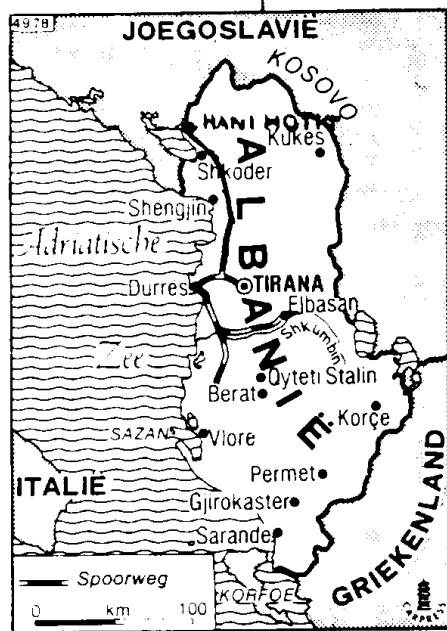
Zijn opvolger, Ramiz Alia, zit nu met de scherven. En dat zijn er nogal wat. Tal van fabrieken die in het begin van de jaren zestig model stonden voor de Grote Sprong Voorwaarts van Albanië, zijn door het achterwege blijven van modernisering een aanpassing verouderd en vervuld. Twee sprekende voorbeelden: het metallurgisch kombinaat van Elbasan in Centraal-Albanië, waar volgens de officiële versie 70 procent van de reserveonderdelen voor het inheemse industriële complex wordt gefabriceerd, en de koperdraadfabriek van Shkodra. Een Nederlandse technicus die dit complex onlangs bezocht, schatte het productieverlies in deze fabriek als gevolg van ondoelmatigheid ter plekke op zo'n 45 procent. De man was bovendien ronduit verbijsterd over de 'abominabele werkomstandigheden' in de fabriek, waar arbeiders zonder enige beschutting boven bakken zwavelzuur gebogen stonden.

De al gememoreerde opening van enkele Joegoslavische warenhuizen in Tirana en andere steden, in ruil waarvoor de Albanen Belgrado van ladingen chroomerts zullen voorzien, dient ertoe om het karge aanbod van nu enigszins uit te breiden. De aanvoer van artikelen in de binnenlandse Mapu-staatswarenhuizen stijgt immers niet uit boven datgene wat de Albanen dagelijks per se nodig heeft. In de verzorgingssector treden bovendien vaak stagnaties op. Zo kan het gebeuren dat zelfs voor winkeltjes waar fruit, limonade en jam wordt verkocht, lange rijen wachtenden staan. Dat is al het geval voor slaagrijen, waar nu eens alleen schapevlees, dan weer uitsluitend kip en vervolgens helemaal niets verkrijgbaar is. Van enige krapte in de kledingsector lijkt geen sprake te zijn. Het is allemaal niet bepaald 'up to date' waarmee de Albanen zich toelien, maar nu de moderniteiten uit de kapitalistische wereld zogezegd via het televisiescherm de Albanese huiskamers binnenwaaien, wagen heel wat Albanese vrouwen en meisjes zich dienovereenkomstig te kleeden, hetgeen een verfraaiing van het hoofdstedelijke stadsbeeld oplevert.

■ Droogte

De economische miserie is deze zomer aanzienlijk vergroot. Ten

Het is er toch van gekomen. Na vijftienveertig jaren in welhaast volstrekte afzondering te hebben geleefd, erkent de Republika Popullore Socialiste Shqiperise (de volksrepubliek Albanië) nu, anno 1990, de nadelen die deze inkapseling voor het land heeft gehad. President en partijleider Ramiz Alia toog vorige week naar New York en verklaarde daar in een opzienbarende toespraak voor de Verenigde Naties dat de kleinste van alle Balkanlanden „actief wil deelnemen aan de opbouw van een nieuw Europa”.

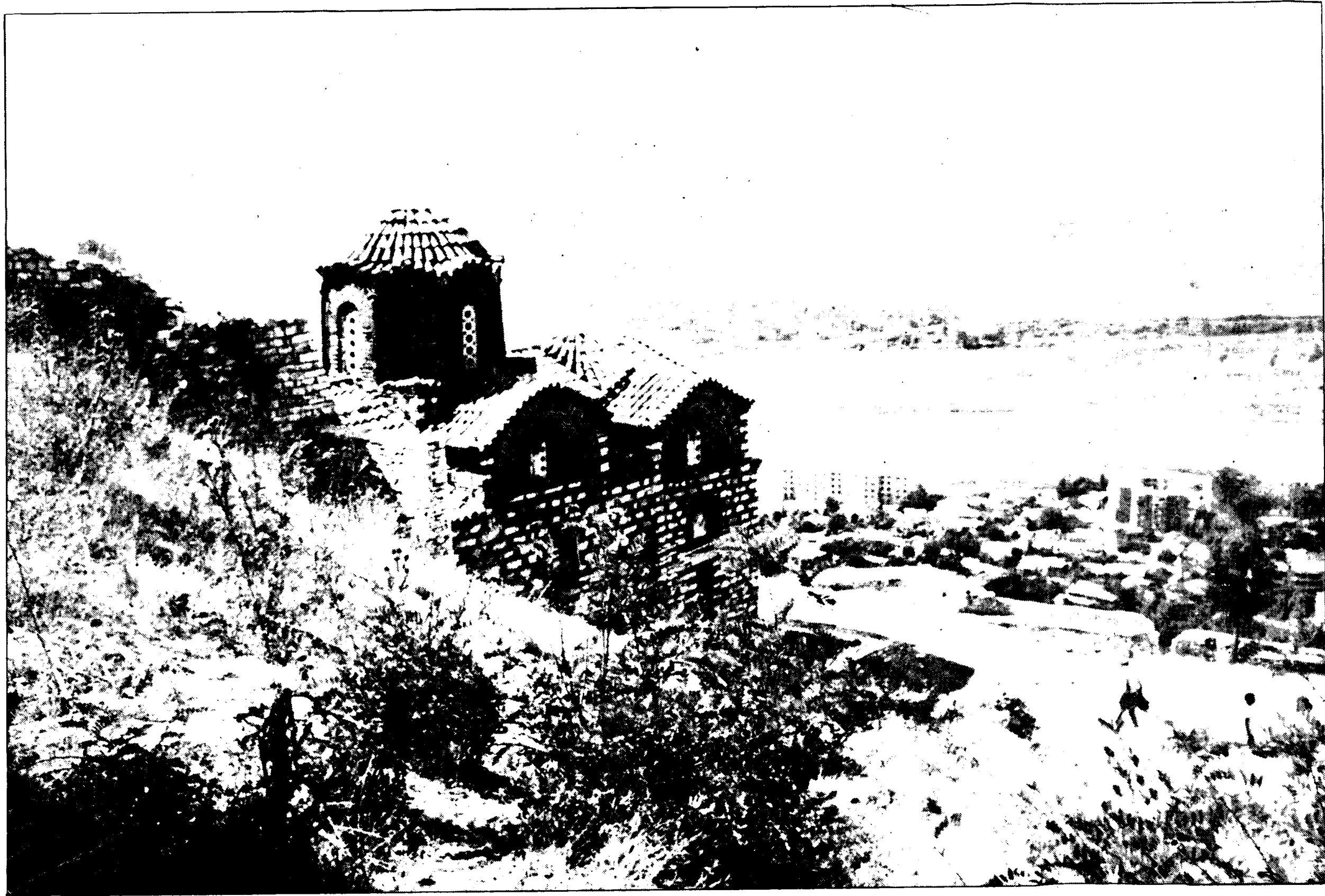

Vanuit het besef dat de koers moet worden verlegd, wil Albanië straks sociaal en economisch als een volwaardige Europese natie de eenentwintigste eeuw ingaan, heeft het regime in Tirana zijn dogmatische starheid voor een deel afgelegd en het signaal voor een nieuwe aanpak laten horen.

● Een kleuterklasje in de Oostalbanese stad Pogradec met de juf aan de wandel. Albanië heeft een zeer jonge bevolking. Van de 3,2 miljoen inwoners is ruim zestig procent jonger dan 26 jaar. Slechts zeven procent is ouder dan 65 jaar. Zesendertig procent van de bevolking woont in de steden, 64 procent op het platteland.

Albanië door de bocht

gevolge van de grote droogte - het heeft in Albanië zeven maanden niet geregend - is het merendeel van de stuwmeren zowat drooggevalen. Gevolg daarvan is dat de stroomproductie in de waterkrachtstations dramatisch teruggelopen is: zo zelfs dat Albanië dat normaliter zes landen van elektriciteit voorziet, nu stroom moet invoeren.

Vorige week, op zijn eerste buitenlandse reis sinds hij in april 1985 aan de macht kwam, heeft president en partijleider Ramiz Alia aangekondigd dat Albanië het mes in zijn desolate economie zet. Daartoe voerde Alia tijdens zijn verblijf in New York onder meer besprekingen met de president-directeur van de Amerikaanse maatschappij Occidental Petroleum over mogelijke samenwerking met Albanië in de olie-sector.

De volksrepubliek voert al lang ruwe olie uit naar omliggende landen, maar de naftaproduktie geschiedt op totaal verouderde leest en kwam in het afgelopen jaar nauwelijks op tachtig pro-

cent van de geplande hoeveelheid. In het oliegebied rond de Zuidwestalbanese stad Për wordt - sedert in de jaren vijftig de exploratie op gang kwam - onverminderd gebruik gemaakt van 'archaische' ja-knikkers.

■ Noodzaak

Bij de voorgenomen samenwerking tussen Albanië en Occidental is feitelijk beschouwd sprake van een speerpuntprogramma. Occidental levert moderne boorapparatuur ter vervanging van de verouderde Albanese. Een ander heeft de schijn van een joint venture, maar is het niet. Er kan immers geen twijfel over bestaan dat het management bij deze vorm van samenwerking in handen is van de Amerikaanse toeleverancier. Albanië betaalt Occidental niet terug in geld maar in produkten. Dat hoeft hoegenaamd geen problemen op te leveren, want bij het ontbreken van (particulier) autoverkeer, is er op dit gebied een royaal overschot.

Geavanceerde technologie en

goed opgeleide mensen om de natuurlijke bodemrijdommen beter te kunnen benutten; dat is wat is Albanië nodig heeft.

Een Nederlandse expert in het ontwerpen van economische scenario's voor een van de grote multinationals ter wereld is er heilig van overtuigd dat Albanië uiteindelijk het meest gebaat is bij overheveling van fabrieksklare bedrijven vanuit het buitenland naar de volksrepubliek.

Zulke bedrijven, waarbinnen tegen lage loonkosten wordt geproduceerd, zullen een grote prioriteit moeten toekennen aan specialistische opleiding van werknemers binnen de onderneming. Na verloop van tijd - dat kan vijf jaar duren maar ook langer - moet de fabriek over een dusdanige kapitaalwinst beschikken en dermate toegerust zijn met kennis en management, dat zij gereed is voor de internationale markt. Voor de betrokken deskundige staat het echter als een paal boven water dat de Albanen er niet zelfstandig in zullen slagen een reëel marktaandeel te veroveren. Zij zullen dat - naar zijn vaste overtuiging -

● Een orthodox kerkje tegen een berghelling in de Centraalalbanese stad Berat. De Albanese partijleider Ramiz Alia heeft onlangs in een onderhoud met VN-secretaris-generaal Perez de Cuellar beloofd dat kerken en kloosters die in 1967 op last van Hodzja werden gesloten, weer open gaan. Of een en ander betekent dat ook religieuze weer toegang krijgen tot Albanië, moet worden afgewacht. In het hedendaagse Albanië zijn in geen velden of wegen nog priesters of kloosterlingen van weleer te bekennen. Zij werden verbannen, gedeporteerd of gevangen gezet. Van bevoegde zijde in Tirana vernamen wij dat in het Vaticaan een nieuwe lichting jonge Albanese priesters klaar staat om straks de zielzorg in de nu officieel nog atheïstische staat op zich te nemen.

alleen kunnen realiseren in hechte samenwerking met buitenlandse ondernemingen.

■ Toerisme

Veel zal moeten worden omgebogen in Albanië, wil het land dat door de koppigheid van zijn stalinistische leiderschap sterk achterop is geraakt, in de vaart der Europese volkeren worden opgenomen. Maar het begin lijkt

gemaakt. Ook op het toeristische vlak. Naar wij vorige week uit betrouwbare bron in Tirana vernamen, zullen Oostenrijkers weldra een begin maken met de modernisering en uitbreiding van het hotelbestand in de volksrepubliek. Gedacht is aan aanvullende bedden capaciteit van 2000 stuks.

Deze overeenkomst betekent zonder meer een doorbraak in de geschiedenis van het Albanese

staatsreisbureau Albturist, waar van de directeur, ene Ruhi Shkëqi, enkele weken geleden de laatste werd uitgestuurd. Dat gebeurde nadat de media in het land Shkëqi van grove nalatigheid en onbetrouwbaarheid hadden beschuldigd. Tot nu toe hebben de Albanen altijd zelf hun toeristische boontjes gedopt. Daarbij hinkte zij voortdurend op twee gedachten. Enerzijds erkende het bewind onder Hodzja het economisch belang ervan, anderzijds verwierp het regime jarenlang elke gedachte aan modernisering van de infrastructuur en uitbreiding van het toeristisch areaal. Voornaamste reden van die draglijn was het weren van de 'gewenste invloeden' uit het Westen.

tekst en foto's

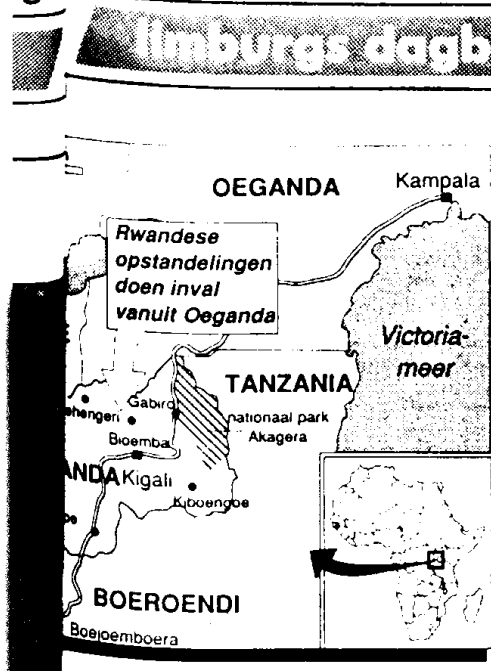
frits schilts

Het resultaat van die tweeslachtigheid was dat het toerisme in Albanië nooit aan zijn middelen kon beantwoorden. Momenteel worden er jaarlijks zo'n 18.000 buitenlanders in groepverband de volksrepubliek. Een groter contingent kan het land niet bergen.

Het gros van de bestaande hotels is van matige tot povere kwaliteit. Vrijwel elke accommodatie vertoont gebreken. Doordat de noodzakelijke reparaties niet worden uitgevoerd, grijpt de toerist op overal om zich heen. Zes jaar geleden werd in de toeristische 'gesloten stad' Kukës (Noord-oost-Albanië) een begin gemaakt met de constructie van een groot toeristenhotel. 'Gjalitsa' heet dit fraaie onderkomen en een zeker voor Albanese begrip: een ronduit revolutionair bouwstijl, dat bovendien is ontworpen door een fraai aangelegd bloemenpark. De opening van 'Gjalitsa' dat schitterend is gelegen aan de boorden van een stuwmeer, is in het verleden al driemaal aangekondigd, maar evenzo vele malen uitgesteld. Geldelijke problemen lijken aan de stagnatie van de grondslag te liggen. Terwijl arbeiders in de ene hoek van het nieuwe complex nog volop bezig zijn met de vervolmaking van de bouw, treden in een andere vleugel van het hotel reeds eerste tekenen van verval op. Ook deze situatie is tekenend voor Albanië anno 1990.

Dit is het tweede en laatste artikel in de serie over Albanië. De eerste bijdrage publiceerden wij vorige week zaterdag.

Kabinet Martens nam razendsnel besluit over inzet Belgische para's niet voor eerst in Afrika

PREMIER MARTENS
...goed overleg met Fransen...

USSEL - België stuurt zijn zonen uit. Terwijl uit de haven van Zeebrugge gisteren het fregat 'Delaar' zee koos en koers zette naar de Perzische Golf, maakten 600 Belgische para's zich gereed naar Centraal-Afrika te vliegen om hun in Rwanda wonende landgenoten te beschermen en eventueel te evacueren.

Een groot contrast tussen de er waarop beslist werd om naar het Golfgebied te sturen en de besluitvorming over miligruppen in de vroegere kolonie Afrika. In het eerste geval is nog sprake van gevechtshandelingen, terwijl in het tweede België in burgeroorlog verzeild dreigen ken.

Amerikanen in een militair avontuur te laten meeslepen. België stuurde mijnenjagers en een vrachtschip waaraan niemand in de Golf behoefte had.

De Vlaamse en Waalse socialisten verzetten zich daarna tegen het sturen van gevechtsvliegtuigen, maar stemden uiteindelijk wel in met het sturen van een fregat en enkele transportvliegtuigen. Een fregat overigens, dat gebouwd is voor de strijd tegen onderzeeboten (die Irak niet heeft) en zichzelf nauwelijks kan verdedigen.

Stemt de Belgische militaire bijdrage aan de Golfcrisis een beetje lacherig, zo slagvaardig reageerde de regering-Martens toen bleek dat in Rwanda 1630 Belgische ontwikkelingswerkers in de vuurlinie terecht dreigden te komen van het Rwandese leger en de paar duizend Tutsi-rebellen, die het land vanuit Oeganda zijn binnengevallen.

De Rwandese president Juvenal Habyarimana kwam dinsdag vanuit New York, waar hij de kindertop van de VN had bijgewoond, direct naar Brussel om daar hulp te vragen in de strijd tegen de rebellen, die van zijn afwezigheid gebruik hadden gemaakt voor hun invasie. Maar premier Martens wees dat verzoek onmiddellijk af.

Toch kroop er twijfel in de Belgische gelederen, want woensdag al werd begonnen met de voorbereidingen voor een militaire operatie. Daarna ging president Habyarimana naar Parijs, waar hij wel steun

kreeg toegezegd in de vorm van een eenheid van het vreemdelingenleger. België kon toen niet meer achterblijven.

Eerst werd versneld een oude bestelling munitie en ander militair materieel in Kigali afgeleverd, en vervolgens werden 600 para's in gereedheid gebracht. Een humanitaire operatie heette het, waarbij de bescherming en evacuatie van de Belgen en Fransen in Rwanda centraal stond. Maar de vraag is of het daarbij blijft.

Als de rebellen de hoofdstad te dicht naderen en het vliegveld in handen dreigen te krijgen, moeten de Belgen en Fransen wel offensief optreden. Dat vliegveld hebben zij namelijk nodig voor de evacuatie van de Europeanen. In dat geval dreigt een directe botsing tussen de para-commando's en de goedbewapende Tutsi-rebellen.

België en Frankrijk hebben op dit punt echter nogal wat ervaring in

Afrika. Belgische parachutisten moesten al twee keer eerder tussenbeide komen om Belgen uit Zaïre, het vroegere Belgisch Kongo, te redden, toen die in een burgeroorlog in de zuidoostelijke provincie Katanga terecht waren gekomen. De eerste keer gebeurde dat in 1964, toen 600 parachutisten naar Stanleystad in Zaïre werden gestuurd om 1600 Belgen te bevrijden die door de Katangese rebellen als gijzelaars waren genomen. Het werd een bloedige strijd, waarbij ook enkele tientallen Belgische para's het leven lieten.

De tweede keer was in mei 1978, toen Belgische para's in de Zaïrese provincie Shaba opnieuw een reddingsoperatie voer. Belgische burgers moesten uitvoeren. Net als nu werd die operatie met de allergeenste geheimhouding omgeven en werd de Belgische bevolking pas inlichting toen de soldaten al lang onderweg waren.

Zij handelden op verzoek van de Zaïrese president Mobutu, die de

moordend rondtrekkende rebellen niet meer de baas kon. Mobutu vroeg hulp aan België. Frankrijk, Marokko en China. Alleen de eerste twee reageerden positief, maar net als nu waren de Fransen veel eerder ter plekke dan de Belgen.

Het leidde zelfs tot een diplomatieke ruzie tussen Zaïre en België, omdat de Belgische regering dagenlang talde met het nemen van een besluit. Er was sprake van grote verarring en ook de Fransen waren boos omdat Brussel hen de kastanjes uit het vuur liet halen. Er was bovendien geen enkel overleg tussen Parijs en Brussel.

Daar steekt de snelle besluitvorming van nu gunstig bij af. Ook is er nu goed contact geweest met de Franse regering. De Fransen zitten met hun vreemdelingenlegioen in Afrika nu eenmaal dicht bij het vuur.

hans de bruijn

Nederlaag Bush in lobby rond begroting

WASHINGTON - Het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden heeft gistermorgen met ruime meerderheid de 'bezuinigingsbegroting' van president Bush verworpen. Na maanden onderhandelingen met de leiders van de twee partijen was er een korting van 500 miljard dollar over vijf jaar uitgerold, maar de afgevaardigden durfden dit - met het vooruitzicht van verkiezingen komende maand - niet aan.

De hele week hadden Bush en de partijleiders van Republikenen en Democraten intensief campagne gevoerd voor de belastingverhogingen en uitgavenkortingen. Het was de intensiefste lobby-campagne die Bush in zijn presidentschap heeft gevoerd. Toch stemden slechts 174 afgevaardigden voor, en 254 tegen: een fikse nederlaag.

Het is niet duidelijk wat de president nu gaat doen. Bush had aangekondigd de regeling waarbij de overheid tijdelijk financiering heeft, in te trekken als het huis zijn ontwerp zou verworpen. Deze regeling is vanaf maandag 1 oktober, het begin van het nieuwe begrotingsjaar, van kracht. Als hij dat doet dan zit de overheid vanaf volgende week zonder geld.

Het bezuinigingspakket was bedoeld om het jaar in jaar uit olopende overheidstekort in te dammen en de economie een oppepper te geven. Die dreigt al enige maanden af te glijden naar een recessie.

Opstand Mindanao gevolg van tweederangs positie

Van onze correspondent

MANILA - Is de coup van gistermorgen op de Filipijnen de zesde of achste poging van militairen om president Corazon Aquino te zetten? Zelfs mensen die dicht bij het uur zitten, zijn inmiddels de tel kwijtgeraakt, zo vaak is Aquino sinds haar ambtsaanvaarding in februari 1986 in moeilijkheden geraakt.

Corazon Aquino mist charisma

ewel het in dit stadium nog duidelijk is of de revolutie op het zuidelijke eiland Mindanao nu macht echt bedreigt, is wel zeker dat de pogingen zijn mislukt van de Filipijnen in korte tijd een degelijke parlementaire democratie te maken. Aquino doet in haar eerste reactie in dit geval geen risico's. Ze stuurt naar weinig troepen naar Mindanao, bang als ze is voor een coup van de regeringssstad Manila.

Corazon Aquino, weduwe van de voor ex-dictator Ferdinand Marcos vermoorde, charismatische oppositieleider Benigno Aquino, heeft de hooggespannen verwachtingen rond haar persoon niet kunnen waarmaken. Tijdens de eerste maanden na de geleide volksoptstand tegen Marcos beloofde zij de Filipino's democratie en een einde aan het volledig corrupte bestuur, dat werd gekenmerkt door vriendenspolitiek en uitbuiting.

Maar nu, viereneenhalf jaar later, is het nog altijd armoede troef op de Filipijnen, mede doordat de ongekondigde grootscheepse pendervormingen op een fiasco zijn uitgelopen. Treuring is verder de slechte relatie die Aquino onderhoudt met een deel van het leger, dat haar onder meer een te slap beleid jegens de verboden communistische partij aanwrijft.

Toen ontsprong ook de leider van de huidige revolutie de dans, kolonel Alexander Noble. Hij sloeg destijds een slecht figuur door zich met veel fanfare aan het hoofd te plaatsen van een opstandig legeronderdeel, dat zich echter bedacht en voor Aquino koos.

Noble, kreeg twee jaar geleden nog van president Aquino een medaille opgespeld, omdat hij tijdens een vuurgevecht verscheidene communistische rebellen had gedood. De 42-jarige Noble werd geboren in Cagayan de Oro, een van de tweede steden op Mindanao waar gisteren gevechten werden. Na zijn examen op de Filipijnse Militaire Academie in 1969 werd Noble ingedeeld bij een gevechtsbataljon op het noorden van Mindanao. Tien jaar later werd hij opnieuw ingedeeld in het gebied, nu als bataljonscommandant. Hij ging een samenwerking aan

met de Higaonon, een van de stammen in het noorden van Mindanao. Noble werd door de stam als zoon geadopteerd en kreeg van hen de naam 'Datu Kalluman' of 'Verlosser'. Veel van Nobles muitende volgelingen zijn leden van de stam, die door het leger werden gerecriteerd, opgeleid en bewapend om de communisten te bevechten.

Training

Na de opstand in 1986, die dictator Marcos verdreef en Aquino aan de macht bracht, werd Noble naar Australië gezonden voor een twee jaar durende training. Toen hij terugkeerde kreeg hij in Manila de functie als chef van de Presidentiële Bewakingsgroep, die lijfwachten opleidt voor de president, ministers en andere hoogwaardigheidsbekleders. Personeel op het presidentieel paleis herinnert zich Noble als een vriendelijke, minzame man.

„Je kunt niets kwaads over die kerel zeggen”, zegt een van hen.

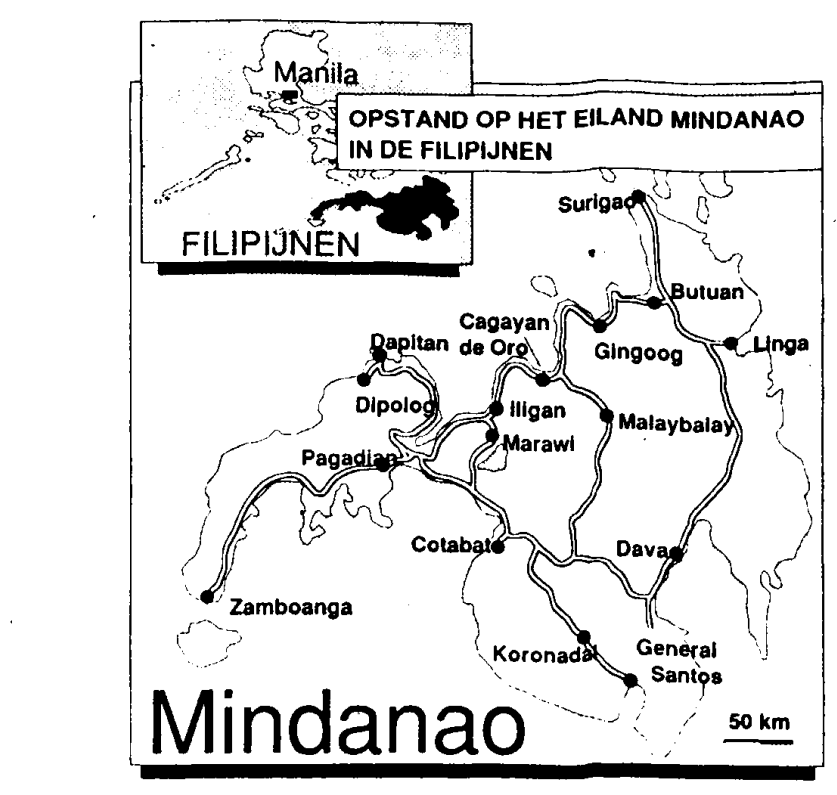
Na de mislukte coup glijpte Noble naar het onrustige Mindanao waar hij de afgelopen zomer aan zijn wraak werkte. Het leger kondigde een operatie aan om Noble gevangen te nemen. Berichten over troepenbewegingen en gevechten vulden de kranten van de hoofdstad, terwijl het opperbevel het volk verzekerde dat Noble snel zou worden opgepakt.

Ondertussen knoopte Noble banden aan met de Onafhankelijkheidsbeweging van Mindanao (MIM), die geleid wordt door de voormalige burgemeester van Cagayan de Oro, Rueben Canoy. Hij legde ook contacten met de Vrijheidsbeweging van Mindanao (MFM), die gevormd wordt door grootgrondbezitters. Zij verzetten zich hevig tegen het programma voor landhervorming van de regering.

Inkomen

Voorstanders van de onafhankelijkheid van Mindanao, het op een na grootste van de 7100 Filipijnse eilanden, zeggen dat het eiland veertig procent van het nationaal inkomen van de Filipijnen levert. Mindanao zou jaarlijks 15 miljard peso's (een miljard gulden) aan belastingen betalen. Volgens hen doet de regering in Manila echter weinig voor het eiland en sommige delen van Mindanao behoren tot de armste van het eilandrijk. Ook wordt er op gewezen dat niet een van de presidenten van de Filipijnen afkomstig was van Mindanao. De inwoners van het eiland zouden worden behandeld als tweederangs burgers. En dat lijkt de reden waarom Noble bij zijn actie op aanzienlijke steun van de bevolking kan rekenen.

Noble is de meest bedreigende opstand tegen Aquino vond vorig jaar december plaats. De felle gevechten in het zakencentrum van Manila kostten toen 113 mensen het leven. Tekenend voor het onvermogen van de regering, definitief te rekenen met opstandige militairen was wel dat de complement van vrijgeleide kregen in actie. Juichend en met de belofte dat ze het nog wel eens zouden proberen, trokken de soldaten langs de verzamelde internationale pers.

Corazon Aquino heeft de hooggespannen verwachtingen nooit waar kunnen maken. Al haar representatieve verplichtingen tegenover het leger konden niet voorkomen dat meerdere keren hoge legerofficiërs rebelleerden tegen haar regering.

Meer werk dan alleen maar grenscorrectie Nog geen nieuwe Duitse landkaart

Van onze Haagse redactie

DEN HAAG - De Duitse eenwording is nog niet terug te vinden op de land- en wegenkaarten die in de winkels te koop zijn. De uitgevers van toeristische wegenkaarten verwachten op zijn vroegst pas eind dit jaar met aangepaste wegenkaarten op de markt te komen. Voorlopig moet de consument het nog doen met de stippellijn als grens tussen de Bondsrepubliek Duitsland en de DDR.

De ANWB verkoopt jaarlijks zo'n 70.000 landkaarten van Duitsland aan de leden. Verder verstrekt de toeristenbond gratis routekaarten met daarop de doorgaande wegen. Volgens jaar februari brengt de ANWB pas weer nieuwe kaarten op de markt. Volgens de ANWB-woordvoerder zijn er geen plannen om naar aanleiding van de Duitse eenwording dat schema aan te passen.

Ook Michelin denkt pas begin volgende jaar met de aangepaste Duitsland-wegenkaart op de markt te komen. Een woordvoerder van de

Falkplan-kaarten kon nog niet zeggen wanneer de Duitse eenwording in hun landkaarten een feit is.

Uitgeverij Wolters-Noordhoff bekijkt op dit moment nog hoe de Duitse eenwording in de Bos-atlas gestalte kan krijgen. De Bos-atlas heeft van alle atlassen met zo'n 90 procent het grootste marktaandeel in de onderwijswereld. Volgens een woordvoerder van Wolters-Noordhoff komt de uitgeverij eens in de zes jaar met een volledig vernieuwde atlas op de markt. De laatste uitgave dateert van 1988, dus pas in 1994 is een nieuwe uitgave met alle wijzigingen wereldwijd te verwachten.

Niettemin ziet de atlassen-uitgever de Duitse eenwording als een dusdanig belangrijk feit dat een tussen-tijdse aanpassing in een volgende druk wordt overwogen. „Elk jaar komt er wel een nieuwe druk op de markt. Maar als er al een aanpassing komt, dan zal het hooguit gaan om een grenscorrectie. Een hoop vragen zijn namelijk nog onbeantwoord, zoals de vraag wat de nieuwe hoofdstad wordt. Bonn of Berlijn?”

(ADVERTENTIE)

VOOR DE WINTER ONDER DAK

GÖTEBORG
• skandinavisch grenen
• dikte van hout 2,8 cm
• met bitumendak (shingles los verkrijgbaar)
AKTIE-PRIJS / 1.995,-

Tuinhuysjes en tuinschuurtjes in ca. 200 modellen, div. opstellingen op ons 3.000 m² grote buitenterrein, levertijd 2 à 3 weken.
• Tuinschuurtjes v.a. / 975,- (afm. 185x165) •
Rijksweg Zuid 208, SITTARD

DECOM
tuinmarkt

(ADVERTENTIE)

UIT MET ELS

Men zegt dat wij Limburgers een bourgondische instelling hebben. Dat zal dan wel zo zijn. Wij gaan in ieder geval graag uit. 'n Terrasje pikken. 's- Avonds naar bijeenkomsten van allerlei verenigingen, het hele jaar door. En wij gaan regelmatig uit eten in de vele, vele knusse restaurants, die wij hier in Limburg hebben. Als Limburgers uitgaan beginnen ze altijd met 'n Elske. Of twee Elskes. Zij weten, dat er dan niets meer stuk kan. De middag of avond wordt weer goed. En het eten smaakt veel beter! Want Els is een prachtig aperitief. En na het eten? Dan drinken zij natuurlijk weer 'n Elske. Of zo'n verrukkelijke Limburgse Koffie. Dat is het mooiste digestief dat er is. En zo zien we maar weer, dat Uit Met Els een goede zaak is. Nu we het er toch over hebben: u hebt toch zeker thuis wel 'n fles Els koud staan?

'n Ijskoud Elske, puur, on the rocks, met 'n klontje, met jus d'orange en als sluitstuk: 'n verrukkelijke Limburgse koffie.

ons eigen Elske.....

Limburgs Dagblad
piccolo's
 Voor meer resultaat!

In de Cramer 37. Heerlen
 Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
 Postgiro: 1035100
 Bank: ABN 57.75.35.935
 Fax: 045-739364

Piccolo's
 Over 1 kolom in kleine letters met een woord in hoofdletters. Minimumhoogte 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte f 1,20.
 Afwijkende tarieven voor rubrieken: Proficiat en Vermist. Gevonden f 1,30 per mm. Onroerend Goed en Bedrijven Transacties f 1,60 per mm.

Reuzepiccolo's
 Over 1 of 2 kolommen in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal een woord in grotere letter (1,4-punts). Minimumhoogte 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom f 1,60.
 Advertenties onder nummer f 7,30.
 Bewijsnummers op aanvraag f 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
 Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven

045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing

Schriftelijk opgeven
 Opgave via de 1e post daags voor plaatsing

Persoonlijk opgeven
 Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard ook ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.
 (Bron: Cebeco Simmion Scanner)

Personeel aangeboden

Erv. vrachtwagenchauffeur 52 jr., zkt. per 1-1-91 werk als Int. CHAUFFEUR, s.v.p. opgave van soort werk, oplegger of aanhangwagen, combi, verdienst. Br.o.n.r. B-5946 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.
 MAN 48 jr. zoekt werk op allerlei gebied. Tel. 045-213182 tussen 9.00-12.00 uur

ONDERAANNEMER kan nog metselwerk aannemen. Tel. 045-257880.

Vermist/Gevonden
 Sinds vrijdag 14 sept. Cyprese KATER zwart grijs gestr., creme kleurig bejef, vermoedelijk meegenomen. Beloning voor wie hem terugbrengt of weet waar hij nu is. Tel. 04499-3003.

Personeel gevraagd

Hacu - Confectie
 Litscherveldweg 16, 6413 BA, Heerleirheide vraagt: naasters, leerlingnaasters, thuisnaasters, bellen naar: 045-212258 (van 17.00-19.00 uur)

Tempo-Team Uitzendbureau
 zoekt:

Isolatie-Medewerkers m/v
 voor een bedrijf in Roermond. U gaat de machines bedienen en producten op pallets zetten. Willen u zelf bepalen hoeveel uur u per week wilt werken? Denkt u aan 8 uur? Voelt u meer voor 40 uur? Of wilt u alleen in de weekenden aan de slag? Alles kant. Leeftijd: 18-65 jaar. Wij bieden een afwisselende baan in dag- en of ploegdienst, goede verdienen, ploegtoeslag, 8% vakantiegeld en doorbetaalde snipper- en feestdagen. Hebt u interesse? Neem dan snel contact met ons op.

Voor informatie:
 045-718366, Ingrid Driessen
 HEERLEN, OP DE NOBEL 1, AKERSTRAAT

Luxe brood- en banketbakkerij
 van Engelen vraagt

Bakker met ervaring
 Persoonl. aanmelden na telef. afspraak: Tel. 04742-2862.
 Diepvries Homeservice bedrijf in

Luxemburg
 zoekt

Iemand die van aanpakken weet als verkoper / chauffeur

Ribbewijs C
 Wij denken hierbij aan iemand die:
 * redelijk Duits spreekt
 * binnen de structuur van een klein bedrijf kan meedenken
 * zelfstandig kan werken
 * graag met mensen omgaat
 Daarvoor bieden wij:
 * een interessant salaris op basis van fixum plus provisie
 * een bestaande klantenkring
 * prettige samenwerking in klein team
 * hulp bij het zoeken van wooneigenheid
 Voor meer informatie bel: 09-352-64863 (ook s'avonds)
 of schrijf Bongers SARL, 30 Rue de Schwedelbrouch, 8806 Rambrouch (Luxemburg).

Nette verkoopster gevraagd
 full-time. Enige ervaring in onze branche is gewenst.

Nette keukenhulp
 voor ca. 3 middagen per week.
 Patisserie Kengen BV, Sarolestraat 74, Heerlen.
 Tel. 045-714873. Aanmelden na tel. afspraak.

EDV-UNTERNEHMEN mit Sitz in AACHEN sucht:

1 Werkstatt/Ausbildungsleiter
 mit abgeschl. Ausbildung und guten PC- und Netzwerkkennissen sowie Organisationstalent und Teamgeist.

2 Techniker
 mit PC- und Netzwerkkennissen.

1 Lageristen
 mit EDV- Erfahrungen.
 Bitte richten Sie Ihre Aussagekraftige Bewerbung mit Lichtbild, Lebenslauf und Gehaltsvorstellung an: Br.o.n.r. B-6032, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

C & A Heerlen

Zoekt voor haar filiaal enkele hulpmedewerkers M.V. voor 20 a 25 uur per week. Lf. 18-25 jaar. Opleiding: MDGO-MAVO-Niveau.

Schriftelijke sollicitaties richten aan:
 C & A HEERLEN, t.a.v. de Bedrijfsleiding, Homerusplein 1, 6411 AW Heerlen.

Beveiligingsbeambte?

Binnenkort starten wij in Uw omgeving met de volgende MONDELINGE opleidingen:

basisdipl. beveiligingsbeambte

Basis milieucursus:

bij voldoende aanmeldingen op een nader te bepalen plaats en tijdstip. Bel of schrijf voor inschrijving naar

Opleidingsinstituut O.P.B.

Postbus 609, 6130 AP Sittard. Tel. 04490-80578

Part-timers
 gevraagd in Born voor 2 a 2 1/2 uur per dag op werkdagen voor de hoge-druk reiniging van fabrieken. Prima bijverdienste. Linders 045-421208.

Bouwbedrijf NUDECO B.V.
 vraagt
ervaren metselaars
 inf. Parallelstraat 56A Amstenrade
 tel. 04492-4036

Tempo-Team Uitzendbureau
 zoekt:

productie-medewerkers m/v
 voor verschillende bedrijven in Geleen en omgeving. Het werk is in dag- of ploegdienst. Bent u niet bang flink aan te passen en wilt u snel aan de slag? Reageer dan snel.

Schoonmaakmedewerkers m/v
 voor diverse projecten in de omgeving van Geleen. Deze baan is enkele uren per dag, voor langere tijd en geschikt voor studenten. U kunt direct aan de slag.
 Voor informatie:
 04490-56156, Mariëtte Schutgens of Romana Demandt
 GELEEN, RIJKSWEG ZUID 1a

Motel Heerlen zoekt enthousiaste

Medewerkers m/v

voor het restaurant
 * Opleiding: MAVO
 * Leeftijd: vanaf 18 jaar
 * Fulltime betrekking (4 dagen, 36 uur)
 * Dag- en of avonddienst.

Motel Heerlen Terworm 10, 6411 VR Heerlen 045-719450

Horecamedewerker
 plm. 20 jaar voor keuken en counter. Enige ervaring gewenst. Tel. aann. na 11.00 uur 045-711373.

BV Sperwer Zuid
 Postbus 21, 6430 AA Hoensbroek.
 Zoekt op zeer korte termijn een:

Handige onderhoudsmonteur
 Opleiding L.T.S. niveau. Werkzaamheden o.a. timmeren, lassen, electr. werkzaamheden en schilderen. Schriftelijke sollicitatie binnen 5 dagen naar het bovenstaand adres t.a.v. dhr. H. Bertrand.

Part-time tandartsassistent
 gev. Hoensbroek of omgev. Br.m.pasfoto naar: Br.o.n.r. B-6065, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Voor direct gevraagd

Zelfst. werkend koeltechnicus
 voor het installeren van kleine koelinstallatie's en grote keukenmachines, en voor onderhoud.
 Jordans Ladenbouw, Borsigstrasse 9, D-5132 Ubach-Palenberg. Tel. 09-49-2451-47110.

Restaurant in Zuid-Limburg vraagt voor spoedige indiensttreding.

zelfstandig werkend kok
 Jaarbetrekking.
 Br.o.n.r. B-5068 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Friture Betty Kern Cafeteria, Maastrichterlaan 164, Vaals. Tel. 04454-3734, vraagt voor direct.

Ervaren Friture-Hulp
 vast dienstverband van 20 uur p.w.; wisselende weekenddiensten; geen nachtwerk (sluiting 21.00 uur); reiskosten-vergoeding.

Wooncentrum Bergstein
 zoekt enthousiaste jongeman

leeftijd 17 tot 21 jaar, die bij ons een opleiding wil volgen voor leerling-woningstofleider of leerling verkoper. Schrift. soll. te richten aan Wooncentrum Bergstein, Postbus 262, 6460 AG Kerkrade.

Knip uit!

Koks die niet willen solliciteren, schrijven zich in bij "Koks-Transfers", schrijf Uw brief naar, Horeca-adviesbureau INTERFIT B.V. t.a.v. Dhr. P. Priem, Postbus 1157, 6201 BD Maastricht.

Tempo-team Uitzendbureau
 zoekt:

Medewerkers m/v
 die iedere maandag van 8.00-16.00 uur kunnen werken. U hebt een goede conditie, wat nodig is voor verladingswerkzaamheden. Leeftijd: 18-28 jaar. De verdiensten zijn goed. Voor informatie:
 045-718366, Karin Poelman of Ingrid Driessen.
 HEERLEN, OP DE NOBEL 1, AKERSTRAAT.

TECHNO TIME
 UITZENDGROEP VOOR TECHNISCH PERSONEEL

heeft direct werk voor

MTS-WTB
MTS-E

Bouwk. tekenaar ervaren
Constr. Bankwerker
LTS'ers alle richtingen
Prod. medewerkers

Bel nu, of kom even langs. Tel. 045-717183.
 Nobelstraat 1, 6411 EK Heerlen, 24 uur bereikbaar.
 Ook Gouden Gids TV vakaturebank pag. 187.

Te koop

enkele bouwkvavels te Eijsden.

Gelegen in Poelveld 400 t/m 700 m2, prijs f 130,- per m2 incl. BTW. Beheermaatschappij Cremers B.V. Kommel 18, 6211 NZ Maastricht. Tel.: 043-217141.

Met spoed gev. full-time
rij-instructeur/instructrice
 Autorisatieschool van Bentum.
 Tel. 045-217487.

Groepsvervoer
Chauffeurs M/V
 gevraagd, klein of groot
 ribbewijs, part-time. Pers.
 aanmelden. Akerstraat
 Noord 132, Hoensbroek.

Wil je werken in de sport?
 Heb je vrije tijd en daarnaast een sportopleiding, laat je dan inschrijven in de

SPORTVAKATUREBANK
 Vraag een inschrijfformulier aan bij:

Sportservice
Limburg

Tel. 04490-25988
 vragen naar: Bertil Kaanen.

Gev. HULP in Friture
 Snackworld. Hele week v.
 16.00-21.00 u. 045-716356

Schoonmaakbedr. S. Horvath
 b.v. 045-313757, vraagt ervaren GLAZEN-WASSER, Salans boven CAO-tarief.

f 100,- garantie dagelijks
 "La Belle" Lrade zoekt BARDAMES. Vanaf 20.00 uur 045-416143.

Gevr. BLOEMBIND(ST)ER plus verkoper(ster). Tel. 045-311549

KINDEROPVANG gev. aan huis m. licht huish. werk. Wo. v. 12.00 tot 16.00 u. Overige dgn. v. 14.30 tot 18.00u. Centr. Heerlen. Br.o.n. B-6022. L.D Postbus 2610, 6401 DC Heerlen

Schoonmaakdienstverl.ing Na J.L. van Nuys en Zn. vraagt nette OCHTENDWERKSTER voor object te Sittard. Telef. aanmelden 043-475610.

Friture in Beek vraagt erv. FUTUREHULP voor enkele uren p.w. Tel. 04490-79297.

Gevr. VERKOPERS voor verkoop van deur aan deur in België. Inf. 19.00-20.00 uur 045-219822.

Cafeteria de Hartige Hart Heksenberg zoekt part-time MEDEWERKSTER, plm 18-23jr. Tel. 045-213451

Bouwbedrijf Jacobs vraagt OPPERLIJEDEN. Tel. 045-216484.

Gevr. CHAUFFEUR voor binnen- en buitenland. Romen Transport, Mechelen. Tel. 045-420644.

TAXI-CHAUFFEURS m/v gevraagd, part-time en full-time. Pers. aanmelden. Akerstraat Noord 132, Hoensbroek.

Gevr. actieve VERKOOP-MEDEWERKSTER voor bakkerszaak in Simeveld. Vaals, ook part-time; tevens ervaren zaterdaghulp gev. Soli. na tel. afspraak 045-441470.

Brood- en banketbakkerij Franssen, Kloosterstr. 40, Simeveld vraagt enthousiaste BROODBAKKER M/V tevens gev. banketbakkers-bediende. Soli. na tel. afsp. 045-441470.

MEISJE voor Bar in Duitsland gevraagd. Garantie, kamer mogelijk. Internationaal. Tel. 0494241-541688 of 0949243-36962

Amusementshal Bingo vraagt KASSIER kassiere voor part-time. Tel. 04406-14999. Grotestraat C 12, Valkenburg.

Gevr. zelfst. werkend KOK v. dagzaak. Tevens brood- en banketbakker. Rest. Au Coin, Heerlen 045-715460.

Gevr. buffetjuffrouw, cafe-bar MIA MORE, Leyenbroekweg 160, Sittard. 04490-23730.

Gez. MODELLEN voor leerling dameskapster, om s'weendags mee te gaan naar de kappersschool. 045-458864

Bloemisterij Artillora. Simeveld zoekt met spoed enthousiaste MEDEWERKSTER. 045-442804, tel. aann. van 9.00-17.00 uur.

Gezocht KINDERVERZORGSTER omgeving Terwinsten, werktijden wisselend van de vroege morgen-uren of de late namiddag-uren. Vereisten: ervaring, lina en Roland moeten jouw aardig vinden. Interesse? Bel na 18.00 u 045-423254.

Full-time TAXI-CHAUFFEURS. Pers. aann. Homperstweg 12, Landgraaf.

METSALAARS en leerling-metselaars gev. voor Duitsland. Tel. 045-322828.

Aangeboden hoge BIJVERDIENSTEN enig doorzettingsvermogen vereist. Inf. na 18.00 uur 045-724092-323397.

HULP gev. voor onze Big Rib Counter, 17-25 jaar. Tel. 045-351300. 045-441857, na 15.00 uur.

Gevr. meisje of jonge vrouw voor BUFFETBEDIENING, cafe-bar Tabasco, Rijksweg 163, Dilsen (Maaseik), tel. na 14 u. 09-32-11756808.

Wij zoeken op korte termijn een AUTOPEETSER voor ons huurwagpark die event. ook licht onderhoud kan doen. Bestaans autoverhuur. Tel. 045-724141.

Legbord en palletstellingen, nieuw en gebruikt, uit voorraad leverbaar. BLOK-INTERREK BV, 010-4378800. Ook vert. in Nrd-Brabant Limburg.

Uw auto, huis, bankstel enz. VERKOPEN? Met foto op LD-TV. Bel voor info 045-739300.

f 100,- Garantie Dagelijks. "La Belle" Kerkrade zoekt Bardames. Vanaf 20.00 uur. Tel. 045-416143.

BETONTIMMERLIJEDEN: Metselaars wekelijks betaling, hoog loon en goede sociale voorz. Aanmelden J. Borger. Tel. 045-250930 of H. Lommen. 045-250238.

Fa. WGM Bouw. Voor direct gev. voor Duitsland METSALAARS, belontimmerlieden. Ook colonnes. 045-231336. 230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

Gevraagd METSALAAR/ timmerman met aann.dipl. B.U. Tel. 04490-32107.

FUTUREHULP gev. voor enkele dagen per week. Friture Hanny, Heigank 33, Nieuwenhagen. 045-324290.

TAXI-CHAUFFEURS gev. full-time. CAO bet. Heerenweg 267, Heerlen.

Kolonne METSALAARS gezocht voor binnenwerk voor Luxemburg. 045-230045.

Taxi Centrale Bor-Tax. Parttime TAXI-CHAUFFEURS gev. Pers. aanmelden Pulstr. 103, Born.

Veel geld verdienen. Wij zoeken zo spoedig mog. serieuze CONSULENTEN v.a. 20 jr. Interesse: schrijf kort briefje naar Agenturen Claudia Nosenko. Polstr. 1, 6019 BL Wessens.

Wie wil ons helpen met de SCHOONMAAK van onze objecten in Valkenburg. Voerendaal, Hulsberg, Schimmert? Tijd: ca. 2 uur in de ochtend- en vroege avonden. Interesse??? Bel dan Hago Nederland B.V., tel. 045-710561 en vraag naar Inge Diederens

Voor een nieuw te openen bedrijf vragen wij een zelfstandig werkende kok v.m. Wij zijn op zoek naar een kok v.m. voor grote partijen, (eenvoudige keuken). Onze chef-kok is ziek, wij zoeken tot eind januari '91 een vervanger. Wij komen graag in contact met een commercieel ingestelde adjunct-direkteur voor een hotel in Midden-Limburg. Interesse voor een van deze functies, schrijf naar Horeca-adviesbureau INTERFIT B.V. t.a.v. P. Priem, Postbus 1157, 6201 BD Maastricht.

Met spoed gev. NACHT-WAKER op part-time basis. Geulhal Valkenburg, 04406-14951.

Gevr. ervaren MACHINIST voor mobiele graafmachine. Goed loon, goede soc. voorz. Tel. 043-632433.

Gevr. KINDEROPPAS, door artsenfamilie v. variabele uren. Tel. 045-427407.

Gezocht STUDENT voor het geven van bijles wiskunde/ Nederlands aan Havo 2 leerling. H. Damhuis. Tel. 045-728274.

Gevr. afwaskeuken HULP voor weekend. Tel. afsp. va. 10.00 uur 045-457287.

Rest. Langen, Koninginnesstr. 25, 6461 BC Kerkrade.

Friture in Kerkrade vraagt v. part-time KRACHT, voor overdag. 045-453032.

OPPAS gev. voor baby van 13 mind voor maandagmiddag en woensdagmiddag. Tel. 04498-59314.

Bergland Caravans vraagt 2 handige MEDEWERKERS voor hout- en metaalbewerking. Mauritsweg 107, Stein. Tel. 04490-32458

Welke student exacte vakken kan BIJLES geven? Tel. 045-742390.

Handige THUISWERKSTER gevraagd voor het naaien van caravangordijnen. Tel. 04490-32458.

Gevr. KOKKIN part-time met kennis van het slagersvak. Canadian Corner, tel. 045-255672.

Woningruil

Buro Start heeft voor u maandelijks 500 RUILWONINGEN in heel Nederland. Gratis info. tel. 020-476697 of 030-941099.

BENEDENFLAT, 3 slpks. te ruil tegen eengezinswoning, omg. Heerleirheide, of Eikstr. benedenflat. 045-216753.

Grote eengezinswoning te MOLENBERG te ruil tegen kleinere woning. Tel. 045-417290

Kamers

Te huur kamer in SITTARD voor nette persoon. Tude-renderweg 161, Sittard.

Hoensbroek-C. div. KAMERS te h. (gem. en ongem.) 04490-10012 na 18 u

Heerlen-Centr. mooie gestoff. KAMER te h. f 390,- all in. Bez. za. 20.00 u. Kruis str. 16 Heerlen

KAMER te huur. Dr. Calstr. 13, Schaesberg, bij station. Tel. 045-721658, na 18.00 uur 045-313898.

Hobby/D.h.z.

METAALDETECTORS. Fa. Altech uw Tesoro-dealer. Tel. 045-325729.

3 mtr. BEHANGTAFEL f 65,-. M. Botterweck, Akerstr. 106, Spekholzerheide.

Te k. NAAMACHINE MERK Pfaff z.g.a.n. Tel. 04492-1038

Reparaties

VROKO voor Uw koelkast en diepvriesreparatie's. 045-441566 17 u. 461658.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Gorgens. Industriet. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122 of autotel. 06.52-98.13.50.

Winkel & Kantoor

Copieerapparaten v.a. f 350,-

Type-machines v.a. f 450,-; Kasregisters v.a. f 750,-. Telefax v.a. f 1.495,-.

Prijzen excl. BTW. Eigen service-dienst. Spoor kantoor machines, Bochtol. Tel. 045-443961.

TE KOOP UIT FAILLISSEMENT

GOLDEN-RETRIEVER, met stamb., ingeënt en ontwornd, HD-par., ouders HD, 4998-73811.

BOUVIER-PUPS, 7 mnd oud, pr. f. 400,-. Tel. 227610, Hoensbroek.

Perz. blauw/creme met stamb., 4 mnd vaste pr. f. 500,-. Allevieruize gegad. kun- bellen 04750-24239.

BOUVIER 11 mnd. lief voor kinderen. Tel. 045-271204.

Wyandotte DWERG, r.a.s. Overstr. Munstergelen. Tel. 010-13694.

kruising WHIPPET, 3-kluur, 10 wkn., in- en ontw. 045-444629.

Duitse HERDER pups, p.st. Sleinadastr. 24, graaf.

BEAGLE 1 jr. alle pa- en inentingen, lief en ind. ideaal voor familie, ont. in goede handen. Geven. 045-317229.

Beo met moderne wit- op standaard, vr. pr. Tel. 045-223769.

HERDER-puppy 4 Tel. 045-451375.

BOUVIER, 1 1/2 jr. oud, reu, pr. f. 350,-. Tel. 045-225070.

KLOES Doenrade U stalling voor Paard pony v.a. f. 100,-. per Tevens inkoop en ver- van paarden en pony's v. vrijblijvend inlichtin- 04492-1038.

Opleidingen

18 jaar ..... starten maar
10 rijlessen à f. 32,50, daarna f. 37,50 per vol uur.
10 wekelijkse rij-opleiding (snel cursus) en voor motor- rijlessen bent u bij ons aan het juiste adres.

Autorisatie Engelen
Tel. 06-52981281. Privé 04742-2486.

RUSSISCH, u Russisch, u Slowaaks leren, u in groepverband of u taalwerk, bel dan 230512.

Rijles
Engelen U RIJBEWIJS op Sint Eustatius. 04750-14750.

Huwelijk/Kennismaking

Grootste maandblad voor alleenstaanden
Verschijnt 1 week van iedere maand.

Voor wie is dit maandblad bestemd?
Voor degene die een partner - één of meerdere reis- genoten - correspondentie van - vriendin zoekt.

gratis nummer
stuur de bon op naar:

Stichting van Harte
Postbus 1237, 6040 KE Roermond.
Sluit wel 5 postzegels bij van 75 ct.

Aids infolijn
Bel gratis

06-0.22.22.20
Maand t/m vrijdag
van 14.00 tot 22.00 uur.

Waarom?
er iets aan. Wij kunnen helpen bij het zoeken van relatie door onze persoonlijke bemiddeling met gegarandeerde contacten.

Zuid-Limburg
Mevrouw v. Ophem
Tel. 045-227535

ISCREET
b.g.g. hoofdkantoor 04750-28545.

profielnummer van de
EGENOTENKRANT en
maandblad voor o.a. (per-
sonaliteit, intercompas-
sion, 15, Eindhoven.

zaterdag en zondag
dansen en CON-
TAYOND in de Kelder.
"La Châlet" in Treebeek.
ang boven 30 jaar. D.J.
aarrv. 21.00 uur. Châlet
beek. Komeetstr. 25a
211375.

OLSE vrouwen zoeken
vrienden. Tel. 041015.

MAN, 31 jr. vast werk, on-
niet van aard, houdt
niet gelukkig. Gezellin-
g met graag eens stap-
p.m. goed verzorgde j.
uw, 35 jr., die van
rekening houdt, voor ser-
v. Br. m. foto op erw. 045-281011 L.D., Post-
bus 2810, 6040 DC, Heerlen.

Man 65 jr. zoekt VRIEND.
Br. n.r. B-6048, L.D., Post-
bus 2610, 6040 DC Heerlen.

Volst. VROUW 38 jr. met 8-
jarig kind zkt. aardige man
tussen 35-50 jr. midd. ni-
veau, liefst met vaste baan,
voor latere relatie, mag uitlo-
pen op vaste relatie, om samen
nog wat moeds van het leven
te maken. Brieven a.u.b.
met foto. Deze worden altijd
beantw. Postbus 98, 6430
AB Heerlen.

Gezocht DOBERMANN reu
voor dekking. Tel. 045-
351448.

**Te k. nest gladh. FOXTER-
RIERS**. Drie-kluur ingeënt
en paspoort. 04754-81549.

BROEDMACHINE, 40 kipe-
re, 19 ganse, 20 eende-
vellen, na 6 u. 045-425217.

**Te k. leuke BOOMER-
HONDJES** 8 wkn. Tel. 040-
863946.

**Te k. NEW-FOUNDLAND-
DERPUPS**, zwart en bruin
met stambom, ingeënt en
ontw. Melickweg 4, Her-
kenbosch. Tel. 04752-1115.

Te koop Perzische POES.
Tel. 045-250720.

2 Mooie TECKELTJES 6
weken, pr. f. 100,-. Tel. 045-
316111 of 31047.

MECH. HERDER 15 MND.
VOOR BEWAKING OF
DRESSUUR. 045-723621.

Te k. FLAMINGO'S en kriel-
kippen. Tel. 04498-56878.

Te k. BULLMASTIFF-pups
met stamb., beide ouders
aanwezig. 04490-26923.

Te k. DOBERMANN Pin-
scherpups met stambom,
ingeënt, ontw. 04254-2709.

Te koop Amerikaanse Co-
cker SPANIELS, zonder
stambom, pr. f. 350,-. Tel.
09-32.11713545.

**Te k. YORKSHIRE TER-
RIERTJES**. Kennel Oos-
heim, Langstr. 50, Schim-
mer. Tel. 04404-1527.

**Te koop prachtige DOBER-
MANN pups**, ingeënt en ont-
wornd, met stambom. Tel.
08866-3151.

**Te k. nest gladh. FOXTER-
RIERS**. Drie-kluur ingeënt
en paspoort. 04754-81549.

BROEDMACHINE, 40 kipe-
re, 19 ganse, 20 eende-
vellen, na 6 u. 045-425217.

**Te k. leuke BOOMER-
HONDJES** 8 wkn. Tel. 040-
863946.

**Te k. NEW-FOUNDLAND-
DERPUPS**, zwart en bruin
met stambom, ingeënt en
ontw. Melickweg 4, Her-
kenbosch. Tel. 04752-1115.

Te koop Perzische POES.
Tel. 045-250720.

Jong STEL 30-36 jr. z.k.m.
en ontwornd, HD-par., ou-
ders HD, 4998-73811.

Alleerst. VROUW, gesch.
met 1 kind, zkt. contact met
dito vriendinnen, lft. 30-40 jr.
Br. n.r. B-6063, L.D., Post-
bus 2610, 6040 DC Heerlen.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederland grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.
Wilt u meer weten over de unieke werkwijze? U kunt ge-
heel vrijblijvend bellen met onze medewerkster in uw
omgeving

Meerssen mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willemse: 043-215481
Maastricht mevr. Savelberg: 043-612291
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC

Juist nu
is een inschrijving extra voordelig. Wilt u drie goede
redenen weten om tot inschrijving over te gaan, bel dan:
HEERLEN e.o.: 043-265339, mevr. Luchtmann
MAASTRICHT e.o.: 043-435231 mevr. Driessen
of schrijf naar: Postbus 5050, 6401 GB Heerlen of
Postbus 525, 6040 AM Roermond.

Stichting Mens en Relatie
is erkend RvT, ingesteld Ministerie WVC. Persoonlijke
bemiddeling, zorgvuldig en doeltreffend: ruim 70% vindt
binnen het jaar een levenspartner.

De kontaktenbank zoekt met u mee
(Landelijke) schriftelijke bemiddeling met persoonlijke
aandacht, f. 85,- p. 3 mnd. of f. 220,- p.jr.
U beslist zelf hoe vaak u contact opneemt en met wie.
Vraag vrijb. een profiellijst aan van ons tijdschr. v.
alleenst. waarin onze werkwijze beschreven staat, zodat u
kunt beoordelen of deze methode u aanspreekt.
Dames tot 30 jr. 3 mnd. gratis inschrijving.
KONTAKTENBANK (Els v.d. Arend) Erkend door RvT
Tel. 020-6628618, Postbus 7098,
1007 JB Amsterdam

Partner Consult
Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid- en Oost-Nederland
voor het Acad. H.B.O. of vergelijkbaar ontwikkelingsniveau

**U hebt een drukke werkdruk, vrienden en interessante
hobbies, maar u mist die ene partner in uw leven.**

Erk. R.V.T. Brochure M. Schiks.
045-740088, Postbus 443, 6400 AK Heerlen.

Mode Totaal
Te k. excl. TROUWJURK, mt.
36. Tel. 045-258073
tussen 15.00-18.00 uur.

Te koop BRUIDSJURK, mt.
34-36 met ijsbeeh. Tel. 045-
461424 na 17.00 uur.

Baby en Kleuter
Te koop 2e hands KINDER-
WAGEN, merk Teutonia, pr.
n.o.t.k. Tel. 045-719335.

Te k. eiken BABYKAMER 3
delig en kinderwagen 3 in 1.
Tel. 04492-1038.

Wat VERKOPEN? Advier-
teer via: 045-719966.

Bel de Vakman
Afvoerproblemen?
Babit bv rioleringswerken
Tel. 045-463892

Afvoer verstoppt
Babit bv rioleringswerken
Tel. 045-463892

Problemen aan uw dak
Arndts
dakservice
Hoensbroek 045-219615
Dag en nachtservice
06-52980875

STOELMATERIJ vern. riet en
biezen stoelen met
gar. Bel. 045-418820.

Let op! Uw dak is bns vak!
Dakdekkersbedrijf Peters,
Groenstr. 21, Ubach over
Worms. Tel. 045-325793,
b.g.g. 045-311334. Tevens
ZINKWERK en PVC-dak-
gootbekleding. Gratis offerte

NEW LOOK BV Schaas-
berg. Gevelreining, uit-
kappen, voegen, steigerver-
huur. Tel. 045-312154 of
045-312709.

Wat VERKOPEN? Advier-
teer via: 045-719966.

Wonen Totaal
Eiken-meubelgroothandel
t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders
Groenseykerstraat 41A. Tel. 04490-47446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v.
09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Nieuw tapijt of gordijnen
Elk tapijt bij Hatéma gekocht, wordt GRATIS gelegd.
Elk bij ons gekocht gordijn, wordt GRATIS gemaakt.

Hatéma
Spoorsingel 40, Heerlen. Tel. 045-720741.

**Rechtstreeks van de fabriek
kussens voor eiken bankstellen.**
Wij bekleeden of vernieuwen uw kussens in alle gewenste
soorten en maten, ook kussens voor bankstellen. Na telefonische
afpraak komen wij geheel vrijblijvend bij u langs met
staten en kussens in stof en leder.
Kantoren: Roermond, Ruitersstraat 11.
Heerlen, Fossielengat 740

Bel gratis 06-0227300

Meubels Kopen?
Bankstelkussens, relax-zetels, toegastelen, eethoeken,
slaapkamers, salontafels, klokken, bedveringen en
matrassen enz. Aant uiterst gunstige prijzen en met een
perfecte voor- en na service.

Meubelen Nellingen
Kerkplein 10, Lanaken (B). Tel. 09-3211714184.
Open: dinsdag t/m zaterdag 9.00-12.00 en 13.00-18.00 uur
Zondag 13.00-18.00 uur. Maandag gesloten.

**Te koop klassiek BANK-
STEL** i.g.st., pr.n.o.t.k.
Ubachs, Eygelshovengracht
39, Kerkrade. 045-460252.

Te k. eiken SALONTAFEL
met 2 stoelen. Tel. 04490-
56058.

VLOERBEDEKKING, gor-
dijnen, tapijten, topkwal-
iteit, vele aanbiedingen,
enorme voorraad, gratis ge-
bed. Won.inr. Groeten,
Kloosterstr. 22 Simpelveld.

Te k. antieke POTKACHEL
f. 125,-; ant. eik. bed f. 90,-;
ant. eik. kapstok, ant. eik.
tafel, ant. lampetstel, ant.
hanglamp f. 40,-; ant. hof-
koffer f. 50,-; ant. lijstjes f. 5,-.
ant. boenwas f. 5,- klein-
goed... 043-622814. Don-
derdag 18-20 uur, zaterdag
10-12 uur. Frankenstr. 205,
M'Incht.

Te k. staande messing
SCHEMERLAMP, met on-
gev. 150 glaspegels, 1,50
hoog, 3 lichtpunten; ant.
bronzon staande schemer-
lamp 1,45 hoog, 3 lichtpun-
ten; Queen Anne kastje, h.
box 74x83x40. 045-721352.

Te k. comp. INBOEDEL
weg, omst. Te bezicht. na
tel. afspr. 045-215573.

Te k. massief eik. ronde
(110) SALONTAFEL
f. 200,-. Tel. 045-250921

Te koop antieke Mechelse
KAMER met leeuwopkoppen,
f. 2.600,-; meissels slaapk-
kamer comp. f. 500,-. Tel.
045-225532

TRADERS biedt u prachtige
gebr. meubels; kookplaten,
bedden, buro's, ijskasten en
noem maar op. Alles op in-
terieur gebied tegen zeer
gunstige prijzen. Bezorging
mogelijk. Heggenstr. 16,
Maastricht (zijstr. Amers-
plein). Tel. 043-210830.

Te k. splinternieuw 2-pers.
modern BED f. 375,-. Tel.
045-452078.

Rundt clubbat barok f. 395,-
rondt, bankstel werkelijk
klasse f. 995,-; pracht on-
geve eethoek rondt, belk.
geh. massief eiken f. 995,-;
orig. Biedermeier eethoek
f. 595,-; eiken dressoirs v.a.
f. 195,-; div. mooie clubs en
2-zits bankjes v.a. f. 95,-;
schilt. toog- en zilverkasten,
alles klasse meubels, maar
spatgoed! en! wij ruilen
oude meubels in aan hoog-
ste waarde rest. betaling
event. in 6 mnd. (renteloos).
O.K. HAL Agnes Prinha-
genstr. 22-24, Geleen cen-
trum, vlakbij H.A. Heyn.

Te koop tegen kleine verg. 2
FAUTEUILS. 045-427362.

Huishoudelijke artikelen
Te k. Bauknecht volauto-
maat WASMACHINE, i.g.st.
f. 225,- met 3 mnd. gar.
Tel. 045-231679.

Radio e.d.
Kom nu profiteren van onze
massale magazijn verkoop

**Koelen-vriezen-wassen-
hifi-stereo-kluren-
tv-video's etc.**

Witte Hal Sittard
waar nieuwe, licht bescha-
digde of overjarige apparaten
uit de Horn winkels wor-
den verzameld en verkocht
tot liefst

60% korting
Elke dag
nieuwe aanvoer
elke dag super-
lage aanbiede-
dingen

Hier enkele voorbeelden uit
onze duizenden koopjes:

**Zeer luxe Za-
nussi electri-
sche inbouw-
oven, BN 30,
voor inbouw op
ooghoogte, met
grill en draaispit
geen f. 949,-
voor f. 498,-;**

Philips koelkast KEI 160,
weg, te werken achter kast-
deur, groot vriesvak, geen
f. 1.198,- maar f. 598,-;
Pelgrim gas-elektr. combi-
natie GE750-08, aparte
onder- en bovenwarme,
thermostaat, verlichting
geen f. 1.379,- maar f. 798,-;
Pelgrim elektro-eketro
combinatie E970-EK50 met
grillelement, regelbare ther-
mostaat, met thermische
kookplaatjes geen f. 1.579,-
maar f. 798,-. Kom nu profi-
teren in Horn Keukensuper
Bergerveg

Sittard
(Naast Witte Hal) en
Keukensupermarkt

Echt
Loperweg 8

Te koop DIEPVRIESTAST,
260 ltr. Bauknecht. Tel. 045-
461424 na 17.00 uur.

Computers
DCL PC's actie prijs AT 286!

PC's plus toebereiden, 1 jaar garantie, (incl. BTW)
AT286 16MHz 1MB FD1, 2MB HD40MB, monit. f. 2.195,-
AT386SX 16MHz 1MB 1,2MB HD30MB, monit. f. 3.195,-
AT386 25MHz 1MB FD1, 2MB HD30MB, monit. f. 4.095,-
D.C.L. Quadweglaan 33, Schaesberg. Tel. 045-322333.

**Te k. i.g.st. mooie noten-
houten KAST**, vr.pr. f. 500,-
Tel. 045-325139.

Zwaar eiken SALONTAFEL
donker, met 2 laden,
f. 350,-. Tel. 045-729019.

**Te koop mooie eiken EET-
HOEK** f. 400,-; eiken bankstel
f. 100,-; eiken bankstel
f. 70,-; body-building/tisne-
set f. 90,-; div. audio- en
computerappar., electronica,
LP's boeken, Ruys de Bee-
renbroucklaan 61, Urmond.

Te koop SLAAPKAMER uit
grootmoederstijl, 1 2-pers.
bed, 3-drs. kleerkast met
spiegel, commode m. spie-
gel, 1 nachtkastje, vr.pr.
f. 1.500,-. 045-273098.

Oma's HANGKLOK West-
minster, marmeren tafeltok,
ant. koekoeksklok, 2 ant.
kastjes. Tel. 045-316760.

**Te k. zwart/wit WANDMEU-
BEL** met zwarte salontafel
met 4 berbers, vr.pr. f. 350,-
Tel. 045-272926.

Te koop uit grootmoederstijl
SALONTAFEL f. 250,-; eet-
hoek (ronde tafel met 4
stoelen, kast) f. 500,-; 3-drs.
kleerkast met geslepen
spiegel f. 1.000,-; boeren-
kast f. 1.200,-. Na 17.00 uur
04406-12915.

**Te k. vol eiken SLAAPKA-
MER** lichte kleur zeer mooi,
nr.pr. f. 9.500,- vr.pr.
f. 3.250,-. Tel. 045-427289.

Te k. 2-zits BANKJE f. 250,-
2-pers. bed f. 400,-; div. rie-
ten stoelen f. 40,- p.st.; div.
lampen v.a. f. 35,-; 3-pers.
bed f. 125,-; reniëts Jan
Janssen framehoogte 56 cm
f. 425,-. Tel. 045-215928.

Te k. eiken BANKSTEL, eiken
tafeltje en eiken wand-
meubel en lamp. Samen
f. 500,-. Tel. 045-321790.

Zoekt u antiek BAROK eik.
modern-oma meubels enz.
Kouwendr. 208 H'broek

LUSKAST f. 95,- diepv. f.
175,-; gasform. f. 95,- af-
was. f. 175,-. 045-725595.

**Te k. weg. vern. SLAAP-
KAMER** als nieuw; kast met
spiegels, 3 mnd. bed met
ombouw en lattenbodem,
incl. matr. 2x2; opstelstoel
eiken en noten; Antiof sa-
lontafel met chrom; 4 vin-
derstoelen; fiets met 3 ver-
sn. 2 jr oud; 2-zitsbankje
04459-1113, na 17.00 uur.

Te k. eiken BANKSTEL, eiken
tafeltje en eiken wand-
meubel en lamp. Samen
f. 500,-. Tel. 045-321790.

Zoekt u antiek BAROK eik.
modern-oma meubels enz.
Kouwendr. 208 H'broek

LUSKAST f. 95,- diepv. f.
175,-; gasform. f. 95,- af-
was. f. 175,-. 045-725595.

**Te k. weg. vern. SLAAP-
KAMER** als nieuw; kast met
spiegels, 3 mnd. bed met
ombouw en lattenbodem,
incl. matr. 2x2; opstelstoel
eiken en noten; Antiof sa-
lontafel met chrom; 4 vin-
derstoelen; fiets met 3 ver-
sn. 2 jr oud; 2-zitsbankje
04459-1113, na 17.00 uur.

Te k. eiken BANKSTEL, eiken
tafeltje en eiken wand-
meubel en lamp. Samen
f. 500,-. Tel. 045-321790.

Zoekt u antiek BAROK eik.
modern-oma meubels enz.
Kouwendr. 208 H'broek

LUSKAST f. 95,- diepv. f.
175,-; gasform. f. 95,- af-
was. f. 175,-. 045-725595.

**Te k. weg. vern. SLAAP-
KAMER** als nieuw; kast met
spiegels, 3 mnd. bed met
ombouw en lattenbodem,
incl. matr. 2x2; opstelstoel
eiken en noten; Antiof sa-
lontafel met chrom; 4 vin-
derstoelen; fiets met 3 ver-
sn. 2 jr oud; 2-zitsbankje
04459-1113, na 17.00 uur.

Te k. eiken BANKSTEL, eiken
tafeltje en eiken wand-
meubel en lamp. Samen
f. 500,-. Tel. 045-321790.

Zoekt u antiek BAROK eik.
modern-oma meubels enz.
Kouwendr. 208 H'broek

LUSKAST f. 95,- diepv. f.
175,-; gasform. f. 95,- af-
was. f. 175,-. 045-725595.

**Te k. weg. vern. SLAAP-
KAMER** als nieuw; kast met
spiegels, 3 mnd. bed met
ombouw en lattenbodem,
incl. matr. 2x2; opstelstoel
eiken en noten; Antiof sa-
lontafel met chrom; 4 vin-
derstoelen; fiets met 3 ver-
sn. 2 jr oud; 2-zitsbankje
04459-1113, na 17.00 uur.

Te k. eiken BANKSTEL, eiken
tafeltje en eiken wand-
meubel en lamp. Samen
f. 500,-. Tel. 045-321790.

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

CCO

VOOR IEDEREEN DIE MET COMPUTERS WERKEN WIL

Avondopleidingen te: Heerlen, Maastricht, Venlo, Eindhoven, Nijmegen, Den Bosch, Tilburg.

- Praktijkdiplooma Informatica PDI-I en PDI-II
- AMBI-88 modulen:
HE0, HE1, HE2, HS1, HS2, HS4, HB1, HB2, HP7
- Datacommunicatie en netwerken
(HP6 - 60% subsidie mogelijk)

Voor meer informatie nevenstaande bon ongefrankeerd opsturen naar:
C.C.O. Antwoordnummer 33,
6400 VC Heerlen
of bel 045-717600.

dhr/mw/mej: _____ opl: _____
adres: _____ tel: _____
woonpl: _____ lft: _____

CCO/centrum computer opleidingen akerstraat 134 heerlen

VAN ONZE KENNIS EN ERVARING MET CAD-PAKKETTEN MAG U BEST PROFITEREN!

POLYDESIGN is een advies- en ingenieursbureau dat een enorme kennis en ervaring heeft opgebouwd op het gebied van CAD-toepassingen. Het bureau heeft in de loop der jaren tal van discipline- en bedrijfsgerichte cursussen verzorgd voor CAD-pakketten als AutoCad, Intergraph en E-plan, niet alleen voor de machinebouwers, maar ook voor industrie en overheid.

POLYDESIGN wil u graag laten profiteren van de kennis en ervaring met deze CAD-pakketten en deze op uw vakgebied inbrengen. Binnenkort gaat weer een nieuwe serie cursussen van start.

MEER INFORMATIE?

Voor meer informatie over de cursussen en de mogelijkheden voor deelname kunt u telefonisch contact opnemen met POLYDESIGN. Het bureau is bereikbaar op telefoonnummer 04490-27800 of met POLYDESIGN Opleidingen te Hasselt telefoon 0411-222903. Ook kunt u de bijlage bon invullen en aan ons toezenden, waarna wij contact met u zullen opnemen.

INFORMATIEBON

Ik wil meer informatie over de cursus (s) AutoCad, Intergraph, E-plan.

Naam: _____
Straat: _____
Postcode: _____ Woonplaats: _____
Geboortedatum: _____
Telefoon privé: _____

A.u.b. invullen en in gefrankeerde enveloppe verzenden aan: POLYDESIGN Opleidingen
Walramstraat 19, 6131 BK Sittard
04490-27800

Koningsstraat 28a/1, B-3500 Hasselt
0111-222 903

Bij beschikking van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht ddo. 21 september 1990 is onder curatele gesteld: Desiree Caroline Antoinette Winants, wonende te Sittard aan de Watersley no. 1, Huize Watersley, met benoeming van Joseph Franciscus Hubertus Winants, tot curator en diens echtgenote Helena Antoinette Josephine Augustus, tot toezien curatrice, beiden wonende te Geleen aan de Katstraat no. 1.

Namens de curator, Mr. Fr. Spauwen, advocaat en procureur, Walramstraat 20, 6131 BM Sittard.

Bij beschikking van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht ddo. 21 september 1990 is onder curatele gesteld: Chantal Josien Ramaekers, wonende te Sittard aan de Watersley no. 1, Huize Watersley, met benoeming van Jan Joseph Maria Ramaekers, tot curator en diens echtgenote Francisca Elisabeth Maria Vanmechelen, tot toezien curatrice, beiden wonende te Stein aan de Vleugelmorgenstraat no. 13.

Namens de curator, Mr. Fr. Spauwen, advocaat en procureur, Walramstraat 20, 6131 BM Sittard.

RECHTEN STUDEREN IN MAASTRICHT. DOOR TEAMWORK HOUD JE DE VAART ERIN

Goed teamwork is de sleutel tot succes. Dat geldt in de sportwereld, dat geldt zeker ook als je kiest voor een studie rechten aan de Rijksuniversiteit Limburg. Want kiezen voor rechten in Maastricht betekent kiezen voor een praktijkgericht onderwijssysteem waarin samenwerken centraal staat.

In Maastricht studeer je in kleine onderwijsgroepen. Onder leiding van een staflid verdiep je je samen met je groepsleden telkens in een bepaald onderwerp, bijvoorbeeld 'huisvesting' of 'onrechtmatig gedrag'. Al doende verwerf je een breed inzicht in alle aspecten die met zo'n onderwerp samenhangen. Je stimuleert en motiveert elkaar. En wat je hebt geleerd, kun je direct in de praktijk toepassen tijdens een stage, practica bij de oeffenrechtbank of op het universitair advocatenkantoor.

Een manier van werken die z'n vruchten afwerpt, want in Maastricht ligt het studierendement hoger dan gemiddeld. Met andere woorden: je leert er meer in kortere tijd.

Na je propedeuse kun je kiezen uit twee studierichtingen: Nederlands recht (met verschillende specialisatiemogelijkheden) en fiscaal recht.

Door intensieve uitwisselingsprogramma's met buitenlandse universiteiten en internationale stages ga je in Maastricht een internationaal georiënteerde studietijd tegemoet. Zo kun je binnen de studie Nederlands recht het studieprogramma European Legal Studies volgen. Je verblijft dan in totaal één jaar aan buitenlandse universi-

teiten, waardoor je direct in aanraking komt met andere rechten en het Europees recht. Een belangrijk voordeel als je bedenkt dat voor het einde van je studie de eenwording van Europa een feit is.

Wil je meer weten over het teamwork in Maastricht? Op de voorlichtingsdag of via de brochure krijg je alle informatie samen werken aan je studie rechten.

Deze bon in zijn geheel uitknippen en in een gefrankeerde enveloppe sturen naar: Rijksuniversiteit Limburg, Dienst Voorlichting, Postbus 616, 6200 MD Maastricht.

☐ Ik kom naar de voorlichtingsdag over RECHTSGELEERDHEID op zaterdag 10 november 1990 en heb belangstelling voor de:
☐ dagopleiding Nederlands recht ☐ avondopleiding Nederlands recht ☐ dagopleiding fiscaal recht

Ik krijg korte tijd daarvoor informatie toegestuurd.

☐ Ik kom niet naar de voorlichtingsdag, maar ontvang wel graag informatie over RECHTSGELEERDHEID

Naam: _____

Adres: _____

Postcode/Woonplaats: _____

Ik neem ..... bezoekers mee.

Vooropleiding: ☐ 4 VWO ☐ 5 VWO ☐ 6 VWO ☐ HBO ☐ OWO ☐ OVO

Rijksuniversiteit Limburg

IN MAASTRICHT LEER JE JE GRENZEN TE VERLEGGEN.

Praktijkdiplooma informatica

rijkserkende AMBI 88 examens

Avondopleidingen voor carrière in de automatisering.
Collegeplaatsen Breda-Den Bosch-Tilburg-Eindhoven-Venlo-Heerlen.

Informatie aanvragen door deze coupon ongefrankeerd op te sturen naar ECS, antwoordnummer 142, 6400 AA Heerlen.

European Computer School

Passage 4-6 6411 JT Heerlen
Postbus 2, 6400 AA Heerlen, tel. 045-710446 L.D.

Naam: _____

Adres: _____

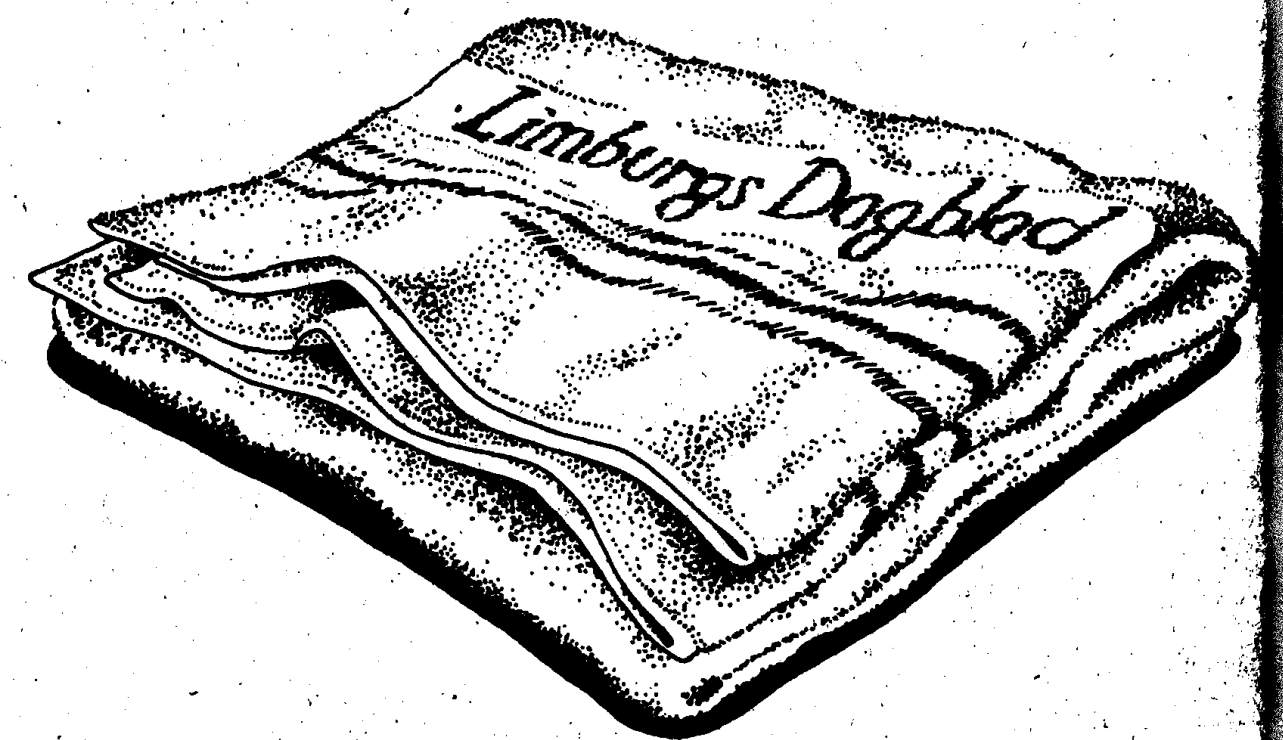
Woonplaats: _____

Tel.: _____ Leeft: _____

Opl.: _____

Limburgs Dagblad

Breng een nieuwe
abonnee aan en u ontvangt
deze prachtige degelijke
LD-badhanddoek!

De nieuwe abonnee krijgt de eerste 2 weken de krant GRATIS!

KLEINE MOEITE BON

NEUWE ABONNEE: AANGEBRACHT DOOR:

Naam: _____ Naam: _____

Adres: _____ Adres: _____

Postcode: _____ Postcode: _____

Woonplaats: _____ Woonplaats: _____

Tel.Nr.: _____ Tel.Nr.: _____

(i.v.m. controle bezorging)

Wilt u de krant gratis ontvangen?

Wilt u de krant gratis ontvangen?

Wilt u de krant gratis ontvangen?

Wilt u de krant gratis ontvangen?

Wilt u de krant gratis ontvangen?

Wilt u de krant gratis ontvangen?

Wilt u de krant gratis ontvangen?

IBM PS/2 nu binnen uw bereik

U koopt nu tegen ongekend lage prijzen de kwaliteit van IBM PS/2 producten en XTEC ondersteuning. Want als IBM System Center dealer staat XTEC garant voor advies en ondersteuning op het hoogste niveau. Onze specialisten adviseren u graag bij de keuze van de juiste configuratie en de integratie met uw reeds aanwezige systemen.

IBM PS/2 MODEL 30-H31*
incl. uitgebreid toetsenbord
monochrome beeldscherm
DOS 3.3 en Windows 3.0

IBM-prijs
NIEUW-prijs

f 6966,-
f 3.814,-

korting 45%

IBM PS/2 MODEL 50-261
incl. uitgebreid toetsenbord
14 inch kleurenbeeldscherm (8512)
DOS 4.0

IBM-prijs
NIEUW-prijs

f 9563,-
f 5.547,-

korting 42%

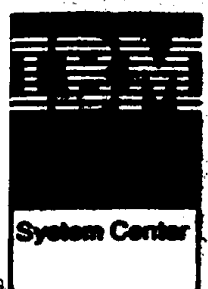
IBM PS/2 MODEL 55-X61*
incl. uitgebreid toetsenbord
monochrome beeldscherm
DOS 4.0

IBM-prijs
NIEUW-prijs

f 9832,-
f 6.391,-

korting 35%

*Meerprijs kleurenbeeldschermen: 14 inch (8512) 350,-, 12 inch (8513) 550,-.
Prijsen excl. BTW, testen en configureren. Geldig t/m 31 oktober 1990.

XTEC
Behorend tot de Geonics Groep

XTEC COMPUTER SYSTEMS B.V.

WAAIRE tel: 04904-1 75 75 HQOFDORP tel: 02503-3 80 44 APELDOORN tel: 055-22 33 48
fax: 04904-1 83 25 fax: 02503-3 31 72 fax: 055-22 38 86

Prins
Bernhard
Fonds
Cultuurfonds voor
Nederland

Geven
om
cultuur
die
je
lief
is.

GIRO 5050

FRUITBOOM
IN HET
KINDERDORP
JOANNEBOS
IN DE ELIE

Het kinderbos is een
bos met veel fruitbomen
en een klein meer.
Het is een ideale plek
voor kinderen om te
spelen en te leren.

DOE JE, SCHENK
EEN BOOM!
Voor elke kind
koopt u een fruitboom
voor 1,- en 2,-.
De schenkers van een
boom krijgen een
schonkcertificaat
van het kinderbos.

Het kind krijgt u
overhandigd aan
het kinderbos.
Het kind krijgt u
overhandigd aan
het kinderbos.

Info: 0411-222 903
0411-222 903

kan alleen maar
Van de Ven, in het grootste
goedkoopste wooncentrum van België

ALLES MOET BUITEN

Kortingen geldig tot
31 oktober 1990
of tot einde voorraad.

huurovereenkomst van ons
wooncentrum te Genk loopt
de deze maand gedeeltelijk
einde. Vandaar dat alles
snel mogelijk buiten moet.

als in het verleden al het
val was willen wij U - als
nieuwe buren - graag in
de voordeelakties
trekken. Daarom
de eerste, enige
laatste
nodiging !

40%

op onze
vloerbekleding
(vinyl en
vasttapijt)

40%

op klassieke
en handgeknoopte
tapijten

40%

op honderden
salons en
kleine meubelen

40%

op schilderijen,
spiegels en
ingekaderde
tekeningen

40%

op behang
en
geschenkartikelen

40%

op het
volledig gamma
bed- en bad-
karpetten

Buiten de fenomenale 'uitverkoop-kortingen
geven wij ook nog 20 %
op slaap- en woonkamers; eveneens 20 %
op elektrische toestellen van alle
grote merken !

VAN DE VEN GENK

Bosdel
(Zuiderring)
011/35.53.29

Alle dagen open van 9 tot 19 uur. Zaterdag en zondag van 10 tot 18 uur. Donderdag gesloten.

Te k. div. HOUTBEWER-
KINGSMACHINE'S
o.a. freese, afkorting, langgat-
boor, lintzaag etc. alle 380
Vol. Int. 045-727268.
Wat VERKOPEN? Adv-
teer via: 045-719966.

06-lijnen

Zoek je een hete meid?
06-320.320.55 ..... Live Afspreklijn - 50 ct p/m

**Teleservice: elke dag
120.000 bellers!**

Party-Line Dating 06-320.330.00

De nieuwste rage uit de USA; afspraken via de computer!

Dating breekt records!

Elke dag duizenden voice-advertenties van jongens en meisjes, mannen en vrouwen, die op zoek zijn naar jou! - Uitgaan! - Sport & Spell! - Hobby! - Je eigen PIN-code! Je eigen Tele-Postbus! - en je eigen Antwoord-apparaat!

**Party-Line Nederland
06-320.330.10**

PARTY-LINE MAASTRICHT 06-320.327.43
PARTY-LINE DATING-BOX 06-320.350.50

Now gays are up to date!

Harry's gay dating 06-320.330.99

Now you're up to date: kies je nieuwe vrienden op hun leefstijl en woonplaats! Duizenden jongens zeggen via de voice-computer wie ze zoeken en wat ze van je willen! Met PIN-code en Tele-Postbus! Ook voor Sex-Dating!

HARRY'S GAY BOX 06-320.330.11

HOMOBOS 06-320.325.50

ALLEEN MEELUISTEREN 06-320.330.22

GAY COLLEGE 06-320.321.08

HOMO 06-320.321.12

Zó krijg je 'r in bed!

Versiercentrale 06-320.320.11

Kies 1 voor de Sex 'o'foon Automatiek! Kies 2 voor de Versiercentrale! - Duizenden mannen en vrouwen plaatsen hun voice-advertentie voor hets afspreekje! - Je kunt direct reageren of meteen een advertentie plaatsen! - Je eigen Tele-Postbus met je eigen PIN-code! 100% discreet! - Hetero, Lesbi, Homo, SM, Trio's, Partneruit!

De hardste sex op 1 lijn!

**Teleservice Sexgids
06-320.320.04**

Om makkelijk te kiezen uit alle Teleservice-lijnen! - Of kies direct één van de onderstaande nummers! - Alleen luisteren! - Eenvoudig en anoniem! - Keus genoeg en altijd de beste!

SEXOFOON 06-320.320.01

XAVIERA HOLLANDER 06-320.320.02

BIZAR LIVE 06-320.321.01

06-MEISJES 06-320.321.02

GROEPSSEX 06-320.321.04

CONTACTENLIJN 06-320.321.05

PARTNERUIT 06-320.321.06

SADO BETTY 06-320.321.14

PORNOMODEL 06-320.321.17

CHICK 06-320.321.61

VROUWEN BELLEN 06-320.321.62

ESCORT GIRLS 06-320.322.90

SEX-INTERVIEWS 1 ..... 06-320.323.18

SEX-INTERVIEWS 2 ..... 06-320.323.19

SEX-KLINIEK 06-320.323.20

LESBISCHE MEISJES 06-320.325.51

CHICK CONTACT 06-320.330.63

SEXOFOON BOX 06-320.323.60

50 ct per minuut

Erotel 06

De eerste en de beste lijn

320.320.20

50 ct p. min.

Tropische

verrassing. De lekkerste van Nederland!

06-320.350.61 - 50 ct p/m

Men Only

luister hoe dit meisje u via de telefoon kan vernemen!

06-320.350.68 - 50ct/m

Een rijpe gekleurde vrouw 39 voor jou. 50 cpm 06-

320.*320.*91

ah, top S&M..ah

Vrouwengenoet. 50 ct p/m

Ah...06-320.331.13..Ah.

!!Lady Bizar!!

06-320.324.68...50 ct p/m

hete schokkende SM Sex

Lisa.

Maak je broek los en doe je ogen dicht. Lisa doet de rest

06-320.331.02 - 50 cpm

!! Wipkracht 9 !!

06-340.310.15 (50 ct p.m.)

de beste Pb. 310 Vianen.

Lekkere trek?

Anja helpt 06-320.326.56

CI Pb. 96014 A'dam - 50 cpm

lesbi hard porno

CI Pb. 96014, A'dam 50 cpm

06-320.321.99

Erotibox

voor senioren! 06-320.326.80 (50 cpm)

C.I. Pb. 96014, A'dam.

Ripe Claudia traint haar

!Buurmeisje!

06-320.320.37 - 50 ct p/m

Petrateeje voert lessen van

ripe Claudia 50 cpm

06-320.320.52

Gekleurde meisje krijgt les

van ripe vrouw. 50 cpm

06-320.323.24

Een lekkere 50ct p.m.

Meid

06-320.320.77

vind meisjes lief. 50 cpm.

Tamara SEXDIETJE

06-320.320.65

Vai je voor dominante

vrouwen? Bel 50ct p.m.

06-320.332.32

Zoek jij lekkere meisjes?

De Tippielbox

06-320.326.66 - 50 ct p/m

Homo

Het is wel anders voor Jos,

hete jongens.

06-320.327.01 - 50 ct p/m

Claudia vangt een inbreker.
Vlug op je knieën... en nu ga
je voor straf... Frans en
Grieks doen

06-320.330.51

50 ct p/m

Hanna redt een zwemster uit
het meer. Een heet bad
op de boot, adrogen en
dan...

Lesbisch

06-320.330.52 - 50 ct p/m

Ze rent op haar mooie lange
benen naar die ervaren man
die haar verwent op z'n

Grieks

06-320.326.70 - 50 ct p/m

Blinde partneruit. Op haar
knieën leert Conchita, wat
ze met haar mooie lichaam
voor heerlijks kan...

06-320.326.71

50 ct p/m

Een piepklein sliep. De man
strakt met harde hand een
ondeugende meid, dan
vraagt ze om .... liefde

06-320.326.72

50 ct p/m

2 jongens komen om oud
papier, maar in haar huis
nemen ze Ella wild onder
handen 50 ct p/m

06-320.326.73

Als de man

het turnstertje

zonder sliep behandelt valt
ze van de ene sensatie in de
andere en dan...

06-320.326.73

Sex met de

zweep

Ze smachten er naar.
Vrouwen die er van
droomden knielen...

06-320.340.01 - 50 ct p/m

Wat waanzinnig genieten is
leert Anky als

2 mannen

het voor die hoge spiegel
gelijk met haar doen

06-320.329.22 - 50 ct p/m

Ooit iets met een lief knap
meisje gedaan? Met haar
volle lippen wacht ze op jou.

06-320.340.06

50 ct p/m

Als 2 naakte

Homoboy

het in het bos zo doen kijkt
de derde geboeid toe, tot hij
ook...

06-320.340.11 - 50 ct p/m

geboeid kijkt Tom toe als z'n

blonde vrouwtje

alle bevelen van de man
uitvoert en op haar knieën

06-320.329.23 - 50 ct p/m

Als de vrouw in dat korte
witte pakje zelf op de tafel
belandt, geniet ze van die
naakte man

06-320.340.15

50 ct p/m

Vrouwen weten beter hoe ze
andere vrouwen
laten genieten,

2 Lesbienne

romantisch, verliefd en...
heet bezig.

06-320.340.22 - 50 ct p/m

Lifese

Lize komt er voor uit Zeist.
Als haar verlegenheid in
genot veranderd geniet ze
waanzinnig

06-320.340.25 - 50 ct p/m

een doorkijkbloesje en een
strak kort rokje, zo danst ze
in de disco. Laat naar huis,
en dan plots...

2 knullen

06-320.329.24 - 50 ct p/m

"Bukken jij, over de kniel" als

Linda een kopje

breekt neemt mevrouw haar
streng onder handen.

06-320.329.25 - 50 ct p/m

Als hij het zo streng eist,
doet een mooi meisje zelfs
dat kleine tumpakje uit voor
de man, en dan...

06-320.340.33

50 ct p/m

Die knul

met fantasie doet heel
andere dingen dan haar
man. Hij is glanzend mooi,
zo naakt, en Tiny...

06-320.330.09 - 50 ct p/m

Een vreemde man volgt
haar op het smalle bospad.
Tussen dichte struiken
gebeurt het. "Omhoog
dat sliep"...

06-320.340.41 - 50 ct p/m

Alles is strak en spannend
aan zo'n jongen. Onder
handen van die man wordt
het nog spannender...

Homo

06-320.340.45 - 50 ct p/m

Als de jonge vrouw 2 naakte
vriendinnen betraaft, volgt
er na de straf een

Lesbisch Trio

06-320.340.55 - 50 ct p/m

Haar kieren doet hij achter
slot. Wanhopig ontdekt
Frieda waar die ringen in de
muur voor dienen.

SM

06-320.340.69 - 50 ct p/m

Haar man gaat vreemd.
Blonde Claudia wrekt zich.
Gaaf ze met 2 jongens echt
een nacht lang...

06-320.340.75

50 ct p/m

Stoelend vlucht Anita in
bikini tussen de struiken.
Met de man op het mos. Wat
ben je mooi zo naakt

06-320.340.77

50 ct p/m

Esmeralda

V.a. 08.00 uur, ook zat. en zond.

045-72759. Meisje gev.

Natasja doet het met 3 mannen

Keukensex

06-320.327.77 - 50 ct p/m

Buurvrouw Chantal voor
ordinaire

Live-sex

06-320.328.01 - 50 ct p/m

Meegenieten

Meisjes in de hete sauna.

06-320.328.88 - 50 ct p/m

Stiekem meeluisteren met
meisjes

06-320.329.01

50 ct p/m

Zoek jij een

Vriendin

Bel de Flirtbox

06-320.330.01 - 50 ct p/m

Versier een afspraakje, bel
de

Meidenbox

06-320.330.77 - 50 ct p/m

Bent u op zoek naar 'n
vrouw

06-320.328.03

Dames inspr. 01720-33202.

Homokontakten

Nieuw: Gayprivé, direct of
apart met 'n lekkere jongen.
Voor een lekker gesprek of
voor 'n spannende afspraak.

Van man tot man. Gay Prié
voor de regio Limburg. Bel

06-320.322.75 - 50 ct p/m

Rosie-relatielij

voor modern sexcontact op

06-320.324.50 (50 cpm)

hoor je wensen van paren
en dames. In Rosie okt. zie
je hun "naakt"foto's.

Lifese

wordt voor een meisje uit
Sneek echt waanzinnig als
ze eindelijk toegeeft om
GRIEKS te verdragen

06-320.321.32 - 50 ct p/m

Zoek jij een hete meid? Bel
de

Sexdatinglijn

06-320.326.33 - 50 ct p/m

Trio-Bisex-Box

Voor vrouw-vrouw-man, of
man-man-vrouw-relaties.
De enige box die deze con-
tacten waarmaakt.

06-320.326.88 - 50 ct p/m

Bel gratis/privé/anoniem

Lenie of Paul

06-320.324.94 (50 c.p.m.)

Dame zoekt gave knul,
meisje wil contact met e
rvaren heer. Ze vinden het
op de

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. NIEUWES-REDACTIE: FRANK SEUNTJENS. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, ARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363;

Callistus

De Luikse markt met fancy tr van de muziekvereniging Callistus vindt niet vandaag maar morgen plaats. Eenieder in er zondag gezellig snuffelen en misschien ook nog een rijtje in de wacht slepen. De marktmarkt loopt van elf tot in het gemeenschapshuis in Terwilselen. De toegang is gratis.

Concours

Morgen neemt harmonie St. Gerardus uit de Heerlense wijk Kerkraade deel aan het federaal bondsconcours voor harmonieën en fanfares. Het concours wordt reeds voor de zesentwintigste keer gehouden en dit jaar is de keus op het Belgische Graafschap gevallen. Daar spelen in de provinciale secundaire school aan de Berneauweg 163 E zeven verenigingen, de afdeling uitmuntendheid. Begin om twee uur, bekendmaking van de uitslag om half acht.

St. David

Het Kerkraadse mannenkoor St. David bestaat 70 jaar. Dit wordt gevierd met een concertreis door Oostenrijk en Zuid-Duitsland die tussen 12 en 17 oktober plaatsvindt. Als hoogtepunt van de jubileumreis gelden twee uitvoeringen op 13 oktober in het Oostenrijkse dorp Götzels samen met het plaatselijke meisjeskoor en de Bundesmusikpelle gegeven worden.

Heksen

Ooit meer willen weten over heksen? Dan moet u maandagavond om acht uur in het Geheuse Plenkhoos op het puntje van uw stoel gaan zitten. Daar houdt mevrouw Korf uit Hoogeveen namelijk een lezing over heksen en alles wat daarbij komt kijken. Zij doet dit op initiatief van de spirituele vereniging Esperantia en u bent bij deze ook vriendelijk uitgenodigd. Entree leden 3 gulden, niet-leden 7,50 gulden.

Beestachtig

Hedebangers kunnen vanavond hun energie ook eens lekker in Heerlen kwijt. In café Wilhelmina zorgt de band Feedback vanaf negen uur voor beestachtig goede muziek.

Speuren

Als u nog binnenkort weer eens een dagje Maastricht wilt 'doen', staat u een verrassing te wachten. De ANWB is namelijk bijzonder actief geweest met het aanbrenge van zogenaamde wijjkboorden. Zij zijn speciaal bestemd om bezoekers de gewenste wijk in te loodsen. Iedere wijk heeft een getal gekregen dat uit de laatste twee cijfers van de postcode bestaat. Op sommige plaatsen hangen uitsluitend nog verwijzingen voor de binnenstad. Niets dan cijfercodes met op een enkele balk slechts het woord 'Centrum'. Eenmaal in het centrum vindt men wel weer de weg naar Hasselt, Heerlen of Eindhoven. Veel plezier met het speurwerk.

Spits

De 'wethouder van Pinkpop', PvdA'er Jan Bonten uit Landgraaf, dus, is vandaag te gast bij het popprogramma Vrij Spel van omroep Limburg. Vanaf vijf uur krijgt hij de kans om dj-eetje te spelen. Presentator Fons Geraets deelt dan een uur lang de microfoon met hem. Omroep Limburg gaat dat trouwens met ingang van deze week iedere eerste zaterdag van de maand met een ere-gast doen. Het programma met bekende Limburgers dat in de zomer werd uitgezonden, is zo goed aangeslagen, dat Vrij Spel wordt voortgezet. En Jan mag de spits afbijten. Wij en iedere Landgraafenaar, weten al wat hij in ieder geval op het programma heeft staan: de Beateles, want die zijn voor hem nog steeds je van het.

Provincie geeft opdracht voor nader bodemonderzoek Sloopterrein de Kissel verontreinigd met olie

Van onze verslaggever
HEERLEN – Een terrein aan de Kissel waar oude metalen worden bewaard en bewerkt, is voor een deel ernstig vervuild met olie. Gedeputeerde Staten stellen een nader onderzoek in. Volgens een provinciewoordvoerder is met de aanpak van het terrein nogal spoed geboden. „Dit vanwege de vrij grote kans dat de olie zich verspreidt via het grondwater.”

Het betreffende terrein werd door de gemeente Heerlen aangemeld in het kader van de Interimwet Bodemsanering en door de provincie opgenomen in het Bodemsaneringsprogramma 1989.

Het nu beëindigde oriënterende onderzoek is gebaseerd op 14 boringen. Op het noordelijk deel van het terrein van het bedrijf Van de Loop zijn concentraties motorolie aangetroffen die liggen boven de C-waarde uit de Interimwet Bodemsanering. In principe zou dat deel dus afgegraven moeten worden.

Olie

In hetzelfde gebied zijn PAK's aangetroffen tussen de A- en B-waarde, maar de onderzoekers sluiten niet uit dat er daar nog hogere concentraties kunnen worden aangetroffen. Op andere delen van het terrein is dieselolie en afgewerkte motorolie gevonden, die zich bevinden tussen de B- en C-waarde.

Al sinds 1950 wordt het betreffende perceel gebruikt voor de opslag van autowrakken. Firma Van de Loop nam het terrein in 1983 over en ging meteen over tot storten van een betonnen vloer.

In 1985 werd een voorlopige hinderwetvergunning niet omgezet in een definitieve, dit na klachten van omwonenden over overlast door aan afrijdende vrachtauto's. Het kwam zelfs tot een rechtszaak, maar nadat Van de Loop zijn bedrijf een stuk heeft verplaatst, zouden de problemen tot ieders tevredenheid opgelost zijn.

Aanbod

Eigenaar Van de Loop zegt door de gemeente benaderd te zijn over een eventuele bedrijfsverplaatsing. „Ik ben daar in principe best toe bereid, want we moeten nu steeds helemaal door de stad rijden. Maar de gemeente moet natuurlijk wel met een redelijk aanbod komen”.

Wat er vervolgens met het gebied Kissel moeten gebeuren, waar ook het terrein van de voormalige Glas-mij op een bestemming ligt te wachten, is niet bekend. „Onduidelijk is bijvoorbeeld wat er precies gebeurt met de spoorlijn die de Kissel nu doorsnijdt. We zijn in afwachting van nader bericht over de spoorverbinding Heerlen-Aken,” zegt een woordvoerder.

Man wil liever in cel blijven

Van onze verslaggever
HEERLEN – Met een flinke slok op achter het stuur van een auto krui-pen. Een ruit inslaan in een friture. Ruzie met drie politieagenten. Doorrijden na een aanrijding. Autorijden zonder een geldig rijbewijs. En medeplichtig aan brandstichting.

Voor deze reeks overtredingen moest een Geleendenaar zich gisteren verantwoorden bij de politierechter in Heerlen. Mr Hermesdorp veroordeelde de verdachte conform de eis van de officier van justitie mr Kolkert tot een voorwaardelijke celstraf van twee weken en een boete van 1000 gulden. Bij niet betaling 20 dagen gevangenis.

De opgelegde geldboete vond de Geleendenaar maar niets: „Ik moet in een open inrichting in Zeeland nog een gevangenisstraf uitzitten van 78 dagen voor eerdere akkefietjes. Kunnen die 20 dagen daar niet aan vastgeplakt worden? Dan ben ik meteen van alles af.” Mr Hermesdorp kon op dat voorstel om praktische redenen niet ingaan.

● Een sfeerimpressie van een beek bij het Luxemburgse Echternach, gemaakt door fotograaf Pierre Logister. Deze 72-jarige Landgraafenaar ontving gisteren de eremedaille in zilver, verbonden aan de orde van Oranje Nassau voor zijn vele verdiensten op het gebied van amateurfotografie.

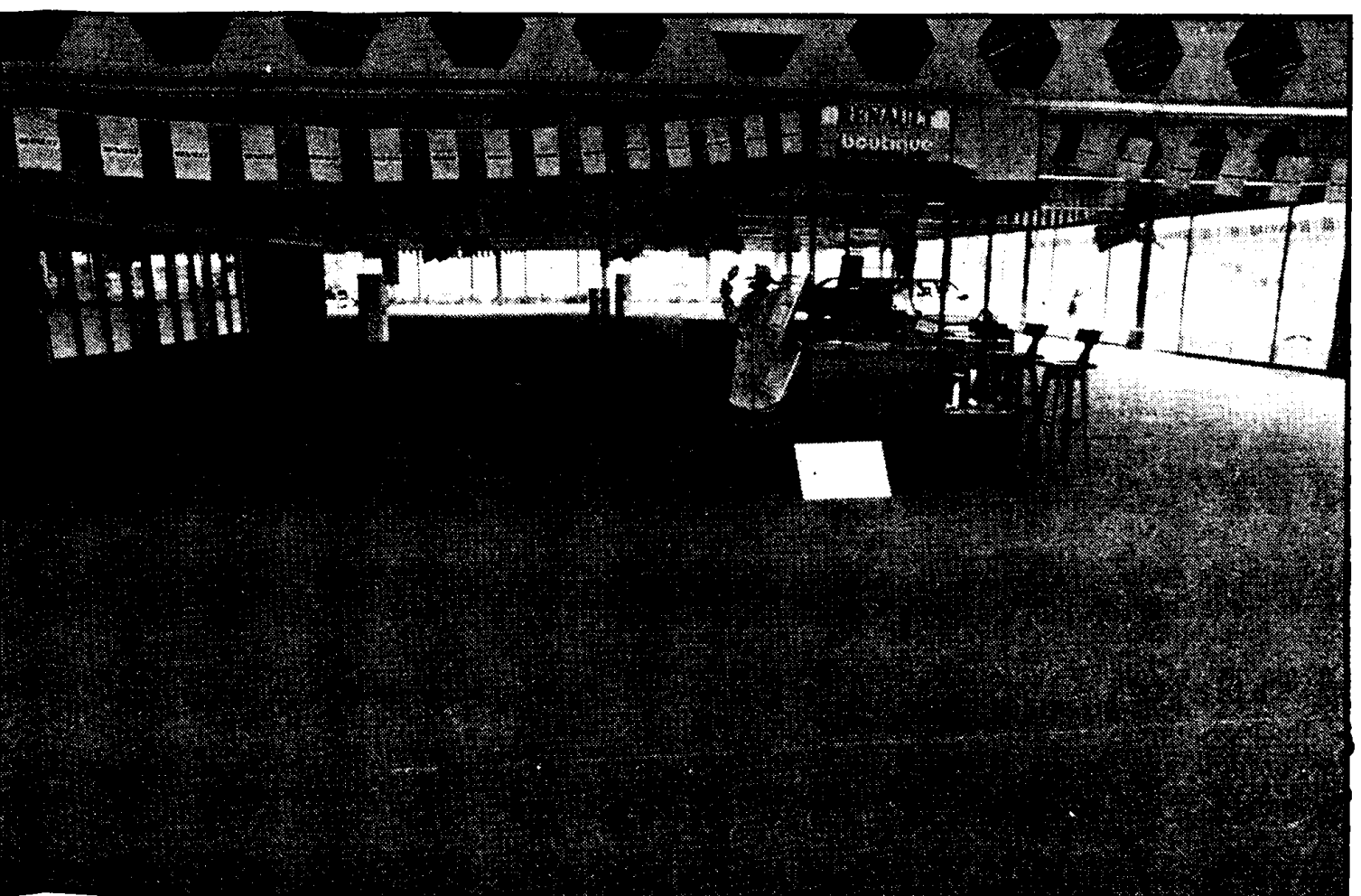
Veertig jaar geleden was Logister, indertijd chef-boekhouding bij de Lau-

'Sfeerfotograaf' onderscheiden met koninklijk zilver

ra-mijn, de oprichter van de fotoclub 'Abedia'. Hij was 20 jaar voorzitter van deze vereniging en vanaf 1970 is

hij penningmeester. Zijn foto's werden diverse malen bekroond op (inter)nationale tentoonstellingen en zijn brede kijk op de fotografie leidde er toe dat Logister talloze spreekbeurten hield bij de Bond van Nederlandse Amateur Fotograafverenigingen.

Zie verder pagina 21:
● Een fotograaf vol rijm, maat en ritme

● Het Atro-pand in Heerlen ligt er sinds enkele dagen leeg en verlaten bij.

Foto: FRANS RADE

'Wildenbroeck' nieuwe naam verplegersschool

Van onze correspondent

HEERLEN – De Centrale School Gezondheidszorg te Heerlen heet voortaan 'De Wildenbroeck'. De onthulling van de nieuwe naam met vignet vond gisteren plaats in de vergaderzaal van het de Weverziekenhuis in aanwezigheid van burgemeester Van Zeil.

De naam 'Wildenbroeck' is afgeleid van de Welterbeek (wilde beek) die lang het gebied loopt waar de school voor het gezondheids onderwijs ge-

vestigd is. Dat vertelde de heer Braad, plaatsvervangend directeur van het Thermenmuseum.

De school kwam in 1986 tot stand door een fusie tussen zes huisopleidingen van ziekenhuizen en verpleegklinieken te Brunssum, Kerkraade en Heerlen. Het is een school waar de leerlingen een arbeidscontract hebben met het ziekenhuis-/verpleeghuis.

Ongeveer 500 leerlingen volgen er

een opleiding tot A-verpleegkundige en 400 tot ziekenverzorgerende.

Daarnaast bestaan er vervolgoopleidingen voor ander andere specialisatie in de intensive care-sector, kinderverpleging en gynaecologie. Hieraan nemen 125 leerlingen deel.

(ADVERTENTIE)

EXPERT LEASE MENGELERS

Automobilbedrijven Mengelers Bv
Oirsbeek - Schaesberg - Sittard
Tel 04492-1814/2402, Fax 04492-4822

Koffiekan als bergplaats

Van onze verslaggever
LANDGRAAF – In de categorie 'vreemde meldingen' past het telefoontje dat de dienstdoende brigadier van de politie Landgraaf dezer dagen kreeg. Een inwoner meldde de beschadiging van giromaatpas, kentekenbewijs, rijbewijs en nog meer belangrijke papieren, die opgeborgen waren in een koffiekan. De kleine ramp was te wijten aan de omstandigheid dat de echtgenote van de man had besloten koffie te zetten in de 'bewaarpots'. Resultaat: onleesbare en

doorweekte papieren. Goede raad was duur, ook voor de di-naren der wet, die de man echter toestemming gaven met zijn koffiebruine rijbewijs deel te nemen aan het verkeer in afwachting van een vervangend exemplaar. Voor de zekerheid vroeg de politie hem toch vooral een betere bewaarplaats te zoeken. Daarmee was de man het volledig eens. Zeker gezien het feit dat hij al eerder gelijksoortige problemen had gekend toen zijn vrouw een cake bakte in de oven, die hij tijdelijk als kluis had ingericht...

Vechtpartij in centrum Heerlen

HEERLEN – De Heerlense politie heeft donderdagnacht om twee uur bij een ruzie tussen twee groepen voor een café aan het Wilhelm-naplein vier personen aangehou-den. Tijdens de vechtpartij werd er plotseling met een mes gestoken. Twee mannen raakten hierbij ge-wond en moesten ter behandeling naar het Heerlense ziekenhuis wor-den vervoerd.

Brand in coniferen

LANDGRAAF – Met vuur spelende kinderen in de leeftijd van 7 en 8 jaar staken gisteren in de Godfried Bomansstraat in Schaesberg een aantal coniferen en enkele struiken in brand. De brandweer was snel ter plekke om het vuur te blussen.

Limburgs duo wint Europees filmfestival

Van onze correspondent

HEERLEN – John Misere uit Heerlen en John Rinken uit Kerkraade hebben met hun film 'Annabel' goud gewonnen tijdens het Europees Filmfestival voor Amateurs in het Zwitserse Zurzach. Ook werd de twintig minuten durende film uitge-roepen tot de beste productie van het hele festival.

De film werd in tien dagen opgeno-men op diverse Kerkraadse loka-ties. Het is een psychologisch dra-ma, geschreven door Jack Frencken uit Obbicht. De hoofdrollen vervul-len Wil Frencken en Gerard de Zoe-te. Regie voerde het duo Misere-Rinken.

De jury moest 183 Europese inz-en-dingen beoordelen. Na de voorse-lectie bleven er 53 producties over. 'Annabel' kreeg behalve een gouden medaille ook de gouden film-band en onderscheiding voor de beste film van het festival.

Heerlens bedrijf op zoek naar koper

Autodealer Atro stopt plotseling

Van onze verslaggever

HEERLEN – Renault-dealer Atro heeft met onmiddellijke ingang alle activiteiten in Heerlen gestaakt. Volgens adjunct-directeur P. Murks was de Heerlense vestiging dermate verliesgevend dat ook het voortbe-staan van het moederbedrijf in Ven-lo in gevaar dreigde te komen.

Eerder deze week werden vrijwel alle auto's en de complete voorraad automaterialen op twaalf vrachtwagens geladen en door Renault Ne-derland weggevoerd. Op het geheel verlaten Atro-pand aan de Beersdalweg prijkt nu nog slechts de mede-delung 'Wegens omstandigheden ge-sloten'. De klanten worden verwe-zen naar de Kerkraadse Renault-dealer.

dige lokatie aan de Beersdalweg, waar een zeer representatief ge-bouw verrees ter waarde van 2,2 miljoen gulden.

Volgens insiders zijn daarmee de problemen begonnen. De bouwko-sten waren eerst geraamd op 1,7 mil-joen en de meerkosten van een half miljoen gulden zouden te zwaar op het bedrijfsresultaat drukken.

Onverwacht

De toch al verrassende sluiting van het Heerlense Atro-pand kwam voor sommige klanten extra onver-wacht. Autobezitters die onlangs een afspraak hadden gemaakt voor een onderhoudsbeurt verschenen gisteren nietsvermoedend voor een geheel leeggehaald bedrijf.

Overname

Volgens een woordvoerder van Re-nault Nederland zijn de onderhan-delingen ver gevorderd met een ge-gadigde voor overname van het Re-nault-dealerschap in Heerlen. Er zouden nog slechts enkele details geregeld moeten worden.

Het is de bedoeling dat de nieuwe eigenaar de 15 personeelsleden overneemt en volgens Renault Ne-derland is er een gerede kans dat ook het pand wordt overgenomen. „Maar we hebben het personeel voor alle zekerheid toch het advies gegeven om contact op te nemen met het Arbeidsbureau”, voegt Murks daar aan toe.

Representatief

De Heerlense Atro-vestiging werd twee jaar geleden verplaatst van de Frankenlaan in Welten naar de hui-

Steekpartij uit wraak

HOENSBROECK – Twee mannen met bivakmutsen brachten don-derdagnacht een Hoensbroeke-naar enkele messteken toe. De steekpartij vond plaats in de bos-sages tussen de Kastanjelaan en de Kouwendestraat in Hoens-broek. De politie kon de twee da-ders in de directe omgeving van het misdrijf aanhouden en ter verhoor meennemen naar het po-litiebureau. Het slachtoffer van de wraaktatie had enkele steek-wonden in nek en arm. Hij kon na behandeling in het ziekenhuis weer naar huis.

Bedroefd, maar in grote dankbaarheid voor wat hij voor ons geweest is, delen wij u mede, dat God onverwacht tot Zich heeft genomen, mijn innigstgeliefde man, onze lieve en zorgzame vader, schoonvader, groot- en overgrootvader, broer, zwager, oom en neef

Willem Hendrik Wetzels

begiftigd met de eremedaille in goud, verbonden aan de orde van Oranje Nassau onderscheiden met de pauselijke onderscheiding Pro Ecclesia et Pontifice echtgenoot van

Maria Hubertina Vincken

Hij overleed op de leeftijd van bijna 78 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken, in het De Weverziekenhuis te Heerlen.

Landgraaf: M.H. Wetzels-Vincken
Parijs: Miek Zizine-Wetzels
Jean Zizine
Heerlen: Anne Wetzels
Bert Schins
Sittard: Harry Wetzels
Lenny Wetzels-Vievmans
Maastricht: Barbara Cox-Wetzels
Herman Cox
Oirsbeek: Jos Wetzels
Elise Wetzels-Smeets
En al zijn kleine en achterkleinkinderen
Familie Wetzels
Familie Vincken

6372 CS Landgraaf, 4 oktober 1990
Hoofdstraat 125

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 9 oktober a.s. om 10.30 uur in de kerk van de H. Petrus en Paulus te Schiedam, Hoofdstraat, waarna de begrafenis op het r.k. kerkhof plaatsvindt.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Rozenkransgebed maandag 8 oktober a.s. om 18.45 uur in voornoemde kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel van de rouwkapel van de H. Martinus te Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annuncie als zodanig te willen beschouwen.

Met droefheid namen wij kennis van het overlijden van de heer

Wiel Wetzels

ere bestuurslid Kon. Fanfare Algemeen
Wij wensen zijn vrouw, kinderen en achterkleinkinderen sterkte met dit verlies.

Bestuur, dirigent, muziekleraar en danscomité
Kon. Fanfare Algemeen

Hoe blij was ik toen men mij riep:
Kom, wij gaan naar het huis van de heer

In Huis Cuneus te Heerswijk overleed mijn oom en mijn tante

Zuster Léon

Anna Josephina Eijssen

Geb. te Schimmert 22 januari 1901

Vanaf 1927 lid van de Sociëteit van J.M.J. Lange jaren was zij werkzaam in het onderwijs en in het bestuur van de Orde.

In dankbare herinnering:

R.H. Kerkhofs-Eijssen
haar zeven en nichten

4433 CB Schimmert, 3 oktober 1990
Vanverhofweg 22

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben te Heerswijk-Dinther op maandag 8 oktober om 14.30 uur. Met hoge achting, bewondering en genegenheid wordt zij aldaar te rusten gelegd.

Bedroefd, maar dankbaar voor de liefde en de warmte die hij ons gaf, delen wij u mede, dat God tot Zich heeft genomen, mijn innigstgeliefde man, onze lieve en zorgzame vader, schoonvader, groot- en overgrootvader, broer, zwager, oom en neef

Geert Wilhelmus Laurentzen

Begiftigd met de ere-medaille in Bronz verbonden aan de orde van Oranje Nassau echtgenoot van

Antonetta Albert

op de leeftijd van 81 jaar.

In dankbare herinnering:

Hoensbroek: Antonetta Laurentzen-Albert
Heerlen: Anne en Piet
Haverkamp-Laurentzen
Heerlen: Piet en Annie
Laurentzen-Maas
Heerlen: Gerda
Laurentzen-Kalke
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport

Hoensbroek: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport

Hoensbroek: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport

Hoensbroek: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport

Hoensbroek: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport

Hoensbroek: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport

Hoensbroek: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport

Hoensbroek: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport

Hoensbroek: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport

Hoensbroek: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport

Hoensbroek: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport

Hoensbroek: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport

Hoensbroek: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport

Hoensbroek: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport

Hoensbroek: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport

Hoensbroek: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport
Heerlen: Gerda en Piet
Laurentzen-Laport

Tot ons groot leedwezen vernamen wij het overlijden van de heer

H.R. de Vries

uroloog

Ofschoon hij reeds een aantal jaren niet meer als uroloog in het Sint Jozef-ziekenhuis te Kerkrade werkzaam was, herinneren we ons hem als een man met een opgewekt karakter, wiens leven volledig in dienst stond van zijn patiënten.

Zo zal hij ook in onze herinnering blijven voortleven.

Bestuur, directie en medische staf
Sint Jozefziekenhuis

Kerkrade, 5 oktober 1990

Met leedwezen hebben wij kennis genomen van het overlijden van onze oud-collega

dr. H.R. de Vries

uroloog

Jarenlang was hij een zeer gewaardeerd en actief lid van onze Medische Staf.

Medische Staf
De Weverziekenhuis,

C.L. Franke, voorzitter
Dr. R.E. Nikkels, secretaris

Het bestuur en de directie van het De Weverziekenhuis denken met respect de heer

dr. H.R. de Vries

uroloog

die van 1986 tot 1988 op verzoek van de Medische Staf zitting had in het bestuur van het ziekenhuis.

Hij was met grote betrokkenheid aan het bestuurswerk betrokken, waarvan vanuit zijn ervaring en gezag als oud-collega van de Medische Staf een bijzonder accent.

Dr. J.P. Timmermans,
voorzitter bestuur

Dr. G.C.M. Kruis,
voorzitter directie

Al was hij niet meer werkzaam als uroloog, maar hij bleef een man van de zaak, een man die zijn kennis en ervaring in dienst stelde van zijn patiënten.

Dankbaar voor hetgeen hij voor ons heeft gedaan, geven wij u mede, dat God tot Zich heeft genomen, mijn innigstgeliefde man, onze lieve en zorgzame vader, schoonvader, groot- en overgrootvader, broer, zwager, oom en neef

Anna Schultheis

weduwe uit het eerste huwelijk van

Nicola Wings

weduwe uit het tweede huwelijk van

Henk Hugens

Zij overleed in de leeftijd van 77 jaar, voorzien van het h. oileel.

Kinderen, klein- en achterkleinkinderen
Familie Schultheis
Familie Wings
Familie Hugens

Kerkrade, 5 oktober 1990
Corr.adres: Dorotheagracht 14
6465 EA Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 9 oktober a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand te Kerkrade-Heulst, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Avondmis, tot intentie van onze dierbare overledene, maandag 8 oktober a.s. om 18.45 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het rouwkapel van de H. Moeder Anna, Bekekenid Heerlen, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Het is nu een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van onze dierbare vader

Jan Didden

Om dit verlies op waardige wijze te gedenken zal er op zaterdag 7 oktober om 10.00 uur de eerste jaardienst plaatsvinden in de St. Gertrudiskerk te Wijlre.

Robert en Ilona Didden

OVERLEDEN

J. Petronella Stienen,

93 jaar, weduwe van

Johannes Driessen, H.

gekrade 13, 8071 LE

Swalmen. De plechtige

uitvaartdienst zal worden

gehouden maandag 8 oktober

om 10.30 uur in de

parochiekerk van het

Woord Gods te Swalmen.

J. Maria van Maasdeyk,

70 jaar, echtgenote

van Peter Bremmers,

Van Galesstrat 7, 6845

Roermond. De plechtige

uitvaartdienst zal worden

gehouden heden

6 oktober om 14.00 uur in

de kapel van O.L.V. in 't

Zand te Roermond.

J. Zus Kesters, oud 64

jaar, echtgenote van

Wijlen Sijf Martens, Hul-

sestraat 44, 6243 BN

Geulle. De uitvaartdienst

zal plaatsvinden op

maandag 8 oktober om

10.30 uur in de St. Marti-

nuskerk te Geulle. Er is

geen condoleren.

J. Dorina Schulmer,

oud 75 jaar, echtgenote

van André Lardenoije,

St. Jansstraat 2, 6211

BC Maastricht. De uit-

vaartdienst is heden za-

terdag 6 oktober om 11.00

uur in de kerk van de H.

Onze Lieve Vrouw te

Maastricht. Er is geen

condoleren.

J. Jo Herben, oud 72

jaar, echtgenote van

Wera Hirschka, Limbur-

gerstraat 147, 6267 CD

Cadix en Keer. De uit-

vaartdienst zal plaatshe-

ben op maandag 8 oktober

om 11.00 uur in de pa-

rochiekerk van de H.

Kruisverheffing te Ca-

diel en Keer. Er is geen

condoleren.

Rust nu maar uit
je hebt je strijd gestreden
je hebt het als een moedig mens gedaan
niemand zal weten wat je hebt geleed
niemand weet wat je hebt doorstaan.

Op 4 oktober 1990 overleed gesterkt door
oileel in de leeftijd van 71 jaar mijn innig
vrouw, onze lieve moeder, schoonmoeder,
zus, schoonzus, tante en nicht

Nettie Dirrix

echtgenote van

Sjef Jaminon

Vijlen: Sjef Jaminon

Landgraaf: Leo Jaminon

Yvonne Jaminon-W

Roger, Léon

Familie Dirrix

Familie Jaminon

Familie Vermeeren

Vijlenberg 38,
6294 AX Vijlen.

De plechtige eucharistieviering zal gehouden
den op dinsdag 9 oktober om 11.00 uur in de
chierkerk van de H. Martinus te Vijlen, waar
begrafenis plaats zal vinden op de r.k. be-
graafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk.

Overtuigd van uw medeleven is er geen con-

ren.

Het rozenkransgebed, gevolgd door de avond-
zal gehouden worden op maandag 8 oktober
18.45 uur in voornoemde kerk.

Er is gelegenheid tot afscheidnemen in de rouw-
kapel van "Sielom", Zusters Clarissen, Hilleg-
weg 11 te Mechelen, dagelijks van 17.00-18.30

Zich bewust van haar naderend einde en in de
aanvaarding daarvan is, voorzien van het
crament der zieken van ons heen gegaan, mijn
echtgenote, onze innigstgeliefde moeder, groot-
overgrootmoeder.

Cecilia Maria Josephina Peeters-Vossen

echtgenote van

P. Peeters

op de leeftijd van 87 jaar.

Hoensbroek: P. Peeters

Nuth: J. Peeters

Voerendaal: M. Peeters-Peeters

G. Wols-Peeters

R. Wols

Haar kleinkinderen en
achterkleinkind

4 oktober 1990
Mettensstraat 2, 6431 NW Hoensbroek

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben
dinsdag 9 oktober om 13.30 uur, in de St. Jans-
te Hoensbroek, gevolgd door de begrafenis op
centrale begraafplaats aan de Randweg.

Bedrijf wijt calamiteit aan in schattingsfout

DSM past fabriek salpeterzuur aan

Van onze verslaggever

EEN - DSM heeft gisteren de procedure voor het opstarten van de salpeterzuurfabriek-5 (SZF-5) in Geleen herzien. Endien is besloten de gloednieuwe fabriek op enkele punten wijzigen.

gevolg van een storing bij het starten van de pas dit jaar in gebruik genomen SZF-5 kwam donderdag jl. via de fabrieksschoorsteen een wolk van naar schatting 100 kilo geconcentreerd salpeterzuur in de buitenlucht terecht. Het salpeterzuur daalde ondanks de vrijwel afwezigende wind neer in de nabije omgeving van de fabriek waar op dat moment enkele tientallen mensen aan de nieuwbouw van een laboratorium en een nieuwe aanleg van de Kampstraat op de Gemeester Lemmensstraat.

Van twintig van hen en ook een hondje liepen lichte brandwonden en irritaties aan slijmvliezen en ogen op. Alle slachtoffers werden zich ter behandeling met water bij de bedrijfsgeneeskundige dienst van DSM.

De heren kwamen een van hen nog te spreken om een geïrriteerd oog te laten behandelen. Hij en de anderen konden volgens een DSM-woordvoerder gewoon aan het werk. Het zou aan het ongeval verband houdende complicaties hebben overgevoerd.

Onderzoek

Wel DSM als de Arbeidsinspectie Maastricht stellen een onderzoek naar de toedracht van het gebeurde. Spijts kon gisteren al vrij gededuceerd worden hoe de calamiteit tot stand kwam. „De fabriek was stuwvol om enkele onderdelen te vervangen. Tien minuten na het opstarten werd de hele fabriek weer buiten bedrijf gesteld door een schakelaar die in werking

treedt als de temperatuur van de ingebrachte ammoniak te laag is. Toen dat in orde was werd de fabriek andermaal opgestart. Dat is kennelijk te vlug gebeurd. Eerst had een bepaald vat leeggepompt moeten worden.”

Hoewel hij de term 'inschattingsfout' in de mond neemt, wil de woordvoerder van DSM niet weten van menselijk falen. „Het personeel heeft zich gehouden aan de procedurevoorschriften. Achteraf kunnen we zeggen dat die niet helemaal goed waren. Daarom zijn ze ook aangepast.”

Pauzes

Het vat waarop de woordvoerder doelt bevatte de honderd kilo salpeterzuur die uiteindelijk vrijkwam. Het vat zat vol, waaruit de DSM-woordvoerder afleidt dat nooit meer salpeterzuur had kunnen ontsnappen. DSM heeft onmiddellijk na het voorval besloten de opstartprocedure aan te passen. De procesoperatoren moeten voortaan bij opeenvolgende opstartpogingen langere pauzes hanteren.

DSM kon gisteren nog niet bij benadering zeggen hoe groot de materiële schade was als gevolg van de zuuruitbraak. De zuurnevel daalde neer op tientallen auto's die geparkeerd stonden bij de gezondheidsdienst van DSM aan de Kampstraat en op de auto van een omwonende. De brandweer van DSM rukte uit om alle voertuigen en de bodem van de nabije omgeving schoon te spuiten.

(ADVERTENTIE)

TOÓK IN DE WOLKEN?

Theologie: de studie van je leven!

- leren omgaan met mensen
- leren werken in de dienst van het evangelie
- wetenschappelijke studie van kerk en christendom

UTP: de meest pastorale theologie-opleiding

Bon voor informatie:

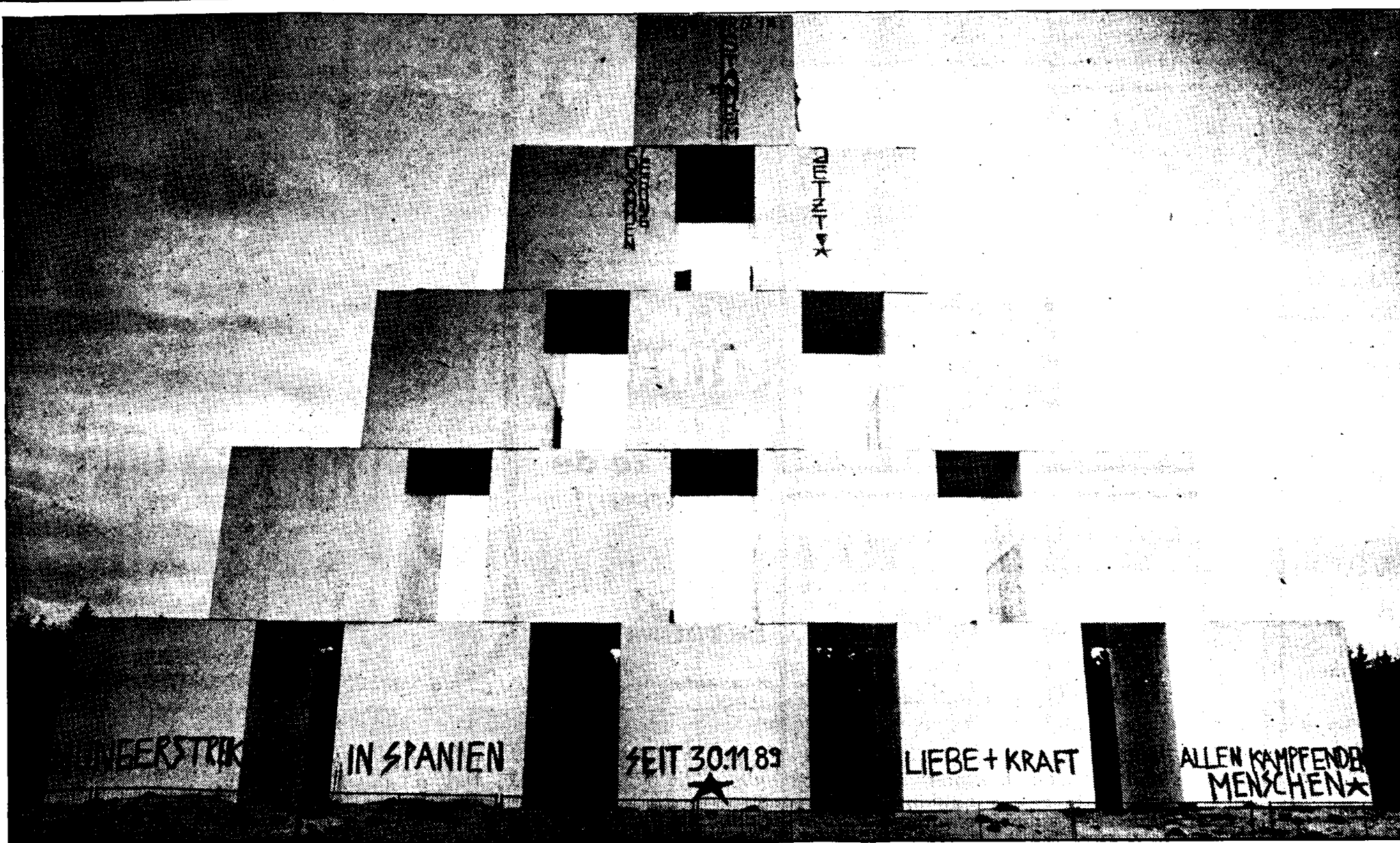
Naam: _____

Adres: _____

Postcode en woonplaats: _____

- zoekt toezending van documentatie over de theologieopleiding aan de UTP

In ongefrankeerde envelop zenden aan:
UTP, Antwoordrij 5051, 6400 WC Heerlen.
Bellen kan ook: 045-718520

● Acht kubussen van de toren werden van teksten voorzien. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Toren beklad

VAALS - Tegenstanders van de Duitse hereniging hebben donderdagnacht de 'Toren van Malschaert' op het Drielandpunt in Vaals gebruikt om hun ongenoegen over de ontwikkelingen van de laatste maanden kenbaar te maken. Acht van de vijftien witte kubussen van 'De Toren' werden in felrode kleuren met leuzen beklad.

De teksten hadden trouwens niet alleen betrekking op de hereniging. Met opschriften als '18-10-77 Mord in Stammheim' en 'BRD-Mörderstadt' werd ook na-

drukkkelijk verwezen naar de incidenten in de laatste vijftien jaar waarbij RAF-leden betrokken waren.

Ook teksten zoals 'Hungerstreik in Spanien seit 30.11.89', 'Liebe und Kraft', 'Kampf den Europa der Banken und Bonzen' en 'Zusammen legung jetzt!' werden op de kubussen geschilderd.

Volgens de rijkspolitie Vaals is er 'zorgvuldig werk' verricht. „Men heeft acht kubussen beklad, en daarnaast elke kubus nog in verschillende vlakken verdeeld. Het zal flink wat moeite kosten de opschriften te verwijderen. Waarschijnlijk zal de hele Toren moeten worden overgeschilderd”. Van de daders ontbreekt tot nu toe elk spoor.

(ADVERTENTIE)

Klein in meiers
GROOT in SERVICE
GROOTSTE collectie

Richting
Emmastraat
20 m voorbij
ABN-Bank

**contactlenzen-
brillenspecialzaak**

**Volop
nostalgie met de
nieuwe jaars/
wintercollectie**

**P. HOPPENBROUWERS
EMMAPLEIN 11
HEERLEN, Tel. 711984**

*Met onze bekende
garanties*

Heerlen positief over aanbod van McDonald's

HEERLEN - De gemeente Heerlen heeft positief gereageerd op het aanbod van de Amerikaanse hamburgerketen McDonald's om acht standsteden binnen het project sociale vernieuwing waar het bedrijf contact mee heeft gezocht.

Ongeveer 25 gemeenten hebben positief gereageerd. Ook Maastricht, waar nog geen McDonald's-filiaal is, en Venlo zijn benaderd, maar hebben volgens een woordvoerder van het bedrijf nog niet gereageerd.

McDonald's heeft zijn aanbod in juli van de projectgroep sociale vernieuwing aan de gemeenten gedaan. Daarop heeft de voorzitter van de projectgroep, ex-staatssecretaris J. Schaefer, het voorstel van de onderneming nog eens warm bij de projectgemeenten aanbevolen. Deze week heeft een gesprek tussen topman Siebesma van McDonald's en Schaefer plaats gehad, waarin Siebesma Schaefer verslag deed van de eerste reacties.

„De gemeenten waarmee we in ge-

sprek zijn getreden reageren positief. Bij een aantal vestigingen zijn al mensen geplaatst o.a. in Tiel, Nijmegen, Rotterdam en in de binnenkort te openen vestiging in Rieuwijk”, aldus Siebesma. In elf van de 37 betreffende gemeenten heeft McDonald's nog geen vestiging. In een aantal daarvan, zoals Maastricht en Delft, hoopt het bedrijf binnenkort wel neer te strijken.

Uitbreiding

In de komende vijf jaar zal McDonald's het aantal vestigingen in Nederland opvoeren van 59 tot honderd, zo luiden de plannen. Dat betekent een uitbreiding van de werkgelegenheid met circa 4.000 mensen tot rond de 8.000. Hoeveel mensen uit de achterstandsgroepen in deze periode zullen worden geplaatst kon Siebesma niet zeggen. „Het is en en”, zei de algemeen directeur.

Siebesma gaf aan dat er verschillend over het voorstel van zijn bedrijf wordt gesproken. „In feite is dat niet erg. Daarom hebben we ook bij voorbaat aangegeven geen enke-

le subsidie voor dit project te willen ontvangen. We doen het zelf.”

Auto's onder vuur genomen

Van onze correspondent

AMSTENRADE - In de nacht van donderdag op vrijdag zijn twee geparkeerde auto's in Amstenrade onder vuur genomen. Er deden zich geen persoonlijke ongelukken voor.

Volgens de politie vond de schietpartij plaats tussen 1 en 2 uur 's nachts. De voertuigen stonden geparkeerd aan de Hoofdstraat en de Parallelweg. Op het moment dat de schietpartij begon, bevonden zich geen inzittenden in de voertuigen. Er sneuvelden enkele autoruiten. Na onderzoek bleek dat er vier schoten afgevuurd werden.

De eigenaren van de auto's hebben aangifte gedaan van de vernieling. De politie stelt een onderzoek in.

Luigi Concu stond onder wolk salpeterzuur 'Plotseling kwam de jeuk'

ELEEN - „Het eerste waaraan ik nacht waren chemische wapens. Misschien maken ze die bij DSM lekken. Zou best kunnen. Aan die kant van het hek gebeurt van alles waar wij helemaal geen weet van hebben. Dit was volgens mij niet de eerste keer. Zoiets gebeurt vaker maar we ervaren het niet steeds zo aan den lijve.”

Luigi Concu ademt moeizaam en neemt een verstuiver uit de jaszak. In zijn waterige ogen ligt een angstige, onzekere blik. Duizenden kleine, salpeterzuur hebben afgelopen donderdag de schrik als het ware in zijn pruine kleders gebrand. Het bijtende goede kwam uit een hypermoderne fabriek op een steenworp afstand van Concu's achtertuin.

DSM spreekt van een incident, Luigi Concu zegt beter te weten. Al 33 jaar woont de vriendelijke Sardijn in een eenvoudige tussenwoning aan de Burgemeester Lemmensstraat, in een asgrauw stukje Geleen op de grens met DSM. Nu wil hij weg, liefst zo snel mogelijk. „Maar waarheen? En wie wil mijn huis kopen?”

Ondergronder

Na zijn komst in Limburg werkte Luigi Concu tien jaar lang als ondergronder op de staatsmijn Maurits en daarna in een textielfabriek. Nu is hij arbeidsongeschikt. Een pijnlijke

val op het werk, een hartemolie en - sinds een jaar of vier zware astmatische bronchitis - hebben de Italiaan definitief van de werkvloer verdreven. En nu dit nog.

„Ik verzorgde toevallig mijn kanaries buiten. Plotseling begon het te jeuken. Overal. Onder mijn haar, in mijn gezicht, aan mijn handen. Het was niet uit te houden.” Op een driezitter gebaart Concu als een volleerd toneelspeler die theatraal zijn masker wil afrekenen.

„Ik dacht eerst dat het door de zon kwam en keek omhoog. Het was net of het plotseling zacht regende. Maar binnen een seconde zag ik niets meer. Ik ben naar de gezondheidskundige dienst van DSM gegaan. Die licht hierachter, ze kennen me daar. Ik riep dat ik blind werd en vroeg wat er toch allemaal aan de hand was. De mannen die hier aan de weg werkten waren ook allemaal binnen. We konden ons wassen en kregen crème en oogdruppels. Thuis ben ik nog een keer onder de douche gegaan. Voor de zekerheid.”

Lichtkoepel

Concu wil nog iets laten zien, nadat zijn vrouw in de deuropening van de keuken heeft verteld dat de lichtkoepel boven de tafel sinds donderdag door een wit laagje minder doorzichtig is. Dat blijkt zo te zijn. Ook het kozijn van het slaapkamer raam aan de achterzijde is bedekt

met witte neerslag. Een geluk dat het raam die ochtend dicht was.

In de garage staat, naar hij zegt, zijn grote trots: een blauwe Fiat Ritmo. Het kenteken verradt de leeftijd maar dat is er beslist niet aan af te zien. „Deze is vijf jaar. Een nieuwe kan ik niet betalen maar de mijne glimt altijd als een spiegel. Ik ben er heel zuinig op.”

Donderdag stond het ding buiten. „Bij de gezondheidskundige dienst kreeg ik een telefoonnummer in de handen gedrukt. Dat draaide ik en kreeg te horen dat ik mijn wagen ook moest wassen. Dat heb ik twee keer gedaan maar moet je zien.” Het huilen staat Concu nader dan het lachen. De hele wagen is bedekt met doffe plekjes die hij zelfs met een nader nog niet heeft kunnen verwijderen.

Voor de eveneens aangetaste raambanden heeft Concu in de winkel meteen een speciaal middelje gehaald. Hij spuit wat van het goede op het rubber langs de voorruit en wrijft het met een doek uit. Het rubber blijft zwart afgeven.

Sissen

Dan wil Concu buiten graag nog even aanwijzen waar de wolk salpeterzuur precies vandaan kwam. Hij wijst in de richting van een elektrische centrale waarachter de tachtig meter hoge schouw van de SZF-5

opdoemt. De monstreuze pijp met twee uiteinden glimt nog. „Hier gooien ze 's nachts van alles de lucht in waar wij geen weet van mogen hebben. Dan lig ik te luisteren en hoor ik het rommelen en sissen. Het klinkt soms als boem boem. Het is hier echt niet meer gezond, meneer. DSM is te ver deze kant op gekomen, we zitten er te dicht tegenaan. Hier is geen gezonde lucht meer. In de garage ziet het soms zwart van de roet die langs de kieren van de poort naar binnen geblazen wordt. Een druivestruik achterom ging laatst plotseling kapot en enkele jaren geleden vielen ineens de bladeren van deze boom. Dat was in het voorjaar.”

Volgens Concu zijn ook veel mensen in deze buurt ziek door de aanwezigheid van de industrie. „Dat ze de hele rij huizen maar opruimen en ons iets anders aanbieden. Ik kan hier met iedereen goed opschieten en voel me ook een echte Geleendenaar. Nu wil ik weg, ik heb er hier geen zin meer in. Maar wie wil in deze omgeving een huis kopen? Niemand toch.”

Bedenkingen

Een 37-jarige man enkele deuren verder uit ook zo zijn bedenkingen tegen DSM maar zegt dat hij met die gedachten heeft leren leven. De acceptatie van stank, rook, geluid en dreigend onheil is hem met de paplepel ingegeven. „Ik woon hier van

● De auto van Luigi Concu is na de uitstoot bedekt met doffe plekjes.

Foto: WIDDERSHOVEN

mijn geboorte en weet dus niet beter. Er kan natuurlijk van alles gebeuren maar niemand doet er toch iets aan.” Dan wijst hij in noordelijke

ke richting. „Ik heb zelf ook bij DSM gewerkt. Daarachter, in de blauwzuurfabriek. Dat is pas echt rommel. Als je amandelen hebt ge-

roken, dan hoeft je niet meer te vluchten. Dan ben je al dood.”

eric van dorst

Dankbaar dat wij haar zo lang in ons midden mochten hebben, maar ook bedroefd om het scheiden, telen we ons nu met een werkzaam leven in Gods vrede. Als overleden, onze lieve moeder, schoonmoeder, zuster, schoonzuster en tante.

Maria Anna Spiertz

weduwe van

Johan Hubert Smeets

Zij overleed in de leeftijd van 93 jaar, voorzien van het l. sacrament der zieken, na een liefdevolle verzorging in het bejaardencentrum „Heereveld“.

Landgraaf: H.M. Willems-Smeets
P.L.J. Willems
Valkenburg a.d. Geul: J.H. Smeets
H.F. Smeets-Smeets
Familie Spiertz
Familie Smeets

Landgraaf, 4 oktober 1990

Kloosterstraat 27

Corradus, Schanzenweg 46, 6373 XN Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 9 oktober a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van Maria Hulp der Christenen te Nieuwenhuis, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op het begraafplaats aan de Haanweg.

Bijzondere dienst, de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijke berichten.

Avondmis tot aften van onze dierbare overledene maandag 8 oktober om 19.00 uur.

Zij heeft geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieve de afslag te willen beschouwen.

Heden overleed geheel onverwacht in de leeftijd van 76 jaar onze zorgzame moeder, groot- en overgrootmoeder, zuster, tante en nicht

Reina Elzina A.B.

weduwe van

Hendrik Hoogenberg

Uit aller naam:

Familie Hoogenberg
Klein en achterkleinkinderen

Brunssum, 5 oktober 1990
Corradus: A. Hoogenberg,
Sittarderweg 4, 6454 AE Jabbeek

De samenkomst voorafgaande aan de crematie zal plaatsvinden op woensdag 10 oktober 1990 om 13.30 uur in het crematorium te Heerlen, Imsterdeweg 10.

Moeder is opgebaard in het mortuarium van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Wilt u, indien wij zijn vergeten u een kennisgeving te sturen deze annonce als zodanig beschouwen.

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor het medeleven, ons betoond bij het overlijden en de crematie van onze lieve en zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Hein Vondenhoff

willen wij u langs deze weg hartelijk danken.

Kinderen en kleinkinderen

Kerkrade, oktober 1990

De plechtige zeswekdienst zal plaatsvinden op 14 oktober a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L.V. Onbevlekt Ontvangen te Terwinselen-Kerkrade.

Dankbetuiging

Het is ons onmogelijk eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven ons betoond tijdens de ziekte, en na het overlijden en bij de begrafenis van mijn lieve vrouw, moeder, oma, zus en tante

Johanna Maria van Asten-Daniëls

U allen was voor ons een grote steun. Daarom willen wij u langs deze weg hartelijk danken.

M.M. van Asten

Kinderen en kleinkinderen

De zeswekdienst zal worden gehouden op zondag 14 oktober a.s. om 11.30 uur in de kerk H. Gerardus Majella te Heksenberg-Heerlen.

Dankbetuiging

Het is ons onmogelijk eenieder persoonlijk te danken voor de vele blijken van medeleven ons betoond tijdens de ziekte, na het overlijden en bij de crematie van mijn lieve man, vader en opa

Johan Ettema

Daarom willen wij u langs deze weg hartelijk danken voor de bloemen, kaarten en uw persoonlijke aandacht. Een bijzonder woord van dank voor de liefdevolle verzorging in de Verpleegkliniek B te Heerlen paviljoen 3, onze huisarts dr. Hulshof en het Groene Kruis.

U allen was voor ons een grote steun.

Mevr. A. Ettema-Dobrizinski
Kinderen en kleinkinderen

Voerendaal, oktober 1990

Voor het opgeven van familieberichten voor de krant van maandag, bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 15.00 en 16.00 uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op 045-739886.

Limburgs Dagblad

In de Cramer 37, Heerlen

Finy Mofers-van Sloun

betuigen wij u allen onze oprechte dank.

Roosteren, oktober 1990

De zeswekdienst zal plaatsvinden op zondag 14 oktober a.s. om 10.00 uur in de kerk van Onze Lieve Vrouw te IJikhoven-Visserseert.

Nationale Kollekte
Geestelijk
Gehandicapten

8 t/m 13 okt.

GIRO 11 22 22 2
BANK 70.70.70.333
UTRECHT

Alvast bedankt voor uw gift!

GROTE
CLUBACTIE

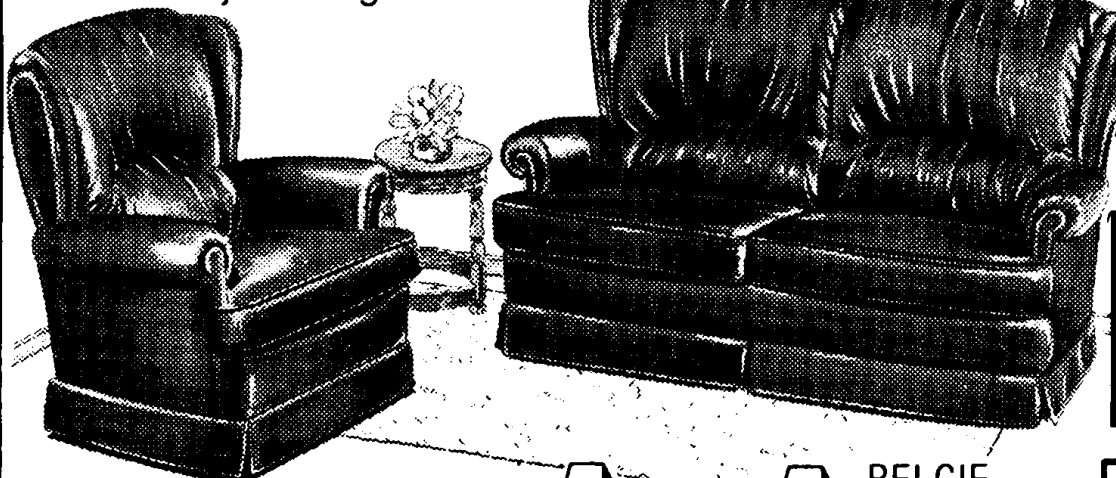
Geef ze de volle vijf

Limburgs Dagblad
DE TROMPETTER

OPEN HUIS

Als U nu bestelt heeft U Uw meubelen voor de kerst in huis

U kunt nu profiteren van onze unieke meubelshow. Alle meubelen zijn nu voor deze gelegenheid voorzien van extra interessante prijzen. U kunt gezellig winkelen tussen rustiek eiken, noten- of klassieke stijlmeubelen, maar ook eigentijdse, moderne meubelen. Voor iedere smaak is er een uitgelezen kollektie bij elkaar gebracht.

Kom gerust eens binnenlopen

UNIEKE MEUBELSHOW
6 - 7 OKTOBER
Geopend: 11-18 uur

Zo komt U simpel bij Marres Meubelen.

U gaat over de E-39 richting Antwerpen, na de grensovergang de eerste afslag Lanaken, dan nog ± 10 km. vanaf de afslag

meubelen marres

Tongersesteenweg 37, Lanaken (België). Tel. 09-32.11.714120

Begrafenis- en krematieverzorging

HEERLEN e.o. HOENSBROEK e.o.
v.h. CROMBACH v.h. OTERMANS

ZEKERHEID VOOR EEN WAARDIG AFSCHEID

Een stijlvolle en zorgvuldige begeleiding. Ruime parkeergelegenheid op eigen terrein. Stemmige opbaar- en ontvangruimten. Begrafenis- en krematieverzekeringen. Tevens verzorging van complete koffietafel. Koopsommen en wilsbeschikkingen.

Heerlen e.o.
Oudemolenstraat 30 - Postbus 2755
6401 DG Heerlen - Tel. 045-714427.
Waarin opgenomen J.G. Boon Tel. 045-416814
DAG EN NACHT BEREIKBAAR.
J.N. Post, gedipl. uitvaartverzorgster

Hoensbroek e.o.
Nieuwstraat 118
6411 KW Hoensbroek - Tel. 045-211094
DAG EN NACHT BEREIKBAAR.

Lindeman
Uitvaartcentra

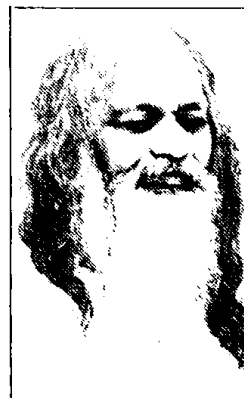
Uw vertrouwen waard

Stationsstraat 6
6372 GS Landgraaf
Tel. 045-313197

Spoorsingel 4
6412 AA Heerlen
Tel. 045-724808

Einderstraat 53
6461 EM Kerkrade
Tel. 045-463141

TRANSCENDENTE MEDITATIE TECHNIEK

Neem 2x per dag vakantie

Geniet meer van de dingen van elke dag

Transcendente meditatie voor alles beter uitgerust

Vrijblijvende informatie-middagen en -avonden:

Indiaas natuurkundige en filosoof die deze techniek in 1957 introduceerde in het westen. De techniek stamt uit de duizenden jaren oude Vedische wetenschap.

Vlodrop
Bos Hotel
Boslaan 1 (station)
Zondagmiddag 7 okt.
15.00 uur

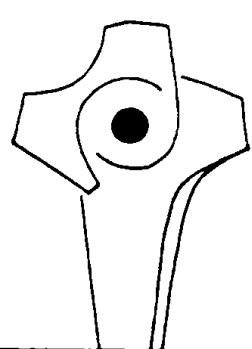
Valkenburg
TM-Centrum
Kloosterweg 36
Maandagavond 8 okt.
20.00 uur

Heerlen
Baron Hotel
Wilhelminaplein
Dinsdagavond
20.00 uur

Gratis toegang. Inlichtingen: 045-241385.

UITVAART- EN CREMATIEVERZORGING
SINDS 1923

DE UNIVERSELE BV

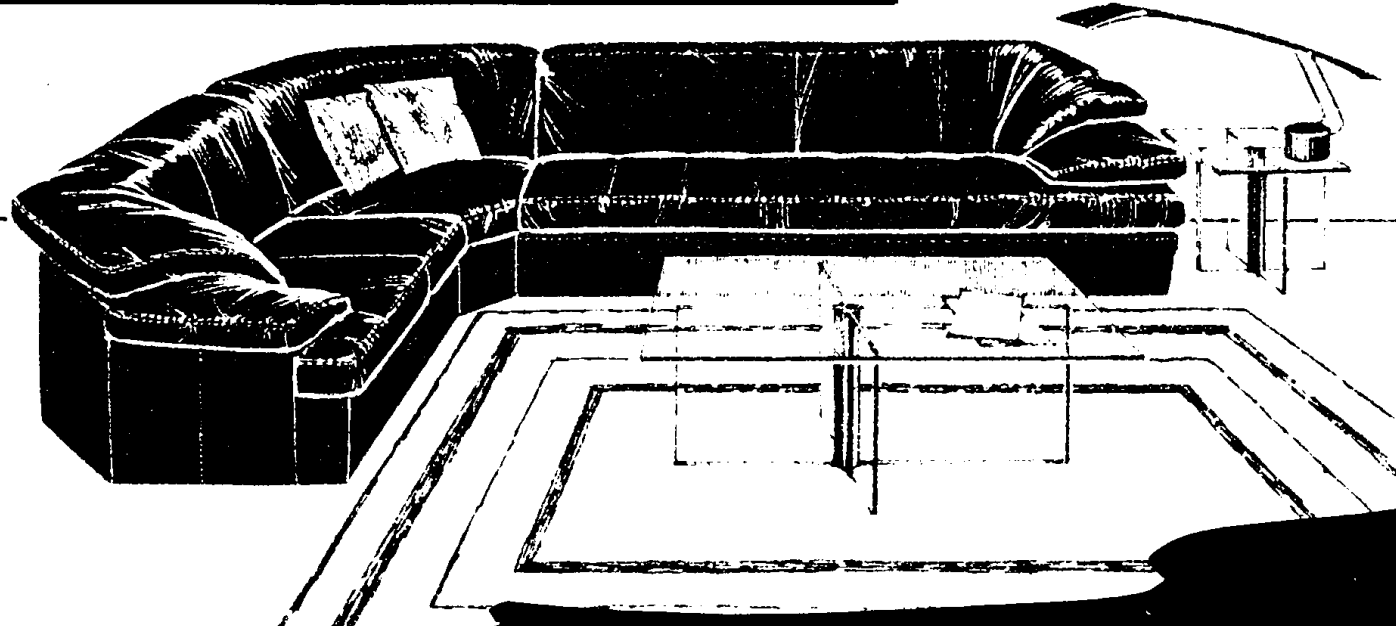

HOOFFDSTRAAT 100 6432 GH HOENSBROEK

045-212926

Leder-advies van 'n kenner

Ledershow bij Woonkultuur

Leder steelt de show.

Laat u verleiden door de sensuele gloed van leder.

Droom weg in het zalig zachte comfort van Woonkultuurs lederen bankstellen. Zeg "ooh!" als u tussen de rijke verzameling oogstrelende klasse staat. En slik even als u merkt dat Woonkultuur nog enkele prijsgunstige aanbiedingen heeft.

Leder steelt de show bij Woonkultuur: waarom niet uw hart?

Autobaan
Heerlen-Antwerpen,
afslag Zutendaal

woonkultuur

Dorpsstraat 2-4, 3601 Zutendaal. Telefoon: 011/61.11.36.
Telefoon vanuit Nederland: 09-3211 611136.
Iedere dag open van 10 tot 18 uur; woensdag gesloten.

Iedere zondag open van 10 tot 18 uur.

Levering franco aan huis zonder grenskosten.

MET ZÖNNERANDA® SCHIJN DE ZON ALTJD BIJ U THUIS. ZOMER EN WINTER!

Seizoenen oefenen voortaan geen invloed meer uit op uw leefklimaat. Met Zonneranda bepaalt u niet alleen zelf uw woonruimte maar ook de temperatuur. Het elektrisch openschuivend dak laat u van elke zonnestraal genieten zonder het op een sauna lijkt en houdt de kou buiten als u dat wenst.

Het uitzicht wordt bovendien niet belemmerd door beslagen ruiten. Goedkoper dan een gewone veranda met zonwering en bovendien 10 jaar garantie.

Het snelst weet u alles over Zonneranda bij uw erkend dealer Zonneranda Nederland:

WIRATEC B.V.

Pannenweg 6c, 6031 RK Nederweert
Postbus 2701, 6030 AA Nederweert
Tel. 04951-31038
Showroom geopend ma t/m za 10.00-16.00 uur.
ELKE ZONDAG kijkgdag van 14.00-17.00 uur.

Ja, ik wil meer weten over Zonneranda

Naam _____

Adres _____

Plaats _____

Tel. _____

Uitsnippen en in een gefrankeerde envelop versturen.

HUB. DOLS & CO

Staat sinds 1905 Garand voor Kwaliteit!

SITTARD MARKT 31 TEL. 04490-12605

Aantal gevallen in Limburg stijgt relatief snel

AZM start met test

Alternatief aidsmiddel

Van onze verslaggeefster

STRICHT - Over enkele weken zullen twee aidspatiënten onder behandeling van de internist en aidsspecialist dr. J. van der Vliet, het aidsremmende medicijn DDI gaan gebruiken. Het el heeft in principe dezelfde werking als AZT, dat tot nu toe het enige officieel geregistreerde aidsmedicijn is. Het in de Verenigde Staten ontwikkelde en al uitgeteste DDI veroorzaakt echter niet of nauwelijks bloedarmoede bij de gebruiker, bij AZT de belangrijkste negatieve bijwerking is.

begin dit jaar is het AZM het belangrijkste middel voor Limburg. Het bedrag van een half tot één miljoen gulden, afhankelijk van de wachtlijst, zal worden benodigd voor onder andere de uitwerking van DDI, er verder nog onderzoek naar de toepassing van een combinatie van AZT en Interferon. Deze combinatie is waarschijnlijk geschikt om de levensverwachting van de aidspatiënten te verhogen door het virus af te remmen. Het middel om de ziekte te genezen is, betekent de diagnose nu nog dat die patiënten weinig

Aids (LBSA) geschat tussen de 3000 en 5000. Het geregistreerde aantal is 143, waarbij het duidelijk wordt dat het aidsprobleem in Limburg nog niet te overzien is.

Sinds 1982 zijn er 1274 aidspatiënten in Nederland geregistreerd, waarvan de helft inmiddels is overleden. Aangezien de ziekte nog niet te genezen is, betekent de diagnose nu nog dat die patiënten weinig

overlevingskansen hebben. De hele problematiek en de angst die deze ziekte met zich meebrengt, is een grote psychische belasting voor de patiënt en zijn naaste omgeving. Maar ook het verplegend personeel wordt ermee geconfronteerd.

De LBSA wil ook graag de aidsproblematiek in de openbaarheid brengen en de taboesfeer eromheen doorbreken. Daarom organiseert zij een aantal thema-avonden waarbij er onder andere gesproken zal worden over het ontstaan van de ziekte, de mogelijke behandelingen, de psychologische problemen, vrijwillige euthanasie en de rouwverwerking. De avonden zijn toegankelijk voor alle geïnteresseerden, zoals bijvoorbeeld mensen in de zorgberoepen en werkgevers. Tijdens de eerste thema-avond zal de ziekte aids in

het algemeen behandeld worden door dr. Schrey. (Voor meer informatie tel. 045-225798)

Tentoonstelling

De gemeente Maastricht doet ook een duit in het zakje. Tot en met 15 oktober hangen er posters in de gemeente met teksten als 'Voorlopig is een financiële injectie het enige medicijn tegen aids' en 'Betalen we aids met ons geld of ons leven'. Ook is er in het gemeentelijk informatiecentrum de hele maand oktober een fototentoonstelling van Frits de Ridder te bezichtigen. Hij maakt fotocollages van mensen met aids. Er zijn geen open vonden of vreselijke aandoeningen te zien. De Ridder wil met zijn foto's duidelijk maken dat alle soorten mensen te maken kunnen krijgen met aids.

● In het gemeentelijk informatiecentrum te Maastricht is een tentoonstelling te zien met fotocollages van Frits de Ridder die met het thema aids te maken hebben. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

stest

bij de uitgebreide voorlichting en verduubeling van het aantal aidspatiënten in Nederland langzamer wordt verwacht. Alleen in Limburg stijgt het aantal gevallen nog relatief snel. Volgens dr. Schrey komt dit door het virus in Limburg later is geïntroduceerd en zich daarom ook sneller verspreidt. De tijd tussen besmetting met het virus en het uitbreken van de ziekte Aids is gemiddeld acht maanden. Wanneer de ziekte is geïntroduceerd heeft een patiënt nog maar 17 maanden te leven. "Ik adviseer aanraden om bij ernstige ziekte zeker een aidstest te laten doen. Met de middelen die we hebben, kan de levensverwachting van een aidspatiënt verlengd worden, mits we de ziekte in een stadium herkennen", aldus dr. Schrey.

officiële aantal aidssterfgevallen in Limburg ligt op dit moment op 25 en 30. Het aantal seroeven wordt door een woordvoerder van de Limburgse Bond voor positieven en mensen met

● De boerenbedrijven krijgen het steeds moeilijker. Milieubescherming moet ook economisch haalbaar zijn. Archief: MARCEL VAN HOORN

Grote onzekerheid door toenemende milieumaatregelen

Steeds meer beperkingen voor agrarisch bedrijf

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - De boeren in Limburg, ongeveer 8000 in getal, worden steeds meer in hun bedrijfsvoering beperkt. Met name milieumaatregelen zorgen ervoor, dat boeren weinig te lachen hebben. Rijk, provincie en gemeenten zijn bezig het milieu te beschermen. Landbouw en veehouderij komen daardoor in de problemen. Alleen de grote agrarische bedrijven kunnen de investeringen doen die geëist worden in de milieubeschermende maatregelen. De kleinere bedrijven kunnen het hoofd nog maar amper boven water houden. Tot overmaat van ramp kondigde de Europese gemeenschap eergisteren ook nog aan de landbouw te steunen met dertig procent te willen korten.

"Wij maken ons grote zorgen," zegt algemeen-secretaris ir K. Koolen van de Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB). "De Limburgse landbouw voert 60% van zijn producten uit naar het buitenland. Er moet dus gecompenseerd worden met andere landen. Als door milieumaatregelen de prijzen van de producten stijgen, komt de concurrentiepositie in gevaar," aldus Koolen.

Beperkingen van de hoeveelheid melk die geproduceerd mag worden (quotering) en van de mestproductie hebben al geleid tot een teruggang in de agrarische sector. De superheffing reduceerde het aantal melk- en kalfkoeien in Limburg al met 2500.

Door wegvloeiing van melkquota naar andere provincies verdwenen er nog eens 1600 (op een totaal van 75.500 koeien).

Maar wat de boeren nog te wachten staat is erger. Om de verzuring tegen te gaan moet de uitstoot van ammoniak gereduceerd worden. Hiervoor zijn staalpassingen nodig, die bij de varkens teelt bijvoorbeeld voor een kostenverhoging van 160 tot 170 gulden per zeugenplaats kunnen zorgen. "In Limburg moet een extra reductie van de uitstoot gerealiseerd worden tien procent boven het landelijke cijfer, namelijk tot 80 procent. Als dat niet lukt dan dreigt inkrimping van de veestapel. De provincie gebruikt die maatregel als stok achter de deur. Dat werkt erg demotiverend. De boer moet nu te horen krijgen wat hij in de toekomst kan verwachten. Hij kan toch geen investeringen doen, als hij niet eens weet hoe de bedrijfsomvang in de toekomst zal zijn?" aldus Koolen.

Koolen wil niet zover gaan dat hij in bepaalde gebieden van Limburg de boeren ziet verdwijnen. Toch is met name in de Peel en het Mergelland wel zo iets te verwachten. Gezien de waterwinning in bijvoorbeeld het Mergelland worden er extra zware eisen gesteld. De provincie geeft in haar Milieu Beleids Plan aan dat de landbouw er teruggedrongen moet worden, maar de LLTB vindt dat er juist in het Mergelland ontwikkelingsmogelijkhe-

den geboden moeten worden aan de landbouw. Desondanks start de LLTB met een studie naar de landbouw mogelijkheden in Zuid-Limburg. Samen met het ministerie van Landbouw, Milieu en Visserij en de provincie worden knelpunten in de agrarische sector in dit gebied onderzocht. Tegen het einde van het jaar willen de drie genoemde instanties met een zogeheten 'klankbordgroep' dit gebied in gaan om de boeren, in te lichten en te adviseren over hun mogelijkheden.

Voor de hele provincie Limburg is de LLTB bezig met een herstructureringsproject (waarvan het project in Zuid-Limburg een onderdeel is). De boeren kunnen hun bedrijf laten doorlichten om te bekijken of het levensvatbaar is. Er kan dan een ontwikkelingsplan worden opgezet, of het advies wordt gegeven het bedrijf te beëindigen dan wel de opzet te veranderen.

"Wij onderschrijven de doelstellingen die in het Milieu Beleids Plan staan. De boeren zijn zelf bereid mee te helpen aan de bescherming van het milieu. Ze hebben zichzelf een heffing opgelegd om de grootschalige mestverwerking te stimuleren. Maar het moet wel economisch haalbaar zijn, er moet toekomstperspectief blijven voor de boeren en we moeten ons realiseren dat we hier niet op een eilandje zitten maar ook te maken hebben met het ons omringende buitenland," meent de LLTB-man.

heeft u geen doorsnee smaak en het moet in huis echt mooi worden ....

PINE HOME

oude en nieuwe grenen meubelen, riet & rotan kado-artikelen

Louis Habets - Wycker Brugstraat 59 - 6221 EB Maastricht tel.: 043-251306. Foto: Franco Gori

Attentie

We slaan bekend als de meest gesorteerde en gespecialiseerde juwelierszaak in antieke sieraden en juwelen.

Daarnaast hebben wij ook de grootste collectie occasion sieraden zoals ringen, colliers, armbanden etc. tegen de meest aantrekkelijke prijzen. Onze Goldtimer-afdeling met de meest prestigieuze merkenhorloges met o.a. de merken Rolex, Patek Philippe, Movado en Cartier is de moeite waard om te zien.

Verstandig advies

Kom vrijblijvend langs

Stokstraat 2, hoek Smedenstraat Maastricht - Tel. 043-256282

Geopend maandag vanaf 13.00 uur, di. t/m za. vanaf 10.00 uur. Donderdag koopavond.

Steiner

Gestigd per 1-10-1990:

Dr. P.J.M.J. Bessems en Drs. R.L.M.A. Prevoo,

dermatologen/liebologen in opvolging van: Drs. I.F.R. van Erp en Dr. F.H. Oswald

Spreekuur volgens afspraak Maaslandziekenhuis Sittard. Tel. nr. afsprakenbureau 04490-15000.

Gabriëlle urenlang mishandeld

Van onze verslaggeefster

HEERLEN - Gabriëlle Widdershoven heeft urenlang met haar overvallers door Oostenrijk gereden, voordat ze werd gewurgd. Tijdens de rit hebben de twee verdachten, de Tsjechen Jan Molnar en Lubor Masor, de Kerkraadse mishandeld en meerdere malen verkracht. Dat heeft Masar gisteren bekend. Wie haar uiteindelijk gedood heeft, blijft onduidelijk, omdat de verdachten elkaar beschuldigen.

Vast staat wel, dat Gabriëlle nog leefde, toen haar man René in de bossen van Ohlsdorf door de Tsjechen werd achtergelaten. De Oostenrijkse politie zoekt in het weekend niet verder naar het lijk van de Nederlandse vrouw. Volgens de leider van de recherche in Ober-Osterreich, M. Schmidbauer, moet eerst een lijst van de diverse parkeerplaatsen opgesteld worden, waar de vrouw begraven kan zijn.

Masar heeft bekend dat Molnar en hij het stoffelijk overschot onder hooi hebben verstopt bij een parkeerplaats langs de A8 in het Oostenrijkse Inntal. Waar precies, weet Masar niet. Wel heeft hij een beschrijving gegeven van parkeerplaatsen en omgeving. Alle parkeerplaatsen waarop die beschrijving van toepassing is, worden komende weekend door de politie op een rij gezet. Maandag gaat de zoekactie verder.

Bromfietser verongelukt

BUGGENUM - Omstreeks twee uur gistermiddag is de 15-jarige F. Kooiman uit Roggel met zijn bromfietser verongelukt. De jongeman reed in Buggenum op de Bergstraat tegen een lantaarnpaal. Hij was op slag dood.

GEMEENTE MEERSSEN

OPENBARE BEKENDMAKING

Burgemeester en wethouders van Meerssen brengen bij deze ter openbare kennis dat vanaf 8 oktober 1990 gedurende 30 dagen in het Bestuurscentrum, Beekstraat 51 te Meerssen, bij de Houtafdeling I, kamer 0.17, voor belanghebbenden ter inzage is gelegd een voorstel aan de gemeenteraad tot het onttrekken aan het openbaar verkeer van de wegen c.q. weggedeelten, die thans nog zijn opgenomen in de wegenlegger van de oorspronkelijke gemeente Bunde, Geulle, Meerssen en Ulestraten. Deze onttrekking geschiedt in verband met de vaststelling van een nieuwe wegenlegger voor de gemeente Meerssen.

Het betreft de navolgende wegen c.q. weggedeelten:

Bunde	Hoeker Veldweg: Brommerveldweg: Bonaerts voetpad: Slootgraaf veldweg: Hooiveldpadje:	vervalt vervalt vervalt vervalt vervalt ged.
Geulle	Bießerstraat: Lange Weertjesvoetpad: Lange Weertjesstraat: Korte voetpad: Willemsweg: Walsevoetpad: Hulserveldpad: Kerkpad: Beukepad: Klaasputvoetpad: Oude Molenvoetpad:	vervalt ged. vervalt ged. vervalt ged. vervalt ged. vervalt ged. vervalt ged. vervalt ged. vervalt ged. vervalt ged. vervalt ged. vervalt ged.
Meerssen	Reultjensvoetpad: Hoogveldweg: Slondweg: Houtherveldweg: Sluisvoetpad:	vervalt vervalt ged. vervalt vervalt vervalt
Ulestraten	Oenselderveldpad: Groeneweg voetpad: Steevoetpad: Berghem voetpad: Kalverbergvoetpad:	vervalt ged. vervalt vervalt vervalt vervalt

Iedere belanghebbende kan gedurende genoemde periode tegen deze onttrekking bij de gemeenteraad van Meerssen bezwaren indienen. Deze kennisgeving geschiedt conform het bepaalde in artikel 10, 2e lid van de Wegenwet.

Meerssen, 6 oktober 1990

Burgemeester en wethouders van Meerssen;

De sekretaris,
L.J.G. Cortenraad

De burgemeester,
Drs. C.J.J.S. Majoor

Ervaar veelzijdigheid in deuren!

Deuren, vouwdeuren, schuifdeuren en -wanden: perfect en stijlvol.

HOUT- EN BOUWPRODUKTEN SEVERIJNS

Hoekerweg 70 Beatrixhaven Maastricht Tel. 043-634646

VOOR VAKMAN & DOE 'T ZELF

Openingsuren (showroom): maandag t/m vrijdag 9.00-16.00 uur zaterdag 9.00-13.00 uur

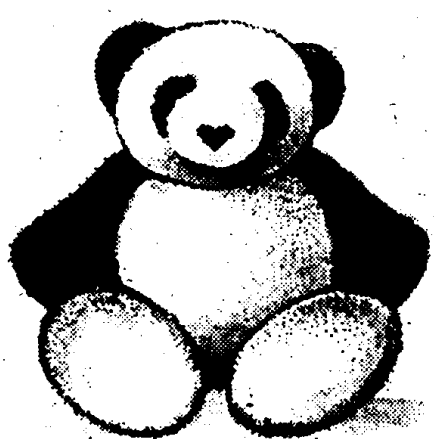
Eindeloos veel mogelijkheden voor binnen en buiten. Op maat en zeker passend bij uw eigen smaak.

Overtuig U zelf en kom eens kijken naar de vele deuren, vouwdeuren, schuifdeuren en -wanden bij Severijns Maastricht.

De beste materialen garanderen duurzaamheid voor jaren.

**Mama,
bestaan er
nog echte
panda's?**

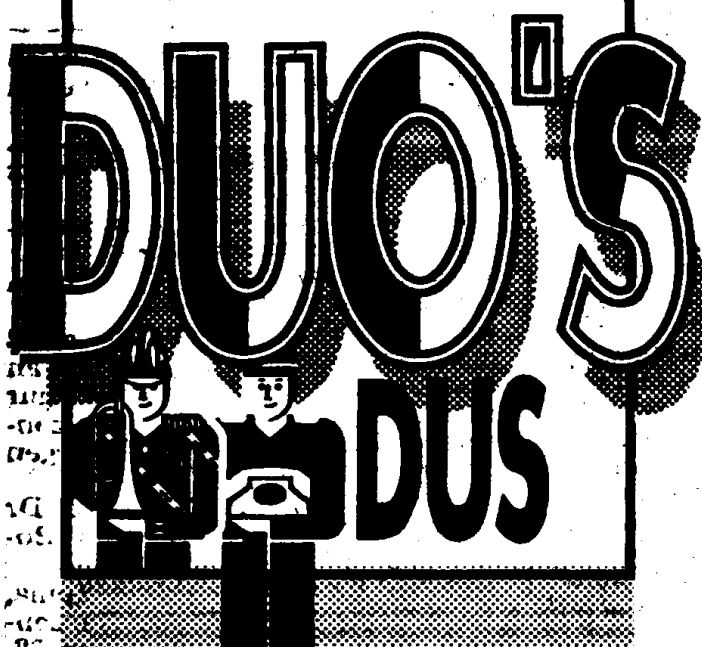

GEEF OM DE TOEKOMST.
Word voor 12750 donateur van het
Wereld Natuur Fonds. Giro 25, Zeist.

**Gezocht
dubbel-
gangers**

Want uw piccolo komt
onder tweemaal zoveel
ogen, voor anderhalfmaal
de kosten als U hem ook
in de Trompetter plaatst.
**Dat geeft dubbel
zoveel reacties!**
En U hoeft maar éénmaal
te bellen;

045-719966

ZONDAG a.s. GEOPEND

Morgen, zondag 7 oktober,
geopend van 11.00 tot 17.00 uur.

Siiben Wooncenter is nu ruim een jaar open. De unieke winkelformule,
met 8 grote speciaalzaken onder een dak, trekt dag in dag uit bezoekers
uit het hele land. Velen komen zelfs van over de grenzen.

Heeft u het veelzijdigste Wooncenter van Nederland nog niet ontdekt?
Terwijl u toch eigenlijk vlakbij woont...? Dan is ons 'Open Huis' a.s.
zondag een mooie gelegenheid om kennis te maken. Morgen heerst er
bij Siiben echt de sfeer van een dagje uit. Meer een kijkdag dan een
koopdag. Kom dus gerust. Of u nu woonplannen heeft of niet. U bent
van harte welkom tussen 11.00 en 17.00 uur.

B&B Italia - Cassina - de Sede - Montis - Leolux - Sapori - Moroso - Bahr - Rolf Benz Creation - Flam - Molteni
- Artifort - Arflex - Knaak - Gelderland - Cappellini - Tonon - Pastoe - Castelli - Colzani - Arco - Metaform
- Henric de Jong - Karrell - Rosenthal - Interart - Durlet - Knoll - Verenigde Werkstätten - Banz Bord - Aleph
- Ligne Roset - Ye Art - Grange - Bielefelder Werkstätten - Castle Furniture - R.A.C. - Hogeneet - JAB - Helderse
- Sahco Hestlin - Swisflex - Mar Italia - Alessi - Koekoek - Ghyczy - Gasparucci - Ploeg - van Beesou
- SieMatic - Flis - Boley - Aramide - Exclusiv - Svedex - Arteculo - Tecno - Young - Musterring - Harvink.

Maasrijderweg 33, Roermond, telefoon: 04750-18141
Maandag gesloten. Geopend: di. t/m vr. 9.00-18.00 uur, za. 9.30-17.00 uur.
Donderdag koopavond.

1 INTERNATIONAAL DESIGN

Alleen bij Siiben treft u de grote
namen bij elkaar: B & B Italia,
de Sede, Cassina, Leolux en ga zo
maar door. Van elk topmerk
treft u een gevarieerd aanbod van
mogelijkheden. Een opvallende,
smakmakende designcollectie
voor perfect wonen.

2 EIGENTIJD'S KLASSIEK

Klassiek wordt steeds aantrekkelijker:
eigentijdse kleurige meubel-
stoffen harmonieus gekombineerd
met traditionele houtsoorten. De
verrassende collecties van onder-
meer Bielefelder, Gasparucci,
Spakman en Ghyczy zorgen voor
een extra dimensie in steervol
wonen.

3 EIKEN

Grote showrooms met steervolle
woondeelen in eiken. Zowel het
enorme aanbod als de
kwaliteit/prijs-verhouding zullen u
verbasen. Voor een degelijke
keus in gezellig wonen.

4 MODERN

Honderden suggesties voor een
modern interieur. In alle denkbare
materialen en kleuren. Van strak
glimmend chroom tot natuurlijk
gras en leer. In glanzend zwart,
ruisig wit of sprekkende primaire
kleuren. Voor origineel, opvallend
en hedendaags wonen.

Op zoek naar een romantisch
hemelbed en/of een ruimtebespa-
rende oplossing in de vorm van
slapenmerkasterwand? U
vindt hier tientallen slaapkamer-
voorbeelden in alle denkbare
stijlen en van alle topmerken. Voor
uitgeleend wonen.

5 SLAAPLAND

Siematic, toonaangevend op keu-
kengebied. De schitterende vorm-
geving gaat gepaard met funkio-
nale toepasbaarheid dankzij door-
denkte details. Gespecialiseerde
adviseurs laten u kennis maken
met de onbegrensde mogelijkheden.

6 SIEMATIC KEUKENSTUDIO

U vindt in onze speciaalzaken de
schitterendste combinatie-ideeën
in elke stijl. Voorbedekking van
alle topmerken op grote stalen.
Exklusieve gordijnstoffen in
kamerhoge showbanen.
Wereldmerken als Jab, van
Beesou, M.D., Stutgen
Gardinen stimuleren uw woonfan-
tasie tot verrassende vondsten.

7 GE TOP WOONTEXTIEL

Ook zachtzinnig mag Siiben gezien
worden. Dankzij onze projectie-
ling met een internationaal aan-
bod van vervaarde namen op dat
gebied. Niet voor niets hebben
bijvoorbeeld Artifort, Castelli,
Arco, Tecno en Knoll hun kolek-
ties van niveau bij ons tentoonge-
steld.

8 PROJECTEN

Als u ons voor 12 uur
's ochtends belt, staat uw
PICCOLO de volgende dag al
in het Limburgs Dagblad.

**Bel
045-719966**

exposities

EERLEN
Volksterrenwacht, spskooiweg 95. Expositie 'science n-kunst'. Van 7/10 t/m 28/11, open di t/m zo 13-17 uur, di en vr ook 10-13-17 uur. **Bezoekerscentrum Schrievers- t. Schnapskooiweg 99.** Vlinders, 7/10, di t/m zo 10-17 uur. **Stadsge- Raadhuisplein 19.** Tentoonstelling de uit de Sovjet-Unie afkomstige tenaars Eduard Sjtejnberg, Vadim arov en Joeri Albert. T/m 21/10, di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Credit Lyonnais Bank.** Expositie Lou Heynens. T/m 31/10, open tij- kantooruren. (Tevens zijn de wer- van Heynens ook te bezichtigen in ntoonstellingsruimten van de Cre- yonnais Banken Kerkrade, Maas- t, Sittard en Weert). **Thermenmu- a.** Curioallumstraat 8. Expositie pte hertekend'. T/m 4/11, open di r van 10-17 uur, za en zo van 14-17 uur. **Galerie Sart,** schoolgalerie van het ermeerten-college. John F. Kenne- an 10. Tentoonstelling met tekenin- elsen en schilderijen van Henk tjes. T/m 12/10, open ma t/m vr tij- schooluren. **Galerie Signe,** Aker- it 82a. Schilderijen van Hans Gie- t/m 28/10, open do t/m zo van 14-17 uur. **Ontmoetingscentrum PC Welter- J.F. Kennedylaan 301.** Expositie van J. Gielkens. T/m 31/10, openingstij- dagelijks van 14-21 uur.

LANDGRAAF
erie Ipomal, Kerkberg 2. Expositie Lou Thissen en Wim Steins. T/m 10, open do t/m zo van 13-17 uur. **dhuis.** Fotografie '40 jaar Abedia'. 26/10, open op werkdagen 9-12 uur, ook 14-16 uur, vr ook 14-19 uur, za en 4-20 uur.

KERKRADE
schoppelijk Centrum Rolduc, endahllaan 82. Tentoonstelling 'Mo- e iconen op Rolduc'. Van 7/10 t/m 0, open dagelijks geopend van 11-17 uur.

HOENSBROEK
N éank. Fototentoonstelling van ri Witpeerd. T/m 15/11, open op skdagen van 9-16 uur. **Kasteel mbroek.** Werk van Alfons Stadhou- t. T/m 28/10, dagelijks geopend. **Ga- e 't Vinkenouwe,** Bokstraat 63. Werk Margreet Berkhout en Ans van Gi- t/m 7/11, open di t/m vr 13-17 uur, za 17 t/m 10, open do 14-13-17 uur.

BAALBEK
erie Grof, Aalbeekweg 46. Foto-ex- tie van FotoLimburg. Geopend za van 19-22 uur en zo 7/10 van 14-20 uur.

SCHINVELD
erie Wunnik, Eindstraat 58. Foto-ex- tie van Miriam Rozen en Land- appen van Jos Wunnik. T/m 7/10, en zondag geopend van 14-18 uur. **meentehuis Onderbanken,** Klooster- n 7. Werk van Ger Ruyters. T/m 9/11.

BRUNSSUM
lerie 't Kijkraam, Akerstraat 124. positie van Annet van Dijk, kera- ek en metaalwerk en Hein Sepaniak, eeningen. T/m 7/10, open di t/m zo van 16 uur.

UBACHSBERG
elier Ben Bonke, Hunsstraat 58. Ob- ten, schilderijen en stadsplan van Ben nke. Iedere derde zondag van de and. Geopend van 14-18 uur.

MAASTRICHT
lerie Signature, Kapoenstraat 24. rmanente expositie van steeds wisse- de objecten. Open wo t/m vr 13-18 tr, za 13-17 uur. **Spaans Gouverne- nt,** Vrijthof. Chinees porselein en pils aardewerk. T/m 31/10, open wo 17 uur, do 10-13 uur en za 10-13 uur. **lerie Wolfs,** Hoogbrugstraat 69. Werk in Petrie Klinkhamers. T/m 7/10, en wo 14-18 uur, do 18-20 uur, vr 14-18 tr, za 10-17 uur en zo 13-17 uur. **Bon- nienmuseum,** Dominikanerplein 5.ulpturen en tekeningen van Adam plon. Hommage aan Vincent van gogh. Arnulf Rainer. Open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 11-17 uur. Expositie van edier Vermeiren. T/m 10/2-1990, ope- ingstijden di t/m vr 10-17 uur, za en zo 11-17 uur. Expositie Belvedere. Van 6/10 m 20/1, openingstijden di t/m vr van 10-17 uur, za en zo van 11-17 uur. **Kame- an Koophandel,** Het Bat 2. Werk van andra Hummen. Expositie van Jac- eline Hanssen. T/m 28/10. Geopend 1a t/m vr tijdens kantooruren. **Galerie t Riffert,** St. Annalaan 23. Expositie van r Hoewaar. T/m 8/10, open ma t/m vr 17-30 uur, za 10-16 uur. **Galerie Arti- rt,** Grof, Gracht 43. Werk van John arel en Fieke Wellers. Van 13/10 t/m 7/11, open di t/m za van 13-30-17-30 uur. **erreen Aktuele Kunst,** Vrijthof 29. tentoonstelling 'De Driehoek van het tekenen'. T/m 6/10, open wo t/m vr 13-18 tr, en zo 13-17 uur. **Galerie Dis,** Tafel- straat 28. Quarellen van Ger van Dijk. T/m 24/10, open wo t/m zo van 13-18 uur. **Galerie Wanda Reiff,** Rechtstraat 43. Expositie van Felix Drosse en William egman. T/m 27/10, open di t/m za 11-17 ur. **Galerie In Situ,** Aylvalaan 10. Nieuwe werken van Joris Geurts. T/m 1/10, open wo t/m za van 14-18 uur. **Gou- ernement,** Limburglaan 10. De exposi- e 'Keuzewerk 2'. T/m 26/10, open op skdagen van 9-17 uur. **Galerie Fah,** Brusselsestraat 80. Lithografieën van rans van Velde. T/m 15/10, open vr t/m 17-30 uur, za 10-16 uur. **Galerie De Blauwe liffant,** Sint-Servaasklooster 38. Expo- tie van kunstvoorwerpen uit China en ndere recente aanwinsten uit Zuid- Oost Azië. T/m 13/10, open vr en za van 14-16 uur. **Generaalshuis,** Vrijthof 47. Werken op papier van Marijke Stultiens. T/m 7/10, open ma 13-16 uur, di t/m za 16 uur. **Galerie Schuurwilt & van Noor- en,** Rechtstraat 64. Werken op pa- pier van Marijke Stultiens. T/m 21/10, open do t/m za van 14-18 uur. **Galerie Henn,** St. Nicolaasstraat 26c. Expositie van Alexander Schmid. T/m 14/10, open wo t/m za van 16-20 uur. **Kunstencentrum Siera,** Bogaardenstraat 40b. Tekeningen en schilderijen van Luske. T/m 11/11, open di t/m za 13-30-18 uur. **Galerie Amara,** Rechtstraat 84. Expositie van Mattheus de Ponti en Jürgen Kreu- schauff. T/m 31/10, open wo t/m zo van 12-18 uur en do t/m zo van 18-21 uur. **Domin- tanerkerk,** Dornikseplein. Werk an Paul Devens, William Engelen, Mir- aan Kuitenbrouwer, Ian Lissier, Jan vers en Miranda Rikken. Van 8/10 t/m 20/10, open dagelijks 12-17 uur. **Stads- kantoor (afdeling bevolking).** Expositie Nederlandse gemeentewapens. T/m 11/10, open ma t/m vr 8-30-13-30 uur, do ook 17-19 uur. **Galerie Anny van den eselaar,** tafelstraat 6a. Werk van Ben onke en Martin van Dijk. T/m 26/10, open do t/m zo 13-17-30 uur. **Jan van Eyck akademie,** Akademiëplein. Werk an Wapke Feenstra en Paul Devens. an 15/10 t/m 26/10, open op werkdagen 11-17 uur, za en zo 13-17 uur.

VALKENBURG
Centrum Cocarde. Expositie Limburg- se Kunstkring. T/m 25/10, open op werk- dagen 9-17 uur.

VAALS
Kopermolen. Van Clermontplein 11. Nat. aarde bewaarde, archeologische vondsten. Permanente expositie. Ge- opend van di t/m zo van 14-17 uur. Kera- nisch werk van Lode van Houtte, Anne- te Kuckelkorn en Josefne Schiffer. t/m 28/10, open di t/m zo van 14-17 uur.

Gedreven Pierre Logister oprichter Abedia Landgraaf

Een fotograaf vol rijm, maat en ritme

LANDGRAAF – „Ik blijf foto's maken tot ik er bij neerval." Krasse taal van de amateurfotograaf Pierre Logister. Oprichter, steunpil- laar, spreekbuis, penning- meester, maar vooral vak- man bij de fotogroep 'Abe- dia' in Landgraaf, die deze maand 40-jarig bestaat. Ruim een halve eeuw gele- den al ging Pierre met een geleende camera van zijn broer Louis op pad en vol trots kwam hij een paar uur later thuis met zijn 'eerste buit'.

Hij was meteen in de ban van de fotografie, een vrijtijdsbeste- ding die bij hem uitgroeide tot een allesoverheersende hobby. Over één foto kan hij minuten- lang vertellen. Onderwerp, weersomstandigheden, kleur, omgeving, gevoelens. Kortom, Pierre Logister gooit bij het ma- ken van een foto alles in de strijd.

Vele duizenden foto's ('De tel- ben ik inmiddels kwijt geraakt') heeft hij in de loop der jaren ge- maakt, vervolgens ontwikkeld en afgedrukt in zijn eigen knusse donkere kamer, die van de aller- fijnste snufjes is voorzien. Uren, soms halve dagen is hij bezig in de doka, gelegen in de kelder van zijn huis aan de Pasweg in Schaesberg. In de linkerhoek van de donkere kamer is het 'nat-

● Landgravenaar Pierre Logister in zijn donkere kamer. In deze ruimte werden duizen- den foto's ontwikkeld en afgedrukt. Foto: DRIES LINSEN

te' (spoelen, ontwikkelen) ge- deelde ondergebracht en aan de rechterkant ligt de 'droge' ruimte met afdruk- en vergrootappa- raat. Steeds is Pierre Logister op zoek naar nieuwe ideeën en tech- niken.

De meeste foto's maakte hij in

zwart-wit. Maar de doorbraak van kleurenfotografie in de jaren zeventig opende voor Logister nieuwe wegen. „Je raakt nooit uitgekeken op deze hobby. Er zijn ontelbare onderwerpen, die geschikt zijn voor de fotografie. In zwart-wit is veel weer te ge- ven, maar kleur voegt toch een

extra waarde toe aan foto's", do- ceert hij.

Natuur

Op zijn werkkamer, die bij uit- stek geschikt zou zijn als exposi-

tieruimte, staan grote houten koffers. Vol met vergrotingen van kleurenfoto's gemaakt in de afgelopen tien jaar. Bij het zien van de prachtige opnamen komt al snel zijn grote liefde voor de natuur naar boven. De Bruns- summerheide, het gebied rond Slenaken-Epen en de Ardennen zijn plekken waar Logister dik- wijls vertoeft met zijn nieuwste Japanse aanwinst: de Asahi Pentax-camera. „De techniek gaat met sprongen vooruit. Ze- ker als ik terugdenk aan mijn eerste fototoestel, een Rolley- cord."

Als Pierre Logister met zijn 'foto- winkel' op pad gaat ('Naarmate je ouder wordt, valt het gesjouw met een kist en een statief steeds zwaarder'), denkt hij stevast te- rug aan de tijd dat hij gedichten voordroeg op school. „Ik heb al- tijd bewondering gehad voor tekstdichters. Het rijmen, de maat en het ritme. Drie facetten die ook belangrijk zijn bij de compositie van een foto."

Hondje

Een van zijn sterkste kanten is de brede, fantasierijke kijk. 'Sfeer- fotograaf' Logister kan onder- werpen tot in de kleinste details fotograferen: van druppel tot beek, van halm tot korenveld; van korrel tot zandvlakte. Met gepaste trots toont hij een serie kleurenfoto's van jongere en oudere echtparen, die bij een bushalte staan. „Het jonge stel laat geen gras groeien over zijn gevoelens. Terwijl de vrouw van het oudere echtpaar een hondje heeft gekocht, omdat het voor manlief allemaal niet meer zo hoeft. Hij staart maar wat voor zich uit."

Een impressie van de 25 leden van fotogroep 'Abedia', afgeleid van Afstand, Belichting en DIAfragma, is tot 26 oktober te bezichtigen tijdens een exposi- tie in het gemeentehuis van Landgraaf. Voor de weekenden 6-7 en 13-14 oktober gelden extra openingstijden: van 14-20 uur.

hans rooijackers

ontmoeting op zaterdag

'Kriek' richt de kijker op Frans Haselier

KERKRADE – De derde productie van het een jaar oude Kerkraadse Theatercafé Kriek is geheel gewijd aan de werken van Frans Haselier. De 60-jarige Kerkradenaar, die in Limburg vooral bekendheid heeft gekregen als buuttreedner, staat centraal tijdens het gevarieerde pro- gramma dat Kriek de komende we- ken in diverse Kerkraadse zalen af- werkt.

Onder het motto 'Noa de kollonie'

Jonge hondendag in Valkenburg

VALKENBURG – De Maastrichtse Hondensportvereniging houdt zon- dag de jaarlijkse 'Jonge Honden- dag' voor rashonden in de manege Valkenburg aan de Plenkstraat. De honden zijn in de leeftijd tussen vier en achttien maanden en wor- den in twee ringen door deskundige keurmeesters gekeurd. Om vier uur is de winnaar bekend. Behalve bekende rassen zoals bou- viers, bobtails en collies, zijn er ook lerre wolfshonden en Tibetaanse terriers. De keuringen beginnen om 10.30 uur.

Speciaal voor de Kriek-productie is zijn proza-stuk 'De erbsjaff' be- werkt tot eenakter, is 'D'r Jadets- tuur' verfilmd en zijn diverse stuk- ken omgevormd tot pantomime- acts en ballet. Bovendien worden tijdens de avonden diverse door Frans gecomponeerde liedjes ge- speeld en gezongen.

Aan het programma van Kriek (een initiatief van Wim Kierkels en Wim Heijmans) werken zo'n honderd personen mee. Krieks derde pro- ductie gaat zaterdag, in café Cher- min, in première. Andere voorstel- lingen zijn in het Patronaat te Bleij- erheide en in zaal Kloth te Chevre- mont. Alle uitvoeringen zijn overi- gens reeds uitverkocht.

● De werken van Frans Haselier (m) staan centraal bij de derde productie van Theatercafé Kriek. Haselier wordt geflankeerd door de initiatiefnemers Heymans (l) en Kierkels (r).

Lee Clayton ook naar Limburg

HEYTHUYSEN – De Amerikaanse rock- en countryzanger Lee Clayton doet in zijn Nederlandse toernee ook Limburg aan. Dinsdagavond 16 oktober is Clayton te beluisteren in café Tom Tom in het Middenlim- burgse Heythuysen. Een opmerke- lijk concert omdat de overige 'gigs' zich allemaal afspelen in hallen en zalen terwijl Tom Tom een jonge- rencafé is.

Kroeg

Gezien de capaciteit van de kroeg worden slechts een honderdtal kaarten van de hand gedaan. De meeste daarvan zijn inmiddels reeds besproken.

De overige optredens van Lee Clay- ton in Nederland zijn: Patronaat Haarlem (5 oktober), Zalen Schaaf

Leeuwarden (6), Tivoli Utrecht (7), Noorderligt Tilburg (10), Paradiso Amsterdam (11), Nighttown Rotter- dam (13), De Brasserie Emmen (14), Nieuwe Pul Uden (19) en Gigant Apeldoorn (20).

Marathon in Vilt

VILT – Wandelvereniging Vilt houdt dit weekeinde de bekende Geuldamarathon. Ook deze keer bestaat de mogelijkheid om een hal- ve marathon (21 km) te wandelen en wel vanaf de Volmolen in Epen naar de Geulhemmermolen. De mara- thon volgt de Geul door bossen en weilanden van bijna de bron in Hausset (België) tot aan de monding in Geulhem.

Verzamel- en inschrijfadres is de Geulhemmermolen aan de Geul- hemmerweg 49 in Berg en Terblit. Vertrektijden per bus zijn voor de 42 km naar Hausset om half zeven en acht uur, voor de 21 km naar Epen om half tien. Voor verdere in- formaties kan men bellen met H. Herben, ☎ 04406-41052 of M. Duy- zings, ☎ 04406-40585.

Oktoberfeest in Kunderhoes

VOERENDAAL – Harmonie St. Joseph houdt vandaag en morgen het ok- toberfeest in het trefcentrum Kunderhoes te Voerendaal. Vanavond opent de harmonie Flos Carmeli uit Heerlen om 19 uur het con- cert, gevolgd door fanfare De Eendracht uit Simpelveld en harmonie De Bergalm uit Klimmen. Morgen recipieert de heer Cor Ernst in verband met zijn 25-jarig bestuurs- lidmaatschap van 12 tot 13 uur in het Trefcentrum. Aansluitend is er früh- schoppen met de kapel De Bergalm uit Klimmen.

weekendagenda

APOTHEKEN

De avond-, weekend- en zondags- diensten beginnen op vrijdagavond en eindigen de volgende week vrij- dagochtend om 8.30 uur.

BRUNSSUM Lindeplein, Rump- nerstraat 2a Brunssum, ☎ 254233. **HEERLEN** Hardy, Kerkradeweg 50-52 ☎ 416374. Heerlerheide Cor- neliusplein 2 ☎ 211377. B.g.g. TIGH ☎ 711400.

LANDGRAAF Nieuwenhagen, Bernhardstraat 52, ☎ 312294. Voor spoedgevallen dagen nacht bereik- baar.

KERKRADE - EYGELSHOVEN. Van Wersch, Hoofdstraat 41 Kerkra- de-Oost, ☎ 452010.

KERKRADE-WEST Akerstraat 79 ☎ 415440.

BLEIJERHEIDE. Bleijerheide, Bleijerheiderstraat 52, ☎ 460923. Zaterdag van 10.30 tot 16 uur en zon- dag van 12 tot 13 uur en van 18 tot 19 uur. Voor spoedgevallen dag en nacht geopend.

SIMPELVELD - BOCHOLTZ. Voncken, Dr. Ottenstraat 9, Simpel- veld, ☎ 441100. Zaterdag van 11 tot 15 uur en zondag van 14.30 tot 15 uur. Voor spoedgevallen kan men terecht van 22 tot 23.30 uur.

HOENSBROEK Martens, Hoofd- straat 87, ☎ 212214.

NUTH. Voor spoedgevallen eigen apotheek (bgg TIGH ☎ 711400).

TIGH - HEERLEN. ☎ 711400

(Informatie over avond- en week- eindheden van artsen, tandart- sen, apothekers en het Groene Kruis.)

GROENE KRUIS

HEERLEN Wachtdienst voor spoedgevallen tijdens avond en nacht vanaf 18 tot 8 uur. Weekenden 24 uur doorlopend ☎ 711400. Werk- dagen, tijdens werkuren, ☎ 713712. **NUTH - VOERENDAAL - SIMPEL- VELD** Wachtdienst voor spoedge- vallen ☎ 04405-2995.

BRUNSSUM - SCHINVELD - JA- BEEK Wachtdienst voor spoedge- vallen ☎ 259090.

HOENSBROEK - MERKELBEEK - BINGELRADE Wachtdienst voor spoedgevallen ☎ 225588.

KERKRADE Voor spoedgevallen is de dienstdoende verpleegkundige bereikbaar onder ☎ 462222.

EYGELSHOVEN - LANDGRAAF Wachtdienst voor spoedgevallen ☎ 323030.

ARTSEN

HEERLEN Voor spoedgevallen TIGH (brandweercentrale) bellen ☎ 711400.

BRUNSSUM - HOENSBROEK Voor spoedgevallen eigen huisarts bellen.

KERKRADE-WEST Voor spoedge- vallen eigen huisarts bellen.

SCHIMMERT Voor spoedgevallen eigen huisarts bellen.

KERKRADE-OOST Tot zaterdag 12 uur vlg. telefoonbeantwoorder van eigen huisarts. Van zaterdag 12 uur tot zondagmorgen 10 uur. Van zon- dagmorgen 10 tot maandagmorgen 8 uur.

SIMPELVELD - BOCHOLTZ Dr Scheepers, Baneheiderweg 5 'Bo- choltz ☎ 045-441213.

SCHAESBERG Zaterdag dr Ypma, Schumanstraat 14, ☎ 320660 en zon- dag dr Meyer, Frans Erenslaan 32, ☎ 313186.

UBACH OVER WORMS - NIEU- WENHAGEN Eigen huisarts bellen. **VOERENDAAL** Praktijk Raad- huisplein 4 ☎ 751322.

Patiënten gezondheidscentrum Hoensbroek-Noord kunnen dag en nacht bellen, ☎ 214821.

TANDARTSEN

HEERLEN - HULSBURG - VOE- RENDAAL Beekman, Akerstraat 19 Heerlen-Noord (Hoensbroek) ☎ 222161. Spreekuur zaterdag en zon- dag van 11 tot 12 uur. B.g.g. TIGH ☎ 711400.

KERKRADE - UBACH OVER WORMS - SCHAESBERG - NIEU- WENHAGEN - EYGELSHOVEN. Lemmens, Hoofdstraat 72 Kerkra- de, ☎ 457220. Spreekuur van 11.30 tot 12 uur en van 19 tot 19.30 uur.

SIMPELVELD - BOCHOLTZ - GULPEN - VAALS - WIJLRE - WIT- TEM Thewissen, Marktstraat 10, Simpelveld ☎ 045-440923. Spreek- uur van 11.30 tot 12 uur en van 17.30 tot 18 uur.

BRUNSSUM - SCHINVELD - NUTH - HOENSBROEK - SCHIN- NEN M.Geraeds, Juliana Bernhadr- laan 97 Hoensbroek ☎ 212948. Spreekuur van 11.30 tot 12 uur en van 17.30 tot 18 uur.

SOS-HULPDIENST

Dag en nacht bereikbaar, ☎ 719999.

Geslachtsziektenbestrijding: 24-uurs infolijn ☎ 740136.

DIERENARTSEN

Raadpleeg uw eigen dierenarts. U wordt eventueel doorverwezen.

NOUVELLE - NOUVEAU

MORGEN ZONDAG 7 OKTOBER KOOPZONDAG VAN 13⁰⁰ - 21⁰⁰ UUR IN WINKELCENTRUM OP DE KAMP LANDGRAAF

Financieel valt er heel wat te regelen. Hoe pak je zoiets nu 't beste aan?

Loop even binnen bij de Amro Bank. Om advies. Ubent welkom met kleine vragen en grote problemen. Helpen doen we graag. Probeer 't eens. Vragen staat vrij, ook bij de Amro Bank.

Amro Bank
Landgraaf Raadhuisplein 3

Koopzondag 7 okt. Beslis vandaag!

**Korrektiemontuur + glazen
10% korting**

mosmuller optiek
Raadhuisplein 8
6371 LA Landgraaf
tel. 045 - 310707

bruna
kantoor-boekhandel Tel. 326518
SPECIALE ATTRACTIE

"SURPRISE BALLOONS"
EEN SENSATIE OP ZICH!!

Tijdens Nouvelle-Nouveau kunt u bij ons
NAAMPLAATJES GRAVEREN
normaal f24,50 **NU** f19,90

HUBO

Jo Collet
Paganinipassage 7 Landgraaf
Tel. 045-322030

KOOPZONDAG 7 OKTOBER

Bloemenhuis

Op de Kamp

Winkelcentrum
Paganini Passage 88 Landgraaf
Telefoon 045 - 31 93 58

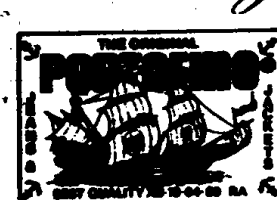
Goed voor al uw Bloem- en Plantwerk

LE COUCOU

BABY - KINDERMODE

van 0 - 12 jaar
met een uitgebreide collectie van o.a.

k'neeltje

Het hele jaar door
KORTING
met onze welbekende
REDUKTEKAART

MCGREGOR

Winkelcentrum „Op de Kamp“ Raadhuispl. 7, Landgraaf
Tel. 045 - 316171

NOUVELLE NOUVEAU

**Koopzondag, op 7 oktober a.s.
van 13.00-21.00 uur
in Winkelcentrum "Op de
Kamp" Landgraaf**

Lezers van het Limburgs Dagblad maken kans op een vaart met de Limburgs Dagblad-balloon!

DOE MEE!!!

Maak een slagzin* waarin de woorden Nouvelle Nouveau voorkomen.

Twee hoofdprijzen:

* een vaart voor één persoon met de LD-balloon op een nader te bepalen tijdstip.

2e prijs:

* een grandioos verrassingspakket van de winkeliers van "Op de Kamp".

3e prijs:

* twee toegangsbewijzen voor ereplaatsen tijdens de André van Duin-show in de Stadsschouwburg te Heerlen.

W*E*D*S*T*R*I*J*D*B*O*N

U kunt deze bon inleveren t/m zaterdag 20 oktober 1990 bij de winkeliers

van "Op de Kamp".

De prijswinnaars krijgen t.z.t. schriftelijk bericht.

W*E*D*S*T*R*I*J*D*B*O*N

* Inzenders kunnen geen aanspraak maken op publicatierechten van de slagzin.

ESPIRIT
S H O P

BY IQ FASHION

Raadhuisplein 12
Winkelcentrum op de Kamp
Landgraaf
Tel: 045 - 326160

MEPHISTO

HET SUPER GEMAKKELIJK LOOPWONDER
DE LUCHTIG-LICHTE VRIJTIJDSCHOEN

**PETER SCHOLS
SCHOENEN**

Raadhuisplein 10 - Landgraaf - Tel: 045 - 321522

Grote show van:

DOOPSUIKERS

nieuwe collectie!

Dayse bonbons
Vivaldipassage 2
6371 LL Landgraaf
tel. 045 - 319542

TAKE TAKE

**aktuele dames
kinder mode**

ROSSINI PASSAGE 4
6371 LK LANDGRAAF
TEL: 045 - 323457

THEATER PASSAGE 15
6401 DV KERKRADE
TEL: 045 - 462606

Nieuwe collectie horloges!

Rossinipassage 6
Landgraaf
Tel.: 045 - 319428

**AS, ZONDAG GRAVEREN WIJ GRATIS
BIJ AANKOOP !!**

**Actuele damesmode
t/m maat 56**

Diana Mode
Rossini passage 8
Winkelcentr. "Op de Kamp"
Landgraaf
Telefoon 045 - 32 65 26

**KLEURENFOTOS
IN 27 MINUTEN
KLAAR!**

prifo
KLEURENFOTOS

DEMONSTRATIE
HOT PRINTER

Rossinipassage 16 - W.C. Op de Kamp
Landgraaf Te. 045 - 323377

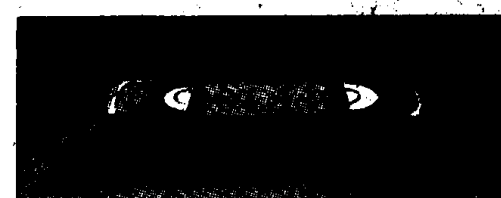
Ik laat u graag zien, hoe gemakkelijk u Junckers massief Deens parket zelf legt.....

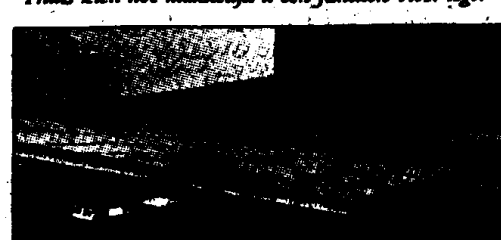
Junckers massief Deens parket geeft uw interieur het raffinement dat past bij uw gevoel voor stijl. Massief! Dus duurzaam.

Junckers gaat bovendien met z'n tijd mee: actuele kwaliteiten, een aangenaam accent op elk door-dacht interieur.

Als Junckers Kroondealer kan ik u daar alles over vertellen.

Thuis zien hoe makkelijk u een Junckers vloer legt.

Het unieke Junckers clip-systeem.

Met behulp van de stap-voor-stap videoband laat ik u graag zien hoe gemakkelijk Junckers parket zich laat leggen.

U kiest uw eigen stijl....

...en Junckers op de vloer.

*Videoband is in bruikleen verkrijgbaar bij:

Ger Bloemen Parket BV Rukkenerweg 9, Landgraaf, 045-326 326
Zwartbroekstraat 14, Roermond, 04750-30022

Wacht
met
Henk
zeggen
als
He-He-He
Herman
zich
aan u
voorstelt.

Stotteraars weten heus wel wat ze zeggen willen, dus in de rede vallen helpt niet. Geef ze liever even de tijd om uit hun woorden te komen. Dat vermindert al gauw de spanning. Zo komt een gesprek vlotter op gang en gaan we elkaar ook 'n beetje beter begrijpen. Doen we dat?

Informatie voor mensen met stotterproblemen bij zichzelf, in hun gezin of naaste omgeving:

01808-1531 of
SVS, Postbus 119,
3500 AC Utrecht.

Geef stotteraars even de tijd.

UNIEKE

VERBOUWINGS-KORTING

**BIJ ALLE VAN SLOUN
MEUBELZAKEN**

KORTINGEN
VAN
20-60%

Onze zaak in Valkenburg wordt komende weken grondig verbouwd en krijgt een geheel nieuw interieur. Door deze werkzaamheden moet er ruimte vrij komen in onze showrooms.

In verband hiermee kunt u in al onze meubelzaken profiteren van grote kortingen. Ongekend voordeel van liefst 20 tot 60%.

Voor snelle beslissers is het nu tijd. Want op = op !!

Welkom in onze showrooms in Sittard, Geleen, Valkenburg en Roermond. Wij tonen u een representatieve collectie klassieke en moderne kwaliteitsmeubelen en slaapkamers.

van sloun interieur
HERKENT U AAN DE KWALITEIT

SLAAPADVIES

GELEEN, ROERMOND, VALKENBURG, SITTARD
ROERMOND: van 13.00-17.00 uur

Berger na 3-2 zege op Feyenoord: 'Dit voetbal staat ons voor ogen'

Fortuna zet Baandert op stelten

door Fred Sochacki

Vernielingen

SITTARD - De Sittardse politie heeft zowel voor, tijdens als na de wedstrijd Fortuna-Feyenoord de handen vol gehad aan de 450 meegereisde voetbalsupporters uit Rotterdam. Er werden diverse aanhoudingen verricht. Enkele tientallen Feyenoord-aanhangers maakten zich al geruime tijd voor aanvang van de wedstrijd schuldig aan vernielingen in de Sittardse binnenstad en in de straten van de woonwijk rond stadion De Baandert. Tijdens de wedstrijd werd ingebroken in een aantal auto's die in de buurt van het stadion stonden geparkeerd.

eredivisie

Fortuna Sittard-Feyenoord	3-2
PSV	6 4 2 0 10 17-2
Ajax	6 4 2 0 10 14-6
Fortuna Sittard	7 3 3 1 9 10-2
Groningen	6 3 2 1 8 12-7
NEC	6 2 4 0 8 9-6
Twente	6 3 2 1 8 7-5
Feyenoord	7 2 3 2 7 14-7
Willem II	6 2 2 2 6 11-10
RKC	6 2 2 2 6 5-8
Vitesse	5 1 3 1 5 6-4
Roda JC	6 2 1 3 5 9-11
Sparta	6 1 3 2 5 7-13
Volendam	4 2 0 2 4 7-6
Utrecht	6 2 0 4 4 5-12
Den Haag	5 1 1 3 3 5-9
SVV	6 0 3 3 3 1-6
Heerenveen	6 1 1 4 3 5-12
MVV	6 1 0 5 2 6-18

Vandaag 19.30 uur:
SVV-Volendam
Morgen 14.30 uur:
Sparta-Utrecht
Ajax-NEC
Den Haag-MVV
RKC-Heerenveen
Willem II-Twente
Vitesse-Groningen

eerste divisie

Vandaag 19.30 uur: Vordrecht '90-NAC VVV-Heracles Telstar-Veendam Hartem-Vissingsen Cambuur-Zwolle Limburg-Emmen Almond Sport-AZ Morgen 14.30 uur: RBC Graafschap Excelsior-Wageningen Den Bosch-GA Eagles	
Graafschap	10 8 2 0 18 25-10
NAC	10 6 4 0 16 18-7
Almond Sport	10 7 2 1 16 15-6
VVV	10 6 2 2 14 20-11
Heracles	10 5 3 2 13 16-7
GA Eagles	10 4 5 1 13 20-12
Cambuur	10 5 3 2 13 16-11
Limburg	10 5 2 3 12 19-20
RBC	10 3 3 4 9 14-13
Dordrecht '90	10 2 5 3 9 18-18
Telstar	10 2 5 3 9 13-15
Vissingsen	10 3 2 5 8 17-21
Emmen	10 1 6 3 8 12-16
Cambuur	10 2 4 4 8 11-18
Veendam	10 1 4 5 6 14-21
Den Bosch	10 2 0 8 4 10-17
Zwolle	10 0 4 6 4 8-21
Excelsior	10 1 1 8 3 9-27
Wageningen	10 0 1 9 1 11-28

den haag-mvv

Morgen 14.30 uur
Den Haag (opstelling: Stam, Purvis, Gentile, Adam, Anton, Vriesde, Abben, Valk, Otto, Schellevis, Danen, Van Eijkeren)
MVV (selectie: De Haan, Linders, Beneker, Van Berge, Henegouwen, Quagen, Vincent, Lanckohr, Verhoeven, Smeets, François, Roumans, Dijkstra, Van de Boogaard)

vvv-heracles

Vandaag 19.30 uur
VVV (opstelling: Roox, Janfada, Polman, Verberne, Derix, Smits, Driessen, Wissels, Venetiaan, Boere, Gerestein, Wissels, Van Aerts, Janssen, Graef, Ruiten, Bouten)
Heracles (opstelling: Beerthuisen, Vissel, Coolen, Pattinama of Elberse, Manders, Brilhuis, Knippenberg of Weider, Waslander, Kilkens, Velten, De Vries)

duitsland

Bayer Uerdingen-Bochum 4-1
Vandaag 19.30 uur:
Nürnberg-Werder Bremen
Bayern München-Mönchengladbach
Dortmund-BSC FC Köln
Stuttgart-Karlsruher SC
St. Pauli-Kaiserslautern
Bayer Leverkusen-Düsseldorf
Wattenscheid-Frankfurt

belgie

Lokeren-RWD Molenbeek 3-0
Vandaag 20.00 uur:
Club Luik-Charleroi
KV Mechelen-Racing Ekeren
St. Truiden-Standard Luik
Morgen 19.00 uur:
KV Antwerp-Berschot
AA Gent-Club Brugge
Kortrijk-Lierse SK
Cercle Brugge-Waregem

SITTARD - Anderhalf uur lang heeft De Baandert kunnen genieten van het Fortuna-nieuwe-stijl. De ploeg die verleden seizoen zo vaak over de hekel werd gehaald, toonde gisteravond zijn ware karakter. Vechtlust en inzet waren de deugden die nadrukkelijk op de voorgrond kwamen. Zó nadrukkelijk dat ook Feyenoord met zijn fysiek vermogen te kort schoot: 3-2. Niet alleen de uitslag, maar vooral de wijze waarop die tot stand kwam, oogstte alle waardering van de aanhang.

Fortuna is definitief boven Jan en kan met die goede deugden gaan bouwen aan een toekomst die zal moeten leiden tot Europees voetbal. Want dat is het doel en de manier waarop men in Sittard dat doel nastreeft oogst bewondering.

Antwoord

„Dit voetbal staat ons voor ogen,” kon Han Berger tevreden constateren. „Ik zou niet weten wat je meer moet doen om mensen naar een stadion te krijgen. In Nederland zie je dit soort wedstrijden maar enkele keren per seizoen. Vroeger werden we als kleurloos afgeschilderd. Dat heeft ons geërgd. Deze wedstrijd en dit resultaat zijn ons antwoord op die kleurloosheid. De spelers vechten schouder aan schouder tot ze erbij neervallen. Ik kan hen alleen maar complimenteren.”

Fortuna Sittard en Feyenoord lieten er van meet af aan geen twijfel over bestaan op welke manier de punten binnengehaald moesten worden: met offensief voetbal waarbij de fysieke inzet niet zou worden geschild. Han Berger had het voorbeeld en de actieven vulden dat verwachtingspatroon keurig in. Fortuna had daarbij voor de pauze het voordeel van een straffe wind in de rug. Met name Ruud Hesp deed er zijn voordeel mee. Zijn verre uittrappen stichtten het nodige gevaar.

Verrast

Toch moesten de toeschouwers een half uur wachten voordat zo'n doeltrap effect sorteerd. Terwijl alles en iedereen een hoekschip tegen de thuisclub verwachtte, liet scheidsrechter Van Swieten de thuisploeg het voordeel van de twijfel. Ruud Hesp zag Roger Reijnders de ruimte kiezen en de precieze knal van de sluitpost opende voor Fortuna diverse mogelijkheden. Reijnders werd nog wel gestuit door keeper Ed de Goey, Aziz Doufkar evenwel kon in de rebound de zaak afronden. „We waren verrast door de beslissing van de scheidsrechter,” keek Feyenoordtrainer Gunder Bengtsson terug. „Iedereen verwachtte een hoekschip. De scheidsrechter besliste anders. Dat was niet fair.”

Ruime overwinning; rood voor Veerman

Vlug en Lenig haalt uit in handbalderby

(ADVERTENTIE)

Originele American Football Jacks

Nu 229,- 129,-
RUUD CAMPS
Sportshop
Rijksweg Noord 2 Sittard
Geerstr. 6 Heerlen

● Aziz Doufkar (links) was een van de Fortuna-uitblinkers. Hij nam de openingstreffer voor zijn rekening.

Foto: PETER ROOZEN

Het Fortuna-feestje en de Feyenoord-protesten waren amper verstomd of de Rotterdammers stonden weer op gelijke hoogte. Gaston Taument was aan de aandacht van de verdediging ontsnapt en liet Ruud Hesp kansloos. Dat de score verder zou oplopen, daarvoor stond de open strijdwijze garant. Zeker omdat Fortuna de zwakke plek in het hart van de Feyenoord-verdediging had ontdekt. Dat beide ploegen desondanks de pauze ingingen met die 1-1-stand, is toe te schrijven aan het missen van de opgelegde kans die Aziz Doufkar de voor Marcel van Helmond (enkelblessure) ingevallen Andy McLeod bood.

Nuttig

De thuisploeg liet zich er niet door ontmoedigen. McLeod kreeg enkele minuten na de hervatting kans op revanche. Fred de Jong, die andermaal bijzonder nuttig werk verrichtte, verlengde een verre uittrap van Hesp. Doufkar, weer hij, kopte de bal voor de voeten van de Schot.

Fortuna Sittard-Feyenoord 3-2 - 30.
Doufkar 1-0, 33. Taument 1-1, 50.
McLeod 2-1, 71. Sabau 2-2, 76. Reijnders 3-2. Scheidsrechter: Van Swieten.
Toeschouwers: 7000. Gele kaart: Fraser (Feyenoord). Reijnders (Fortuna Sittard).
Fortuna Sittard: Hesp, Maessen, Samuel, Mordang, Frijs, Reijnders, Van Helmond (34. McLeod), Doufkar, De Jong, Sneekes, Brusselers.
Feyenoord: De Goey, Lokhoff, Metgod, Fraser, Heus, Taument, Scholten, Sabau, Griga, Van der Laan (69. Keuri, Nortan).

die op zijn beurt dat deed wat hij voor de pauze verzuimde.

De verdediging rond John Metgod ramde en de ploeg van Han Berger had met het grootste gemak de voorsprong snel kunnen uitbouwen naar 4-1 als Doufkar en De Jong twee uitstekende kansen hadden verzilverd. Fortuna had zichzelf daardoor een hoop problemen kunnen besparen. Nu kreeg Feyenoord de tijd om stilaan weer een gelijkwaardige tegenstander te worden. Het vond zelfs andermaal de weg naar de gelijkmaker en weer stond

een van de vleugelspitsen (Nortan) frank en vrij. Zijn harde voorzet werd door Ioan Sabau ingeschoten.

Veerkracht

Dat Fortuna, naast de attractieve speelwijze, dit seizoen over voldoende veerkracht beschikt, bewees de ploeg amper drie minuten na die nieuwe tegenslag. Roger Reijnders haalde vanaf de punt van het strafschopgebied vernietigend uit: 3-2. De Baandert stond op z'n kop. De druk op het doel van Hesp werd er niet minder op. De Fortuna-doelman bewees in die fase echter dat hij tot de besten van Nederland behoort.

Han Berger: „Toen Hesp alle ballen bleef stoppen en Keur niet verder kwam dan een schot op de paal, wist ik dat de overwinning in de knip zat. Dat zijn de momenten waarop een keeper de ploeg er doorheen sleept. Aan de polonaise in de kleedkamer deed niet iedereen mee. Sommigen lagen volledig uitgeteld op de banken.”

● Doelpoging van Vlug en Lenig.

Foto: PETER ROOZEN

Wit: Jacques Beaumont (3) en Marcel Eurlings (3).

Spelregelkenmers in de Geleense sporthal waren verbaasd dat Veerman actie 'slechts' met rood werd bestraft en dat zijn ploeg na twee minuten compleet verder kon spelen. De scheidsrechter Phielix en Visser tasten flink mis, want op de actie van Veerman staat volgens de regels een uitsluiting zonder dat de ploeg nog een zevende speler mag inbrengen. Die straf zou ook consequenties voor volgende wedstrijden hebben gehad.

VGZ/Sittardia won de wedstrijd tegen Hengelogeene met 28-17. Topscorers Sittardia: Habraken (5), Schuurs (5), Consten (6).

● Gino Smits (Vlug en Lenig) wordt de nieuwe full-time STK-functionaris van de Afdeling Limburg van het handbalverbond. Hij wordt daarmee de opvolger van Bert Bouwer.

Andere uitslagen: ESCA-OSC 19-18, Tachos-HVT 21-10, Aalsmeer-Hermes 20-16, Hellas-E&O 23-24.

opstelling

De macht van het kapitaal

Nederland is weer terug in de categorie waar het hoort, we zijn weer een derde rangs voetbal land. We hebben onszelf jarenlang geprobeerd te maken dat we op clubniveau op zijn minst aan de Europese top staan, maar dat is afgelopen. Week definitief onzin gebieden. Van de vier Nederlandse vertegenwoordigers in de Europacup-toernooien is er nog slechts een over. PSV, FC Twente en Roda JC sneuvelen, de een wat vervoller dan de ander. Alleen Vitesse mag tegen Dinamo uitnodigen nog proberen het geschonden Nederlandse blaas wat op te poetsen. De uittocht van het 'kapitaal' heeft zijn sporen achtergelaten.

Jarenlang zijn alle spelers die wat meer konden brengen dan het gemiddelde door buitenlandse tycoons weggekocht. Het is in dat opzicht niet alleen het vertrek van de Van Bastens, Gullits en Rijkaards dat funkeert is, het gaat eigenlijk nog meer om het vertrek van spelers als Van Loen en Steenwijk. Niet de echte toppers, maar die spelers die in Nederland in de subtop speelden. Juist die krachten worden in Nederland enorm gemist, maar kunnen niet behouden worden. Het is de macht van het buitenlandse kapitaal dat het Nederlandse voetbal uitholt.

Roda JC valt niets te verwachten en was kansloos op alle fronten. Een vergelijking van de hoogte van de begrotingen van Roda en Monaco spreekt wat dat betreft boekdelen. Toch geeft het echee van de Keurraadse club exact aan hoe de internationale verhoudingen liggen. De Nederlandse subtop kan zich absoluut niet meer meten met die uit het buitenland. Een zure conclusie, maar eigenlijk niets nieuws onder de zon. Het Nederlandse clubvoetbal heeft in de breedte eigenlijk nooit uitgeblonken. Alleen in de jaren zeventig viel in dat opzicht wat vooruitgang te ontdekken.

Al het gekloos van afgelopen week zal echter ongetuigd gevolgen krijgen. Nederland stond op de ranglijst laatste van de landen die drie vertegenwoordigers mochten aantwoorden in de Uefacup. Door de beroude resultaten zal die plaats ongetuigd onder druk komen te staan en komen we in de categorie van landen die tot voor kort met minachting werden bekeken. Griekenland en Finland bij voorbeeld, die maar twee clubs in de Uefabeker mogen laten voetballen. De strijd om een ticket voor Europees voetbal te veroveren zal daardoor voor bijvoorbeeld Roda JC alleen nog maar zwaardere worden.

De 'prestatie' op raderlands topniveau van PSV is eveneens alarmerend. Het is te gemakkelijk de uitschakeling door de Franse subtopper Montpellier af te doen als een incident. Onder leiding van de amabele, maar zwakke coach Robson zakt de voormalige topploeg verder terug dan vorig seizoen al het geval was. Ondanks niet geringe financiële inspanningen om Romario en Vanenburg in Eindhoven te houden krijgt de Engelsman de zaak niet op de rails. Door de vroegtydige uitschakeling dient men bij PSV sterk te bezuinigen, iets wat voor de toekomst weer de nodige gevolgen zal hebben. Mede vanwege het feit dat Ajax door de inmiddels zeer beruchte staengooier een jaar van internationaal voetbal verstoken moet blijven dreigen de Nederlandse clubs de internationale aansluiting te verliezen.

Juist bij Ajax lijkt iets te worden opgebouwd waarvoor in de toekomst nog een heleboel plezier kunnen beleven. Het valt alleen te vrezen dat tegen die tijd de buitenlandse clubs daaraan zullen gaan profiteren. Die tendens is een aantal jaren geleden al ingezet en zal de komende tijd ongetuigd doorgetrokken worden. Het kapitaal blijft immers natig. Italië gaat de volgende Europese ronde in met maar liefst zes clubs. Nederland heeft alleen Vitesse nog. Typischer kan het niet.

bert groothand

Vergoossen pept MVV op

MAASTRICHT VENLO - Zonder Reginald Thal en Raymond Libregts, maar - ondanks de weinig rooskleurige positie - toch met de nodige vastberadenheid tracht MVV morgen het loodzware karwei in Den Haag te klaren. „Het belangrijkste is dat we de zaak goed onder controle houden en ons niet gek laten maken,” bindt trainer Sef Vergoossen zijn ploeg op het hart.

„Het voornaamste is, dat de groep in deze moeilijke situatie in zichzelf blijft geloven,” aldus Vergoossen, die zeker weet dat 'MVV de komende wedstrijden de nodige punten zal pakken en niet zal degraderen.' De tuchtovername van de KNVB heeft Reginald Thal een voorlopig speelverbod opgelegd in afwachting van een definitieve uitspraak. De verdere kreeg in het duel tegen Ajax een rode kaart, omdat hij scheidsrechter Van den Ende onheus had bejegend in woord en daad.

Anjo Renka verongelukt

SCHAESBERG - Geluk en ongeluk lagen gisteravond dicht bij elkaar op de draaf- en renbaan Schaesberg. Het publiek kon genieten van tien fraaie koersen, maar tegen 21.00 uur ging het mis. De merrie Anjo Renka van eigenaar trainer Huub Schrouff ontdeed zich van haar ruider Wim van Buysen en ging er alleen vandoor. Het paard kwam daarbij ten val, brak een been en moest worden afgemaakt.

Uitslagen: Rembrandt-Prijs: 1. Duna Eisebe (F. van den Burg) km tijd 1.22.1, 2. Chipper, 3. Edino. Winn. 2.40, pl. 1.80, 2.00; koppe 10.00; trio 66.60. Dem Perignon-Prijs: 1. Knappe (A. de Vries) tot tijd 1.54.0, 2. Snowflake, 3. Kentucky. Niet gestart: Shaheen Queen. Winn. 2.10, pl. 1.90, 3.70; koppe 8.20, trio 36.70. Van Gogh-Prijs: 1. Snowshoe, Thompson (M. Manninen) km tijd 1.22.8, 2. Evert, 3. Diana B. 4. Cyrano de Brou. Winn. 1.10, pl. 1.40, 2.60; koppe 3.90, trio 42.20; kwart 178.10. Vrienden-Prijs: 1. Watermill Hill (A. de Heer) tot tijd 2.37.1, 2. Albustan, 3. Porthos. Niet gestart: Nimmes Star. Winn. 6.30, pl. 1.80, 1.30; koppe 6.50; trio 198.10. Jan Steen-Prijs: 1. Digger Gebroek (F. van den Putte) km tijd 1.21.5, 2. Lord Gold, 3. Dream of JC. Niet gestart: Kilowatt Lobell. Winn. 4.90; koppe 5.90; trio 53.10. Picasso-Prijs: 1. Brigitta R. L.A. Reuten km tijd 1.21.9, 2. Everytrans R. 3. Yvette Nubar, 4. Keystone Pompei. Niet gestart: Belmondio O. Winn. 3.50, pl. 1.20, 1.10; koppe 2.90; trio 29.30; kwart 41.90. Dalot-Prijs: 1. Virginian (M.O. Callaghan) tot tijd 1.49.5, 2. Fantasy, 3. Watermill Deux. Winn. 5.10, pl. 1.70, 3.90; koppe 21.80, trio 518.00. Cambridgehire: 1. Averax (K. Davies) tot tijd 1.51.8, 2. Dalot, 3. Move Closer, 4. Vaglian. Winn. 11.80, pl. 4.10, 1.80; koppe 6.20, trio 79.20; kwart 299.20. De totalisatoromzet bedroeg f122.691,-.

Kasparov: 'Ik zal het brave jongetje van Gorbatsjov vernietigen'

Tweekamp politiek hoofdstuk

● Als blikken konden doden. Het duel tussen Gari Kasparov (links) en Anatoli Karpov is een botsing van twee levenshoudingen.

NEW YORK – 'Het schaakbord is de wereld', schreef de Engelse filosoof Thomas Huxley. In dat licht wordt de vijfde tweekamp tussen Kasparov en Karpov de match tussen de Marxist/Leninst Karpov en de conservatieve democraat Kasparov. Het vijfde hoofdstuk van het klassieke drama tussen Kasparov en Karpov is actueler dan ooit. De match is veel meer dan een schaakwedstrijd om de wereldtitel plus vijf-achtste van de miljoen dollar, veel meer dan een gevecht tussen zwart en wit. Het is een strijd tussen twee levenshoudingen, twee ideologieën.

In het land van Bobby Fisher boten de beste twee schakers van de wereld voor de vijfde keer. Op 9 september 1984 begonnen beide spelers aan hun eerste WK-tweekamp. De match werd de meest bizarre en spraakmakende uit de geschiedenis. Nog steeds wordt er gespeculeerd over de achtergronden van de overwinste in februari '85 na 48 partijen door schaakbaas Campomanes. Karpov werd door de Kasparov-fans voor eeuwig omgedoopt tot 'Karpomanes'.

Afgrond
Een maand later won Kasparov de tweede match (13-11). Op 9 november 1985 werd hij, 22 jaar, de jongste wereldkampioen ooit. Het jaar daarop bleef hij overeind in de evanische in Londen/Leningrad (12½-11½). In Sevilla '87 hing hij boven de afgrond, maar kreeg voet op de afgrond door de overwinning in de 24e en laatste partij (12-12), waarvoor hij zijn wereldtitel nog juist behield.

Hoofdstuk vijf begint maandag 8 oktober in het Hudson Theatre, Hotel Macklowe, in New York. Een dag eerder is de opening in het superluxe Waldorf Astoria Hotel aan Fifth Avenue. De match omvat 24 partijen met oud speeltempo (40 zetten in 2,5 uur) en verhuist halverwege naar Lyon. Beide grootmeesters hebben het recht op drie time-outs. In New York wordt gespeeld op maandag, woensdag en vrijdag, in Lyon vanaf 24 november op maandag, woensdag en zaterdag.

Dimensie
De tweekamp heeft een extra dimensie door de politieke omwenteling in beide gebieden. En de rol van Kasparov en Karpov daarin. Karpov was de protégé van Breznev en schakelde moeiteloos over naar Gorbatsjov. Kasparov vergeleek hem sarcastisch met een kameleon. 'Vroeger was hij het brave jongetje van Breznev, nu is hij het brave jongetje van Gorbatsjov. Als ik er tussen zit twee geen verschil.' Karpov is lid van het parlement. Niet rechtstreeks gekozen, maar op basis van zijn voorzitterschap van het Comité voor de Vrede, een sociale instelling die jaarlijks miljoenen gulden te besteden heeft aan humanitaire doeleinden. Daarvoor zit de in Zlatoust, in de Oeral, geboren zoon van een mijnningénieur in de hele wereld af. En door de Sovjetunie, waar hij zich graag met ar-

beiders laat fotograferen met zijn onderscheidingen (o.a. de orde van Lenin) op de borst.

Communism
Karpov is een overtuigd communist. Met kapitalistische trekjes. Hij is miljonaire, in roebels en buitenlandse valuta. Bewoont een riante flat in Moskou met zijn vrouw Natalja Boerlanova, een historicus, heeft een datsja (buitenhuis) in Odessa aan de Zwarte Zee en een bijzonder waardevolle collectie postzegels en antieke schaakspellen. Kasparov heeft zich walgend afgekeerd van het Marxisme.

Drie jaar geleden liep hij aan de hand van Gorbatsjov. Na zijn over-

haaste vlucht uit Bakoe, de hoofdstad van Azerbeidzjan, werd de half-Armeense (moeder) en half-Joodse (vader) lastpost steeds radicaler. In mei was hij betrokken bij de oprichting van de democratische partij. Hij lonkte naar het voorzitterschap, maar maakte van de oprichtingsvergadering zo'n chaos, dat hij een erbaantje kreeg (vice-voorzitter) en uit eigen zak de partijkrant mocht oprichten. Het was één van de twee nederlagen die hij in 1990 naast het schaakbord leed.

Luxe
Wereldkampioen Kasparov meldt dagelijks zeer begaan te zijn met het lot van zijn landgenoten. Daarbij wordt hij niet gehinderd over enige

kele weken voor de eerste zet is uitgebroken.

Karpov stelde Krogioes, een corrupte schurk uit het tijdperk Breznev en aartsvijand van Kasparov, aan als delegatieleider. Kasparov meldde een omkooppoging van zijn secondant Azmaiparasjvili, die twee ton verdienen met informatie over de voorbereidingen van de wereldkampioenen. Kasparov, in het geheim getrouwd met ene Maria, werkzaam bij het persbureau Novosti, trainde in de Verenigde Staten.

Hij bereidde zich tussen zijn politieke beslommeringen voor. Speelde alleen een tweekamp over zes partijen (5½-½) tegen de naar Israël geëmigreerde Psakhis, oud-kampioen

van de Sovjetunie. Karpov speelde een toernooi, in het Zwitserse Biel, won dat en bracht zijn conditie op peil in Magglingen, het Papendal van Zwitserland.

Favoriet
Voor alle schaakkeners is Kasparov favoriet. 'Kasparov is een echte koning,' geeft Kortjsnoir aan. 'En het schaakspel is een spel van koningen. Niet van kleurloze jongetjes die postzegels verzamelen.' Kasparov zelf is ook overtuigd van zijn overwinning. In Sevilla zei hij: 'Ik wil kill him' – 'Ik zal hem doden'. Bij aankomst in New York was hij een tikkeltje diplomatieker: 'I will destroy him' – 'Ik zal hem vernietigen'. Maandag begint het spel.

europacup
Resultaten loting tweede ronde Europacup. De wedstrijden zijn op 24 oktober en 7 november.

LANDSKAMPIOENEN
Dynamo Dresden-Malmö
R. Ster Belgrado-Glasgow Rangers
Dynamo Boekarest-Porto
Real Madrid-FC Tirol
Bayern München-Sredets Sofia
Lech Poznan-Marseille
Napoli-Spartak Moskou
AC Milan-Club Brugge

BEKERWINNAARS
Dynamo Kiev-Dukla Praag
Manchester United-Wrexham
Olympiakos-Sampdoria
Barcelona-Fram Reykjavik
Steaua Boekarest-Montpellier (23/10)
Standard Luik-Estrela Amadora
Aberdeen-Legia Warschau
Austria Wien-Juventus

UEFACUP
Brondby-Ferencváros
Luzern-Admira Wacker
Hearts-Bologna
Katowice-Leverkusen
Fenerbahce-Atalanta
Sporting Lissabon-Pol. Timisoara
Real Sociedad-Partizan Belgrado
Magdeburg-Bordeaux
Valencia-AS Roma
Odessa-Monaco
Un. Craiova-Borussia Dortmund
Omonia Nicosia-Anderlecht
FC Köln-Inter Bratislava
Vitesse-Dundee United
Aston Villa-Internazionale
Torpedo Moskou-Sevilla

WIELRENNEN
Ronde van Ierland, derde etappe. Kenmare-Killarney, 1. Mastey, 175 km in 5:05:06. 2. De Witte, 3. Kelly, 4. Laidlaw, 5. Nijdam, 6. Bomans, 7. Ekmov, 8. Redant, 9. Hult, 10. Ribeiro, allen 2 als Museeuw. Algemeen klassement: 1. Breukink 16:25:49. 2. Museeuw op 2:23. 3. Yates op 4. Ekmov op 5. Alcala op 6. Maassen op 7. Frison, 9. 8. Baier 1:08. 9. Lammerts 1:11. 10. Lammerts 1:18.

BILJARTEN
Oosterhout, Dutch Open driebanden, eerste ronde. Zanetti-Raymond Ceulemans 3-2 (6-15 15-7 15-12 15-8). Muller-Van Bracht 3-0 (15-7 15-4 15-13). Jasper-Kurt Ceulemans 3-1 (15-8 6-15 15-3 15-10). Houten-Arnouts 3-2 (11-15 15-5 4-15 15-13 15-7).

GOLF
Stuttgart, German Masters, 18 miljoen gulden, stand na 3e tweede ronde: 1. Langer 133 (-66). 2. Tormann 135 (-70). 3. Faber 137 (-78). 4. Harwood 138 (-71). 5. Oosthuis 139 (-70). Simpson 139 (-72). McNulty 139 (-71). 6. Turner 139 (-68). 7. McNulty.

VOLLEYBAL
Toulouse, Franse schied op de wereldkampioenen, Nederland 3-0 (15-15 15-15 15-15).

amateurs
ner Lou Riedel kampt met een gebrek aan spelers. 'Routiniers, die het team in het verleden droegen, zijn gestopt of vertrokken.' De SCG-coach deed daarom afgelopen zondag een beroep op oud-SCG'er Jérôme Houten, die thans volleybal speelt en in België als contractspeler uitkomt. De eenmalige comeback van Houten pakte echter verkeerd uit, want Wilhelmina kaapte beide punten weg. SCG begeeft zich morgen met lood in de schoenen naar de Venweg in Brunssum, waar Limburgia tegenstander is.

EHF solliciteert naar plaats in top
titel op de valreep aan Geldrop verloor. Wouters: 'We hebben de pech, dat we telkens een tegenstander treffen, die een week eerder door Geldrop is afgestraft. Zo'n ploeg is dus uiterst gemotiveerd. Daar moet je je dan goed op instellen.' Na het gelijkspel tegen Chevreumont deelt Waubach, dat nog steeds geen tegengestander heeft geïncasseerd, de

leidersplaats in de eerste klasse met SVN. Waubach scoort als koploper veel te weinig. 'Maar wij missen dan ook de halve voorhoede,' aldus Wim Vrosch. Hij was als trainer al eens actief bij Sittard en kent het merendeel van de Sittardspelers. Volgens Vrosch is Sittard een ploeg die agressief speelt en goed combineert. SCG beleeft moeilijke tijden. Trai-

ners Lou Riedel kampt met een gebrek aan spelers. 'Routiniers, die het team in het verleden droegen, zijn gestopt of vertrokken.' De SCG-coach deed daarom afgelopen zondag een beroep op oud-SCG'er Jérôme Houten, die thans volleybal speelt en in België als contractspeler uitkomt. De eenmalige comeback van Houten pakte echter verkeerd uit, want Wilhelmina kaapte beide punten weg. SCG begeeft zich morgen met lood in de schoenen naar de Venweg in Brunssum, waar Limburgia tegenstander is.

EHF solliciteert naar plaats in top
titel op de valreep aan Geldrop verloor. Wouters: 'We hebben de pech, dat we telkens een tegenstander treffen, die een week eerder door Geldrop is afgestraft. Zo'n ploeg is dus uiterst gemotiveerd. Daar moet je je dan goed op instellen.' Na het gelijkspel tegen Chevreumont deelt Waubach, dat nog steeds geen tegengestander heeft geïncasseerd, de

leidersplaats in de eerste klasse met SVN. Waubach scoort als koploper veel te weinig. 'Maar wij missen dan ook de halve voorhoede,' aldus Wim Vrosch. Hij was als trainer al eens actief bij Sittard en kent het merendeel van de Sittardspelers. Volgens Vrosch is Sittard een ploeg die agressief speelt en goed combineert. SCG beleeft moeilijke tijden. Trai-

ners Lou Riedel kampt met een gebrek aan spelers. 'Routiniers, die het team in het verleden droegen, zijn gestopt of vertrokken.' De SCG-coach deed daarom afgelopen zondag een beroep op oud-SCG'er Jérôme Houten, die thans volleybal speelt en in België als contractspeler uitkomt. De eenmalige comeback van Houten pakte echter verkeerd uit, want Wilhelmina kaapte beide punten weg. SCG begeeft zich morgen met lood in de schoenen naar de Venweg in Brunssum, waar Limburgia tegenstander is.

EHF solliciteert naar plaats in top
titel op de valreep aan Geldrop verloor. Wouters: 'We hebben de pech, dat we telkens een tegenstander treffen, die een week eerder door Geldrop is afgestraft. Zo'n ploeg is dus uiterst gemotiveerd. Daar moet je je dan goed op instellen.' Na het gelijkspel tegen Chevreumont deelt Waubach, dat nog steeds geen tegengestander heeft geïncasseerd, de

leidersplaats in de eerste klasse met SVN. Waubach scoort als koploper veel te weinig. 'Maar wij missen dan ook de halve voorhoede,' aldus Wim Vrosch. Hij was als trainer al eens actief bij Sittard en kent het merendeel van de Sittardspelers. Volgens Vrosch is Sittard een ploeg die agressief speelt en goed combineert. SCG beleeft moeilijke tijden. Trai-

ners Lou Riedel kampt met een gebrek aan spelers. 'Routiniers, die het team in het verleden droegen, zijn gestopt of vertrokken.' De SCG-coach deed daarom afgelopen zondag een beroep op oud-SCG'er Jérôme Houten, die thans volleybal speelt en in België als contractspeler uitkomt. De eenmalige comeback van Houten pakte echter verkeerd uit, want Wilhelmina kaapte beide punten weg. SCG begeeft zich morgen met lood in de schoenen naar de Venweg in Brunssum, waar Limburgia tegenstander is.

EHF solliciteert naar plaats in top
titel op de valreep aan Geldrop verloor. Wouters: 'We hebben de pech, dat we telkens een tegenstander treffen, die een week eerder door Geldrop is afgestraft. Zo'n ploeg is dus uiterst gemotiveerd. Daar moet je je dan goed op instellen.' Na het gelijkspel tegen Chevreumont deelt Waubach, dat nog steeds geen tegengestander heeft geïncasseerd, de

leidersplaats in de eerste klasse met SVN. Waubach scoort als koploper veel te weinig. 'Maar wij missen dan ook de halve voorhoede,' aldus Wim Vrosch. Hij was als trainer al eens actief bij Sittard en kent het merendeel van de Sittardspelers. Volgens Vrosch is Sittard een ploeg die agressief speelt en goed combineert. SCG beleeft moeilijke tijden. Trai-

ners Lou Riedel kampt met een gebrek aan spelers. 'Routiniers, die het team in het verleden droegen, zijn gestopt of vertrokken.' De SCG-coach deed daarom afgelopen zondag een beroep op oud-SCG'er Jérôme Houten, die thans volleybal speelt en in België als contractspeler uitkomt. De eenmalige comeback van Houten pakte echter verkeerd uit, want Wilhelmina kaapte beide punten weg. SCG begeeft zich morgen met lood in de schoenen naar de Venweg in Brunssum, waar Limburgia tegenstander is.

EHF solliciteert naar plaats in top
titel op de valreep aan Geldrop verloor. Wouters: 'We hebben de pech, dat we telkens een tegenstander treffen, die een week eerder door Geldrop is afgestraft. Zo'n ploeg is dus uiterst gemotiveerd. Daar moet je je dan goed op instellen.' Na het gelijkspel tegen Chevreumont deelt Waubach, dat nog steeds geen tegengestander heeft geïncasseerd, de

leidersplaats in de eerste klasse met SVN. Waubach scoort als koploper veel te weinig. 'Maar wij missen dan ook de halve voorhoede,' aldus Wim Vrosch. Hij was als trainer al eens actief bij Sittard en kent het merendeel van de Sittardspelers. Volgens Vrosch is Sittard een ploeg die agressief speelt en goed combineert. SCG beleeft moeilijke tijden. Trai-

ners Lou Riedel kampt met een gebrek aan spelers. 'Routiniers, die het team in het verleden droegen, zijn gestopt of vertrokken.' De SCG-coach deed daarom afgelopen zondag een beroep op oud-SCG'er Jérôme Houten, die thans volleybal speelt en in België als contractspeler uitkomt. De eenmalige comeback van Houten pakte echter verkeerd uit, want Wilhelmina kaapte beide punten weg. SCG begeeft zich morgen met lood in de schoenen naar de Venweg in Brunssum, waar Limburgia tegenstander is.

EHF solliciteert naar plaats in top
titel op de valreep aan Geldrop verloor. Wouters: 'We hebben de pech, dat we telkens een tegenstander treffen, die een week eerder door Geldrop is afgestraft. Zo'n ploeg is dus uiterst gemotiveerd. Daar moet je je dan goed op instellen.' Na het gelijkspel tegen Chevreumont deelt Waubach, dat nog steeds geen tegengestander heeft geïncasseerd, de

leidersplaats in de eerste klasse met SVN. Waubach scoort als koploper veel te weinig. 'Maar wij missen dan ook de halve voorhoede,' aldus Wim Vrosch. Hij was als trainer al eens actief bij Sittard en kent het merendeel van de Sittardspelers. Volgens Vrosch is Sittard een ploeg die agressief speelt en goed combineert. SCG beleeft moeilijke tijden. Trai-

ners Lou Riedel kampt met een gebrek aan spelers. 'Routiniers, die het team in het verleden droegen, zijn gestopt of vertrokken.' De SCG-coach deed daarom afgelopen zondag een beroep op oud-SCG'er Jérôme Houten, die thans volleybal speelt en in België als contractspeler uitkomt. De eenmalige comeback van Houten pakte echter verkeerd uit, want Wilhelmina kaapte beide punten weg. SCG begeeft zich morgen met lood in de schoenen naar de Venweg in Brunssum, waar Limburgia tegenstander is.

EHF solliciteert naar plaats in top
titel op de valreep aan Geldrop verloor. Wouters: 'We hebben de pech, dat we telkens een tegenstander treffen, die een week eerder door Geldrop is afgestraft. Zo'n ploeg is dus uiterst gemotiveerd. Daar moet je je dan goed op instellen.' Na het gelijkspel tegen Chevreumont deelt Waubach, dat nog steeds geen tegengestander heeft geïncasseerd, de

leidersplaats in de eerste klasse met SVN. Waubach scoort als koploper veel te weinig. 'Maar wij missen dan ook de halve voorhoede,' aldus Wim Vrosch. Hij was als trainer al eens actief bij Sittard en kent het merendeel van de Sittardspelers. Volgens Vrosch is Sittard een ploeg die agressief speelt en goed combineert. SCG beleeft moeilijke tijden. Trai-

ners Lou Riedel kampt met een gebrek aan spelers. 'Routiniers, die het team in het verleden droegen, zijn gestopt of vertrokken.' De SCG-coach deed daarom afgelopen zondag een beroep op oud-SCG'er Jérôme Houten, die thans volleybal speelt en in België als contractspeler uitkomt. De eenmalige comeback van Houten pakte echter verkeerd uit, want Wilhelmina kaapte beide punten weg. SCG begeeft zich morgen met lood in de schoenen naar de Venweg in Brunssum, waar Limburgia tegenstander is.

EHF solliciteert naar plaats in top
titel op de valreep aan Geldrop verloor. Wouters: 'We hebben de pech, dat we telkens een tegenstander treffen, die een week eerder door Geldrop is afgestraft. Zo'n ploeg is dus uiterst gemotiveerd. Daar moet je je dan goed op instellen.' Na het gelijkspel tegen Chevreumont deelt Waubach, dat nog steeds geen tegengestander heeft geïncasseerd, de

leidersplaats in de eerste klasse met SVN. Waubach scoort als koploper veel te weinig. 'Maar wij missen dan ook de halve voorhoede,' aldus Wim Vrosch. Hij was als trainer al eens actief bij Sittard en kent het merendeel van de Sittardspelers. Volgens Vrosch is Sittard een ploeg die agressief speelt en goed combineert. SCG beleeft moeilijke tijden. Trai-

ners Lou Riedel kampt met een gebrek aan spelers. 'Routiniers, die het team in het verleden droegen, zijn gestopt of vertrokken.' De SCG-coach deed daarom afgelopen zondag een beroep op oud-SCG'er Jérôme Houten, die thans volleybal speelt en in België als contractspeler uitkomt. De eenmalige comeback van Houten pakte echter verkeerd uit, want Wilhelmina kaapte beide punten weg. SCG begeeft zich morgen met lood in de schoenen naar de Venweg in Brunssum, waar Limburgia tegenstander is.

EHF solliciteert naar plaats in top
titel op de valreep aan Geldrop verloor. Wouters: 'We hebben de pech, dat we telkens een tegenstander treffen, die een week eerder door Geldrop is afgestraft. Zo'n ploeg is dus uiterst gemotiveerd. Daar moet je je dan goed op instellen.' Na het gelijkspel tegen Chevreumont deelt Waubach, dat nog steeds geen tegengestander heeft geïncasseerd, de

leidersplaats in de eerste klasse met SVN. Waubach scoort als koploper veel te weinig. 'Maar wij missen dan ook de halve voorhoede,' aldus Wim Vrosch. Hij was als trainer al eens actief bij Sittard en kent het merendeel van de Sittardspelers. Volgens Vrosch is Sittard een ploeg die agressief speelt en goed combineert. SCG beleeft moeilijke tijden. Trai-

ners Lou Riedel kampt met een gebrek aan spelers. 'Routiniers, die het team in het verleden droegen, zijn gestopt of vertrokken.' De SCG-coach deed daarom afgelopen zondag een beroep op oud-SCG'er Jérôme Houten, die thans volleybal speelt en in België als contractspeler uitkomt. De eenmalige comeback van Houten pakte echter verkeerd uit, want Wilhelmina kaapte beide punten weg. SCG begeeft zich morgen met lood in de schoenen naar de Venweg in Brunssum, waar Limburgia tegenstander is.

EHF solliciteert naar plaats in top
titel op de valreep aan Geldrop verloor. Wouters: 'We hebben de pech, dat we telkens een tegenstander treffen, die een week eerder door Geldrop is afgestraft. Zo'n ploeg is dus uiterst gemotiveerd. Daar moet je je dan goed op instellen.' Na het gelijkspel tegen Chevreumont deelt Waubach, dat nog steeds geen tegengestander heeft geïncasseerd, de

leidersplaats in de eerste klasse met SVN. Waubach scoort als koploper veel te weinig. 'Maar wij missen dan ook de halve voorhoede,' aldus Wim Vrosch. Hij was als trainer al eens actief bij Sittard en kent het merendeel van de Sittardspelers. Volgens Vrosch is Sittard een ploeg die agressief speelt en goed combineert. SCG beleeft moeilijke tijden. Trai-

ners Lou Riedel kampt met een gebrek aan spelers. 'Routiniers, die het team in het verleden droegen, zijn gestopt of vertrokken.' De SCG-coach deed daarom afgelopen zondag een beroep op oud-SCG'er Jérôme Houten, die thans volleybal speelt en in België als contractspeler uitkomt. De eenmalige comeback van Houten pakte echter verkeerd uit, want Wilhelmina kaapte beide punten weg. SCG begeeft zich morgen met lood in de schoenen naar de Venweg in Brunssum, waar Limburgia tegenstander is.

EHF solliciteert naar plaats in top
titel op de valreep aan Geldrop verloor. Wouters: 'We hebben de pech, dat we telkens een tegenstander treffen, die een week eerder door Geldrop is afgestraft. Zo'n ploeg is dus uiterst gemotiveerd. Daar moet je je dan goed op instellen.' Na het gelijkspel tegen Chevreumont deelt Waubach, dat nog steeds geen tegengestander heeft geïncasseerd, de

leidersplaats in de eerste klasse met SVN. Waubach scoort als koploper veel te weinig. 'Maar wij missen dan ook de halve voorhoede,' aldus Wim Vrosch. Hij was als trainer al eens actief bij Sittard en kent het merendeel van de Sittardspelers. Volgens Vrosch is Sittard een ploeg die agressief speelt en goed combineert. SCG beleeft moeilijke tijden. Trai-

ners Lou Riedel kampt met een gebrek aan spelers. 'Routiniers, die het team in het verleden droegen, zijn gestopt of vertrokken.' De SCG-coach deed daarom afgelopen zondag een beroep op oud-SCG'er Jérôme Houten, die thans volleybal speelt en in België als contractspeler uitkomt. De eenmalige comeback van Houten pakte echter verkeerd uit, want Wilhelmina kaapte beide punten weg. SCG begeeft zich morgen met lood in de schoenen naar de Venweg in Brunssum, waar Limburgia tegenstander is.

EHF solliciteert naar plaats in top
titel op de valreep aan Geldrop verloor. Wouters: 'We hebben de pech, dat we telkens een tegenstander treffen, die een week eerder door Geldrop is afgestraft. Zo'n ploeg is dus uiterst gemotiveerd. Daar moet je je dan goed op instellen.' Na het gelijkspel tegen Chevreumont deelt Waubach, dat nog steeds geen tegengestander heeft geïncasseerd, de

leidersplaats in de eerste klasse met SVN. Waubach scoort als koploper veel te weinig. 'Maar wij missen dan ook de halve voorhoede,' aldus Wim Vrosch. Hij was als trainer al eens actief bij Sittard en kent het merendeel van de Sittardspelers. Volgens Vrosch is Sittard een ploeg die agressief speelt en goed combineert. SCG beleeft moeilijke tijden. Trai-

ners Lou Riedel kampt met een gebrek aan spelers. 'Routiniers, die het team in het verleden droegen, zijn gestopt of vertrokken.' De SCG-coach deed daarom afgelopen zondag een beroep op oud-SCG'er Jérôme Houten, die thans volleybal speelt en in België als contractspeler uitkomt. De eenmalige comeback van Houten pakte echter verkeerd uit, want Wilhelmina kaapte beide punten weg. SCG begeeft zich morgen met lood in de schoenen naar de Venweg in Brunssum, waar Limburgia tegenstander is.

EHF solliciteert naar plaats in top
titel op de valreep aan Geldrop verloor. Wouters: 'We hebben de pech, dat we telkens een tegenstander treffen, die een week eerder door Geldrop is afgestraft. Zo'n ploeg is dus uiterst gemotiveerd. Daar moet je je dan goed op instellen.' Na het gelijkspel tegen Chevreumont deelt Waubach, dat nog steeds geen tegengestander heeft geïncasseerd, de

leidersplaats in de eerste klasse met SVN. Waubach scoort als koploper veel te weinig. 'Maar wij missen dan ook de halve voorhoede,' aldus Wim Vrosch. Hij was als trainer al eens actief bij Sittard en kent het merendeel van de Sittardspelers. Volgens Vrosch is Sittard een ploeg die agressief speelt en goed combineert. SCG beleeft moeilijke tijden. Trai-

ners Lou Riedel kampt met een gebrek aan spelers. 'Routiniers, die het team in het verleden droegen, zijn gestopt of vertrokken.' De SCG-coach deed daarom afgelopen zondag een beroep op oud-SCG'er Jérôme Houten, die thans volleybal speelt en in België als contractspeler uitkomt. De eenmalige comeback van Houten pakte echter verkeerd uit, want Wilhelmina kaapte beide punten weg. SCG begeeft zich morgen met lood in de schoenen naar de Venweg in Brunssum, waar Limburgia tegenstander is.

EHF solliciteert naar plaats in top
titel op de valreep aan Geldrop verloor. Wouters: 'We hebben de pech, dat we telkens een tegenstander treffen, die een week eerder door Geldrop is afgestraft. Zo'n ploeg is dus uiterst gemotiveerd. Daar moet je je dan goed op instellen.' Na het gelijkspel tegen Chevreumont deelt Waubach, dat nog steeds geen tegengestander heeft geïncasseerd, de

leidersplaats in de eerste klasse met SVN. Waubach scoort als koploper veel te weinig. 'Maar wij missen dan ook de halve voorhoede,' aldus Wim Vrosch. Hij was als trainer al eens actief bij Sittard en kent het merendeel van de Sittardspelers. Volgens Vrosch is Sittard een ploeg die agressief speelt en goed combineert. SCG beleeft moeilijke tijden. Trai-

ners Lou Riedel kampt met een gebrek aan spelers. 'Routiniers, die het team in het verleden droegen, zijn gestopt of vertrokken.' De SCG-coach deed daarom afgelopen zondag een beroep op oud-SCG'er Jérôme Houten, die thans volleybal speelt en in België als contractspeler uitkomt. De eenmalige comeback van Houten pakte echter verkeerd uit, want Wilhelmina kaapte beide punten weg. SCG begeeft zich morgen met lood in de schoenen naar de Venweg in Brunssum, waar Limburgia tegenstander is.

EHF solliciteert naar plaats in top
titel op de valreep aan Geldrop verloor. Wouters: 'We hebben de pech, dat we telkens een tegenstander treffen, die een week eerder door Geldrop is afgestraft. Zo'n ploeg is dus uiterst gemotiveerd. Daar moet je je dan goed op instellen.' Na het gelijkspel tegen Chevreumont deelt Waubach, dat nog steeds geen tegengestander heeft geïncasseerd, de

leidersplaats in de eerste klasse met SVN. Waubach scoort als koploper veel te weinig. 'Maar wij missen dan ook de halve voorhoede,' aldus Wim Vrosch. Hij was als trainer al eens actief bij Sittard en kent het merendeel van de Sittardspelers. Volgens Vrosch is Sittard een ploeg die agressief speelt en goed combineert. SCG beleeft moeilijke tijden. Trai-

ners Lou Riedel kampt met een gebrek aan spelers. 'Routiniers, die het team in het verleden droegen, zijn gestopt of vertrokken.' De SCG-coach deed daarom afgelopen zondag een beroep op oud-SCG'er Jérôme Houten, die thans volleybal speelt en in België als contractspeler uitkomt. De eenmalige comeback van Houten pakte echter verkeerd uit, want Wilhelmina kaapte beide punten weg. SCG begeeft zich morgen met lood in de schoenen naar de Venweg in Brunssum, waar Limburgia tegenstander is.

EHF solliciteert naar plaats in top
titel op de valreep aan Geldrop verloor. Wouters: 'We hebben de pech, dat we telkens een tegenstander treffen, die een week eerder door Geldrop is afgestraft. Zo'n ploeg is dus uiterst gemotiveerd. Daar moet je je dan goed op instellen.' Na het gelijkspel tegen Chevreumont deelt Waubach, dat nog steeds geen tegengestander heeft geïncasseerd, de

leidersplaats in de eerste klasse met SVN. Waubach scoort als koploper veel te weinig. 'Maar wij missen dan ook de halve voorhoede,' aldus Wim Vrosch. Hij was als trainer al eens actief bij Sittard en kent het merendeel van de Sittardspelers. Volgens Vrosch is Sittard een ploeg die agressief speelt en goed combineert. SCG beleeft moeilijke tijden. Trai-

ners Lou Riedel kampt met een gebrek aan spelers. 'Routiniers, die het team in het verleden droegen, zijn gestopt of vertrokken.' De SCG-coach deed daarom afgelopen zondag een beroep op oud-SCG'er Jérôme Houten, die thans volleybal speelt en in België als contractspeler uitkomt. De eenmalige comeback van Houten pakte echter verkeerd uit, want Wilhelmina kaapte beide punten weg. SCG begeeft zich morgen met lood in de schoenen naar de Venweg in Brunssum, waar Limburgia tegenstander is.

EHF solliciteert naar plaats in top
titel op de valreep aan Geldrop verloor. Wouters: 'We hebben de pech, dat we telkens een tegenstander treffen, die een week eerder door Geldrop is afgestraft. Zo'n ploeg is dus uiterst gemotiveerd. Daar moet je je dan goed op instellen.' Na het gelijkspel tegen Chevreumont deelt Waubach, dat nog steeds geen tegengestander heeft geïncasseerd, de

leidersplaats in de eerste klasse met SVN. Waubach scoort als koploper veel te weinig. 'Maar wij missen dan ook de halve voorhoede,' aldus Wim Vrosch. Hij was als trainer al eens actief bij Sittard en kent het merendeel van de Sittardspelers. Volgens Vrosch is Sittard een ploeg die agressief speelt en goed combineert. SCG beleeft moeilijke tijden. Trai-

ners Lou Riedel kampt met een gebrek aan spelers. 'Routiniers, die het team in het verleden droegen, zijn gestopt of vertrokken.' De SCG-coach deed daarom afgelopen zondag een beroep op oud-SCG'er Jérôme Houten, die thans volleybal speelt en in België als contractspeler uitkomt. De eenmalige comeback van Houten pakte echter verkeerd uit, want Wilhelmina kaapte beide punten weg. SCG begeeft zich morgen met lood in de schoenen naar de Venweg in Brunssum, waar Limburgia tegenstander is.

EHF solliciteert naar plaats in top
titel op de valreep aan Geldrop verloor. Wouters: 'We hebben de pech, dat we telkens een tegenstander treffen, die een week eerder door Geldrop is afgestraft. Zo'n ploeg is dus uiterst gemotiveerd. Daar moet je je dan goed op instellen.' Na het gelijkspel tegen Chevreumont deelt Waubach, dat nog steeds geen tegengestander heeft geïncasseerd, de

leidersplaats in de eerste klasse met SVN. Waubach scoort als koploper veel te weinig. 'Maar wij missen dan ook de halve voorhoede,' aldus Wim Vrosch. Hij was als trainer al eens actief bij Sittard en kent het merendeel van de Sittardspelers. Volgens Vrosch is Sittard een ploeg die agressief speelt en goed combineert. SCG beleeft moeilijke tijden. Trai-

ners Lou Riedel kampt met een gebrek aan spelers. 'Routiniers, die het team in het verleden droegen, zijn gestopt of vertrokken.' De SCG-coach deed daarom afgelopen zondag een beroep op oud-SCG'er Jérôme Houten, die thans volleybal speelt en in België als contractspeler uitkomt. De eenmalige comeback van Houten pakte echter verkeerd uit, want Wilhelmina kaapte beide punten weg. SCG begeeft zich morgen met lood in de schoenen naar de Venweg in Brunssum, waar Limburgia tegenstander is.

EHF solliciteert naar plaats in top
titel op de valreep aan Geldrop verloor. Wouters: 'We hebben de pech, dat we telkens een tegenstander treffen, die een week eerder door Geldrop is afgestraft. Zo'n ploeg is dus uiterst gemotiveerd. Daar moet je je dan goed op instellen.' Na het gelijkspel tegen Chevreumont deelt Waubach, dat nog steeds geen tegengestander heeft geïncasseerd, de

leidersplaats in de eerste klasse met SVN. Waubach scoort als koploper veel te weinig. 'Maar wij missen dan ook de halve voorhoede,' ald

IDEEN FÜR DEN MODE-HERBST.

Damen-Sandwashed-Seidenblusen mit dekorativer Biesenverarbeitung, Stehkragen, aufgesetzte Taschen oder lange Herdenform, in Trendfarben

DM 98.- DM 89.-

Damen-Blousons die modische Alternative zum Blazer in attraktiven Druck-Dessins

DM 149.-

Beschwingter Damen-Jerseyrock weichfließende Qualität, chice Bündlösungen mit Gürtel in Modefarben

DM 89.-

Damen-Röcke 100% Schurwolle in Black-watch oder Schottenkaro, modische Kurzform schmale Silhouette mit Gürtel

DM 98.- DM 89.-

ZERRES

Damen-Bundfaltenhosen Winterbaumwolle oder Cord, chice verarbeitet mit Gürtel in aktuellen Farben

DM 98.-

Mode-Trend Damen-Velvet-Hosen 100% Baumwolle, Pfirsichhauteffekt mit Bundfalten und Gürtel in den Farben der Saison

DM 98.-

Attraktive Damen-Popeline-Jacke mit vielen modischen Details in aktueller Long-Form

DM 98.-

Sportiver Damen-Popeline-Mantel im Parkstil mit Rundkoller und Tunnelgürtel

DM 189.-

Femininer Damen-Wollmantel in reiner Schurwollqualität mit Stehkragen und aufwendig verarbeiteter Schulterpartie

DM 229.-

Cartouche®

Herren-Winter-Baumwollhosen und Jeans mit Bundfalten in aktuellen Herbstfarben Gr. 46-56, 24-28, 90-102

DM 59.80

LINEA BERNARDO

Herren-Sportswear-Hosen aus Baumwolle, ganz im Trend, in den Herbstfarben nougat und messing Gr. 48-54, 94-102, 24-27

DM 98.-

WIMMERS

Top aktuelle Herrenhosen in Wolle-Viskose in den Trendfarben messing, lila, grün, bordeaux Gr. 46-54, 25-27, 90-102

DM 149.-

philipp

Herren-Flausch-Saccos in den Trendformen und -Farben z.B. brombeer, lila Gr. 48-54, 25-27

DM 198.-

Modisch elegante Herren-Sport-Saccos in aktuellen Karo-Dessins zweireihige Form Gr. 48-54, 24-27

DM 298.-

Moderne Herren-Long-Blousons in originellen Dessins und modernen Farben Gr. 48-54

DM 249.-

Hochwertige Herren-Business-Anzüge zweireihige Formen Gr. 48-54, 24-27

DM 298.-

WOHIN WOHIN... ZU

Sine

Prijswinnaars spelronde 2

Limburgs Dagblad **BINGO**

Elke week ruim f10.000,- aan prijzen!

Ida Schreijen uit Spekholzerheide pakt hoofdprijs

Oerkreet van zoon Chris

KERKRADE - Chris Schreijen hield het niet meer. Hij stormde de keukendeur uit en produceerde een soort oerkreet in de tuin. Toch won niet hij, maar zijn moeder de hoofdprijs in de tweede bingoronde. Ida Schreijen (70) in de Salviastraat te Spekholzerheide is die gemoedsuitingen wel gewend van haar nog inwonende zoon. Ook zijn zuster Joke die bij de feestelijkheid aanwezig was keek niet echt raar op. „Hij uit zich altijd op die manier!” Bingo in Spekholzerheide!

„De meneer die vanmiddag mijn bingokaart controleerde glimachte zo vreemd”, zei Ida. Daarom vestigde ze haar hoop op een grotere prijs. „Ik weet gewoon dat jullie niet voor 25 gulden komen.”

Zoon Chris zat donderdagmiddag al vroeg voor het raam. Ongeduldig als hij was. Ja hoor, klokslag vier uur eindelijk het verlossende gele jasje met de blauwe cilinderhoed. Ida schoot als een bliksemschicht naar de voordeur. Vijftien gulden! Felicitaties, bloemen en de foto. „Oma is op van de zenuwen”, merkte dochter Joke op die het maar wat leuk voor haar moeder vond.

Een nummertje ontbrak woensdag nog op de bingokaart. Haar kinderen die allemaal uit huis zijn (behalve Chris) leefden intens met hun moeder mee. Zo ook dochter Ida (dezelfde naam als haar moeder) die om zes uur donderdagochtend al aan de telefoon hing met de juichkreet dat het ontbrekende nummer in de krant stond. Nog

nooit duurde de tijd tot negen uur zo lang. Chris nam de taak op zich om de volle kaart te melden. „Om tien

voor negen was ik al aan het bellen en bleef net zolang doorgaan tot er opgenomen werd.” Hij verkeerde in

de veronderstelling dat de volgorde van bellen van invloed was op de hoogte van de prijs. Maar dat is natuurlijk niet zo.

Wel is het zo dat Ida Schreijen een nieuwe televisie gaat kopen van haar geldprijs want haar toestel is 15 jaar oud. „En een nieuwe video”,

vuilde Chris snel het boodschappenlijstje aan. Dochter Ida die binnenkwam, nam even de groene biljetten in haar handen ongenoeven van het elfjarige jasje Pukkie. „Wie aan mij komt met hem te maken”, grapt hoofdprijswinnares. En toen het tijd voor de oerkreet van

Ida Schreijen zielsgelukkig met haar prijs. Naast haar de rotweiler Oscar, de vriend van Pukkie.

Foto: FRANS RADE

Mevr. J. Schreyen
Mevr. P. Leyten
Mevr. E. Muijters
Mevr. H. Spiertz
Mevr. M. Dullens
Mevr. M. Donners
Dhr. J. Hohenhaus
Mevr. J. Sevens
Mevr. W. Janssen
Dhr. A. Smeets
Dhr. N. Vrosch
Mevr. M. de Boer
Dhr. J. Muller
Mevr. M. Wolfs
Mevr. M. Suylen
Mevr. J. Zijstra
Mevr. M. Jekauz
Dhr. W. Dodemont
Mevr. J. Pelsser
Mevr. M. Zassarin
Mevr. P. Offermans
Mevr. M. van Wersch
Mevr. E. Moonen
Mevr. G. Spanjer
Mevr. L. Bitch
Mevr. A. van Rooy
Mevr. F. Ossen
Mevr. A. Brouwers
Mevr. E. Rothkrans
Dhr. W. den Held
Mevr. E. Weerts
Mevr. P. Nijboer
Mevr. V. Haen
Mevr. L. Tieben
Dhr. L. Hoeksma
Mevr. M. Hoofs
Mevr. L. Gijzen
Mevr. J. Gouders
Mevr. S. Kusters
Dhr. J. Janssen
Dhr. P. Gouders
Mevr. J. Houwers
Mevr. M. Hermans
Mevr. K. Orle
Mevr. E. Leenhouts
Mevr. S. Amory
Dhr. J. Zaik
Mevr. M. Everhart
Mevr. G. Hellebrand
Mevr. J. Weerts
Mevr. V. Everhart
Mevr. W. Janssen
Dhr. J. Erven
Mevr. M. Offermans
Dhr. J. van den Bosch
Mevr. M. Eykenboom
Mevr. E. Mordang
Mevr. J. Wenders
Mevr. J. Bremen
Mevr. C. Smeets
Dhr. H. Akse
Mevr. A. Belds
Mevr. M. Dings

Salviastraat 11
Ridder Hoenstraat 83
Hellebroek 60
Prof. Duboisstraat 5
Dieterderweg 81
Therastiastraat 10
Geerstraat 94
Hemelsley 5
Op gen Steen 15
Maasheuvel 34
Oude Kerkstraat 65B
Valkenburgerweg 51
A. Kuypstraat 17
H. Ortmansstraat 1
Stadhoudersstraat 78
Molenwei 217
Jos Klijnenlaan 459
Rodestraat 37
Wilhelminastraat 48
Barbarastraat 8
Eikenderweg 78
Weth. Poulissen 15a
van Merodestraat 9
Steuteloem 3
Ayvalaan 17
Lodewijkstraat 57
Vroenstraat 539
Vrangendaal 140
Nummertweestraat 128
Schiffelstraat 4
Rotterdamstraat 24
Nieuwstraat 4
Gulicksestraat 20
Berkestraat 45
Elandstraat 99
Atriumflat 176
Heerleersterweg 52
Egstraat 144
Den Haagstraat 27
Tulpenstraat 19
Gerbalusstraat 5
Op de Heugden 52
Heugersstraat 21 E
Goselingstraat 4
Montfortstraat 25
Cortenbachstraat 4
H. Dunantstraat 469
Dassenlaan 5
Mercuriushof 6
Burg. Pelzerstraat 17
Delversweg 12
Op gen Steen 15
Juliastraat 22
Belenweg 16
Romeinseplein 3
Haydenlaan 14
Obernweg 14
Marikastraat 16
Juliastraat 8
Hooftstraat 214
St. Remigiusstraat 17
A gen Giesen 27
Sihof 17

Kerkrade f 500.-
Hoensbroek f 500.-
Nuth f 250.-
Sittard f 250.-
Susteren f 100.-
Kerkrade f 100.-
Heerlen f 100.-
Sittard f 100.-
Landgraaf f 100.-
Roosteren f 100.-
Heerlen f 100.-
Nuth f 100.-
Heerlen f 100.-
Wittem f 100.-
Brunssum f 100.-
Heerlen f 100.-
Geleen f 75.-
Wittem f 75.-
Epen f 75.-
Kerkrade f 75.-
Heerlen f 75.-
Valkenburg f 75.-
Voerendaal f 75.-
Brunssum f 75.-
Maastricht f 75.-
Heerlen f 75.-
Kerkrade f 75.-
Sittard f 75.-
Kerkrade f 75.-
Simpelveld f 75.-
Heerlen f 75.-
Amstelveen f 75.-
Sittard f 75.-
Brunssum f 75.-
Heerlen f 75.-
Kerkrade f 75.-
Kerkrade f 75.-
Heerlen f 75.-
Kerkrade f 75.-
Brunssum f 75.-
Landgraaf f 50.-
Brunssum f 50.-
Urmund f 50.-
Landgraaf f 50.-
Sittard f 50.-
Brunssum f 50.-
Landgraaf f 50.-
Maastricht f 50.-
Landgraaf f 50.-
Kerkrade f 50.-
Landgraaf f 50.-
Hulsberg f 50.-
Merkelbeek f 50.-
Landgraaf f 25.-
Nuth f 25.-
Epen f 25.-
Merkelbeek f 25.-
Brunssum f 25.-
Landgraaf f 25.-
Simpelveld f 25.-
Heerlen f 25.-

amateurs

op zaterdag

redactie: arno römgens.

'Volleyballer' Bert Kuipers noodgedwongen onder de lat

De vrije val van Wit Groen

Van onze medewerker LEO JASPERS

AALS - „Het is afgelopen met mooi voetbal. Voortaan is het oorlog maken geblazen. Uiteraard niet faïre middelen. Niet-knokkers vallen bij mij in de genade”, krijgslustige taal, opgetekend uit de mond van Wit Groen-trainer Rob Ouwers. Rob Ouwers verkeert met zijn manschappen in een weinig benijdenswaardige positie (rode lantarendrager in de vierde klasse B met 1 schamel winstpunt uit 5 wedstrijden) en het water begint tot liphoogete stijgen.

Long seizoenen degradeerden de laatste Groen-Witten uit de derde klasse. Het bestuur gooide, in overleg met de technische staf, radicaal terug om (eigen jeugd aan de bak, een spelers meer van elders), maar had zich daar ongetwijfeld iets anders bij voorgesteld. Rob Ouwers:

de aanstormende jeugd. En juist die jeugd liet Rob tot nu toe in de steek.

Het trio oldies moet nu niet alleen de lijnen uitzetten, maar loopt tevens voorop bij het sjouw- en loopwerk, waardoor men op het eind kracht tekort komt. Juist in die slotfase is Wit-Groen al menigmaal onderuit gegleden.

Ervaren doelman

Bij al die ellende kwam als klap op de vuurpijl ook nog een gigantisch keepersprobleem. Vaste stand-in Spillmann verkaste naar Minor en alternatieven waren nauwelijks voorhanden. Frank Hamaekers en Bert Kuipers werden met die erfenis opgezadeld en aangezien Frank Hamaekers ook nog een drieweekse vakantie tijdens de seizoensopbouw plande, moest 36-jarige Bert Kuipers voor de leeuwen. Een volleyballer nota bene, die vorig seizoen zijn volleybalteam ter ziele zag gaan en van lieverlee ging voetbal-

● 'Doelman-volleyballer' Bert Kuipers (links) wordt op de proef gesteld door trainer Rob Ouwers.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

len in Wit-Groen 4. Omdat daar de keeper het voor gezien hield, kwam Bert zelfs in het doel en nu staat hij dan zonder enige keeperservaring in Wit Groen 1. Een bliksemcarrière

Bert, die in de laatste drie competitiewedstrijden tien keer naar het net

moest, weet niet wat hem overkomt: „Wat moet ik dan? Er is niemand die in het doel wil en dus doe ik het maar. Ik merk best dat ik veel tekort kom, maar ik doe wat ik kan. Ik hoop dat Wit Groen snel een ervaren doelman kan aantrekken. Ik zal dan graag mijn plaats afstaan”.

Rob Ouwers: „Hulde aan die jongen. Het aantrekken van een nieuwe, ervaren, doelman is inderdaad hoogste prioriteit. Hadden alle spelers maar de instelling van Bert Kuipers dan kwamen we er wel. Maar ook nu zeg ik: het bijna 60-jarige Wit-Groen blijft voor de vierde klas behouden. Zeker weten. Geen paniek in de tent als blijft. Het feit dat anderen ons al als degradatiekandidaat nummer één zien, maakt ons moreel alleen maar sterker. Er komt in ieder geval vanaf nu een ander Wit-Groen tussen de lijnen. Daar kun je vergif op innemen”.

● Hoe slecht de resultaten ook zijn: Caesar blijft fanatiek trainen.

Foto: PETER ROOZEN

Henri Ruiter: 'Verjongd team zal nog van zich doen spreken'

Caesar in overgangsfase

Van onze medewerker
HARTARD - De competitie was nog maar net begonnen, of voor drommen Limburgse voetballiefhebbers stond één degradant al vast. Caesar Ruiter, Sittardenaar Henri Ruiter, denkt daar wat genuanceerder over. Hij is dan ook aanvoerder van de ploeg uit Beek. De vorige drie seizoenen speelde hij bij Germania Broeksittard is het voor hem als trainer, Fer van Melsen, stond dus voor de opdracht een compleet nieuwe ploeg samen te stellen. Ruiter: „Dat is natuurlijk een vreselijke moeilijke klus. Zeker op het niveau van de eerste klasse. De tijd om van de groep een eenheid te smeden, was gewoon te kort. Dat onze ploeg bij de start van de competitie dus

beschouwde Ruiter verliet Fortuna op 17-jarige leeftijd, omdat hij er niets voor voelde nog een jaar in de jeugdafdeling te blijven.

Toen Ruiter zich meldde voor de eerste training in Beek, bleek dat vrijwel niemand meer uit de basis-eifel van het seizoen 1989/1990 was overgebleven. De ook al nieuwe trainer, Fer van Melsen, stond dus voor de opdracht een compleet nieuwe ploeg samen te stellen. Ruiter: „Dat is natuurlijk een vreselijke moeilijke klus. Zeker op het niveau van de eerste klasse. De tijd om van de groep een eenheid te smeden, was gewoon te kort. Dat onze ploeg bij de start van de competitie dus

nog niet draaide, hoeft eigenlijk niemand te verbazen”.

Niet alleen de factor tijd dient bij een analyse van Caesars slechte start (vijf wedstrijden, twee punten, doeltal 4-12) in ogenschouw genomen te worden. De aanvoerder: „Een andere handicap was het gegeven dat meer dan de helft van de jongens geen notie had van datgene wat op dit niveau gevraagd wordt. Ze moeten harder en vaker trainen; in de wedstrijden wordt uiteraard meer van hen gevraagd, in alle opzichten. Onze keeper, René Knols, is afkomstig van vierdeklasser Hulsberg. Erwin Dietzenbacher speelde bij Germania in het tweede

eelftal, begon bovendien geblesseerd. Maurizio Carrus komt uit de jeugd van Born. Zo kan ik nog even doorgaan. Al die jongens konden het grote werk niet aan, maar dat betekent niet dat ze allemaal ongeschikt zijn voor onze ploeg. Momenteel durf ik te beweren dat zeker acht à negen spelers zo ver zijn, dat ze in de eerste klas goed moeten kunnen meedraaien. Wij zullen nog van ons ons doen spreken”.

De 6-2 nederlaag tegen Vinkenslag moet hard aangekomen zijn. Henri: „We waren er kapot van. Maar achteraf kun je zeggen dat het eigenlijk beter was, dat we eens met grote cijfers verloren. Tegen RKVCL, afgelopen zondag, wilden we beslist iets rechtzetten. Dat is gedeeltelijk gelukt. Wij haalden een punt. Vanuit het derde elftal had onze trainer Jos Engelen gehaald. Die heeft zo veel ervaring, dat hij een goede partij als laatste man speelde. Zijn soberheid komt de rust in onze defensie ten goede. Bovendien kon ik opschuiven naar het middenveld, waar de trainer mij liever ziet spelen”.

Jongere vervangers staan in Beek niet klaar, als door blessures, schorsingen, enz. het spelersarsenaal aanzienlijk zou slinken. Ruiter: „In het verleden schijnt er bij Caesar inderdaad geen optimaal jeugdbeleid te zijn geweest. Zo had men vorig jaar geen A-jeugd. Maar die is er intussen wel. Er gaat het een en ander veranderen bij Caesar. Wat al beter is: de saamhorigheid onder de spelers. Men heeft me verteld dat de gezelligheid uit vroeger tijden de laatste jaren bij de selectie verdwenen was. Ik kan je verzekeren dat er hier nu weer een groep is die ook na de wedstrijd samenblijft. Mede daarom hoeven ze bij Caesar nog niet te wanhopen”.

'Winst of verlies; bij Heilust is altijd carnaval'

Tayeb Labyed Limburgs produktiefste schutter

Van onze medewerker
TON REIJNAERTS

KERKRADE - Hij heeft die typische karaktertrekken die een topscorer zo vaak kenmerken. Hij straalt rust uit, oogt zelfverzekerd, analyseert nuchter en hij is ambitieus. Door de week speelt hij defensief als penitentiër inrichtingswerker bij de Sittardse gevangenis De Geerhorst. In het weekend tracht hij met offensieve daden een bres te slaan in vijandelijke defensies. Met zeven doelpunten is hij, Tayeb Labyed (27) uitkomend voor de Kerkraadse derde klasser Heilust, tot nu toe erg succesvol in dat streven.

De frele, technisch begaafde schaduwschutter van Marokkaanse komaf, is geen onbekende in de Limburgse amateurvoetbalwereld. Drie seizoenen speelde hij onder Leo Beeren-donk, in de hoofdmacht van Limburgia als linker of rechterspits. Een meningsverschil met het be-

stuur over het wel of niet zaalvoetballen op maandagavond deed hem bij Waubach belanden. Na een woelige Waubach stapte Tayeb over naar zijn huidige club Heilust. Tayeb:

„Hoewel er dat seizoen de nodige strubbelingen waren, was het niet de reden dat ik vertrok. Ik had in die tijd verkiezing met mijn huidige vrouw Diana. Haar broer Hans Wellens, die toen ook bij Waubach speelde, en haar vader, die kantinebeheerder bij Heilust is, hebben me overgehaald om naar Heilust te komen. Hoewel het speltechnisch wel eens tegenvalt heb ik geen moment spijt gehad van de stap terug. De Heilust-vereniging is net een grote familie. Het is hier iedere zondag carnaval of we nu gewonnen of verloren hebben”. Dat Tayeb zich volkomen thuis voelt in de Kerkraadse dreven blijkt onder meer uit het feit dat hij zich moeiteloos in het Kerkraads dialect onderhoudt met ega Diana en schoonvader Nèle.

Trainer Jung Römgers is bijzonder lovend in zijn oordeel: „Tayeb is een prima voetballer met een dito mentaliteit. Hij is snel en heeft inzicht. Het is zonde om zo'n speler plaatsgebonden te laten spelen. Voor mij mag hij dan ook lopen waar hij wil. Als hij maar veel aan de bal komt en voor de goal verschijnt als de kans zich daartoe voordoet”.

Hij heeft de laatste seizoenen respectievelijk 13 en 14 doelpunten gescoord. Zijn wel erg explosieve start van dit seizoen, 7 doelpunten in de eerste vijf duels, vraagt echter toch om een nadere verklaring. Labyed nuchter: „Het hadden er eigenlijk nog meer moeten zijn”. Dan verklaart: „Het is eigenlijk vrij simpel. We hebben er met Raymond Frjns (ex-Bekkerveld) en Stephan Withag (ex-Caesar) twee offensief sterke spelers bij gekregen. Het scoren zit dit seizoen wel goed bij ons. We moeten dit seizoen wat meer op de defensieve taken letten”.

● Een topscorer rust even uit: Tayeb Labyed.

Foto: FRANS RADE

amateurs op zondag

Hoofdklasse C TSC-Venray Baronie-Panningen Wilhelmina-TOP Halsteren-BVV Volharding-Moerssen EHC-Longa DESK-Geldrop	Derde klasse A FCV-Belfeldia Scham-WVV'28 RVU-Berg 68 Polaris-Standaard Kluis-Voerendaal SVM-LHB-MC SVME-RKHSV	RKDEV-VVV'03 SVEB-Wittenhorst Tigheja-IVO	Sanderbout-KEV Treebeek-Langeberg Marade-Centrum Boys GVCG-GSV'28 Coriovallum-RKDPC
Eerste klasse F Caesar-SVN Limburgia-SCG Wilhelmina-18 Chevrement Waubach-Sittard RKONS-Heer FC Vinkenslag RKVCL	Derde klasse B VKC-Kolonia Hopel-Minor Bekkerveld-Heilust Heerlen-Vijlen Heksenberg-RKSNE Wellama-Groene Ster	Vierde klasse A Iason-Rapid RKBFC-Schimmert Amicitas-St.Pieter Willem I-Hulsberg RKASV-Walram Vilt-Caberg	Vierde klasse E Armada-Lifne FC Ria-Walburgia SVE-Urmondia Maasbracht-Vlodrop EVV-Roosteren Stevensweert-Holtum
Tweede klasse A Bunde-Gelken Germania-Eijsden Miranda-Schuttersveld Heerlen-Sport Haslou RKVVL-Leonidas Vaesradt-MKC	Derde klasse C Crescentia-RKMSV Leveroy-Endse Boys Moesel-Mogacles Desm-FC Oda Buchten-Susteren Merfeldia-Brevendia	Vierde klasse B Simpeldveld-Lemuria Keer-Klimman Mheerder-Boys-Banholtia Wit Groen-RKVV Nijswiller-Sportclub'25 Gulpen-RKMVC	Vierde klasse F Rios'31 SVH'39 SVVH-RKVB RKSVO-RKESV SC Leeuwen-Nunhem Victoria-MHD Swift'36-Thorn
Tweede klasse B Lindenheuvel-Obbicht De Ster-Roermond MCV'19 Venlosche Boys Helden-PSV'35 Veritas-Born	Derde klasse D Meerlo-SSS'18 Reuver-SC Irene VOS-Sparta'18	Vierde klasse C Nieuw Einde-Waubachse B Stadbroek-Abdisbosch KVC-Granje-FC Hoensbroek RKHBS-Laura RKBSV-FC Gracht SVK-RKSVB	Vierde klasse G Egchel-Bokkeel VCH-FC Steyl'67 Venlo-HBSV Swalmen-Quick Boys'31 RKSVN-KVC Bevo-Roggel

Limburgse arbiter: 'Als scheidsrechter moet je veel zien en weinig horen'

Frans Houben gaat fluitend door het leven

MARIAHOOP - De tijden dat een betaald voetbalscheidsrechter na gedane arbeid tevreden huiswaarts keert, lijken definitief tot het verleden te horen. Scheidsrechters is al lang geen fluitje van een cent meer. En als een arbiter in een bui van stoatmoedigheid al door het gevoel wordt bekropen, dat hij 'het er goed vanaf heeft gebracht', dan wachten hem altijd nog de bewegende c.q. vertraagde beelden van Studio Sport. Pas als na kwart voor zeven 's zondagsavonds het nationale voetbalgeweten, Jansma en Smeets, den volke kond heeft gedaan van het feit dat ook zij, in weerwil van de meest geavanceerde technieken, geen onregelmatigheid hebben kunnen ontwaren, kan de man in het zwart opgelucht adem halen. Dacht U. De weekind-hobbyist loopt ook dan nog, zeg maar in derde instantie, het risico op z'n vingers te worden getikt, want de rapporteur op de tribune heeft zijn zegje nog niet gedaan. Leuke hobby, dat scheidsrechteren. Als deze trend zich doorzet kan de KNVB binnenkort echt fluiten naar nieuwe arbiters. Voormalig scheidsrechter-kroonprins Frans Houben, ooit gedooft opvolger van Keizer, heeft de afgelopen weken de ellende over zich heen gekregen. Hij had de euvelde moed - of de domme pech - een strafschop (ten onrechte) toe te kennen tijdens Feyenoord-PSV. De brave ziel uit Mariahoop werd publiekelijk aan de schandpaal genageld, bedreigd en verbaal gelijkgesteld met het schuim van de natie. Diefstal en oplichterij werd hem verweten. Daags erna stond Frans Houben weer voor de klas zijn scholieren de elementaire begrippen van sociale omgang bij te brengen....

„Het is niet gemakkelijk die kinderen te woord te staan als de scheldtrage, die Bert Nederlof en Jaak van Gelder de ether instuuden, nog in hun oren nagalmt." Het incident is inmiddels reeds geruime tijd door de actualiteit achterhaald, maar zelt desondanks iets van de manier waarop in het tegenwoordige voetbal met elkaar wordt omgegaan. Woorden als respect roepen veelal een nare smaak op in het opportunistische voetbalwereldje, maar zeltustelling en frustratie afgeregeerd worden op derden. De scheidsrechter is het meest voor de hand liggende slachtoffer. Vooral ook omdat hij vanuit Zwart weinig hoop te verwachten heeft. Integendeel.

„Ik heb me rotgegend aan de uitlatingen van Roda-trainer Jan Re-

meer maar het kwam er op neer dat Reker had geconstateerd dat Egbertzen eindelijk eens een redelijke wedstrijd had gefloten, maar dat nu een Limburgse rapporteur een club uit het zuiden de das omdeed. Opmerkingen die, zoals achteraf zou blijken, nergens op stoelden en van bijzonder weinig respect getuigden. Rekers vooringenomenheid stond wel breeduit in de krant en was op de radio te horen. Dat Roda en Reker een miserabele seizoensstart kenden, een lange blessurelijst hebben en onder Europacup-stress stonden, daarvoor moet je de schuld niet bij anderen zoeken."

Frans Houben zelf heeft aanmerkelijk minder moeite een fout toe te geven. Na het zien van de beelden van Feyenoord-PSV kwam hij tot de conclusie dat de aan PSV toegekende strafschop onterecht was. „Jammer voor mij en vooral voor Feyenoord," zegt de 43-jarige onderwijzer. „Zoiets kan gebeuren. Een dergelijke beslissing neem je in fracties van seconden en je hebt niet de beschikking over vertraagde beelden en verschillende camera-posities." Na dat voorval stond Houben eerst radioverslaggever Van Gelder te woord en vervolgens deed de onpartijdige zijn zegje voor het oog van de camera. „Als ik had geweten wat Van Gelder tijdens de directe uitzending rond dat voorval allemaal had gezegd, had ik pertinent geweigerd nog een woord met die man te wisselen. Televisieverslaggever Eddie Poelman stelde zich correct op. Zijn collega's tijdens Studio Sport maakten er evenwel een lachertje van. Ik zou met knik-kende knien voor de camera verschenen zijn. Laat me niet lachen. Dat duo had mij bij voorbaat veroordeeld. Als ik me van commentaar had onthouden, zou ik als laf-aard afgeschilderd zijn. Het is soms zo goedkoop alles van een negatieve kant te benaderen. Van objectiviteit is nauwelijks nog sprake. In België mogen scheidsrechters niet met de pers praten. Als het zo doorgaat zou

● Frans Houben voor de televisie, het medium waarmee steeds meer scheidsrechters en overtreders aan de schandpaal worden genageld.

Foto: JAN PAUL KUIT

dat hier ook wel eens die kant op kunnen gaan."

Frans Houben is reeel genoeg om de schuld niet alleen elders te zoeken. Communicatieproblemen, inconsistentie en afwijkende regelinterpretatie stellen de geloofwaardigheid in het scheidsrechterscorps flink op de proef. De wedstrijden tijdens de wereldkampioenschappen voetbal in Italië werden vaak gekenmerkt door een aanwenschaakeling van scheidsrechterlijke dwalingen. Dat gegeven aangevuld met de regelverscheringen ten aanzien van het onderuit halen van doorgebroken tegenstanders, legde bij voorbaat reeds een enorme hypotheek op de tocht al niet van zelfvertrouwen blakende arbiters in Nederland. Immers, een Nederlandse onpartijdige werd niet eens goed genoeg bevonden om temidden van de krakkemikkige WK-fluitisten te acteren.

„Daar is inderdaad een hoop ellende begonnen," geeft Frans Houben toe. „Ellende, die voornamelijk veroorzaakt werd door de communicatiestoornissen tussen scheidsrechter en grensrechters. Dat probleem is onderkend en om dat te ondervangen oefenen we thans twee keer tijdens competitieduels voordat we aan een Europacup-wedstrijd beginnen." De regelverscheping is een van de factoren om het voetbal weer aantrekkelijker te maken. Het schoppen op de achillespees en het onderuit halen van een doorgebroken tegenstander is de oorlog verklaard. Volgens Frans Houben een zeer terrecht maatregel.

„Ook al doen ze vaak alsof ze niet weten wat de bedoeling is: de spelers begripen precies wat wel en niet mag. De zogenaamde noodrem wordt met rood bestraft. Niets meer en niets minder. Dat is nodig ook. We waren de laatste jaren te tolerant

geworden. Het schoppen was weer in het spel geslopen en de bestrafing daarvan was te coulant. Wat voorheen misschien geel was, is nu vaak rood. Om het spel weer zuiver te krijgen is dat de enige manier. Een consequent beleid, waar we aan vast houden. En die flauweluk van: 'moet dat nou' of 'die rode kaart past absoluut niet in het beeld van de wedstrijd', daar trekken we ons niks van aan. Als je daaraan toegeeft, marchandeer je, maak je je ongehoorzaam. Je moet alleen zorgen dat er geen misbruik wordt gemaakt van die nieuwe regels. Veel aanvallen zijn er op uitverdigers een rode kaart te bezorgen. Ze kunnen vaak zo mooi vallen."

Leuker is het er voor de scheidsrechters niet op geworden. Desondanks beleeft Frans Houben enorm veel plezier aan zijn hobby. De lachende scheidsrechter heeft dan weliswaar de keuzerijde van de medaille mogen meemaken, ontmo-

digd is hij daardoor niet. „Daar maak ik te veel leuke dingen mee. Voetballers hebben een speciaal gevoel voor humor en kunnen in een wedstrijd heel ad rem zijn. Voorbeeld? Joop Gall, toen nog lende voor Veendam, vroeg me op het moment dat ik in zijn een vreemde beslissing nam, het met mijn hond ging. Ik reed de er niet op, maar ik vroeg hoe hij kon weten dat ik een heb. Dus na de wedstrijd vroeg hem naar zijn belangstelling mijn hond. Zijn antwoord was: trekking op een voorval in de strijd. Iemand die dat niet blind en heeft dus een geleide. Je moet denk ik als scheidsrechter tijdens een wedstrijd weinig en veel zien. Je moet bovenal blijven houden in je hobby. Niet meer het geval is, stop ik een. Als het allemaal te wordt, hang ik de fluit aan de gen."

door

fred sochacki

ker, nadat Alfons Groenendijk door de tuchtover commissie drie wedstrijden werd geschorst aan de hand van twee beelden. Eerst kreeg collega Egbertzen een veeg uit de pan en vervolgens werd rapporteur Van der Molen tot op het bot afgekraakt. De juiste bewoordingen weet ik niet

GELEEN - De kruiddamp is langzaam opgetrokken. Van rook is geen spoor meer bij de Geleense ijshockeyclub Intercai Eaters. Niet alleen omdat het karakteristieke voorvoegsel 'Smoke' voor de naam is verdwenen. Ook omdat met het veranderden van de naam Smoke Eaters in Intercai Eaters de Geleense ijshockeyclub het meest foerige voorbode in de tweentwintigjarige clubhistorie heeft afgesloten. On links alles staat er voor de Intercai Eaters weer een nieuw seizoen voor de deur. De aanloop naar deze gangang kende naast de traditionele financiële problemen een fikse bestuurscrisis, uitmondend in het vertrek van voorzitter Quadflieg en secretaris Groenen. Door de bestuurlijke onduidelijkheid en het daaruit voortvloeiende gebrek aan communicatie ontstond als klap op de vuurpel, een ordinaire ruzie met het bestuur van de Nederlandse IJshockeybond. Een conflict waarin de Eaters, en daarmee ijshockeyminnen Limburg, aan het kortste eind trokken te trekken.

Als straf voor het wanbeleid bij Limburgs enige eerste divisieclub, paste de IJshockeybond het intrekken van de speelvergunning toe. De Eaters tekten lange tijd definitief het net op te zakken, maar mede dank zij de succesvolle lobby van burgemeester Lurvink van Geleen en het grote geduld van directeur Kuyt van sponsor Intercai, staat er toch weer een ploeg op de ijsers. Een onervaren team met nieuwe gezichten, geleid door oud-speler Don Fraser.

De Canadees Fraser heeft de ontkennende zaak op zich genomen om de Eaters tot een eenheid te smeden. Nog moeilijker zal het worden om de aandacht, die lange tijd alleen de problemen rond het ijshockey gold, weer op de sport zelf gericht te maken.

Spel

„Wat er rond de licentie is gebeurd is voor mij en de spelers verleden tijd. Voor mijn gevoel speelt dat helemaal niet meer in de groep. Wat wil je ook zo kort voor de competitie? Alleen het spel telt nu nog, de behoefte om te presteren."

De Canadese oefenmeester is goed bekend met het Nederlandse ijshockey. Hij speelde vorig seizoen zelf nog voor de Eaters en kwam acht jaar geleden al voor Nijmegen uit. In de twee jaargangen die hij daar speelde, werd hij even vaak topscorer van Nederland. Een aanvallend ingestelde speler. De 32-jarige Noordamerikaan uit Vancouver

● Don Fraser doceert ijshockey. De Canadees moet van de jonge, onervaren Eaters een eenheid maken.

Foto: PETER ROOZEN

predikt als coach ook steeds het offensief.

„Het liefst speel ik opportunistisch en attractief ijshockey. Aanvallen staat bij mij hoog in het vaandel. Met een restrictie, het beschikbare spelersmateriaal. Met een ploeg als de Edmonton Oilers val je aan, maar met de Eaters speel je noodgedwongen

een ander spelletje. Wij moeten het hebben van gedisciplineerd positief spel. Het individualisme van vorig seizoen moeten we uitbannen.

Alleen als team hebben we kans op succes, want qua ervaring en doelgevoel zijn we er, ten opzichte van de ploeg van vorig jaar,

op achteruitgegaan."

Improvisatie

Door de lange periode van onzekerheid rond de speelvergunning is de voorbereiding op het seizoen, die in verband met het gebrek aan ijs in Nederland toch al laat begint, in het

water gevallen. Het motto van Don Fraser is dan ook 'improviseren'. „Het is frustrerend om zo laat pas te kunnen beginnen. Zeker als je nieuwe spelers moet inpassen. Het heeft echter geen zin om je daarvoor op te winden. Ik blijf rustig en improviseer. Net zolang als dat nodig is." De gebrekkige voorbereiding is nog tot daar aan toe, en bovendien ge-

meengoed in de ijshockeysport. Maar dat Fraser nu wegens de arbitragezaak van de internationals Risto Mollen en Tommy Hartogs nog geen lijnen kan samenstellen, is toch te gek voor woorden? „Ik zal het nog sterker vertellen. Hartogs en Mollen zijn, met nog twee trainingen te gaan voor de start van de competitie, nog niet eens op het ijs geweest. We hopen echter toch dat ze meespelen."

Mollen en Hartogs wilden in de transferperiode weg bij de Eaters. De contracten waren getekend en lagen klaar in Tilburg. Maar door het vertrek van Louwers en Pellegrims was het van bondswege toegestane quotum clubverlaters al bereikt. Daar legden Mollen en Hartogs zich echter niet bij neer. Zij spanden een arbitragezaak aan tegen de Eaters. De spelers verloren en moeten in Geleen blijven spelen. Of ze tegen Nijmegen vanavond op het ijs staan, is nog onzeker. Eens te meer een bewijs voor de rommelige en onduidelijke wijze van werken binnen de ijshockeysport, zowel op bonds- als op clubniveau.

„In onze sport gaat men inderdaad vaak amateuristisch te werk," aldus Fraser. „De bestuurders zijn niets meer dan goedwillende amateurs, net als de scheidsrechters trouwens. Hier is de sport geen volkssport zoals in Finland en Canada waar ik al speelde. Dan kun je ook geen professionalisme verwachten. Daarvoor gaat er te weinig geld om in het ijshockey in Nederland. In de zaak Mollen/Louwers is de keuze heel simpel. Wij kunnen geen nieuw blik internationals optrekken. Als ze komen, spelen ze."

Onkunde

Dat goedwillende bestuurders voor een club vaak uit onkunde verkeerde beslissingen nemen, ligt voor de hand. Dat is echter vooral het geval bij ijshockey, want in die sport wordt van voorzitters en penningmeesters nogal eens verwacht dat ze een oogje dicht doen als er met betalingen geknoeid wordt en

inkomsten niet worden opgegeven. Dat laatste nu was voor het al den bestuur van de Eaters een veel gevraagd. De respectabele Quadflieg en Groenen stonden hun namen niet in verband met de club. Het was een sport vechten tegen de bierkaas, zij naast hun streven naar een teloslo blazen op de koop vergaten de bond bijtijds in te stellen van het feit dat het bij plaatje rond was, versnelde dergang alleen maar.

Daarmee lag de puck bij de meester Lurvink. Aan hem de de weifelende sponsors binnen halen en de zieltogende club behouden in te blazen. De peetvader van Limburgse ijshockey zocht zich vol overgave op die op-

door

hans straatman

Niet in het minst omdat de exploitatie van de ijshal Glanerbrook aan het hart gaat.

De burgemeester heeft inmiddels mensen bereid gevonden zitting nemen in het dagelijks bestuur van de bestuursleden Van de Vaart, Verdediging: L. van de Thillart, C. Thillart, Van Rooy, Aertsen, Aarvan, ben, Franke, Strijbosch, Smolders, Kiensterlee, Brant, Boh, Goerree. (Hartogs, Mollen).

Selectie van Intercai Eaters zoals avond om 20.00 uur aantreedt tegen gen. Doel: Baggen, Vrijschaff, Den Verdediging: L. van de Thillart, C. Thillart, Van Rooy, Aertsen, Aarvan, ben, Franke, Strijbosch, Smolders, Kiensterlee, Brant, Boh, Goerree. (Hartogs, Mollen).

● Let op het inknikken van de ellips van het balletje.

Foto: DRIES LINSSEN

Draaiierig avondje rond een opgepoetste ketel

door

Is 'Golden Ten' een behendigheidsspel of een kansspel? Daar draait het nog altijd om als volgende week dinsdag 9 oktober het gerechtshof in Den Bosch zijn oordeel velt over een ex-exploitant van een inmiddels gesloten casino in Geldrop.

Krijgt justitie gelijk dan zullen de hooguit honderd Golden Ten-uitbaters in ons land hun mouwen nog verder opstropen. Knipoogt Vrouwe Justitia echter naar de gewezen Geldropse casinohouder dan laat het Openbaar Ministerie het er niet bij zitten. Hoe dan ook, de laatste ronde speelt zich af bij de Hoge Raad, Nederlands hoogste rechtscollege.

In de nadagen van dit alles-of-niets-spel keek Hans Toonen een lange avond rond in Casino Lotus en Casino Landgraaf: twee gokkelders waar de wereld draait om een opgepoetst balletje. Een frontverslag.

Dom van me, die vraag of het wat uitmaakt waar hij het balletje 'ingooit'. De bouleur van Casino Lotus zet een granieten gezicht op. Alsof je in de hel om een vuurtje vraagt.

Een nerveuze jongeman in coltrui stoot me aan. Gedempte toon: „Natuurlijk kan ie het beste zwijgen op zo'n vraag.” Zelf maakt het hem niets uit hoe de bouleur het balletje de vrije loop laat. „Ik let vooral op het moment waarop het balletje loskomt van de rand en op de plek waar het in de ketel afbuigt.”

Hij besluit me ter plekke wegwijs te maken in Golden Ten, het Mens-erger-je-niet exclusief voor volwassenen.

Zijn eerste wijze les kost meteen een tientje leergeld. Want van zijn stellige aanwijzing – „zie je 'm inknikken op 23. Dus zet maar gauw in op die sector. En dek je aan de overkant af op 10 tot en met 12” – wil het balletje niks weten: 18 is het geluksgetal!

Mijn leermeester heeft blijkbaar zijn draai nog niet gevonden. En de 'ketelbink' poetst het balletje op voor de zoveelste ronde.

● Woede

Draait het om puur toeval of valt je kans op geluk te berekenen? Over het antwoord hierop smeult sinds 1985 een juridisch conflict, dat de laatste tijd mede is opgelaaaid door de waarschuwing van justitie aan Golden Ten-eigenaars om hun speeltafels alvast af te ruimen.

In 1985 onderzoekt TNO in Delft in opdracht van de Nationale Raad voor Casinospelen of Golden Ten ofwel Observatieroulette daadwerkelijk op behendigheid berust. Zo niet, dan is het een verboden kansspel. Kansspelen horen nu eenmaal uitsluitend en alleen thuis in de acht officiële Holland Casino's.

De kans op winst met Golden Ten is even groot/klein als bij roulette, zo concludeert TNO na ampel onderzoek. Blijdschap bij Holland Casino's, waar gokgraag Nederland vorig jaar royaal 370 miljoen gulden verspeelde.

Woede bij vooral de grenzeloos populaire Observatie-rouletteclubs ofwel Golden Ten Casino's, waar naar schatting jaarlijks 400 miljoen gulden de 'verkeerde' kant oprollen.

Je geluk is wel degelijk te voorspellen, mits je kijk hebt gekregen op het spel, beweren de belaagde gokbazen.

● Shag

Indachtig deze *ratio pro domo* daal ik die woensdagavond al vroeg af in de knusse kelder van Casino Lotus.

Er hangt een odeur van shag met vleugjes verfvendurder. Voor deze laatste geur zorgt de bouleur door op willekeurige momenten de ketel met een vluchtige vloeistof te poetsen.

Boze tongen houden vol dat bouleurs steeds vaker poetsen als er door de spelers te veel gewonnen wordt. Mijn ervaring met Golden Ten is even groen als de speeltafel. Dus krijgt de 'ballejongen' de gunst van de twijfel.

Terwijl op een andere tafel een nog ongestripte bouleur met een digitale waterpas de ketel uitbalanceert, volg ik met de hand op de knip het spel rond de 24 nummers.

● Staren

De ketel wordt door twee ringen in drie vlakken verdeeld. De meeste medespelers aan mijn kant van de groene tafel wachten met inzetten van fiches totdat het balletje de buitenste ring gepasseerd is. Uitgeslapen spelers raken dan helemaal in de ban van de ring. Met de blik op nul (of een ander cijfer) stapelen zij hun geluk op. Is het balletje eenmaal over de tweede ring dan bast de bouleur: „Niet meer spelen.” De croupier legt dan de schraapsteel dwars over het speelveld.

Alsof er iemand op sterven ligt, zo stil staren de spelers naar de eindrondjes van het balletje richting (on)geluk. Dof incasseert men winst en verlies.

● Camouflage

Alleen mijn leermeester in coltrui knakt nerveus

zijn vingerkootjes. De avond ervoor heeft hij verderop in Casino Landgraaf 450 gulden gewonnen. Overtuigd van herwonnen geluk waagt hij daags weer een gokje. En schuift aan voor gratis eten. Nu zit hij omhoog met een gevulde maag en een bijna lege beurs.

Over zijn vers verlies in Casino Landgraaf raakt hij niet uitgepraat. „Met zes spelers wisten wij eigenlijk heel zeker waar de bal terecht zou komen. Want we kozen dezelfde sectoren. En verdomd... valt de bal geheel ergens anders stil.”

Een Duitser die meeluistert, fluistert: „Als de bouleur merkt dat er goed op zicht gespeeld wordt, geeft ie gewoon een camouflagebal. Even effect eraan en weg is *dein Glück*.”

Aan de speeltafel met een knaak als minimale inzet verschijnt een twintiger, gestoken in zwart leren jack met daaronder een smokinghemd met strikje.

„Die is zelf bouleur in Casino Landgraaf, hier net om de hoek. Hij komt hier even pauzeren,” weet 'mijn' coltrui. Aha, een kenner kortom voor wie dit behendigheidsspel nauwelijks geheimen kent. Een man met de 'golden touch', mijmer ik. Een spelleider om blind te volgen.

Drie rondjes later ben ik een illusie en dertig gulden armer. Gelukkig is de koffie vers en gratis.

● Dringen

Hoogste tijd voor een *maiden trip* naar Casino Landgraaf. Op de gevel een kanjer van een Klavertje Vier. Bij de ingang een kortgeknipte kloon van Arnold Schwarzenegger. Aan de receptie een dotje dat per se wil weten waar ik woon. In ruil krijg ik een *Membership Card* met nummer 33983. Dan linksaf, de kelder in.

Het rode pluche op de trap is versleten door tienduizenden gebroken dromen. Ook hier de geur van shag, alleen sterker. Maar zonder 'verfvendurder', want de veertien ketels worden met een gele doek gelapt. „Een slechte avond,” verzucht de koffiebarjuffrouw, wijzend naar vier lege

speeltafels. Toch is het tegen middernacht dringen rond de ketels van Landgraaf. Wat meteen opvalt, is het letterlijk bijeen graaien door de croupiers van de ingezette fiches. Op een enkeling na gebruiken zij hun handen in plaats van de schraapsteel.

Opvallend is ook het aantal Duitse bouleurs. Hun stemming is uitgelaten, hun houding meer ontspannen dan bij hun collegae in Casino Lotus.

De spelers verschillen alleen in aantal, niet in hun goklust. Ook hier hoor je het balletje rollen, vooral als ie bijna over de rand schiet. Wie verliest geeft geen krimp. Wie wint evenmin.

● Raak

Wijs en armlastig geworden van de lessen in Casino Lotus zet ik gewaagd in op mijn geboortedatum, mijn geluksdag en zomaar een getal. Geen blik werp ik nu in de ketel. Raak. Plein op 17. Twee torentjes van elk twaalf fiches schuiven mijn kant op. Weer zet ik blind in op vaste nummers. De bouleur, toch de spil om wie mijn geluk draait, laat het balletje rouleren. Even later ben ik een stapeltje fiches rijker. Weer even later ben ik uitgespeeld.

Had ik beter op het 'inknikken' van de ellips van het balletje moeten letten? Moet ik met mijn neus boven op de ketel hangen zoals die wind-gejaakte speler verderop? Toch zie ik ook hem steeds dieper op zijn kruk wegzakken.

Moet ik dan toch die doorrookte Duitser geloven die volhoudt dat ie nergens blijft als de bouleur tegen je gaat spelen?

Vroeger, ja vroeger werd het balletje via een pijpje in de ketel losgelaten. Toen was er goed geld te verdienen, bezweren beroepsgokkers. Maar casino's, officiële en gedoogde, zijn er niet om de baas aan de bedelstaf te brengen. Dus werd het pijpje aan Maarten gegeven. En kreeg de bouleur de bal toegespeeld.

Met een arm, maar gezellig gevoel keer ik nog even terug naar Casino Lotus. Voor een laatste vlees en een hapje eten. Warm en weer gratis. Het uitgeserveerde vlees past precies bij Golden Ten: een blinde vink.

VBF Buitenz BV is Nederlands grootste producent van stalen buizen met vestigingen in Oostbeemster, Breda en Grootbroek en de Belgische afzender in Oostbeemster. Zij produceren buizen met een diameter van 10 tot 1200 mm voor toepassingen in afwatering, riolering, landbouw, mijnbouw, scheepvaart, Nuts- en landbouw irrigatie en landbouw. Daarnaast levert VBF dikwandige buizen en zwart geëmailde buizen voor transportleidingen en in bouw- en landbouw. **VBF Buitenz BV** is een dochteronderneming van **Hoogovens Breda BV** en heeft ca. 500 personeelsleden.

In de vestiging **Meerbroek** met ongeveer 150 medewerkers is de funktie vakant van

De vestiging Maastricht heeft een dubbeldeks onderhoudswerkplaats onderaan. Deze werkplaats heeft een goed tot de zwaartepunt van nieuwe machines met de nieuwste technieken.

Functieomschrijving

- het geven van les aan een groep storingsmonteurs onder verantwoordelijkheid van de klas W;
- het toezicht houden op de voortvarende storings- en reparatiewerkzaamheden;
- het verrichten van storings- en revisiewerkzaamheden;
- het verrichten van revisie- en wijzigingswerkzaamheden aan alle machines/instellingen in de vestiging;
- het werk wordt verricht in zelfstandigheid.

Eisen aan kandidaat

- MTS- W;
- minimaal 5 jaar ervaring;
- leidinggevende ervaring;
- flexibel inlesing;
- goede contactuele vaardigheden.

Wij bieden u een goed salaris en goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden.

Tot de selectieprocedure kan een psychologisch onderzoek behoren. Een medisch onderzoek behoort tot de standaard procedure.

Voor nadere informatie kan men zich wenden tot de heer L.J.J. Meenda, Chef Technische Dienst van VBF Bulzen BV te Maastricht, tel. 043 - 669696.

Schriftelijke sollicitaties met uitvoerige inlichtingen over persoon, opleiding en ervaring binnen 10 dagen te richten ter attentie van dhr. R.M.J. Kuijter, Chef Personeelszaken.

VBF Bulzen BV
Postbus 80
6200 AB MAASTRICHT

Speelgoedpaleis Bart Smit in Heerlen krijgt steeds meer klanten en klantjes.
Wat betekent dat?

Speelgoedpaleis Bart Smit is met ruim 110 filialen in heel Nederland één van Nederlands meest succesvolle speelgoedwinkels. Geen wonder dat Bart Smit steeds meer medewerkers in dienst moet nemen. Medewerkers die de klanten en klantjes helpen met raad en daad. En die moeten beschikken over affiniteit met 3 eisen: een goed gevoel en hiel.

Dat betekent voor een aantal mensen een carrière klink op een leuke, afwisselende job als verkoper en verhuizer op part-time en full-time basis.

In de meeste gevallen werkt in een positieve sfeer. Er wordt veel met plezier met speelgoed omgevoerd. Voor de juiste mensen komt ook deze baan als hiel een evenwicht naar te geven. Bovendien naar de functie van assistent-verhuizer in één van onze filialen.

Wie daar zin in heeft, geeft hiel af naar **Speelgoedpaleis Bart Smit B.V.**
 Borgard 8, 6431 MB Heerlen, Lav. dv. P. Hagen, tel. 045-715972. Indien niet aanwezig, vraag dan naar mev. H. Fier.

**HEEFT U DE TIJD, RUIMTE EN
AMBITIE OM IN UW VRIJE TIJD
EEN BANK TE BEHEREN?**

Dan plant u wellicht als beheerder in het unieke concept van de Centrale Volksbank.

De Centrale Volksbank (CVB-bank) is een grote, dynamische en snel groeiende bank. Via een landelijk net met ruim 600 filiaals zijn beheerders niet zij zich speciaal op de particuliere dienst persoonlijk aandacht in een vertrouwelijke omgeving gericht deze benadering voorop.

Sinds kortering de Centrale Volksbank samen met de Centrale Eendracht Verzekeringen, Algemene Spaarbank voor Nederland en Hollandse Koopmansbank, de Raai Groep, een sterke groep van vijf gelijkgestemde ondernemingen met een scala aan bankdiensten en verzekeringsvormen.

De functie

Als beheerder bij de Centrale Volksbank werkt u in uw gebied afgeleid vanuit een eigen kantoor aan huis. De werkzaamheden kunnen zowel overdag als 's avonds uitgevoerd worden. Door deze flexibele tijdsinvestering is het beheerschaps uitkeken te combineren met een baan elders.

Verder wordt op basis van een vaste en groter u daarmee een zeker en vast verspoeding.

Het product aanbod, waarvoor u hebt erbij u veel meer zonder meer uitstekend en concurrerend te noemen en dus uit:

SPAARPROJEKTEN - BEWAARDINGEN - TOEGANGEN - LENINGEN

U kunt daarbij rekenen op een sterke commerciële ondersteuning door de Centrale Volksbank.

Voldoet u aan de volgende voorwaarden?

U heeft een brede algemene ontwikkeling en kennis over zaken van waarde. Uw leeftijd ligt tussen 25 en 58 jaar. U heeft goede kennis van de Nederlandse taal en commercieel denken en handelen en u kunt met een PC werken. Het is belangrijk dat u voldoende ruimte of tijd in overleg met ons in of bij uw woning heeft.

Schrijf of bel ons!

Herkent u zichzelf in de beschreven functie? U schrijft of belt naar CENTRALE VOLKSBANK, Postbus 9000, 7700 CA Zevenhuizen. Tel.: 0575-600000.

Wij zullen u informeren over onze werkwijze en de verdere procedure.

De heer J. van Velzen, Adjunct-districtsmanager, of de heer T. van Velzen, Districtsmanager. U kunt hen eveneens in Geleen bereiken.

In onderstaande plaatsen zoeken wij op korte termijn beheerders: Kerkrade-Bleierheide, Brunssum, Eygelshoven, Genhout, Jabeek, Kerkrade-Kaalheide, Heerlen, Oirsbeek, Schaesberg, Sittard-West, Ubachsberg.

Ook kandidaten in andere plaatsen, waar ruimte is voor de Centrale Volksbank, worden nadrukkelijk verzocht te reageren.

Centrale Volksbank

**CVB
BANK**

K+V

K+V Interimmanagement is een landelijk opererend bureau, dat voorzet in tijdelijk professioneel management bij bedrijfsleven en (semi-) overheidsorganisaties. Bij het vervullen van onze opdrachten staat een pragmatische aanpak centraal.

Een van onze relaties is een gevestigde firma (gevestigd in Zuid-Limburg), heeft ca. 20 medewerkers, beschikt over goede 1-, 2- en 4-manpersen, Mech/Linobron zaagpersatuur en is modern geïnterveerd. Door financiële opvolgingsproblematiek is er de komende 3 jaar een tekort aan personeel. In verband daarmee wordt u verzocht uw kennis en ervaring aan te bieden.

DIREKTEUR OFFSETDRUKKERIJ M/V

Ditte directeur zal persoonlijk leiding geven aan het gehele bedrijf en daarbij in het bijzonder aandacht besteden aan verbetering van de interne organisatie en het contact met resp. de werving van opdrachtgevers.

De voorkeur gaat uit naar een kandidaat met relevante ervaring en kwaliteiten als ondernemer, die in deze functie zijn carrière wil plaatsen of misschien juist verder doorstarten.

Een arbeidsdag van 3 dagen per week is goed denkbaar.

Relevante kennis wordt u verzocht te melden aan:

K.C.P. Kolf, Directeur van K+V Interimmanagement bv
Nieuwe Plein 3, 6811 KN Arnhem
tel. 085 - 420 399, fax 085 - 455 375

K+V INTERIMMANAGEMENT

als problemen tijdelijk moeten zijn

**ACADEMIE
ZIEKENHUIS
MAASTRICHT**

Het Haematologisch Laboratorium omvat de afdelingen Algemene Haematologie, Specifieke Haemostase en Specifieke Haematologie en tel 23 medewerkers. Binnen de afdeling Specifieke Haematologie is momenteel een vacature voor een

analist m/v

94.21%

Taken:
Het verrichten van speciaal haematologisch laboratoriumonderzoek en tijdswachtende het verrichten van haematologisch routine-onderzoek.

Vereisten:
• diploma HBO-A of HLO;
• ervaring binnen een haematologisch laboratorium met speciaal morfologisch onderzoek (o.a. beenmergonderzoek) en immunologische technieken is gewenst;
• bereidheid tot het vervullen van de gebruikelijke diensten.

Werktijdsduur:
32 uur per week volgens dienstrooster.

Salaris:
Afhankelijk van opleiding en ervaring, maximaal f. 3.736,- bruto per maand, op schaal B07, BBRA '84, bij een full-time dienstverband.

Indicaties:
Kunnen worden ingewonnen bij de heer Dr. K. Hamulyak, telefoon (043) 86 23 25, bij de heer drs. J. van Beem, personeelsconsulent, telefoon (043) 86 23 45.

Sollicitatie:
Schrijflijke sollicitaties dienen met vermelding van vacatuurnummer 637/7, te bief als op antwoord, te worden gericht aan de dienst Personeel en Organisatie Arbeidszaken, Academisch Ziekenhuis Maastricht, Postbus 1918, 6201 BX Maastricht.

Het Academisch Ziekenhuis Maastricht verricht in de eerste plaats taken gebied van de patiëntenzorg, en staat daarnaast ten dienste van het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs. Het ziekenhuis omvat 697 bedden; er werken ongeveer 2.500 personeelsleden volgens de arbeidsvoorwaarden overheid. Ten einde een zorgvuldige sollicitatieprocedure te verzekeren, is vastgesteld dat sollicitanten gehanteerd: de zgn. NVP-sollicitatiecode. Een meer uitgebreide instid deel uit van deze procedure.

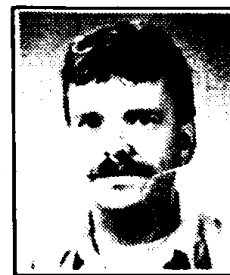

Acteur Jo Haan beëindigt succesvolle carrière

Je moet de toeschouwers zover krijgen dat ze je geloven'

door

jos frusch

Met zijn olijke fysionomie, de ontwapenende tic van zijn tong die hij hem pleegt aan te slaan zoals Toon Hermans daarmee kwink slaat, en met zijn olijke argeloze maar tegelijk slimme kijk op de verwarrende en verwarmende dagelijksheid van 's mensen omloop op het ondermaanse heeft hij zovelen op een gelukkig makende manier doen lachen, dat hij hierdoor als een sociaal weldoener kan worden beschouwd.'

Deze prachtige volzin schreef Paul Haimon over acteur Jo Haan in het Limburgs Dagblad van 3 september 1977 naar aanleiding van het verschijnen van het boek 'Jo Haan, paljas en pechvogel' van de hand van Theo Pasing. Zij geeft op bloemrijke wijze de verdiensten aan, die deze gedreven toneelspeler en voordrachtskunstenaar voor het amateurtoneel in Limburg gehad heeft. Volgende week vrijdag begint Jo Haan, 72 inmiddels, aan zijn afscheidsprogramma bij het Heerlens Streektheater. Kloesterfusie van Rob Bauer en Jef Clement, waarin hij voor het laatst zal schitteren als Sjarel Hoepermans (als kloosterling broeder Karolus), de toneelfiguur die Jo Haan onsterfelijk heeft gemaakt.

'Dat het eeuwig gedach, wa?' Het is deze zin die menig trouwe HST-ganger - en dat waren er duizenden in de gloriejaren - met vreugde maar ook met enige weemoed zal doen terugdenken aan de tijd, dat Jo Haan op de planken van de Heerleense Stadsschouwburg alle aandacht voor zich opeiste door de levenschte, ruimhartige en menselijke manier waarop hij aan Sjarel gestalte gaf. Jo Haan speelde niet alleen deze clown, die in zijn hele verschijning ook iets meelijwekkends met zich mee droeg, hij was het echt.

Beeldend beschrijft Theo Pasing in zijn eerder geciteerde boek wat er gebeurde als de schijnbaar argeloze Sjarel Hoepermans van achter de coulissen te voorschijn kwam: '... En dan staat hij er. In het volle licht van de schijnwerpers. Hij lijkt kleiner en slanker dan hij in werkelijkheid is. Hij draagt een grijs glimmend vest met een antiek zakhorloge, een lichttroze verwassen hemd, een donkerbruine broek met een lichtbruin stuk op zijn achterste en schoenen, die ooit bruin zijn geweest. Boven zijn van plezier glinsterende ogen prijkt een beige rib-pet, waaraan men

zelfs achter in de zaal de ouderdom kan aflezen. Hij trekt een kar met bruikbare en onbruikbare spullen het toneel op: Sjarel Hoepermans. In levende lijve. Glimlachend neemt hij het hartelijk applaus van de tot de nok gevulde zaal in ontvangst. Het publiek heeft op hem zitten wachten en applaudiseert dankend dat hij werkelijk is gekomen... Zijn monologen zijn populair en brengen de mensen in een zalig ontspannen stemming. Het publiek hangt aan zijn lippen om vooral geen woord te missen. Met milde spot brengt hij een Limburgse actualiteit ter sprake, hakkelend, maar steeds verstaanbaar.'

Harnas

Ook Jo Haan denkt met gemengde gevoelens terug aan die tijd. Het is immers al weer jaren geleden, dat hij in deze creatie het Limburgse publiek aan zijn voeten kreeg. 'Ik mag hem spelen zoals ik hem vroeger gespeeld heb,' klinkt het haast opgelucht uit zijn mond. Regisseur Wim Hoogendam zal hem alle mogelijkheden laten om zich vrij en improviserend over het toneel te bewegen. En dat is de laatste jaren wel eens anders geweest bij het HST. 'Veel regisseurs willen je tegenwoordig in een harnas stoppen, je hun wil opleggen. Ik voel mij daar bepaald niet gelukkig mee. Bovendien praten zij denigrerend over een figuur als Sjarel, die vinden ze over het algemeen achterhaald.'

En juist die opvatting druist volledig in tegen de mening van oude rot Jo Haan, die zich zeer aangetrokken voelt tot de toneelfiguur Sjarel, tot de tragiek van de clown en de improviserende wijze waarop hij daaraan gestalte kon geven, voortdurend in contact met het publiek, op geheel eigen wijze inspeland op actuele situaties. 'Ze hadden die figuur moeten laten bestaan, de mensen herkennen zichzelf daarin,' vindt Jo Haan nog steeds. In zijn stem klinkt teleurstelling, verbittering ook.

En hij vervolgt: 'Toen Sjarel Hoepermans niet meer op de planken verscheen, bleef ook het publiek weg.'

Toneelbeest

Maar er zijn nog meerdere omstandigheden te noemen, die het Jo Haan uiteindelijk gemakkelijker hebben gemaakt een definitieve punt te zetten achter zijn indrukwekkende carrière, die op zeventjarige leeftijd begon. Zijn leeftijd bijvoorbeeld en zijn gezondheid, maar vooral het besef, dat zijn vrouw Paula jarenlang niet veel aan hem gehad heeft. 'Ik was altijd weg, zeker vanaf 1967, toen we met het Streektheater zijn begonnen. Paula heeft ook zelf altijd graag toneel gespeeld, maar toen de vier kinderen er waren kon ze niet

meer weg, is ze veel alleen geweest.' En daaraan wil Jo Haan voortaan iets gaan doen, al haast hij zich te zeggen dat hij niet beweert dat hij nooit meer ergens bij een bepaalde gelegenheid op de Bühne zal verschijnen. Want zeker voor een toneelbeest als Jo Haan kruipt het bloed waar het niet gaan kan.

Bij cafétheatergroep Kriek bijvoorbeeld voelt hij zich inmiddels volledig in zijn element. 'Helemaal niets doen op toneelgebied bestaat voor mij niet,' benadrukt hij nog eens ten overvloede.

Loopbaan

Jo Haan begon zijn loopbaan in het patronaat van Schaesberg ('Er mochten geen meisjes meedoen, het ging daar heel katholiek toe'), waar hij als acteur werd gevormd. Via toneelvereniging St. Barbara, eveneens in Schaesberg, kwam hij - inmiddels gerijpt tot volwaardig acteur, oa. door cursussen regie en bewegingsleer - bij het Limburgs Volkstoneel van Piet Malherbe. Bij de voorloper van het Heerlens Streektheater zou hij zich verder ontwikkelen tot een allround toneelspeler, die al snel regionale bekendheid kreeg. Daarnaast registreerde Jo Haan bij een operettevereniging en bij Herwonnen Levenskracht en stond hij meer dan 750 keer samen met zijn onafschiedelijke makker Jef Clement op de planken, veelal tijdens carnavalsrevues, niet alleen in Limburg, maar ook in het aangrenzende buitenland. 'Dat is een hoofdstuk apart, als ik je zou vertellen wat we als duo allemaal hebben meegemaakt, dan had je de krant in één keer helemaal vol,' vertelt hij lachend.

Ook in het dagelijks leven is Jo Haan een spontaan, beminlijk en sympathiek man, die de (glim)lach tot zijn meest geliefde bondgenoot heeft gemaakt. Al is hij niet de lolbroek, zoals de HST-bezoekers hem kennen.

Veelere een filosofisch type, dat nadenkt over de dingen des levens. 'Ik heb mijn rollen nooit in de privé-sfeer laten doorlopen. Thuis was ik heel serieus,' aldus de voormalige opzichter mijnmetingen, die kan bogen op een 38-jarige staat van dienst bij de mijn. En naar zijn vrouw wijzend: 'Anders was ze me al lang weggelopen.'

Gave

Andere mensen aan het lachen maken is een gave die niet vele mensen gegeven is. Jo Haan heeft dit talent bij het Heerlens Streektheater volledig kunnen ontplooiën. Al benadrukt hij dat humor alleen kan bestaan bij de gratie van relativering, bij vermenging met ernst. 'In de grote monoloog in Kloesterfusie komt dit fa-

cet duidelijk naar voren. Het is eigenlijk een terugblik op de hele kloostertrilogie De Duvelsboed, Vitamintje en Kloesterfusie. Een heel beschouwend verhaal, doorspekt met humor. Dat vind ik het mooiste om te doen. Je moet de toeschouwers zover krijgen dat ze je geloven. Dat is steeds opnieuw een heerlijk uitdaging.'

Die uitdaging is Jo Haan tijdens zijn lange succesvolle carrière nooit uit de weg gegaan. Op het toneel niet, maar ook niet voor de filmcamera. Want ook op dat gebied is Jo Haan actief geweest. Trots toont hij mij een door één van zijn zonen bijgehouden plakboek naar aanleiding van zijn rol in de Nederlandse speelfilm Doodzonde van René van Nie in 1978, met onder anderen Willeke van Ammelrooy en Jan Decleir. Het is bij deze ene grote speelfilm gebleven, wat ook te maken heeft met het feit, dat Jo Haan een raschte dialectspeler gebleven is. 'Maar het zou wellicht anders zijn gegaan, als Hilversum in Maastricht had gelegen,' denkt hij hardop.

'Maar misschien is het ook beter zo. Anders had ik wellicht geen tijd gehad alles voor het HST te doen en te laten.'

De keuze voor zijn afscheidsprogramma bij het HST heeft Jo Haan zelf kunnen maken. En zo hoort dat ook in het geval van een acteur, die meer dan twintig jaar het gezicht van het gezelschap heeft bepaald, het heeft groot gemaakt, zijn beste krachten ervoor gegeven heeft. In 1977 lieten zich bij achttien uitvoeringen liefst 14.000 toeschouwers verwennen door Jo Haan c.s.

Kloesterfusie is een successtuk gebleken met Jo Haan in een glansrol. De recensie die Cor Lommers in deze krant over de premièrevoorstelling schreef laat wat dat betreft niets aan duidelijkheid te wensen over. 'Het hele stuk was op hem afgestemd en Jo Haan heeft de hem geboden mogelijkheden volledig uitgebuit zonder in al te veel overdrijving te vervallen en zorgvuldig oplettend de anderen niet te overspelen.'

Jo Haan laat er zich alles aan gelegen liggen ook in de komende zeven uitvoeringen van Kloesterfusie te schitteren als dertien jaar geleden. Al geeft hij toe, dat het hem momenteel veel meer moeite kost de tekst in te studeren. 'Ik sta in totaal meer dan een uur te praten op het toneel,' legt hij uit en hij laat mij het script zien, met veel rood onderstreepte zinnen, de tekst die hij moet zeggen. 'Ik ben er dagelijks mee bezig.' Jo Haan 'zal er zijn', volgende week vrijdag. De blik in zijn ogen en de vastberadenheid in zijn stem spreken boekdelen. Want afgaan komt in het vocabulair van deze toneelspeler niet voor, zelfs niet bij zijn afscheid.

Impotentie

Een veelzeggende mop. Op een dag komt een boer op de veemarkt een collega tegen, die hij al een paar maanden niet heeft gesproken. Na het uitwisselen van de gebruikelijke beleefdheden vertelt hij zijn collega van de problemen die hij heeft gehad met zijn beste stier. Het dier was een tijdlang niet vooruit te branden geweest en zodoende schromelijk te kort geschoten in zijn taak ten opzichte van de vrouwelijke helft van de veestapel. De veearts bracht uiteindelijk uitkomst door een drankje voor te schrijven, waarna het beest er weer enthousiast 'tegenaan' was gegaan. 'Zo,' reageert de collega nieuwsgierig, 'en wat zat er dan wel in dat drankje?' 'Da wit ik neet,' antwoordt de boer, 'maar het smaakte naar drop.'

Van het moment af dat de eerste man op deze aardbol verscheen en de eerste vrouw in het vizier kreeg, moet hij al met het probleem gezeten hebben: aan de ene kant de lust om haar te bezitten en aan de andere kant de angst dat hij het niet zou kunnen, dat hij niet sterk, niet potent genoeg zou zijn. Sindsdien hebben hij en al zijn nazaten steeds weer gezocht naar een liefdesdrank, een aphrodisiacum (van aphrodite, de griekse godin van de liefde), naar een middel waarmee naar believen de potentie opgehoogd zou kunnen worden als het even dreigde af te zakken.

De lijst van middelen die in de loop der tijd als potentie-verhogend zijn aangeprezen is werkelijk eindeloos en loopt van in stier-urine opgeloste uitwerpselen van een haan via het uitzuigen van kikkers of oesters tot een extract van gedroogde groene kevers. Dat laatste middel, beter bekend onder de naam Spaanse vlieg, is overigens een van de weinige middelen waarvan het effect vermoedelijk berust op meer dan louter suggestie.

Dat zelfde geldt mogelijk ook voor yohimbine, dat gewonnen wordt uit de schors van de Afrikaanse yohimbe-boom, evenals voor bepaalde pepmiddelen zoals de beruchte 'bennies', de koosnaam bij liefhebbers voor benzedrine-tabletten.

Niet pep maar nep

Er is zelfs een middel, papaverine (een aan opium verwante stof), dat direct in de penis ingespoten in veel gevallen een opmerkelijk effect oplevert. Ook bepaalde hormonen, zoals het prostaglandine, kunnen uitkomst bieden. Maar voordat u besluit een flinke voorraad van het een of het ander te gaan aanleggen, is het goed te bedenken dat regelmatig gebruik zonder medische begeleiding niet echt aan te bevelen is vanwege de bijwerkingen. Een daarvan is dat het opgewekte orgaan soms niet meer klein te krijgen is en daardoor zowel op de wc als in het gewone maatschappelijke verkeer behoorlijk dwars kan zitten.

De heimelijke belangstelling die mannen jong en oud hebben voor aphrodisiaca en die hen er soms toe brengt om in de meest obscure bladen de meest obscure bestelcoupons te gaan invullen om vervolgens duur te betalen voor wat niet pep maar nep is, is terug te voeren op een diepgewortelde angst. Iedere man, of hij dat nou toegeeft of niet, ziet op een bepaald moment in zijn leven met vrees op tegen de leeftijd waarop hij niet meer kan. Of tegen de vrouw bij wie hij niet kan. En het is inderdaad een feit dat met de leeftijd doorgaans ook de impotentie komt.

Voor zover we over cijfers beschikken lijkt het erop dat in de leeftijdsgroep tot 40 jaar zo'n 2 à 3 procent van de mannen met het probleem kampt, bij 60-jarigen is dat zo'n 20 procent en bij mannen van 80 jaar en ouder tussen de 65 en 75 procent... (In deze leeftijdsgroep is impotentie dus een 'normale' toestand, wat niet wegneemt dat ook oude mannen hun impotentie als een ernstige aanslag op hun mannelijkheid kunnen ervaren). Maar of deze cijfers ook goed weergeven wat er werkelijk aan de hand is, valt te betwijfelen. Want de mannen die het betreft staan natuurlijk niet van verlangen te springen om hun onmacht aan anderen te bekennen. Of die ander nou een arts, een onderzoeker of een enquête-formulier is.

Slapjanus

Vermoedelijk is impotentie een van de best bewaarde slaapkamergeheimen en in elk geval voor de betreffende mannen een van de meest beschamende. Die beschaamdheid wordt al opgeroepen door het woord impotentie zelf, dat machteloosheid betekent. Juist vanwege die vernederende betekenis spreken we tegenwoordig in de wetenschap niet meer over impotentie maar over erectiestoornis.

Die term slaat dan op al die gevallen waarbij geen, een te zwakke, of een te kortdurende erectie tot stand komt. Wat gewoonlijk betekent dat een man niet in staat is tot geslachtsgemeenschap, omdat zijn penis onvoldoende stijf is om hem in de vagina van de vrouw in te brengen.

Het veranderde woordgebruik verandert overigens weinig aan het feit dat veel mannen die met het probleem worstelen zich wel vaak impotent, machteloos voelen. Zoals een vijftigjarige man het uitdrukt: 'Het idee 'ik kan het niet, ik ben een slapjanus, ik ben geen echte man (meer)' laat me niet los. Als ik weet eens mijn erectie verlies, zegt mijn vrouw tegen me dat ik me geen zorgen moet maken. En ik zeg dan heel dapper dat ik me geen zorgen maak. Dat is natuurlijk wel weet dat het voor ons niet veel uitmaakt. Dat er wel meer is in het leven dan seks. Maar voor mij maakt het wel iets uit, maakt het hartstikke veel uit. Iedere keer als er gevreesd moet gaan worden, gebeurt er precies hetzelfde: ik raak gespannen, mijn mag knijpt samen, mijn vingertoppen en tenen beginnen te tintelen en ik maar tegen mezelf zeggen: ontspan je, hou je kalm, het maakt toch niets uit. Maar diep down geloof ik daar geen bliksem van.'

Veel oorzaken Een erectiestoornis kan de meest uiteenlopende oorzaken hebben. Soms is er niet meer aan de hand dan oververmoeidheid, overmatig alcoholgebruik - 'alcohol creëert de begeerte, maar verwijderd de prestatie' - of de bijwerking van een medicijn of faalangst bij een nieuwe partner. Soms treedt het alleen maar op onder bepaalde omstandigheden, is het dus situationeel bepaald (nogal wat mannen blijken impotent bij een prostitute en hoeveel mannen zouden nou in staat zijn als ze het voor het oog van de televisiecamera's zouden moeten doen). Soms treedt het alleen maar op bij een bepaalde partner en niet bij een andere, is het dus duidelijk 'selectief'. Het kan duidelijk samenhangen met een relatieprobleem.

Soms is de oorzaak een emotioneel probleem, zoals schuldgevoelens over de betreffende seksuele relatie of faalangst bij een man die van zichzelf nooit mag falen. In bepaalde gevallen kan er ook sprake zijn van een duidelijke lichamelijke oorzaak, bijvoorbeeld doordat bepaalde zenuwen die bij de erectie betrokken zijn, zijn aangetast als gevolg van een ziekte zoals suikerziekte. Maar wat de oorzaak ook is, als het optreedt roept het vrijwel altijd angst of spanning op en in veel gevallen speelt stress zelfs een hoofdrol.

De kneep

In feite is af en toe door stress of angst veroorzaakte impotentie niks bijzonders en ook niks om ernstig bezorgd over te raken. Maar daar zit 'm nou net de kneep. Vaak begint de man zich al na enkele keren (soms is één keer al genoeg) wel ernstig zorgen te maken. Dat verhoogt zijn angst en daardoor neemt zijn erectieprobleem een volgende keer weer toe. Dan gaat hij er vaak toe over zichzelf al te controleren tijdens het voorspel eens even stiekem kijken of voelen hoe het gaat en zo wordt een erectie (of het houden ervan) steeds moeilijker. De combinatie van toeschouwer/controler spelen en faalangst is wat uiteindelijk de mannelijkheid echt de das omdoet.

Even afgezien van die gevallen waarin lichamelijke oorzaken de hoofdrol spelen, is impotentie dus vooral een psychologisch probleem dat vaak overigens heel goed zonder een psycholoog opgelost kan worden. Bijvoorbeeld door seks meer te benaderen als communicatie dan als prestatie. Of eenvoudiger gezegd: in bed minder controleren en meer (speels) improviseren!

René Diekstra, hoogleraar psychologie

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

CHEMISCHE FABRIEK ZALTBOMMEL „CFZ” B.V.

„CFZ” is een relatief kleine, zelfstandig opererende maatschappij behorende tot de Koninklijke/Shell groep.

„CFZ” concentreert zich op de ontwikkeling, productie en verkoop van speciale hoogwaardige organische chemicaliën welke hun uiteindelijke toepassing vinden in de zetmeel-, papier-, kunststof-, cosmetische en farmaceutische industrie.

Wij zoeken een:

CHEMISCH PROCESOPERATOR

in 3-ploegendienst.

Wij verwachten dat de kandidaat aan de volgende eisen voldoet:

- opleiding: bedieningsvakman A;
- ervaring: minimaal enige jaren als procesoperator in de chemie, bij voorkeur in batchprocessen;
- persoonlijke eigenschappen: het vermogen om zelfstandig te kunnen optreden in combinatie met de flexibiliteit benodigd voor een goede samenwerking in teamverband.

Gezien de te verwachten groei van het bedrijf moeten voor geschikte kandidaten goede ontplooiingskansen tot de mogelijkheden behoren.

Salaris en secundaire arbeidsvoorwaarden zijn in overeenstemming met de zwaarte van de functies en de ervaring van de kandidaten.

Uw sollicitaties kunt u richten aan de afdeling personeelszaken op onderstaand adres.

**CHEMISCHE FABRIEK
ZALTBOMMEL „CFZ” B.V.**
Korckampseweg 14-20, 5301 KK Zaltbommel
Postbus 52, 5300 AJ Zaltbommel
Tel. 04180-15040

KEULEN BV

Holweg 14
Geleen
04490-46900

Bouwmaatschappij KEULEN BV is een middelgrote bouwonderneming, hoofdzakelijk werkzaam in Zuid-Limburg.

De jaaromzet bedraagt circa 30 miljoen gulden en wordt gerealiseerd in woningbouw, utiliteitsbouw, renovatie en restauratie.

Wij zoeken met onmiddellijke ingang

2 UITVOERDERS

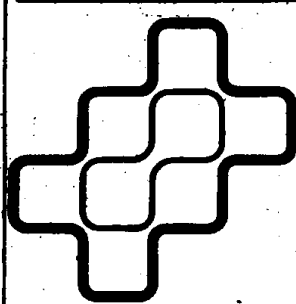
op MTS- of gelijkwaardig niveau met ruime ervaring.

KRAANMACHINIST

voor torenkraan met ruime ervaring en in het bezit van de benodigde papieren.

Telefonische of schriftelijke sollicitaties te richten aan:

de directie van Bouwmaatschappij Keulen BV
Postbus 1003, 6160 BA Geleen
Telefoon 04490-46900

Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek

Deze stichting met ruim 2800 medewerkers, beheert de volgende instellingen:

- Maaslandziekenhuis op de lokaties Sittard en Geleen (957 bedden)
- Verpleeghuis St. Jansgeleen (209 bedden)
- Verpleeghuis St. Odilia, Geleen (148 bedden)
- Verpleeghuis Invia, Sittard (118 bedden)
- Verpleeghuis St. Agnetenberg Sittard (75 bedden)

Voor de dienst Opleidingen Verpleging en Verzorging, Opleiding A-verpleegkunde, zoeken wij contact met belangstellenden voor de functie van

docent verpleegkunde (75% of 100%)

vakaturenr. GM 68

functie-informatie:

- is belast met de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van de lessen verpleegkunde en overige vakken waartoe bevoegd;
- begeleidt eventueel de hem/haar toegewezen cursusgroepen, alsmede individuele leerlingen. Geeft methodische praktijkbegeleiding aan de leerling;
- wordt betrokken bij de beleidsvoorbereiding en -ontwikkeling in algemene zin en vervult praktische taken bij specifieke onderdelen van beleidsvoorbereiding, -ontwikkeling en uitvoering.

De werktijden zijn verdeeld over 5 dagen per week.

functie-eisen:

- diploma A-verpleegkundige, danwel MBO-V of HBO-V;
- onderwijskundige bevoegdheid conform wettelijke regeling diploma A-verpleegkundige, t.w.:
- diploma docent-verpleegkundige;
- diploma leraar verpleegkunde, of
- diploma hogere opleiding voor verpleegkundigen richting onderwijskunde, of
- MO-akte pedagogiek, afstudeerrichting onderwijskunde of gezondheidszorg;
- tenminste 1 jaar praktijkervaring.

arbeidsvoorwaarden:

Salarisering geschiedt overeenkomstig FWG-functiegroep 50, met een maximum van f. 4491,- bruto per maand (op full-time basis).

inlichtingen:

Nadere inlichtingen kunt u inwinnen bij dhr. J. Vrancken, coördinator theorie A-opleiding, telefoonnr. 04490-18666, toestel 2234.

Ten behoeve van de verpleegafdeling Interne I.C., Maaslandziekenhuis, Geleen, zoeken wij contact met belangstellenden voor de functie van

I.C.-verpleegkundige (twee)

vakaturenr. IJ 61

functie-informatie:

- het in teamverband en onder verantwoordelijkheid van het afdelingshoofd mede verplegen, begeleiden en verzorgen van patiënten;
- assisteren bij onderzoek en behandeling en het verrichten van verpleegkundige handelingen;
- mede begeleiden van leerlingen en stagiaires in de praktijk.

Het betreft functies voor onbepaalde tijd, die full-time danwel part-time (80%) kunnen worden vervuld.

functie-eisen:

- diploma A-verpleegkundige of HBO-V;
- I.C.-aantekening.

arbeidsvoorwaarden:

Salarisering vindt plaats conform FWG-functiegroep 45. Overige arbeidsvoorwaarden conform CAO-Ziekenhuiswezen.

inlichtingen:

Mw. M. Schiltmans, stafkuratoris Verplegingsdienst, lokatie Geleen, tel.nr. 04490-46666, toestel 1124.

Alle functies staan in principe open voor zowel mannen als vrouwen.

Schriftelijke sollicitaties binnen 10 dagen richten aan:

Dienst Personeel en Organisatie
Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek
Postbus 5500, 6130 MB Sittard

In de linker-bovenhoek van brief en enveloppe het vakaturnummer vermelden.

Meex Technische Installaties bv

Postbus 13
6430 AA Hoesbroek
Tel. 045-223320

Onze organisatie heeft momenteel ca. 75 medewerkers. Wij voeren veelal op projectbasis werktuigbouwkundige werken uit in de industrie. Te denken valt hierbij aan o.a. de chemische en petrochemische industrie en de papierindustrie.

Arbeidsvoorwaarden zoals schriftelijk overeengekomen in de CAO voor de metaalnijverheid. Geïnteresseerden kunnen een sollicitatiebrief richten aan bovengenoemd adres t.a.v. afd. PZ of telefonisch een afspraak maken. Een sollicitatieformulier wordt dan toegezonden.

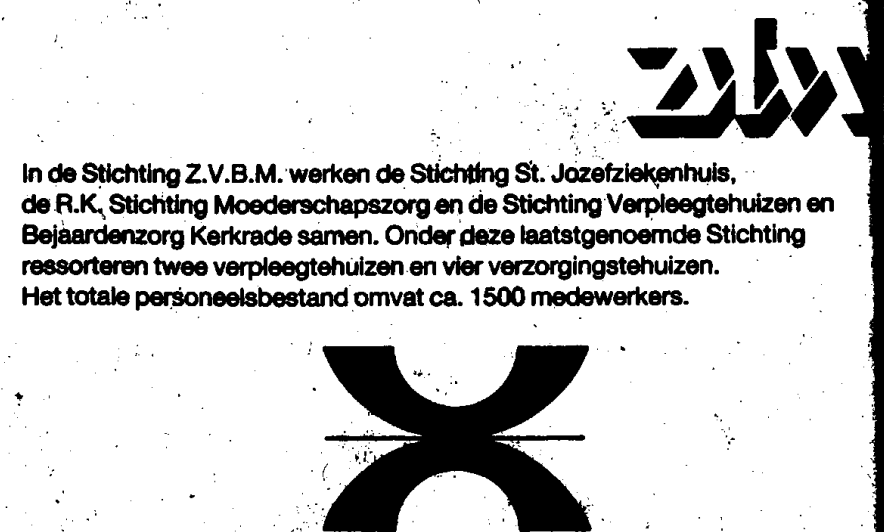
Momenteel zoeken wij contact met kandidaten voor de navolgende functies:

PIJPMONTEURS

PIJPLASSERS

MACHINEBANKWERKERS

met ervaring in de industriële montage.

Stichting Verpleegtehuizen en Bejaardenzorg Kerkrade

In de Hamboskliniek - een somatisch verpleegtehuis - bestaan enkele full-time vacatures voor onbepaalde tijd voor

ziekenverzorgende m/v

Part-time dienstverbanden behoren tot de mogelijkheden op basis van flexibele inzetbaarheid.

Taak/functie:

De ziekenverzorgende verricht de verzorgende werkzaamheden binnen een verpleegafdeling waar teamverpleging centraal staat.

Selectie-eisen:

Kandidaten dienen aan de volgende selectie-eisen te voldoen:

- Opleiding: - diploma ziekenverzorging of M.D.G.O.-V.P.
- Ervaring: - enige ervaring in een somatisch verpleegtehuis is wenselijk maar ook pas afgestudeerden zijn uitgenodigd te solliciteren.
- Persoon: - goede contactuele eigenschappen;
- zelfstandig kunnen werken binnen aangegeven regels en procedures.

Salarisering:

salarisering geschiedt conform F.W.G. in salarisschaal functiegroep 35, waarbij f. 2.366,- het minimum en f. 3.345,- het maximum bruto per maand bedraagt t.o.v. een full-time dienstverband.

De overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de C.A.O.-Ziekenhuiswezen.

Inlichtingen:

Inlichtingen over de functie kunt u inwinnen bij de heer R. Klaas, hoofd verplegingsdienst Hamboskliniek, tel. 045-457041.

Solliciteren:

belangstellenden worden uitgenodigd binnen 10 dagen schriftelijk te solliciteren bij de heer W. Hendrix, personeelsconsulent van de afdeling personeelszaken van de Stichting Verpleegtehuizen en Bejaardenzorg Kerkrade, Markt 52, 6461-EP, Kerkrade.

Selectieprocedure:

bij de selectieprocedure zullen betrokken worden het hoofd verplegingsdienst, het afdelingshoofd en de personeelsconsulent.

EENZET

Eenzet B.V. is reeds ruim 35 jaar een vernaamste importeur van auto-onderhoudsproducten. De sterke positie en naam bekendheid van onze Eenzet-producten zijn gebaseerd op kwaliteit, klantgerichtheid, service en betrouwbaarheid. Er wordt in hoog tempo accuraat werk geleverd door een collegiaal, hardwerkend en dynamisch team. Het bedrijf maakt een gestage groei door welke ook voor de komende jaren als doel zal worden gesteld.

Wij zoeken:

vertegenwoordiger (m/v)

voor het rayon Limburg.

Gevraagd wordt:

- * ervaring in de autobranche;
- * behoorlijke mate van zelfstandigheid;
- * resultaat gericht werkwijze en doorzettingsvermogen;
- * goede contactuele eigenschappen;
- * rijbewijs BE;
- * woonachtig in Limburg;
- * leeftijd 25-35 jaar.

De functie:

- * u bent in uw rayon verantwoordelijk voor de verkoop van onze producten;
- * u onderhoudt het contact met de bestaande relaties;
- * u zorgt voor uitbreiding van het klantenbestand.

Wij bieden een uitstekende honorering en onkostenvergoeding.

Geïnteresseerden kunnen hun sollicitaties richten aan:

Eenzet B.V., postbus 12 - 6670 AA Zetten - Telefoon 08880-2546 t.a.v. de heer A. Holtkamp

Prefer ummels bv

Ummels bv, fabrikant van het merk Prefer ontwerpt en fabriceert professionele audioapparatuur. Wij vragen voor onze afdeling research/produktontwikkeling een:

HTS-INGENIEUR ELECTRONICA (m/v)

Profiel:

- specialisme in audio- en digitale technieken
- brede belangstelling voor deze sector
- met commerciële inzicht
- initiatief en maken van nieuwe ontwikkelingen
- initiatief en onderzoek naar toepasbaarheid van nieuwe producten en technologieën
- verzamelen, verspreiden en analyseren van informatie
- enige jaren ervaring in de research met belangstelling voor de productie-zijde
- gezien de vele buitenlandse contacten is een goede kennis van de moderne talen vereist

Voor deze gevarieerde, uitdagende en verantwoordelijke functie, bieden wij een salarising welke aangepast is aan kennis en ervaring.

Uw schriftelijke sollicitatie t.a.v. J.A.M. Ummels zien wij graag binnen 14 dagen na verschijnen van dit blad tegemoet.

Ummels bv, postbus 1002, 6160 BA Geleen, tel. 04490 - 47373

HERHAALDE OPROEP

Diegenen, die reeds gereflecteerd hebben op de vorige oproep, behoeven niet meer te reageren.

DE STICHTING INFORMATIEVOORZIENING EN BIBLIOTHEEKWERK LIMBURG

is een jonge dynamische organisatie, die in september 1989 is opgericht met een tweeledige taakstelling, te weten:

- bibliotheekwerk: ondersteuning van het lokale bibliotheekwerk in Limburg, welke taken zijn overgenomen van de voormalige Provinciale Bibliotheek Centrale;
- informatievoorziening: het initiëren en coördineren van ontwikkelingen op het gebied van de informatievoorziening naar de burgers via nieuwe media (m.n. kabelnetwerken).

De Stichting Informatievoorziening en Bibliotheekwerk verricht haar taken in opdracht van en gesubsidieerd door de provincie Limburg. Daarnaast worden ook projecten uitgevoerd, waarvoor financiële middelen door de rijksoverheid en de Europese Gemeenschap worden verschaft.

In verband met het vervroegd uittreden van de huidige waarnemend directeur zoekt de Stichting een

adjunkt-directeur bibliotheekzaken m/v

full-time, vac.nr. D 90.1

die rechtstreeks rapporteert aan de algemeen directeur, deel uitmaakt van het management-team en leiding geeft aan ca. 20 medewerkers.

Functie-inhoud:

- het initiëren en stimuleren van beleidsontwikkelingen op bibliotheek-technisch gebied;
- het mede gestalte geven aan het veranderingsproces als gevolg van de Welzijnswet;
- het onderhouden van contacten met besturen en gemeenten.

Functie-eisen:

- academisch werk- en denkniveau;
- aantoonbare deskundigheid op bibliotheek-technisch gebied;
- ruime leidinggevende ervaring;
- goede communicatieve en contactuele vaardigheden;
- kennis van en ervaring met (Limburgse) bestuurlijke verhoudingen;
- beheersing van de moderne talen strekt tot aanbeveling.

Functie biedt:

- een uitdaging voor een manager, die mede gestalte wil geven aan de ingrijpende veranderingen in de organisatie en het te voeren beleid;
- een salaris volgens CAO Openbare Bibliotheken, schaal 148 en goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Verdere uitloop naar schaal 150 is niet uitgesloten.

Een psychologische test kan deel uitmaken van de procedure. Vrouwen worden naar rato uitgenodigd te solliciteren.

Voor inlichtingen kunt u contact opnemen met de algemeen directeur, J. M.A.E.M. Heijnen, tel. 04750-16741.

Schriftelijke reacties, voorzien van een c.v., kunnen binnen 14 dagen onder vermelding van vakature D 90.1 gericht worden aan het bestuur van de Stichting Informatievoorziening en Bibliotheekwerk Limburg, t.a.v. de algemeen directeur, Postbus 157, 6040 AD Roermond.

De ruim driehonderdvijftig medewerkers van Technical Service ontwerpen, tekenen en bouwen o.a. technische installaties, industriële en bouwtechnische projecten. Zij maken daarbij gebruik van de modernste hulpmiddelen: computertechniek. Opdrachtgevers zijn o.a. gemeenten, industrie en installatiebedrijven, ingenieursburo's, de (semi)overheid en de gezondheidszorg.

Wij vragen voor onze vestiging Heerlen:

Groep AC/GV:

Tekenaar Wtb m/v

Op MTS-nivo, voor het tekenen van diverse installaties t.o.v. utiliteitswerken. Enige jaren ervaring is vereist. Ervaring met CAD-systemen is een pré.

Groep piping:

Tekenaar/ konstrukteur Wtb m/v

Op HTS- MTS-nivo, met ervaring in het ontwerpen, tekenen en berekenen van diverse procesinstallaties.

Uw schriftelijke sollicitaties

kunt u sturen naar:
Technical Service Zuid b.v.
t.a.v. Mevrouw F. van Tilburg
Lisselingsel 56
6216 CM 't Hartogenbosch

Technical Service

Het CDA bestaat op 11 oktober tien jaar. Wat niemand voor mogelijk hield, gebeurde in 1980 toch: de Katholieke Volkspartij (KVP), de Anti-Revolutionaire Partij (ARP) en de Christelijke Historische Unie (CHU) gingen op in een partij. Anno 1990 is die partij sterk en zelfbewust, met de grootste Tweede-Kamerfractie uit de parlementaire geschiedenis en een populaire leider. De secularisatie heeft tegen de verwachtingen in geen vat op de partij gekregen. Integendeel, veel niet-christenen stemmen tegenwoordig CDA.

Over deze 'successtory' laten twee eigenzinnige christen-democraten hun licht schijnen: Willem Aantjes (67) en Arie Oostlander (51). Aantjes drukte bij de vorming een sterk stempel op de partij; na zijn vertrek volgde hij het CDA als geïnteresseerd lid. Oostlander was bijna tien jaar als directeur van het Wetenschappelijk Instituut van het CDA bezig om de partij inhoudelijk profiel te geven. Beiden zijn loyaal lid. Maar ook kritisch.

Aantjes: 'KVP-geest waart nog steeds rond door CDA'

Bloedgroepen

Officieel bestaat het allang niet meer. Als je er naar vraagt, wordt het ook glashard ontkend. Maar uit welk nest je komt, speelt in het CDA nog wel degelijk een rol. De 'bloedgroep' kan iemands loopbaan in de partij een handje helpen, maar ook hinderlijk tegenwerken.

De eerste CDA-voorzitter, Piet Bukman (ex-ARP), kreeg er nog veel mee te maken. Zeker in de beginperiode loerde men angstvallig naar elkaars afkomst. Zat er geen KVP'er te veel in een bestuur? Waarom staan er zoveel ARP'ers op de verkiezingslijst? Oude CHU'ers moorden meestal, want die kwamen er altijd bekaaid af. Bukman was blij toen hij de overgangsbepalingen, die de verdeling van de bloedgroepen nog formeel regelde, kon afschaffen. Door het grote aantal rechtstreekse CDA-leden raakte het bloedgroep-principe nog meer ondergesneeuwd.

Maar zodra de verkiezingslijsten worden opgesteld, begint het weer te kriebelen. Daar is nu wat op gevonden. Tegenwoordig wordt niet meer gesproken over de oude partij, maar over de kerkelijke herkomst. Katholiek, gereformeerd en hervormd is voortaan het teken des onderscheids. Het oude probleem in een nieuw jasje.

Dat moest Bukman zelf ook pijnlijk ervaren. Bij de laatste kabinetsformatie viel hij als minister buiten de boot, men had al twee gereformeerde (ex-ARP) ministers. Bukman moest tandenknarsend genoegen nemen met een staatssecretariaat. Gelukkig voor hem en zijn loopbaan kon Lubbers voor de afgetreden minister Braks geen geschikte katholiek vinden. Dan maar een katholieke staatssecretaris erbij. En wat zij uitgerekend de nieuwe minister Bukman na ruim een week geharrewar? „Dat gedoe met bloedgroepen speelde vroeger. Maar nu gelukkig niet meer.”

● Willem Aantjes: „Als het CDA zich blijft gedragen halen we de tuchting zetels.”

● Arie Oostlander: „Ik zie niet alles en sommige dingen wil ik zelfs helemaal niet zien.”

vaagheid en treurigheid waren geweest. Aantjes valt hem bij: „Nee, ik geloof niet in het Lubbers-effect. Politieke leiders kunnen bewegingen niet maken of breken.”

Het CDA lijkt nu een rustige en stabiele partij. Toch is er kritiek. De machtspositie van de partij trekt ook minder christen-democratisch geïnspireerden aan. Het dagelijks bestuur onder leiding van voorzitter Van Velzen trekt de touwtjes steeds strakker aan. Er is weinig ruimte voor discussie en kritiek. Oostlander: „Dat hoor ik meer. Maar dat ligt ook aan de mensen zelf. De leden en het kader moeten het ook zelf willen en doen. Anders laden ze een enorme schuld op zich.”

„Een probleem daarbij is wel dat in onze partij mensen zitten die met die ellendige, anti-evangelische gezagsetrouwheid behebt zijn. Ze bewijzen er de partijleiding en de Kamerfracties echter helemaal geen christelijke dienst mee door die hun commentaar en kritiek te onthouden. Met discussie kom je altijd verder.” Aantjes: „Dat is ook een onderdeel van de KVP-cultuur: alles ondergeschikt aan de top. Ik verlang niet terug naar de AR, zeker niet. Maar daar werden wel de leiders aangepakt; discussie was daar heel gewoon.”

In orde

Is het CDA geworden waar zo lang over gebakkeleid is: een door het evangelie geïnspireerde beginselpartij? Aantjes: „De grondslag is prima in orde. De uitgangspunten zijn ook goed. Het CDA is een netje, verburgerlijkt middenpartij geworden. Maar wat ik mis is wat ik onder christen-democratische politiek versta. Het opkomen voor mensen die in de knel zitten, die zichzelf niet kunnen redden. Het Evangelie geeft geen blauwdruk, maar zet wel aan tot het nemen van besluiten om die mensen te helpen.”

Oostlander: „Ik denk dat je uitstekend in het CDA terecht kunt als je de principes van een christelijk geïnspireerde politiek onderschrijft. Je moet echter wel uitkijken dat je als partij dat specifieke karakter behoudt. Destijds ging het vooral over onze uitgangspunten. We moeten niet denken dat de grenzen nu op de deur zit. En dat het daarom nu verder goed gaat.”

Toch lijkt het CDA alleen maar groter en machtiger te willen worden. Oostlander: „Ik zie niet alles en sommige dingen wil ik ook helemaal niet zien. Maar ik denk dat het een illusie is dat een partij die iedereen wil behagen, na enige tijd niet uitgespuwd wordt. En terecht natuurlijk. Als niets meer heilig voor je is, behalve het zetelaantal, dan zul je de boons krijgen. Dat moet je zien te vermijden. Anders hoed je een groot hol vat over, maar dan is de zin van de partij helemaal verdwenen.”

Aantjes: „Als het CDA zich zo blijft gedragen en zich van extremiteiten onthoudt, halen we wel de 80 zetels. Maar opiniepeilingen geven alleen aan wat de meerderheid denkt. En die meerderheid gaat het goed. In de peilingen komt niet naar voren hoeveel mensen ons nodig hebben, want onze politiek voor bedoeld moet zijn.”

Hoe is het gesteld met het CDA in het jaar 2000? Aantjes: „Ik ben geen profeet, dus dat kan ik niet zeggen. Maar het CDA bestaat dan in ieder geval 121 jaar.”

wilfred scholten

intentie van zo'n partij – het christelijke als inspiratiebron – hing hij van harte aan. Bovendien, zo voerde hij destijds aan, was zijn opmerking dat de nieuw te vormen partij ook open moet staan voor een ieder die zich verwant voelt met het CDA, toch niet zo vreselijk.

Aantjes reageerde niet rechtstreeks, maar hield een betoog dat later bekend zou worden als de 'Bergrede'. De rede van Christus uit Matheus 25 stond daarbij centraal. „Intussen zijn we 2000 jaar verder en kijk eens om u heen: hongerrigen worden niet gevoed; zij sterven als ratten langs de wegen van hun uitgedroogde landen. En als wij 1 procent van ons nationale inkomen voor ontwikkelings samenwerking uitgeven, hebben wij meer zorg over de vraag of die ene procent wel goed wordt besteed dan over de 99 procent die wij voor onszelf reserveren. (...) Geen plaats voor christelijke politiek? De wereld hunkert naar christelijke politiek.”

De reacties op zijn rede waren verschillend. Veel ARP'ers, maar ook mensen buiten de partij, werden geraakt door het inspirerende betoog. Ondanks het apais van de congresgangers stemde de meerderheid van de aanwezigen later op de dag echter tegen Aantjes' standpunt over de grondslag. Aan CDA-leden wordt alleen gevraagd het Evangelie als richtsnoer van het politiek handelen te aanvaarden en op basis daarvan het programma en het

beleid uit te dragen. Aantjes was diep teleurgesteld en zei later dat het de laatste mogelijkheid was geweest om met het CDA te kappen.

Aantjes is in 1990 opmerkelijk anders gestemd over de grondslagdiscussie. „Die hele grondslagdiscussie interesseerde mij eigenlijk niet. Dat het altijd anders is voorgesteld en dat ik er aanleiding toe heb gegeven, is misschien waar. Maar het is mij er helemaal niet om te doen geweest om in de Bergrede de grondslag te formuleren. Onzin. Ik walg van formules. Het ging mij om het beleid. Daarom riep de rede bij veel zoveel weerzin en zelfs haat op: ik gaf een politieke koers aan die zij niet wilden. Ik noemde het CDA geen instelling van restauratieve zorg, maar de restaurateurs zaten op het congres natuurlijk wel op de eerste rij.”

„Ik ontken ook dat het betoog niet erg politiek-praktisch was. Ik gaf toch al die voorbeelden van hongerrigen en vreemdelingen? De kern van de toespraak was: kijk om je heen; toets wat er gebeurt aan wat we dienen te doen. Dat is heel praktisch. Het was een politieke confrontatie en geen preek, zoals sommigen smalend zeiden.”

Tumult

De maandag na het eerste CDA-congres beleefde dr. Arie Oostlander zijn eerste werkdag als directeur van de Abraham Kuypertstichting.

het wetenschappelijk instituut van de ARP. „Ik had Aantjes' rede gehoord en het tumult er omheen. Men had het idee dat Aantjes met zijn betoog niet alleen een principeel stempel op het CDA wilde drukken, maar eigenlijk ook op een breuk in het CDA aanstuurde. Het probleem kon niet meer opgelost worden, zonder dat iemand z'n gezicht zou verliezen. Beide standpunten waren ook zo eenzijdig. Daarom moest er een oplossing komen, waarmee beiden zouden instemmen. We wilden niemand iets door de strot duwen. Dat is ook gelukt.”

Onder voorzitterschap van CHU-voorzitter Baron van Verschuier werd een speciale commissie ingesteld om de grondslagdiscussie tot een goed einde te brengen. In 1978 kwam het rapport 'Grondslag en politiek handelen' tot stand. De conclusie: CDA'ers mogen niet gevraagd worden naar hun persoonlijke geloofsovertuiging, maar dienen persoonlijk aanspreekbaar te zijn op de politieke overtuiging. Dat is het samenbindende element van het CDA.

Die politieke overtuiging was een nieuw begrip in het nog pril CDA-gedachtengoed. Arie Oostlander was rapporteur van de commissie Van Verschuier en herinnert zich nog de verbaasde reacties op deze vondst. „Iemand vroeg mij: 'Uit welke trucendoos haal je dit nu weer?'. Maar bestudering van onze

eigen traditie had de term opgeleverd. De politieke overtuiging is het politieke antwoord dat je geeft op het evangelie. Dat kan heel verschillend zijn. Maar als je met een groep mensen hetzelfde antwoord deelt, hoor je bij elkaar. Dat geldt ook voor het CDA.”

Later werd de politieke overtuiging uitgewerkt in het Program van Uitgangspunten. De vier kernbegrippen staan daarin centraal: gerechtigheid, gespreide verantwoordelijkheid, solidariteit en rentmeesterschap. Oostlander: „Achteraf gezien waren zowel Andriessen als Aantjes hier heel tevreden mee. De grondslagdiscussie was waardevol geweest, omdat het ontzettend goed is om aan te geven waarom je met elkaar een partij begint. Dat geeft een partij karakter. Gelukkig hoeven wij nooit bij Saatchi en Saatchi (reclamebureau voor de PvdA, red.) te rade te gaan wat onze inspiratiebronnen zijn.”

Met de uitgangspunten is Aantjes inderdaad blij. „Maar worden ze gehanteerd?“, vraagt hij zich af. Aantjes waarschuwt dat het geen afgodjes moeten worden, verzelfstandigd en los gemaakt van de bijbelse context. „Zoals de koperen slang van Mozes in de woestijn. Als mensen er naar keken, werden ze niet ziek. Die ging een eigen leven leiden, maar het ging om het geloof in Gods redding; dat stak er achter.” De uitgangspunten worden al term inderdaad gehanteerd. „De la-

ding wordt er vervolgens onder geschoven. Maar dan ben je er niet, dan begint de discussie pas.”

Succes

Aantjes had nooit verwacht dat het zo goed zou gaan met zijn CDA. „Ik dacht dat de partij nog even stabiel zou blijven, maar daarna – helaas – zou wegzakken. Maar dit, nee daar kan ik geen verklaring voor vinden.” Oostlander zoekt de kiem van het succes van het huidige CDA in de onpopulaire boodschap die de partij de kiezers heeft gebracht. „Al in 1980 was ik betrokken bij de campagne-strategie. Toen hebben we gezegd dat we de waarheid moesten gaan vertellen. Zo hard mogelijk. De kiezers moesten op hun volwassenheid worden aangesproken. Geen verontschuldigheden over de sociale zekerheid, maar gewoon vertellen dat-ie onbetaalbaar werd. Wat bleek? De kiezers straffen het niet af. Integendeel.”

Dat het succes van het CDA te danken is aan het Lubbers-effect, wordt door beide gesprekspartners bevestigd. Oostlander: „Ons profiel werd al steeds duidelijker. Als de partij intellectueel niet interessant was geweest, hadden de kiezers ons nooit gevonden. Ik denk dat we wel een ander inhoudsvol figuur als drager van ons gedachtengoed hadden gevonden als Lubbers er niet was geweest. Per slot van rekening hadden we Lubbers ook niet kunnen boeien als we een en al

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Gemeente Heerlen

Heerlen is een stad met ruim 94.000 inwoners en vervult een centrumfunctie in de regio Oostelijk Zuid-Limburg. Het dienstverlenend karakter van de gemeente is gestructureerd in het dienstverlenend model waarin de gemeentelijke en gemeentelijke diensten worden geïntegreerd. De dienstverlening (circa 150 medewerkers) wordt uit een Dienstverlenend Model (Diensten, Bestuurs- en Woningbouw, Milieuzorg, Openbare Orde, Onroerend Goeds, Bouwzaken). Door het vertrek van een aantal medewerkers zijn de volgende functies vacant:

A. technisch ambtenaar bouwtoezicht (m/v) 38 uur per week

Functie-informatie: het begeleiden van bouwplannen in de voorbereidingsfase (voorbereiden concept-bouwvergunning) en het houden van toezicht tijdens de uitvoering; het uitvoeren van toezicht met direct verband houdend met bouwplannen zoals b.v. het opsporen van illegale bouwactiviteiten en toezicht op uitvoering van werkzaamheden; het begeleiden van subsidie-aanvragen in het kader van de premie woningverbetering; het verstrekken van informatie met betrekking tot de wettelijke bepalingen aangaande het bouwen en de bouwtechnische aangelegenheden.

Functie-eisen: een bouwtechnische opleiding op H.T.S.-niveau bij voorkeur aangevuld met een cursus bouwtechnica; enige jaren gericht ervaring.

bij de afdeling Milieuzorg

B. technisch medewerker milieuzorg (m/v) 38 uur per week

Functie-informatie: het, in het bijzonder vanuit een technische optiek, bewaken van en zorgdragen voor een leefbaar milieu voor zover dit door activiteiten alsook door overige activiteiten of handelingen in verband met worden gebracht; het behandelen van en het adviseren inzake vergunningprocedures in het kader van de milieuwetgeving zoals de Milieuwet, de Afvalstoffenwet, de Lozingsverordening etc.; het repressieve en preventieve toezicht op de naleving van milieuwetten, verordeningen en verplichtingen voor zover deze tot het takenveld van de afdeling milieuzorg behoren; het behandelen van klachten en het adviseren met betrekking tot bezwaar- en beroepsprocedures voor zover dit technische aangelegenheden betreft; het medewerken aan overige taken die tot het takenveld van de afdeling milieuzorg behoren.

Functie-eisen: een functionarische opleiding op H.T.S.-niveau, bij voorkeur H.T.S. chemische techniek, fysieke techniek of werktuigbouwkunde; een applicatiecursus post H.T.O.-milieukunde; een opleiding opsporingsbevoegdheid; bereidheid tot nodig verdere gespecialiseerde opleidingen te volgen;

seerde opleidingen te volgen; ervaring in soortgelijke functie of vergelijkbare werkzaamheden strekt tot aanbeveling; goede contactuele eigenschappen en mondelinge en schriftelijke uitdrucksvaardigheden.

C. medewerker juridische/ administratieve zaken milieuzorg (m/v) 38 uur per week

Functie-informatie: de werkzaamheden bestaan uit het deels zelfstandig, deels samen met anderen meewerken aan de juridisch-administratieve beleidsvoorbereiding en -uitvoering op het gebied van de milieuzorg, door middel van: het administratief procederen en juridisch behandelen van vergunning-aanvragen; het uitvoeren van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wet ABM); het mede behandelen van bezwaarschriften en beroepszaken in het kader van de Wet ABM; het voorbereiden en het oepsppen van bestuurlijke dwang- en sanctiemiddelen; het afhandelen van klachten; het redigeren van nota's en correspondentie met betrekking tot voornoemde onderwerpen; het medewerken aan advisering en behandeling van andere voorkomende bestuurlijke-juridische aangelegenheden op milieugebied; het medewerken aan de instandhouding van data-bestanden.

Functie-eisen: het diploma Bestuursambtenaar of gelijkwaardig functionarische opleiding; de specialisatiecursus Milieu (HBA module); goede redactionele vaardigheid en juridisch inzicht;

aan de hand van nodig verdere gespecialiseerde opleidingen te volgen;

gerichte ervaring strekt tot aanbeveling. Salaris en arbeidsvoorwaarden conform de CAO voor de gemeenten. Levensduur, opleiding en functie-eisen conform de CAO voor de gemeenten. Het bruto jaarsalaris (schaal 9) is maximaal f 4.115,- (schaal 9) en maximaal f 4.115,- (schaal 9).

Een medisch en psychologisch onderzoek zullen deel uitmaken van de procedure.

Nader informatie over deze functie kan worden gevraagd aan de heer J. Frits, Bouw- en Woningbouw, telefoon 045-511111, bij de heer H. Milieuzorg (tel. 045-511111).

Het bruto jaarsalaris (schaal 9) is maximaal f 4.115,- (schaal 9) en maximaal f 4.115,- (schaal 9).

Interessanten kunnen hun sollicitatiebrief binnenvoeren onder nummer 3004, 9 of C met vermelding, zowel op brief als enveloppe, zenden aan de directeur van de dienst Stadsontwikkeling van de gemeente Heerlen, Postbus 1, 6400 AA Heerlen.

Open universiteit

De Open universiteit is een zelfstandige rijksinstelling voor open hoger onderwijs. Zij produceert en exploiteert op zeven leerstapniveaus cursussen voor zelfstudie. De cursussen kenmerken zich ondermeer door integratie van de componenten: schriftelijk materiaal, audio-visueel materiaal, computermateriaal en vormen een persoonlijke studiebegeleiding. De cursussen worden ontwikkeld in cursusprojecten waarin nationaal deskundigen, onderwijskundigen, onderwijsmethodologen en productiespecialisten samenwerken.

Aan de afdeling financieel economische zaken is opgedragen de ontwikkeling, voorbereiding en uitvoering van het financieel en economisch beleid en beheer binnen de Open universiteit.

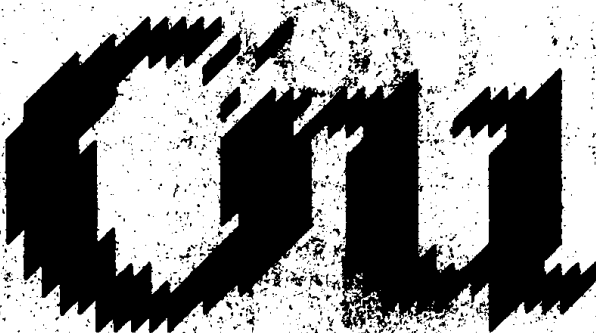
De afdeling is opgebouwd uit de subafdelingen: financiële administratie, financieel beleid en beheer en een stafafdeling waarin e.a. het secretariaat en de centrale functies - de gehele Open universiteit - administratieve organisatie en interne controle zijn ondergebracht.

Bij de stafafdeling is vacant de functie van interne controle m/v

vacaturenummer: LID 90046

Taken: het opstellen van c.q. het maken van aansluitingen tussen subadministratie en FAS c.q. centrale administratie; het begeleiden en bewaken van gehanteerde procedures van FAS en overige afdelingen; het controleren van de personeelsuitgaven; medewerking verlenen aan het oplossen van administratief organisatorische problemen; een bijdrage leveren aan een efficiëntere en controleerbare inrichting van de administratie alsmede een bijdrage leveren aan een verdere uitbouw van een adequate, controleerbare en op de gebruiker afgestemde informatievoorziening.

Deze taken zullen hoofdzakelijk worden ingestuurd door de externe accountant bij de Open universiteit en de werkzaamheden zullen in eerste instantie gericht zijn op de jaarlijkse toestandsonderzoek van de externe accountantsverklaring van de Open universiteit.

Een en salaris opleiding HBAO BE of SPD met aanvullende controle opleidingen; kennis en ervaring met geautomatiseerde gegevensverwerking; kennis met c.q. van geavanceerde controle technieken; kennis van administratieve organisatie; bekendheid met overheidsadministraties en overheidsrelaties strekt tot aanbeveling. Het salaris wordt afhankelijk van opleiding en ervaring naar vastgesteld en bedraagt maximaal f 4.891,- bruto per maand (schaal 9 BBBA 1984). De standplaats is de gemeente Heerlen.

Arbeidsvoorwaarden en procedure: de rechtspositie is overeenkomstig rijksrichtlijnen. Het personeelsbeleid van de Open universiteit is gericht op gelijke kansen voor vrouwen en mannen. Ter bevordering van een evenwichtige man/vrouw verhouding in de organisatie, wordt vrouwen uitdrukkelijk verzocht te solliciteren.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturenummer (op brief en envelop) inzenden vóór 30 oktober 1990 en richten aan het College van Bestuur Open universiteit, verstuurd aan de afdeling Personeelszaken, Postbus 2960, 6401 DL Heerlen.

Inlichtingen betreffende de functie worden verstrekt door de heer J. J. Frits, hoofd afdeling Financieel Economische Zaken, telefoon 045-762380. Zij die in een eerdere procedure reeds hun belangstelling voor deze vacature hebben kenbaar gemaakt, behoeven slechts te reageren.

Randstad heeft volop werk

Huishoudelijk medewerker m/v

Wij zoeken voor een relatie in Kerkrade een huishoudelijk medewerker die van dinsdag t/m vrijdag van 10.00-12.30 uur schoonmaakt- en strijktwerk wil verrichten. De opdracht gaat enkele maanden duren. Informatie bij Monique Op den Kamp, tel. 045-46 00 52, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Schoonmakers m/v

Wij zoeken voor een relatie in Kerkrade meerdere schoonmakers voor verschillende projecten, van 7.30-19.45 uur. Deze opdrachten duren minimaal 3-4 maanden. Informatie bij Imgard Vluggen, tel. 045-46 00 52, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Breiers m/v

Heeft u een technische opleiding gevolgd en/of enige technische werkervaring, dan kunt u direct aan het werk. U krijgt een opleiding tot breier bij een textielbedrijf in Kerkrade. U werkt in 3-ploegdienst en bent daarom 18 jaar of ouder. Deze opdracht gaat lange tijd duren. Informatie bij Imgard Vluggen, tel. 045-46 00 52, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Bakkerijhulp m/v

Bij een brood- en banketbakkerij in Kerkrade hebben wij diverse plaatsingsmogelijkheden op verschillende afdelingen. U kunt zowel 's nachts als overdag aan de slag. Informatie bij Jos Nota, tel. 045-45 74 44, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Chauffeurs m/v

Er zijn banen voor korte en lange tijd. De werkzaamheden zijn full-time. Bent u l.b.v. een chauffeursdiploma, neem dan zo snel mogelijk contact met ons op. Informatie bij Truus Rutjens, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Akerstraat 26.

Studenten m/v

Je zit op school en bent 1 of meer dagen per week vrij. De werkzaamheden bestaan uit: verhuizen, bijrijden, magazijn- of productiewerk. De betaling is goed. Informatie bij Truus Rutjens, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Akerstraat 26.

Produktiemedewerkers m/v

Op dit moment zijn er volop vacatures voor u. Ook wanneer u al een tijdje niet meer gewerkt heeft, kunt u bij ons op diverse plaatsen aan de slag. Informatie bij Truus Rutjens, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Akerstraat 26.

Verkoper m/v

Voor een dameskledingzaak in Heerlen. U heeft een representatief voorkomen, kennis van materialen en bent als oproepkracht inzetbaar. Informatie bij Franc van Bladel, tel. 045-74 26 36, Heerlen, Akerstraat 26.

Inventarisatiemedewerkers m/v

Maandag 15 oktober a.s. zoeken wij voor een bedrijf in Heerlen een groot aantal enthousiaste jongens en meisjes tussen 18-21 jaar. Het werk betreft het inventariseren van de winkelvoorraad en zal ongeveer van 07.00-12.00 uur duren. Heb je interesse en wil je iets bijverdienen, neem dan zo snel mogelijk contact met ons op of kom even langs. Informatie bij Franc van Bladel, tel. 045-74 26 36, Heerlen, Akerstraat 26.

Caissière m/v

U heeft ervaring als caissière en u bent op zoek naar een baan in een kleine supermarkt. Het werk is voor ca. 3 weken, van 09.00-18.00 uur. U werkt een maandje 18 uur. Informatie bij Ellis Tonglet, tel. 045-27 41 00, Brunssum, Kampenstraat 75.

Radio/tv-monteur m/v

Voor een bedrijf in Wittern zoeken wij een ervaren radio-monteur. Voorwaarde is dat u enige ervaring heeft en zelfstandig kunt werken. De functie is voor lange tijd, full-time. Informatie bij René van der Hilst of Pascale Pechholt, tel. 045-71 87 22, Heerlen, Akerstraat 26.

Constructiebankwerkers m/v

Wij zoeken constructiebankwerkers voor diverse bedrijven omgeving van Heerlen. Zowel voor machine- als voor constructiebankwerkers zijn er mogelijkheden. Enige ervaring is gewenst. Informatie bij René van der Hilst of Pascale Pechholt, tel. 045-71 87 22, Heerlen, Akerstraat 26.

Elektricien m/v

Wanneer u enige ervaring heeft als elektricien en in het bezit van een LTS E-diploma, kunt u bij ons aan de slag. Een afgerond cursus VEV is gewenst. Informatie bij René van der Hilst of Pascale Pechholt, tel. 045-71 87 22, Heerlen, Akerstraat 26.

Onderhoudsmonteur elektronica m/v

U onderhoudt en repareert industriële installaties. Termen: PC-diagnose en besturingstechniek zijn niet geheel onbekend voor u. U bent l.b.v. een MTS Elektronica-diploma. Het werk draagt met oproepdienst-systeem. Hiervoor is een rijbewijs noodzakelijk. De opdracht is van lange duur. Informatie bij René van der Hilst of Pascale Pechholt, tel. 045-71 87 22, Heerlen, Akerstraat 26.

E-monteur m/v

Voor een bedrijf in Heerlen zoeken wij een ervaren E-monteur. Het bedrijf is in het bezit van een LTS E-diploma. Het gaat om bedraden van industriële schakelkasten. Enige ervaring is gewenst. Duur: ca. 4 maanden. Informatie bij René van der Hilst of Pascale Pechholt, tel. 045-71 87 22, Heerlen, Akerstraat 26.

A-verpleegkundige/HBOV'er m/v

Voor een kindervervaldiagnostiek in Valkenburg. Baat u de aantekening en bent u gedurende 2-3 maanden 45% beschikbaar dan neem dan snel contact met ons op. Informatie bij Bernadette Cousin of Marleen Ackermans, tel. 045-71 31 00, Heerlen, Akerstraat 26.

Zieken-/ bejaardenverzorgenden m/v

Voor verschillende instellingen in Heerlen. U dient in het bezit van een diploma Zieken- of Bejaardenverzorging. Informatie bij Bernadette Cousin of Marleen Ackermans, tel. 045-71 31 00, Heerlen, Akerstraat 26.

Verpleegkundigen/ ziekenverzorgenden m/v

Voor verschillende instellingen in en om Brunssum. U dient op zoek naar verpleegkundigen en ziekenverzorgenden. U kunt zowel part-time als full-time aan de slag. Gedurende enkele maanden beschikbaar bent, zijn er plaatsingen mogelijk. Informatie bij Ellis Tonglet, tel. 045-27 41 00, Brunssum, Kampenstraat 75.

randstad uitzendbureau

Was wir suchen:
Unsere Spitzenposition im Markt der hochwertigen Saisonwaren soll weiter ausgebaut werden.

Was wir bieten:
Wir suchen ab sofort für die jetzt angelieferte Saison Mitarbeiterinnen für einfache, leicht erlernbare Tätigkeiten.

Was wir bieten:
Wir bieten eine angemessene Bezahlung, angenehmes Betriebsklima und die sozialen Einrichtungen eines modernen Unternehmens.

Interessentinnen melden sich bitte kurzfristig im Personalbüro des Werkes Aachen - Werkseingang, Süsterfeldstraße 130. (Telefonnummer 0241/895433, Herr Küpper)

**Chocoladefabriken
LINDT & SPRÜNGLI GmbH**
- Personalabteilung -
Borchersstraße 20, 5100 Aachen

tempo-team uitzendbureau

TECHNIEK

CO-lasser of plaatwerker m/v
voor een groot productiebedrijf. U hebt een LBO-opleiding en enige ervaring als plaatwerker of CO-lasser. Wij u graag tegen goede verhoudingen in ploegen werken, neem dan snel contact op.

Voor informatie:
04400 - 1 73 60, Wim Bleschop
Stijnd, Roemolenstraat 4

Auto-monteur m/v
bij voorkeur met een LTS-opleiding, voor een relatie in Geleen. U gaat uitstellen, banden, trekhaak en schokbrekers demonteren en monteren. Tevens bent u verantwoordelijk voor kleine servicebeurten. Leertijd: tussen 18 en 25 jaar. Werkdagen: van 6.00 tot 17.30 uur en op zaterdag van 6.00 tot 13.00 uur.

Voor informatie:
04400 - 5 81 88, Harry Hollander
Geleen, Rijksweg Zuid 1a

Bedradingsmonteurs m/v
voor een bedrijf in de omgeving van Geleen. U hebt een afgeronde opleiding LTS/KMOBO of VEV en enige ervaring met het bedraden van schakelkasten en meet- en regelapparaten. De werkzaamheden kunnen zowel in de werkplaats als op diverse projecten plaatsvinden. Werkdagen: van 7.30 tot 16.30 uur. Leertijd: 18 tot 30 jaar. De baan is voor langere tijd.

Voor informatie:
04400 - 5 81 88, Harry Hollander
Geleen, Rijksweg Zuid 1a

Elektro-monteurs m/v
voor industriële installatie-werk in de omgeving van Stijnd. U hebt een diploma LTS-E. Als u voor langere tijd voor ons aan de slag kunt, bel dan voor deze goed betaalde baan.

Voor informatie:
04400 - 1 73 60, Wim Bleschop
Stijnd, Roemolenstraat 4

Service-monteur buitendienst m/v
voor onderhoud en het oplossen van storingen aan koelapparatuur. U hebt een opleiding op MBO-niveau en ruime ervaring in de koelbranche. Een rijbewijs-BE is gewenst. Het betreft een afwisselende baan.

Voor informatie:
04400 - 1 73 60, Wim Bleschop
Stijnd, Roemolenstraat 4

Tekenaar/ontwerper m/v
voor het zelfstandig ontwerpen van printjes-etc. Daarbij maakt u gebruik van AutoCAD. Een afgeronde opleiding HTS-elektronica en werkervaring in een soortgelijke functie is een voorwaarde voor deze interessante baan van lange duur.

Voor informatie:
04400 - 1 73 60, Wim Bleschop
Stijnd, Roemolenstraat 4

Verol Recycling Limburg bv

In verband met de sterke groei binnen ons bedrijf is in ons team van medewerkers plaats voor een assistent.

Acceptant Chemisch Afval (M.B.O.-chemie)

Functieomschrijving:

- assisteert onze acceptant chemisch afval;
- beoordeling van bezwaarschriften;
- informatie aangevraagd bij instanties en leveranciers betreffende het aangeboden chemisch afval;
- het maken van omschrijvingstomptieren chemische afvalstoffen;
- administratieve handelingen.

Functie-eisen:

- verstaat opleiding:
  - M.T.S.-procestechniek;
  - M.L.O.-chemie met affiniteit voor milieukunde;
- groot gevoel voor veiligheid, orde en hygiëne;
- goede contactuele eigenschappen intern en extern;
- leeftijd 20-25 jaar.

Wij bieden een leuke en afwisselende job met een goede toekomst. Inlichtingen kunnen worden verzonden bij de acceptant chemisch afval, ing. J.A.J. Holmans, tel. 043-630640, toets 241. Belangstellenden worden verzocht hun sollicitatie met C.V. ophoofden te richten aan de directie van.

Verol Recycling Limburg bv, Ankerade 10, 6222 NM Maastricht

Chemische afvalstoffen

Verol Recycling Limburg bv is een jonge, groeiende onderneming met 20 medewerkers, die zich specialiseert op het gebied van inzameling, opslag en verwerking van chemische afvalstoffen en het uitvoeren van afvalstoffen-opsluitingen. Tot onze dienstverlening behoren: het oplossen van problemen op het gebied van inzameling, opslag en verwerking van chemische afvalstoffen. Hiervoor zijn door het ministerie van VROM de vergunningen conform de Wet Chemische Afvalstoffen verleend.

Ankerade 10
6222 NM Maastricht
Telefoon 043-630640
Telefax 043-630640

Voeding honderd jaar geleden net zo min zuiver op de graat

Regelmatig verschijnen er berichten in de krant over vergiftigingen. De salmonella's, E.-coli's en nitraten vliegen je om de oren. Wat is er aan de hand met ons voedsel en drinkwater? Is de toenemende milieuvervuiling de schuldige? Of maken wij ons onnodig bezorgd? De vakgroep Biologische Gezondheidskunde aan de Rijksuniversiteit Limburg constateert in ieder geval een groeiend aantal studenten en onderzoeksopdrachten. Dr Kleinjans en dr Lutgerink, houden zich beiden als onderzoeker en docent bezig houden met deze materie. Krijgen we allemaal kanker van ons voedsel?

„Wat maakt iedereen zich toch druk. Als je honderd jaar geleden water uit de pomp dronk had je veel meer kans om een vergiftiging op te lopen dan nu. Alle E.-coli-bacteriën en spijet. We drinken nu water waarvan chloor kan zijn toegevoegd om de microbiologische gevaren te gaan. En hoewel we steeds meer zuiveringstechnologie moeten inzetten om het drinkwater de wettelijke kwaliteit te laten behouden, blijft het risico toch beheersbaar,” zegt dr. J. Kleinjans, als onderzoeker en docent verbonden aan de vakgroep Biologische Gezondheidskunde. Deze vakgroep bestaat sinds enkele jaren aan de Rijksuniversiteit Limburg en verhuist zich in een nieuwe en belangrijke instelling. De onderzoekers en studenten houden zich onder andere bezig met het verband tussen voeding, toxicologie en milieuomstandigheden.

De hedendaagse kapitalistische maatschappij stelt hoge eisen aan ons voedsel. Men wil graag gezond, lekker en fris gekleurd voedsel. Het mag geen spoor van bederf in zich hebben en het moet heel lang houdbaar kunnen worden. Om dat te bereiken voegen we additieven toe. De meeste van die stoffen zijn 30 à 40 jaar geleden ontwikkeld en pas enkele jaren geleden is ontdekt dat sommige mensen voor enkele van die verbindingen allergisch zijn of dat bij een bewerkingsproces er giftige stoffen kunnen ontstaan.

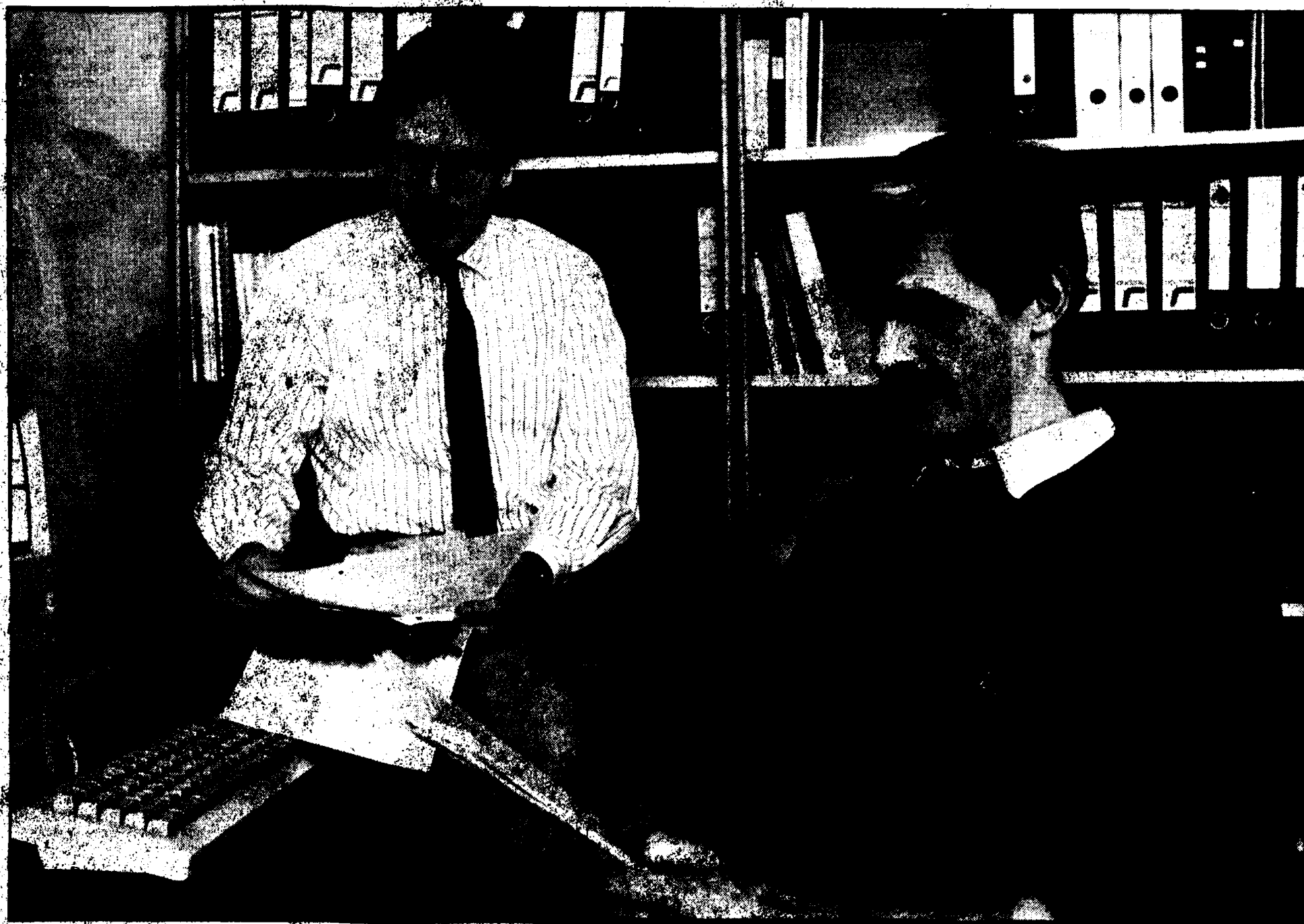
De Peanutsbende, in Nederland beter bekend als Klein Grut, is deze week 40 geworden. De vaak honkbal spelende troep kinderen is in die tijd uiteraard geen dag ouder geworden, en hun gewoonten zijn weinig veranderd. Alleen de hond Snoopy heeft een geweldige evolutie doorgemaakt, maar geen mens ter wereld vindt het vreemd dat de hond in zijn hok oa. een biljart heeft staan en een echte Van Gogh heeft hangen. De strip is deel gaan uitmaken van de volkscultuur. Charlie Brown die probeert een bal te trappen; Snoopy dromend op zijn hok; en Lucy, de vleesgeworden haai, die ongevraagd psychiatrische adviezen geeft.

De 40ste verjaardag van de strip wordt luister bijgezet met een lopende festiviteiten als een concert in Carnegie Hall, een tentoonstelling in het Museum voor Natuurlijke Historie van Los Angeles en een tentoonstelling in de Smithsonian in Washington.

De Peanuts-strip maakte zijn debuut op 2 oktober 1950 in zeven kranten. Het was voor Charlie Brown en zijn hartverwarmende vriendje Woodstock het begin van een internationale carrière. De cartoon verschijnt thans in 2.300 dagbladen, komt dagelijks meer dan 200 miljoen lezers in 68 landen onder de aandacht. De Peanuts spreken Chinees en zelfs Servo-Kroatisch.

Er is een musical over geschreven: „It's a Good Man, Charlie Brown”, en verder zijn er onder meer verschenen een serie specials en een boek over de humoristische en religieuze aspecten van de strip, „Het Evangelie volgens de Peanuts”.

De stripkenaar Charles M. Schulz heeft afgelopen september volgens het Forbes-magazine een van de rijkste mensen in de wereld van amusement. Zijn inkomsten voor 1989-90 werden geschat op 30 miljoen gulden.

Kleinjans en Lutgerink: niet zo gauw denken dat je er kanker van krijgt.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Op de afdeling van Kleinjans wordt onderzoek verricht naar de bijwerkingen van onder andere deze stoffen. Zo worden in veel producten synthetische anti-oxidanten gebruikt om vetten te beschermen. Bij ratten veroorzaakt een hoge dosering van die anti-oxidant vaak tumoren.

Ouderdomsziekte

„De verwerende consument vraagt om lekkere producten als mayonaise en koekjes. En in die producten zijn inderdaad synthetische anti-oxidanten verwerkt. Of iemand die kanker krijgt dat inderdaad te wijten heeft aan gebruik van veel anti-oxidanten, dat is natuurlijk een heel andere vraag. Bij het ontstaan van kanker kunnen heel veel factoren een rol spelen. En het eten van mayonaise of koekjes is daar

dus maar een van. Dus maar niet meer toevoegen? De economische gevolgen van het niet meer toevoegen van die additieven zijn veel ernstiger dan een gering aantal gevallen van kanker waarbij niet eens meer is te gaan is of de stof wel een rol heeft gespeeld bij het ontstaan van de ziekte,” zegt Kleinjans.

De mensen worden gemiddeld steeds ouder, en kanker is een typische ouderdomsziekte. De kans om kanker te krijgen wordt dus steeds groter naarmate men ouder wordt. „En zo wordt het dus steeds moeilijker na te gaan waardoor iemand kanker heeft gekregen,” verklaart de gezondheidskundige bioloog.

Satésaus

En het milieu dan. Is dat geen belangrijke factor in het ontstaan van kanker en andere ziekten?

„De milieuvervuiling is voor ongeveer vier procent verantwoordelijk voor het ontstaan van kanker,” zegt Kleinjans. „Maar het is niet alleen de kwik die zich opstapelt in de bevroren vissen, maar ook de vervuiling in ons eten. Het is een combinatie van de twee.”

„De mensen worden gemiddeld steeds ouder, en kanker is een typische ouderdomsziekte. De kans om kanker te krijgen wordt dus steeds groter naarmate men ouder wordt. „En zo wordt het dus steeds moeilijker na te gaan waardoor iemand kanker heeft gekregen,” verklaart de gezondheidskundige bioloog.

„Een tijd geleden was er een rel om

oud frituurvet. Als het te vaak gebruik wordt dan oxideert het en kan het DNA in de lichaamscellen beschadigd worden, wat op zijn beurt weer kankerverwekkend is. Maar het vet moet echt ontzettend lang niet vervetst zijn wil dat het geval zijn. Het lijkt erop dat mensen iets aanwijsbaars willen hebben, een duidelijke oorzaak waaraan men de schuld kan geven,” aldus Lutgerink. „Maar je kunt niet zo goed beweren dat kanker als volksziekte de kans krijgt om om zich heen te grijpen omdat de mensen niet van te voren sneuvelen aan hart- en vaatziekten, of allerlei infecties. En dat ons zelf vaak meer schuld treft, bijvoorbeeld doordat we roken, dan de milieuvervuiling in het algemeen,” vult Jos Kleinjans aan.

Kleinjans: „Een goed voorbeeld van de macht van de economie boven het gezonde verstand is de

productie van de zoetstof sacharine. Deze stof is rond 1890 ontdekt. Rond 1900 kwam men erachter dat de stof vergiftigingsverschijnselen kon veroorzaken. Maar door de opkomst van de voedingsmiddelen-industrie en het suikertekort tijdens de beide wereldoorlogen was de vraag naar die stof zo groot dat men gewoon doorging met produceren. Pas in de jaren zeventig kwam men erachter dat sacharine ook kankerverwekkend kan zijn en is men naartoe op zoek gegaan naar een vervangende zoetstof. Dat werd aspartaam. Maar deze stof is terdege onderzocht, voor hij op de markt werd gebracht.”

Baby

Het is ook moeilijk, zegt Kleinjans, te bepalen wat de risico's van het toevoegen van een bepaalde stof zijn, en hoe je dit moet afwegen ten opzichte van de economische gevolgen. Het nitraat in het drinkwater teruggingen is bijvoorbeeld een noodzaak. Maar daarbij moet wel rekening worden gehouden met het feit dat zuigelingen soms melkpoeder aangelengd met water drinken en dat hun tolerantiegrens voor nitraat lager ligt dan bij volwassenen. Wanneer het aanwezige nitraat in het water wordt omgezet in nitriet, dan verminderd het zuurstofgehalte in het bloed. Een baby loopt dan de kans te sterven omdat het bloed te weinig zuurstof naar de organen vervoert. „Bij welk gehalte leggen we de grens? De vervuiling met nitraat is speciaal in Limburg en Brabant zo groot, dat het handenvol geld kost om het gehalte helemaal terug te dringen.”

Kleinjans: „Tot nu toe is het nog mogelijk om het drinkwater heel veilig en schoon te houden. Maar met de toenemende vervuiling gaat dat steeds meer geld kosten. Wij zoeken onder andere uit wat de gevolgen zijn van de aanwezigheid van bepaalde hoeveelheden chemische stoffen in de voeding. Maar dit terrein is nog zo nieuw, en het gaat zo hard met de verontreiniging van de natuur, dat het onderzoek niet snel genoeg kan gaan. Onze vakgroep geniet dan ook de warme belangstelling van vele bedrijven en instellingen. Onze studenten kunnen zo terecht als beleidsmedewerker of onderzoeker. We krijgen nu de rekening gepresenteerd van onze groeiende welvaart, en er kan niet genoeg informatie verstrekt worden wat dat voor gevolgen heeft voor onze gezondheid. Op dat gebied staan we nog in de kinderschoenen.”

angeli poulssen

STANDPLAATS

Memingsuiting

Hoe vaak komt het niet voor, dat ik brieven uit Nederland ontvang waarop staat 'Singapore, Maleisie'. Premier Lee Kuan Yew zal dit waarschijnlijk niet zo leuk vinden.

Sinds hij dit republiekje in 1965 van Malaysia losmaakte, heeft Harry Lee geen ogenblik stil gezeten om zijn staatje van 2,5 miljoen inwoners dat ruim 42 kilometer lang en ongeveer 23 kilometer breed is, enige bekendheid te geven in de wereld.

Hij is, geloof ik, overal al geweest en is met bijna alle wereldleiders op de foto gezet. Laatstelijk nog met George Bush, Michail Gorbatsjov, Maggie Thatcher en Li Peng.

In zijn fotocollectie ontbreekt waarschijnlijk alleen nog een staatsfoto met Ruud Lubbers, in het Catshuis. Maar Lee rekent zijn Hollandse collega niet tot de wereldleiders. Een in Singapore gestationeerde Nederlandse diplomaat vertelde me ooit eens, dat Lee, sinds hij door een PvdA-delegatie tijdens een bijeenkomst van de socialistische internationale werd bekrispeld over de mensenrechten en daarna de SI moest verlaten, het nooit meer goed is gekomen tussen hem en Den Haag.

Hij is ook allergisch voor begrippen als vrijheid van meningsuiting en persvrijheid. Dat zijn westerse waarden, zegt hij, die niet passen in een oosterse samenleving. Aan buitenlandse journalisten heeft hij daarom een hartgrondige hekel. Hij ziet hen als 'James Bonds, die denken speciale vergunningen te hebben om de reputatie van leiders en regeringen in Zuidoost-Azië kapot te schieten’.

Maar aan de andere kant maakt Lee druk gebruik van de westerse media om Singapore in de internationale schijnwerpers te houden. Want het zou eens kunnen gebeuren, dat de welvarende republiek opgeslorpt wordt door Maleisië of Indonesië.

Sinds Irak het rijke oliebuurlandje Koeweit heeft geannexeerd, bruiert het op dit eiland van militaire activiteiten. Pas afgezwaaide soldaten zijn in een maand tijd al zeker drie keer voor herhalingsopdrachten opgeroepen. De oproepen hebben het normale leven van de jongens ontregeld, maar geen klacht komt over hun lippen.

„En al zouden we het vervelend vinden,” zegt een pas afgestudeerde jurist, die om begrijpelijk reden zijn naam niet wil noemen, „dan zou zullen wij het niet in ons hoofd halen om het beleid van de regering te kritiseren. Natuurlijk hebben wij rechten. Maar wij trekken aan het kortste eind. De regering heeft de macht om ons, zonder vorm van proces, voor jaren op te bergen.”

Die vrees is duidelijk merkbaar bij de jongeren. Dat merkte ik, toen ik onlangs samen met een Singaporese jongeman in een propvolle bus zat. De passagiersbus moest halverwege het vliegveld en de aankomsthal van de luchthaven Changi, van de politie worden ingesloten, in verband met het vertrek van een belangrijke gast.

De buschauffeur waarschuwde, dat de ramen om veiligheidsredenen niet open mochten. Ik en zeker ook de andere lotgenoten in de bus dreven in ons zweet. Het was ontzettend heet. De ruiten waren dichtbeslagen door de zweetdampen. Ik hield het, na drie kwartier, niet meer uit. Ik wroeg mij naar de kant en draaide een raam open.

Maar meteen werd het resoluut dichtgedraaid door de Singaporees. „Dit raam blijft dicht,” zei hij best. „Voor u is het makkelijk. U woont in het buitenland; maar ik moet voor de rest van mijn leven op dit eiland wonen. Ik moet aan mijn toekomst denken!”

Een laatste toekomst lijkt me dat niet, zonder een benauwde.

De tentoonstelling van de Amerikaanse cultuur, 1945-1970. Andere tentoonstellingen zijn: „Snoopy, de universele hond”, in het Hondenmuseum van St. Louis, vanaf 11 november; en „Snoopy, de universele hond”, in het Cartoonmuseum van San Francisco, deze maand.

catherine crocker

Charlie Brown is veertig jaar

PEANUTS

• Twee klassieke figuren uit de Peanuts-strip: Lucy en Charlie Brown.

In tegenstelling tot veel andere cartoonisten heeft de thans 67-jarige Schulz zijn strip niet uitbesteed aan medewerkers, maar doet hij zelf nog al het tekenwerk. „Waarom componeren musici symfonieën en schrijven dichters gedichten? Omdat het leven voor hen geen betekenis zou hebben als

zij het niet zouden doen,” zegt hij. Schulz kwam op de wereld in St. Paul, Minnesota. Reeds op de middelbare school legde hij zich toe op de beeldende kunsten. Later tekende hij de teksten in voor een kerkelijke strip, gaf les en verkocht cartoons aan de Saturday Evening

Post. Zijn cartoon „Li” werd voorloper van Peanuts, werd in 1947 ontwikkeld voor de St. Pioneer Press. De strip werd in 1950 aan een krantenconsortium verkocht, en de naam veranderd in „Peanuts”.

Voor Charlie, met zijn grote ronde hoofd en zijn versleten T-shirt,

is hij een vriend van de kunstacademie model. Charlie is het alter ego van de cartoonist. De inspiratie voor Snoopy was een hond die Schulz als kind bezat. Het klein roodharige meisje - Charlie's onbeantwoorde liefde die nummer in de strip wordt getoond - is gebaseerd op een jeugdliefde die

een huwelijksvoorstel van Schulz afwees.

Voor de vele miljoenen lezers zijn de stripfiguren bijna gezinsleden. De kenners weten dat Snoopy in zijn incarnatie van piloot uit de Eerste Wereldoorlog een Sopwith Camel vliegt. Zij weten dat Linus niet zonder een doek kan en dat Schroeder Beethoven speelt.

Het 40-jarig bestaan van de strip werd afgelopen januari al in het Super Bowl-stadion van New Orleans luister bijgezet met een show van de Peanuts-persoonlijkheden in de pauze van de wedstrijd. Het Museum van Natuurlijke Historie in Los Angeles County begroette maandag Charlie, Snoopy, Linus, Schroeder, Peppermint Patty, Sally, Lucy en tekenaar Schulz zelf, met een tentoonstelling die in januari in première was gegaan in het Louvre in Parijs. Op de tentoonstelling zijn originele kunstwerken van Schulz te zien, en fragmenten uit de meer dan 40 Peanuts-tv-shows en Snoopy-beeldjes die zich aan boord bevonden van de door de NASA gelanceerde Apollo-10.

New York City zal op 24 oktober zijn steentje aan de festiviteiten bijdragen met een jazzconcert in de Carnegie Hall, waarbij saxofonist Grover Washington de alom geprezen muziek van de Peanuts tv-specials ten gehore zal brengen. Op 30 oktober opent in Washington de tentoonstelling: „Dit is je kindertijd, Charlie Brown - Kinderen in de Amerikaanse cultuur, 1945-1970”. Andere tentoonstellingen zijn: „Snoopy, de universele hond”, in het Hondenmuseum van St. Louis, vanaf 11 november; en „Snoopy, de universele hond”, in het Cartoonmuseum van San Francisco, deze maand.

mw

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

stichting
bejaardenvoorziening
dovenrade

De Bejaardenzorg binnen (de Stichting Bejaardenvoorziening) Dovenrade is in beweging.

Dovenrade bestaat uit een verzorgingshuis voor 161 bewoners, alsmede twee service flats (230 woningen) en een dienstencentrum. In totaal zijn ongeveer 500 personen woonachtig in de drie gebouwen, welke tezamen Dovenrade vormen. Voor de verzorging in letterlijke zin, alsmede de service- en dienstverlening naar de woningen staat een team van 110 medewerkers garant, terwijl de prettige woon- en werksfeer gecompleteerd wordt door talloze vrijwilligers. Dovenrade voert een actief beleid met betrekking tot het verrichten van diensten aan ouderen in de omgeving.

Wij zoeken jonge enthousiaste medewerkers om mede gestalte te geven aan deze zorgverlening nieuwe stijl.

Binnen onze instelling zijn de volgende functies vacant:

RECEPTIONIST/ TELEFONIST (m/v)

Minimaal voor 20 uur per week, werktijden variërend van 07.00-22.30 uur, weekends per toerbeurt.

- de receptionist/telefonist geeft als eerste aanspreekpunt binnen het gebouw complex informatie van algemene en specifieke aard aan bewoners en/of bezoekers;
- zij/hij bemiddelt bij het verschaffen van informatie;
- zij/hij fungeert continu als visitekaartje voor bewoners en bezoekers;
- zij/hij verwerkt inkomende en uitgaande telefoongesprekken via een moderne telefooncentrale;
- zij/hij doet type-werk en werk van licht administratieve aard vlekkeloos uit te kunnen voeren.

Voor deze gevarieerde functie gaan de gedachten uit naar kandidaten, die:

- in het bezit zijn van het diploma M.E.A.O. of het diploma receptionist (Schubbers);
- bereid zijn om tijdens het weekend te werken;
- een leeftijd hebben tussen de 20 en 25 jaar;
- representatief zijn en voorkomend kunnen handelen.

Meldingen worden aangenomen door mevrouw J. Kruisen-Engwegen, hoofd civiele dienst, telefonisch bereikbaar onder nummer 045-711240.

Eveneens zoeken wij een gediplomeerd

BEJAARDEN- OF ZIEKENVERZORGENDE (m/v)

Gediplomeerde verzorgende wordt voor de vakature de voorkeur gegeven aan een fulltime medewerker (40 uur per week).

De werkdagen betreffen voornamelijk de dagdienst, variërend tussen 07.00-19.00 uur.

De bejaarden- of ziekenverzorgende begeleidt bewoners tijdens het opdoeven en in stand houden van een vertrouwensrelatie.

het behouden van sociale contacten van en voor bewoners.

De taken en verantwoordelijkheden van de verzorgende zijn:

- bijstaan de zelfredzaamheid van bewoners te bevorderen;
- zij/hij assisteert bewoners bij de dagelijkse activiteiten.

Tevens hebben wij op korte termijn plaatsen open voor:

GEDIPLOMEERD BEJAARDEN- HELPER (m/v)

VERZORGINGSHULPEN (m/v)

Beide beroepsprofielen

De werkzaamheden betreffen onder andere de verzorging van bewoners, alsmede de dagelijkse huishoudelijke arbeid. De werkzaamheden zullen voornamelijk overdag plaatsvinden (07.00-19.00 uur).

De functie van de verzorgingshulp is een belangrijke taak in de verzorging van de bewoners.

Meldingen over deze vacatures worden aangenomen door mevrouw J. Kruisen-Engwegen, hoofd verzorging en verpleging, telefonisch bereikbaar onder nummer 045-711240.

Voor alle functies geldt, dat de dienst van inschrijving en onderling overleg zal plaatsvinden bij de C.A.O.-bejaarden-afdeling van toepassing.

Sollicitatie kunt u verzenden van een pasfoto, tot 25 oktober 1990 richten aan de directie van Dovenrade, Dovenradelaan 1, 6515 AA HEERLEN.

Sollicitatie kunt u verzenden van een pasfoto tot 25 oktober 1990 richten aan de directie van Dovenrade, Dovenradelaan 1, 6515 AA HEERLEN.

INGENIEURSBUREAU DR. FRANKON B.V.

ontwerpt en bouwt elektronische apparatuur voor industriële en commerciële toepassingen. Het bureau heeft de nodige faciliteiten voor het ontwerpen en bouwen van elektronische apparatuur.

MTS'or electronica

L.v. hardware-ontwikkeling.

Informatie bij: van Houten, tel. 045-444555.

Sollicitatie voorstellen van een elektronisch bureau voor het ontwerpen en bouwen van elektronische apparatuur. Het bureau heeft de nodige faciliteiten voor het ontwerpen en bouwen van elektronische apparatuur.

Zij zoekt

Zij zoekt een baan als
receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ze spreekt Frans. In
Nederland zoekt ze een baan als receptionist/telefonist.

Ze is nog niet zo lang
in Nederland (1988).

Ik vond

Ik vond twee banen die

bij haar pasten. Een

handelsonderneming

zocht een typiste.

En een internationale

uitgeverij van kunst-

boeken had voor een wat

langere periode een

receptioniste nodig. Ik

raadde haar aan

om de uitgeverij te kiezen.

Ze moest overigens

spreek een tekstverwerker

als een telex kunnen

bedienen (ook dat kon ze

bij Randstad snel

onder de knie krijgen).

En tenslotte was

een aardig mondje Frans

zeer niet onwelkom.

Pas de problème.

Randstad houdt niet van half werk

Randstad Uitzendbureau, de grootste uitzendorganisatie van Nederland, biedt ieder jaar ruim 300.000 vacatures aan voor tijdelijk werk. Randstad heeft ca. 230 vestigingen verspreid over heel Nederland. Iedere vestiging beschikt over gespecialiseerde medewerkers die op de hoogte zijn van wat er in de verschillende beroepssectoren gaande is. Randstad is ook gevestigd in België, Duitsland, Frankrijk en Engeland.

Euro

In onze officiële regio's in Nederland hebben wij plaats voor een:

- **leerling-slager**
- en een
- **hulpkracht**

Leeftijd tot 20 jaar.

Wij bieden afwisselend werk, goede vooruitzichten en een prima beloning.

EURO Stroom, tel. 045-224505

Fulstaff

Young, dynamisch, een vast aansluitpunt in het uitbreiden van de Limburgse regio.

Fulstaff

Apostol 6
1211 GT Maastricht
043-217238

Wij zoeken een:

KELNER-BARMAN

die ons team komt versterken.

ervaring is een must;
leeftijd 20-30 jaar;
Kennis van Frans/Duits - Engels.

Sollicitatie met c.v. en pasfoto aan
bovenstaand adres t.a.v. dhr. Hensen.

Macintosh is een concern met binnen- en buitenlandse ondernemingen actief in 8 markten (reclame, film en automotieve in 4 landen). In 1989 werd een nieuw gereedschap ontwikkeld. De activiteiten worden uitgeoefend door Superconex, Quantum, Haffords en de Klerix-groep.

Productie-activiteiten in kleding vinden plaats bij Macintosh in Portugal.

Voor de huidige maatschappij Macintosh NV, binnenvoert gevestigd te Maastricht, zoeken wij in verband met interne promotie van de huidige functionaris contact met kandidaten (M/V) voor de functie van

concern-controller

STUUR

Tot de bestuursfunctie taken van de concern controller behoren:

- toepassing en verdere ontwikkeling van een doelmatige planning- en budgetteringsstelsel;
- controleren van budgetten en operationele jaarplannen met bijbehorende analyse en beoordeling;
- volgen van de realisatie van plannen van uitgaven;
- verzamelen van financiële informatie;
- uitvoeren van bedrijfseconomische analyses;
- verslaggeving;
- het behouden van het overzicht tussen Raad van Bestuur en directies van werkmatschappijen alsmede de vestigings daarvan;

Ondersteunen en coördineren van de werkzaamheden van de controllers van de werkmatschappijen.

Voor deze functie gaan onze gedachten uit naar iemand met:

- een academische opleiding, bij voorkeur economisch, dan wel daarmee overeenkomstige opleiding en/of ervaring;
- enige jaren ervaring in genoemd vakgebied;
- kennis van de Nederlandse taal;
- leeftijd bij voorkeur 30-40 jaar;
- uitstekende uitdrucksvaardigheid in woord en schrift;
- goede contactuele eigenschappen en dynamische persoonlijkheid.

Kandidaten verzeecken wij de sollicitatie, binnen 14 dagen, verzonden van een curriculum vitae te richten op:

Macintosh NV, t.a.v. dhr. J.M. Vetterveen, directeur concern personeel en organisatie, Postbus 1, 6170 AA Stein.

Macintosh

Beroerte moet uit schaduw van kanker en hartziekten

Doordat Lenin in 1923 een hersenbloeding kreeg kwam Stalin aan de macht en kon die een terreurbewind beginnen. Een hersenbloeding beïnvloedde zo op beslissende wijze de wereldgeschiedenis. De drie mannen die zich in Jalta lieten fotograferen nadat ze Europa onder elkaar verdeeld hadden er ook last van. Churchill had op dat moment al verschillende signalen gehad die duiden op een komend herseninfarct, president Roosevelt overleed zes weken na Jalta aan een herseninfarct en was vermoedelijk al niet meer helemaal bij de les, net zo min als Churchill, trouwens; Stalin overleed in 1953 aan een hersenbloeding, maar was in 1945 vermoedelijk nog 'scherp'.

Deze feiten — achteraf ontdekt — hadden invloed op de geschiedenis; het is natuurlijk wilde speculatie te zeggen dat het anders had kunnen lopen als de genoemde aandoeningen tijdig waren ontdekt. Dr. James Toole, neuroloog in Winston (VS), haakt het voorbeeld vooral aan om te benadrukken hoe geniepig en desastreus (de aanloop tot) een hersenbloeding of herseninfarct — in het Engels 'stroke', in het Nederlands 'beslag' of 'beroerte' — kan zijn. „In onze samenleving is het beslag een verschrikkelijke ingreep. Het invalideert niet alleen de getroffen zelf, maar vaak een huishouden en zelfs zijn of haar hele gezin. Het is voor de patiënt een ontstellende psychische belasting om te moeten leven met het gevoel dat de heft van je lichaam dood is", hetgeen ook feitelijk het geval is bij halfzijdige verlamming. Alle reden dus om te verhinderen dat een invaliderende bloeding of infarct zich voordoet.

Het is merkwaardig hoe gering sinds jaar en dag de aandacht voor deze 'ziekte' — een van de belangrijkste oorzaken van overlijden en invaliditeit — is geweest, zeker in vergelijking tot hartziekten en kanker. Het onderzoek naar hartziekten heeft spectaculaire resultaten geboekt en de revalidatie van iemand die een hartinfarct heeft gehad kan de 100 procent benaderen — van mensen die een 'beroerte' overleefden kan na een jaar 40 procent zichzelf niet of nauwelijks helpen.

De oorzaak voor de relatief geringe aandacht moet mogelijk gezocht worden in de onmogelijkheid een CVA (cerebro-vasculaire attack of accident, letterlijk 'een aanval of ongeluk met een bloedvat in de hersenen') te zien aankomen, en de onmogelijkheid die tot voor kort bekend was achteraf iets aan te doen. Maar in de laatste jaren echter verandering gekomen. Groot-scheepse onderzoeken naar het effect van medicijnen die bloedstolling tegengaan hebben aangetoond dat daarvan goede resultaten te verwachten zijn; nog grotere onderzoeken zijn momenteel gaande op dat gebied.

Sinds enkele jaren bestaat apparatuur (oa. de computertomograaf, hetzoo imaging) waarmee kan worden vastgesteld of een patiënt een bloeding heeft gehad als gevolg van een infarct dan wel van een bloeding in de hersenen. Inmiddels staat vast dat tussen de 80 en 85 procent van de 'beroertes' een gevolg is van een infarct in de hersenen of in de grote halslagader, de overige 15 tot 20 procent bestaat uit hersenbloedingen. En dus is het voorkomen van nieuwe bloedvervalsingen — verstoppingen door een dagelijkse dosis aspirine en/of dipyridamol — een belangrijke mogelijkheid tot preventie van een nieuwe 'beroerte' bij mensen die er al een achter de rug hebben.

Het ziet er nu ook naar uit dat het grote publiek duchtig ter hand te nemen. Het aantal doden zou sterk kunnen dalen als de informatie van de bevolking over de symptomen worden verbeterd. Dr. Hogenhuis, neuroloog in het Maaslandziekenhuis in Sittard zegt zelfs: 'voorlichting is therapie'.

Hogenhuis, die namens Nederland

als adviseur verboden is aan de International Stroke Prevention Council (Raad voor de Preventie van Beroertes) juist het optreden van de raad toe. „Het wordt nu nuttig de voorlichting ter hand te nemen, en de raad wil dat coördineren. Bovendien gaan we elkaar kennis aanbrengen, zodat er geen dubbel werk wordt gedaan. Hogenhuis ziet het werk van de ISPC een belangrijke stap in de richting van een 'nieuwe geneeskunde', die van de preventie.

Enkele punten die onder de aandacht gebracht moeten worden: een eerste 'beroerte' kan worden voorkomen door een combinatie van de bloedsuiker (een verhoging onder de 100 als veilig aangehouden) waarden kan nog tot reductie van de 'beroertekans' verminderen), het cholesterolgehalte van het bloed te verminderen, door te stoppen met roken, het alcoholgebruik te verminderen en (voor vrouwen) geen anticonceptiepillen met hoge oestrogendosis meer te gebruiken. Het ligt voor de hand dat een hartziekte met abnormale bloedpropvorming, niet alleen hart en bloedvaten, maar ook de hersenen nadelig zal beïnvloeden.

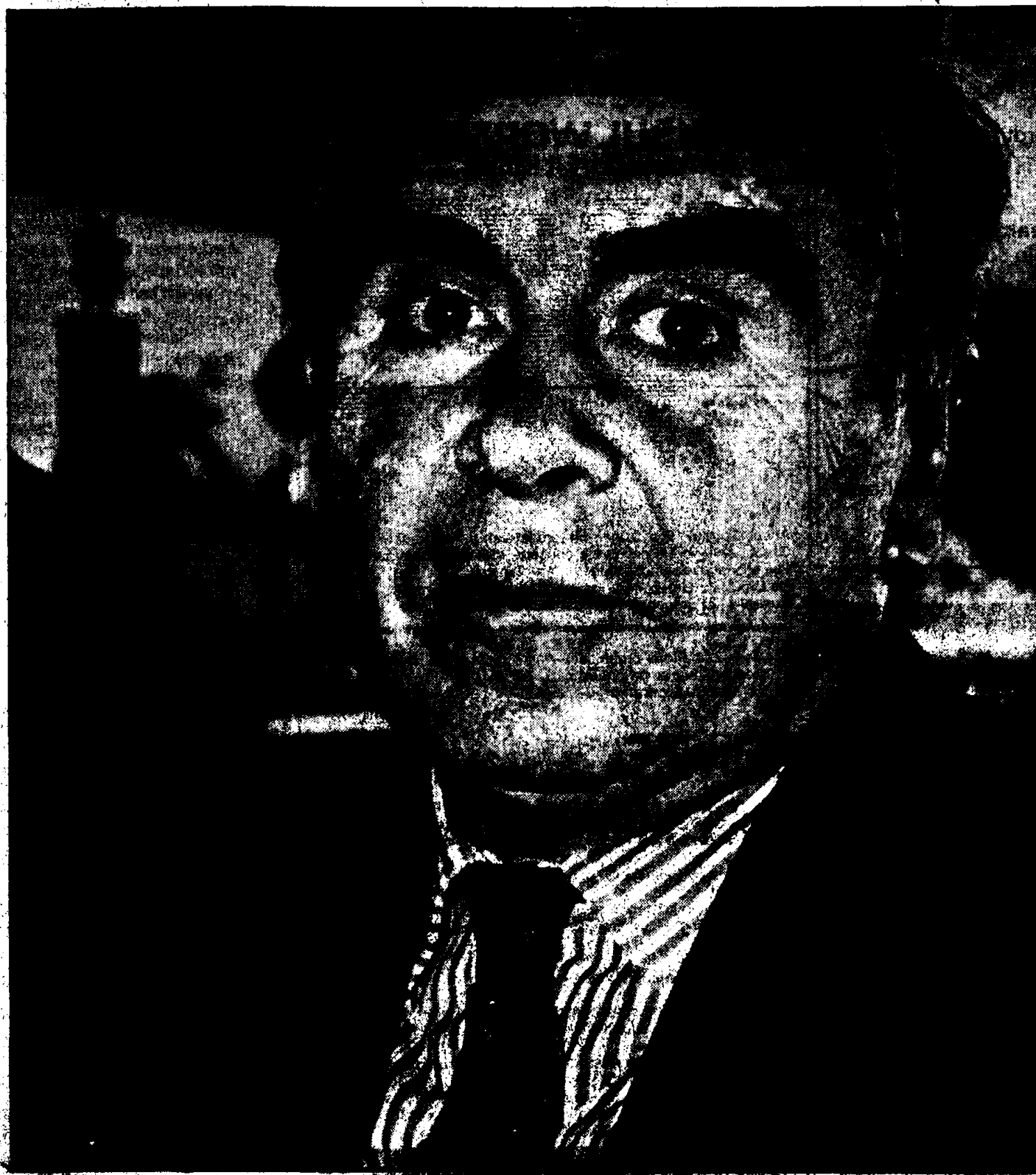
De aanleg voor diabetes is ook een factor die een rol kan spelen bij het ontstaan van een beroerte.

Leeftijd en mannelijk geslacht zijn verder twee niet te beïnvloeden factoren die bijdragen aan de kans op een 'beroerte', net zo min als... het ras. Uit onderzoek oa. in Frankrijk en Israël blijkt, dat ook warm weer invloed heeft. Herseninfarcten komen in de zomer meer voor, hersenbloedingen juist in de winter.

Het ziet er niet naar uit dat bevolkingsonderzoek op vernauwing van de halslagader binnen afzienbare tijd nuttig zal zijn. Weliswaar is bekend dat op een bepaalde plek waar de halslagader zich splitst vaak vernauwingen optreden, maar de apparatuur waarmee die kan worden gemeten (een vorm van radar) is nog zo kostbaar dat aan grootscheepse inzet niet te denken valt. Bovendien zijn operaties aan de halslagader niet geheel zonder risico — er is bijvoorbeeld een kans dat tijdens de operatie een bloedprop los schiet en korte tijd later elders in de hersenen een infarct veroorzaakt.

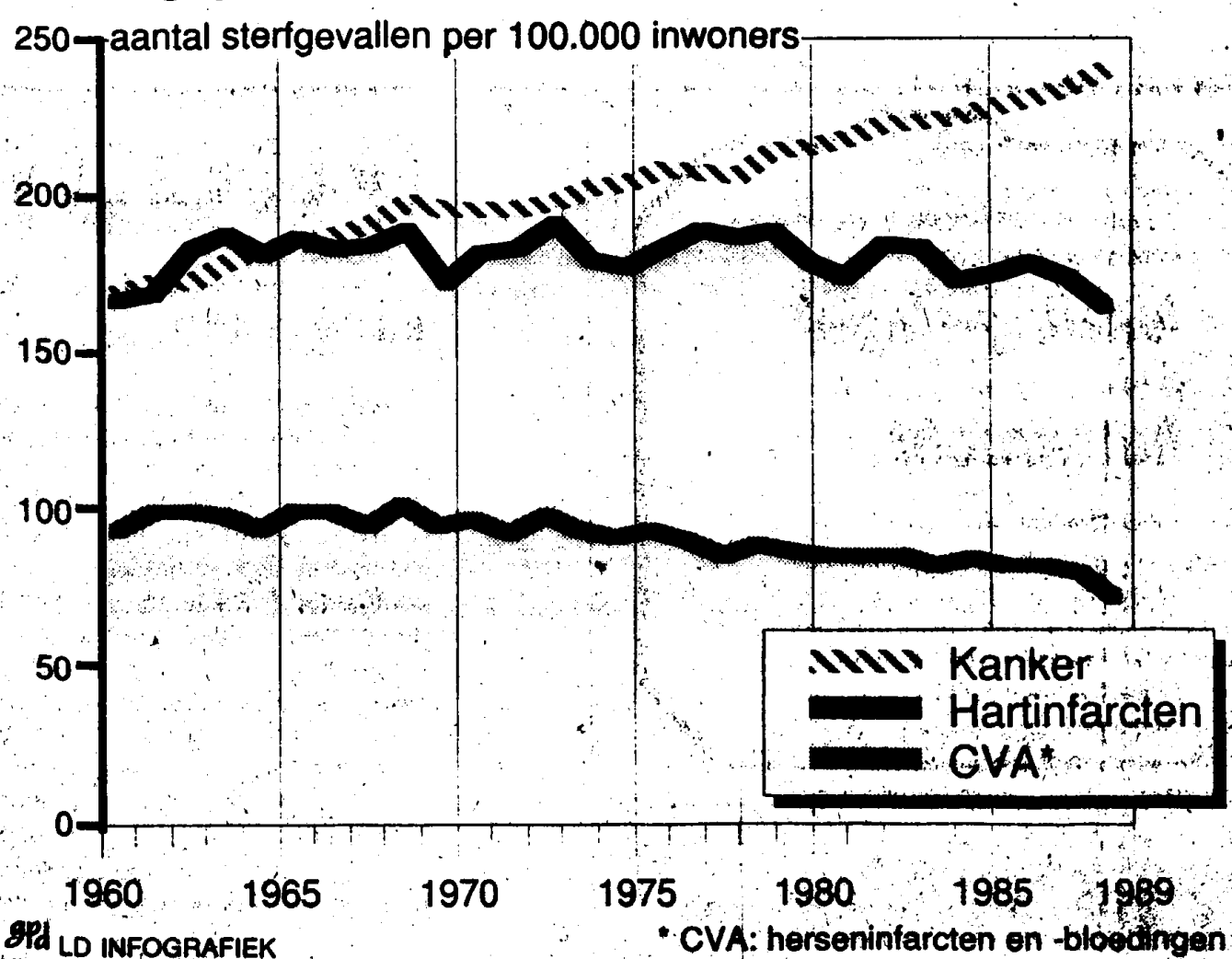
Waar je ter wereld woont heeft niet zo veel invloed op de vraag of je de kans loopt een 'beroerte' te krijgen. Dat is eigenaardig, want het is anders dan bij hartziekten en kanker. In de westerse wereld daalt het aantal doden als gevolg van beroertes, of is het constant. Maar per 100.000 personen daalt het aantal overlijdens als gevolg van 'beroertes' de laatste dertig jaar gestaag, in Oost-europese landen stijgt het aantal echter, en het verschil tussen absolute en relatieve cijfers is te verklaren uit de veroudering van de bevolking. Er is ook een zeker verschil tussen Noord en Zuid in Europa: van elke 100.000 Noordest-Europeanen krijgen er 146 een beroerte, van de Zuid-Europeanen 280.

Onderzoekers sluiten overigens niet uit dat het aantal beroertes weer zal toenemen: namelijk door het toenemend aantal patiënten dat wordt genezen van een hartaanval of van diabetes. Al die mensen zijn 'kanshebbers' op een beroerte.

Dr L.A.H. Hogenhuis: preventie steeds belangrijker.

Belangrijkste doodsoorzaken in Nederland

De drie voornaamste doodsoorzaken in Nederland, in aantallen per 100.000 per jaar, vanaf 1960. Gegevens van het CBS.

Van 100.000 Nederlanders stierven er 71,1 in 1989 aan een 'beroerte', in Spanje en Oostenrijk bijna 134, en in Spanje en Japan is het aantal mensen dat sterft als gevolg van een 'beroerte' aanzienlijk groter dan het aantal dat overlijdt als gevolg van hartinfarcten en aanverwanten. In de meeste andere landen is het omgekeerd.

Een mannelijke inwoner van Denemarken, die 45 jaar is geworden heeft een kans van 8 procent om te sterven aan een beroerte, een even oude inwoner van Portugal daarentegen 24 procent. De kans op een 'beroerte' neemt gestaag, en na het

zestigste levensjaar sprongsgewijs toe — maar kans erop heeft iedereen; er zijn gevallen bekend waarin een halfzijdig verlamd geboren baby tijdens de zwangerschap al een hersenbloeding had gehad.

In een deel van de gevallen waarin uiteindelijk zieke een 'beslag' voortdoet heeft de patiënt al een of meer waarschuwingen gehad, de zogenaamde TIA, een Tijdelijke Ischaemische Aanval. De al genoemde dr. Toole gaat daarin zeer ver: „Als u 's morgens een beetje schielijk uit bed stapt en u ziet sterretjes, dan hebt u een TIA." Dr Hogenhuis

vindt de voorbeelden van Toole een beetje overdreven. „Een TIA moet natuurlijk wel voldoende ernstig zijn, wil je ingrijpen, bijvoorbeeld wanneer je 24 uur lang plotseling minder gezichtsvermogen hebt, of niet goed kunt spreken of bewegen, dan is er in ieder geval sprake van een TIA."

Naarmate TIA's elkaar sneller opvolgen is de kans op een 'echte' beroerte groter.

Kleine hersenbloedinkjes en infarctjes zal iedereen zijn hele leven lang wel doormaken zonder er ooit iets van te merken. al is er altijd

sprake van blijvende (maar zeer beperkte) schade. Het is trouwens opmerkelijk hoe kwetsbaar hersencellen zijn: ze hebben 24 uur per dag een constante stroom van zuurstof en voedingsstoffen nodig: elke minuut stroomt ongeveer 800 ml bloed door de hersenen, waar voortdurend 75 ml aanwezig is; wanneer een bloedvat in de hersenen geheel of gedeeltelijk dichtsluibt door verkalking en/of een met het bloed van elders aangevoerde bloedprop komt de constante aanvoer in acuut gevaar. En hersencellen kunnen maar dertig seconden zonder aanvoer van zuurstof en voedingsstoffen, en ze kunnen zich van een te lange onderbreking nooit herstellen. Grote infarcten of grote bloedingen richten dan ook een spectaculaire schade aan die meteen de dood ten gevolge heeft maar ook kan leiden tot gehele of gedeeltelijke verlamming, afasie (niet kunnen spreken of begrijpen), blindheid of slecht zien, doofheid, slecht geheugen, onvermogen zich te oriënteren enz.

Aard en ernst van infarct of bloeding hangen mede af van de plaats in de hersenen die erdoor getroffen wordt, en hoeveel hersenweefsel verloren gaat. Een infarct dat het rechtermiddendeel van de hersenen vernietigt levert een verlamming van het linkerdeel van het gezicht, de linkerarm en het linkerbeen op, en veroorzaakt storingen van spraak en gezichtsvermogen. Wanneer de patiënt op het moment van de beroerte bewusteloos raakt heeft hij of zij een grote kans binnen drie jaar aan de gevolgen te overlijden. Wanneer een patiënt zich bij de dokter meldt met verschijnselen van TIA, of op de neurologische afdeling van het ziekenhuis wordt binnengebracht met verschijnselen van een beroerte zal de arts om te beginnen met de stethoscoop vaststellen of er afwijkend geruis te vinden is in de halslagader, dat zou kunnen duiden op vernauwing. Ultra-geluid-onderzoek geeft op dat gebied meer informatie. Verschil in bloeddruk tussen de polsen of drukverschil in de ogen kunnen ook wijzen op vernauwing van de halslagader. Alleen met een CT-scan of een neuro-imaging apparaat kan de neuroloog vervolgens uitmaken of het gaat om een infarct, een bloeding of mogelijk ook een hersentumor.

De huisarts zal een beroerte kunnen herkennen aan neurologische symptomen en de ziektegeschiedenis van de patiënt. En uit de verschijnselen valt vaak ook al veel af te leiden aangaande plaats in de hersenen van de beroerte. Een beroerte die optreedt in de slaap of tijdens het ontwaken is heel vaak een infarct, maar tijdens inspanning en met name wanneer zij gepaard gaat met hevige hoofdpijn of stuipachtige bewegingen gaat het vaker om een bloeding. Wetenschappelijk onderzoek naar de effectiviteit van stollingsverminderende medicijnen zoals aspirine en persantin (dipyridamol) wordt bemoedigd doordat er grote aantallen patiënten voor nodig zijn om resultaten te krijgen die werkelijk betrouwbaar zijn, en die patiënten moeten jarenlang gevolgd worden. Niettemin heeft men de laatste jaren in totaal 29.000 patiënten kunnen volgen bij in totaal 31 onderzoeken (waarvan overigens gezegd moet worden dat ze lang niet allemaal honderd procent vergelijkbaar waren). Toch maar worden geconcludeerd dat een gecombineerde dosis van beide medicijnen het aantal patiënten dat een tweede beroerte krijgt met minstens een kwart tot meer dan eenderde vermindert. En dat is uiteraard een groot aantal. Een belangrijk nadeel bleek overigens dat aspirine niet bepaald maagvriendelijk is. Veel patiënten moesten wegens min of meer ernstige maagklachten, tot grote bloedingen toe, stoppen met aspirine. Om dat toch aangenomen wordt dat aspirine en persantin (dat geen bijwerkingen oplevert) samen meer doen dan de beide producten apart (ze werken 'synergistisch') wordt momenteel onder leiding van de voorzitter van het ISPC, de Antwerpse neuroloog prof. Armand Lowenthal een experiment doorgevoerd waarin een lage dosis aspirine wordt gegeven.

Om een indruk te geven van de omvang van een dergelijk onderzoek: het experiment van Lowenthal (ESPS-2) wordt uitgevoerd in 47 ziekenhuizen (ook een twaalfal in Nederland, waaronder Streekliekenhuis Venray, Roermond en Sittard-Geleen) in 16 landen. Resultaten worden in 1994 of 1995 verwacht.

„Agent, ik heb enorm haast. Ik ben op weg naar de krant, kunt u mij niet doorlaten, want ik heb vrijwel niets gedronken."

Hij kijkt me hoofdschuddend aan. „Meneer, uw hele auto stinkt naar de drank, ik kan u echt niet verder laten rijden, dan krijg ik last met mijn superieuren."

Mijn verweer dat die lucht afkomstig is van een lifter, die daarnet nog naast me zat, maar bij het naderen van de politiefuik de benen nam, wordt niet geloofd.

Een andere uitvlucht dan maar. „Agent, ik heb problemen met mijn longen en mag niet te hard in één keer uitademen. Dan loop ik het risico dat mijn longen inklinken en dan ben ik nog veel verder van huis."

De politicien begint dan gelukkig te raken over mijn houding. „U moet ophouden met snoesjes en gewoon blazen. En als dat niet lukt dan gaat u maar eens naar het bureau, dan bent u pas echt ver van huis."

Oh nee, niet naar het bureau, daar voel ik helemaal niets voor. Gelukkig heb ik nog meer pijn op mijn boog en noten op mijn zang.

„Agent, ik schrijf wekelijks een rubriek, in de krant van zaterdag, en misschien dat ik daar eens een positief stukje..."

„Meneer, hou toch op met die positieve stukjes en blaas nu even. U staat mijn en uw tijd te verkwijnen, bovendien rikt dat naar omkoping van een onkreukbaar ambtenaar die op een onzalig uur, als fatsoenlijke mensen in bed liggen, zijn functie probeert uit te oefenen."

Goed dan, nog een ultieme poging, misschien biedt dit laatste middel, een paardemiddel dat geef ik toe, uitkomst. Ik scherm niet graag met mijn relaties, maar als het niet anders kan...

Ik haal nog eens diep adem en gooi er dan in één keer uit. „Agent, ik ben een kennis van wethouder Els Haenen en..."

Hij onderbreekt me. „Waarom heeft u dat niet meteen gezegd? Rijdt u maar snel door. Hou het roer een beetje recht. Goede reis nog verder."

Het toverwoord is gesproken, de ban gebroken.

Opgelucht haal ik adem. Ik vervolg slingerend mijn weg naar huis, een groot aantal automobilisten met hun auto's de berm in verwijzend en een enorme publieke achterstand.

Mijn klanen!

peter stiekema

ander-

Z
i
j
d
s

Alcohol

„Alcoholcontrole meneer, wilt u even blazen?" De Brunssumse agent houdt me het apparaat, waarin ik mijn afgewerkte alcohollucht dien te blazen, uitnodigend voor. Ik ben in de fuik gereden, ik zit in de val.

De schrik slaat me om het hart. Hoe red ik me hieruit? Ik heb genoeg vernaperingen genuttigd om zelfs een blauw luchtbed bij het opblazen groen te doen verkleuren, laat staan zo'n klein apparaatje, waar de agent nu mee voor mijn neus heen-en-weer zwaait.

Ik probeer het met een smoes. „Agent ik heb enorme haast. Ik ben op weg naar de krant, kunt u mij niet doorlaten, want ik heb vrijwel niets gedronken."

Hij kijkt me hoofdschuddend aan. „Meneer, uw hele auto stinkt naar de drank, ik kan u echt niet verder laten rijden, dan krijg ik last met mijn superieuren."

Mijn verweer dat die lucht afkomstig is van een lifter, die daarnet nog naast me zat, maar bij het naderen van de politiefuik de benen nam, wordt niet geloofd.

Een andere uitvlucht dan maar. „Agent, ik heb problemen met mijn longen en mag niet te hard in één keer uitademen. Dan loop ik het risico dat mijn longen inklinken en dan ben ik nog veel verder van huis."

De politicien begint dan gelukkig te raken over mijn houding. „U moet ophouden met snoesjes en gewoon blazen. En als dat niet lukt dan gaat u maar eens naar het bureau, dan bent u pas echt ver van huis."

Oh nee, niet naar het bureau, daar voel ik helemaal niets voor. Gelukkig heb ik nog meer pijn op mijn boog en noten op mijn zang.

„Agent, ik schrijf wekelijks een rubriek, in de krant van zaterdag, en misschien dat ik daar eens een positief stukje..."

„Meneer, hou toch op met die positieve stukjes en blaas nu even. U staat mijn en uw tijd te verkwijnen, bovendien rikt dat naar omkoping van een onkreukbaar ambtenaar die op een onzalig uur, als fatsoenlijke mensen in bed liggen, zijn functie probeert uit te oefenen."

Goed dan, nog een ultieme poging, misschien biedt dit laatste middel, een paardemiddel dat geef ik toe, uitkomst. Ik scherm niet graag met mijn relaties, maar als het niet anders kan...

Ik haal nog eens diep adem en gooi er dan in één keer uit. „Agent, ik ben een kennis van wethouder Els Haenen en..."

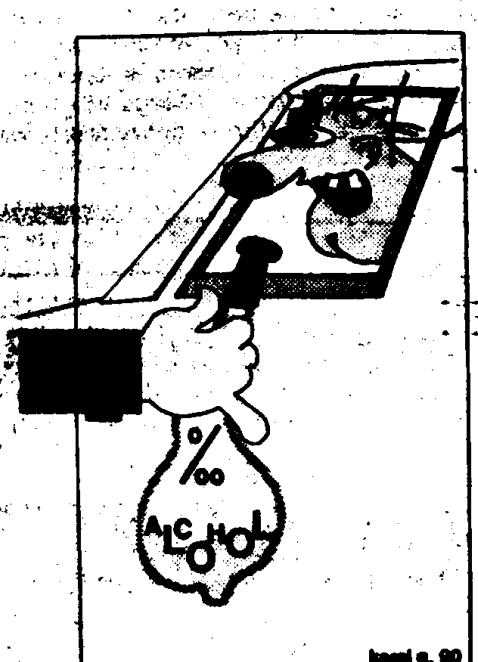
Hij onderbreekt me. „Waarom heeft u dat niet meteen gezegd? Rijdt u maar snel door. Hou het roer een beetje recht. Goede reis nog verder."

Het toverwoord is gesproken, de ban gebroken.

Opgelucht haal ik adem. Ik vervolg slingerend mijn weg naar huis, een groot aantal automobilisten met hun auto's de berm in verwijzend en een enorme publieke achterstand.

Mijn klanen!

peter stiekema

De leerschool van een Kamerlid

● Marianne Ruigrok: van de 'achterbank' af.

Foto: BENELUX PRESS

'Backbenchers', zo worden ze genoemd, de beginnende leden in de Tweede Kamer. Om van de achterste bankjes in de Kamer af te komen en een meer prominente plaats te bemachtigen, dat is de kunst. „Je hebt wel een pikorde in de fractie, je moet je plekje zien te veroveren,” zegt Marianne Ruigrok, als zij het werk in de 49-koppige PvdA-fractie in de Kamer vergelijkt met haar rol in het sociaal-democratische 'smaldeel' in de gemeenteraad van Weert. In Weert was Ruigrok fractievoorzitter van de PvdA, met zes leden in de Raad vertegenwoordigd. Eén jaar geleden maakte de Weertse de sprong naar 'Den Haag'. De achterste bankjes heeft ze inmiddels al weer achter zich gelaten na een jaar, waarin ze eerst wegwijds moest worden gemaakt in de doolhof van de Haagse politiek.

kent dat je altijd goed geïnformeerd moet zijn. Dat verwacht de fractie ook.” Dat betekent voor beginnende Kamerleden het wegwerken van een grote achterstand in kennis en dus zeker de eerste maanden enorm veel leerswerk.

De fractieleden moeten zich noodgedwongen sterk specialiseren. Daarin ligt een groot verschil met het werk in de gemeenteraad. „Ik vind echter niet dat het werk daarvoor wat verder van je af ligt, zoals wel wordt gezegd,” merkt de volksvertegenwoordigster op. „Je neemt hier beslissingen die van grote invloed zijn op het leven van de mensen, neem bij voorbeeld alleen al de individuele huursubsidie.”

Als Kamerlid zit Ruigrok er niet voor de regionale belangen. „Ik woon weliswaar nog in Limburg, maar het kan natuurlijk nooit zo zijn dat je iets wat in Limburg speelt plaatst boven een soortgelijke zaak in Groningen.” Van de behandeling van een politiek gevoelig onderwerp als de herindeling van Midden-Limburg hield zij zich verre, om ook maar de schijn van partijdigheid te vermijden.

Van echte tegenstellingen tussen nationale en regionale belangen heeft Ruigrok echter nog weinig gemerkt, al kan dat natuurlijk wel voorkomen. Het Kamerlid is uiteraard wel zeer geïnteresseerd in zaken die zich in de regio afspelen, zoals de Westduitse plannen voor de bouw van een aantal afvalovens net over de grens bij Kerkrade. Zij ves-

tigde daar de aandacht op van milieuminister Hans Alders, die daarop fors aan de bel trok bij zijn Westduitse collega. De milieukwestie kreeg daardoor nationale bekendheid.

Concurrentie

Milieu zit ook in het takenpakket van het Limburgse Kamerlid. Ruigrok: „Als nieuweling krijg je maar moeilijk een goed werkgebied bij elkaar. Mensen hebben bepaalde onderwerpen al jaren in hun portefeuille en geven die maar moeilijk af.”

En als er dan iets vrijkomt, is het dringen gebazen. „Je moet je laten gelden. Ze moeten vertrouwen in je krijgen en er heerst ook wel een concurrentiesfeer in de fractie. Iedereen is ambitieus, voor zichzelf, maar ook voor de PvdA. Toch is er ook veel collegialiteit, het is niet meer de keiharde sfeer van vroeger.”

Dat Ruigrok zich in die sfeer aardig overeind weet te houden, blijkt uit het feit dat zij en niet een ander PvdA-Kamerlid dit voorjaar de thuiszorg (volksgezondheid) als specialisme erbij kreeg toen dat werkgebied 'vrij' kwam. „Ik zit niet meer helemaal op de achterste bankjes in de fractie,” taxeert de Limburgse. „Het is ook belangrijk dat je zelf het idee hebt dat er groei in zit. Als dat niet het geval is, moet je je eigenlijk afvragen of je over drie jaar nog wel verder wilt gaan met het werk in de Tweede Kamer.”

Over een paar jaar, als ze helemaal is ingewerkt, wil Ruigrok in de Kamer ook politiek gevoeliger zaken gaan behandelen. „Wat dat betreft ben ik best ambitieus. Ik wil me ontplooiën en steeds meer inhoud geven aan mijn werk. Maar voordat ik ook maar zou denken over bijvoorbeeld een staatssecretariatschap, moet ik me eerst waarmaken als Kamerlid.” wordt er voorzichtig aan toegevoegd. Of het fractiebestuur ook die mening is toegedaan, blijft definitief over een paar jaar. Vlak voor de kandidaatstelling voor de nieuwe Kamerverkiezingen van 1994 worden de rapportcijfers uitgedeeld.

theo sniekers

Vereniging van oud-broeders 25 jaar

Eenmaal broeder, altijd broeder

Donkere gangen met diepe nissen, mysterieus Gregoriaans gezang, een rij voetje voor voetje voortschuifelende gedaanten, het gebogen hoofd verstopt onder een brede monnikskap, stilzwijgend gebukt gaand onder de zware geloftes van gehoorzaamheid, armoede en kuisheid. Dat beeld doemt op, wanneer je aan het leven van kloosterbroeders denkt. Haaks daarop staat het imago van de uitgetreden broeder. Hij proeft de herwonnen vrijheid, gaat met volle teugen van het 'zondige' leven genieten en keert kerk en geloof resoluut de rug toe.

was toen dan ook te zeer teleurgesteld om nog iets met de orde van doen te willen hebben. Maar met de jaren sleet het verdriet en nu ben ik zover dat ik zonder wrok op mijn kloosterverleden terug kan kijken.”

In de KGM zitten meer oud-broeders die zo tegen hun wil het klooster moesten verlaten. Anderen zijn uit zichzelf vertrokken omdat ze verliefd werden, of omdat het kloosterleven niet helemaal aan hun verwachtingen voldeed. „Boven-

dien hoefde je in de jaren zestig niet meer per se broeder te zijn om in het onderwijs te werken,” meent Van Sleeuwen. „Broeders die voornamelijk het klooster waren ingegaan om als leraar te kunnen werken, traden daarom uit, om als 'leek' hun werk voort te zetten. Daar ligt volgens mij ook de reden waarom er tegenwoordig nog maar weinig nieuwe aanwas bij de diverse orden is. Vroeger zorgden broeders en zusters voor onderwijs en verpleging, nu zijn het voornamelijk niet-

religieuzen die zich daarmee bezighouden.”

Missie

Harrie van Sleeuwen, getrouwd en vader van twee zoons, groeide op in het Brabantse Veghel. Hij kwam voor het eerst in contact met de FIC op de plaatselijke MULO, die geleid werd door broeders van die orde. Hij leerde hun werk waarderen en besloot zelf toe te treden. „Ik wilde dolgraag onderwijzer wor-

den. Bovendien sprak het me aan dat de congregatie veel werk verrichtte in de missie. Zelf wilde ik niet naar het buitenland, maar doordat ongeveer de helft van het salaris dat wij als onderwijzer verdienden naar de missie ging, had ik toch het gevoel zelf mee te helpen het leed in de arme landen te verzachten.”

De missie houdt hem ook nu nog bezig. In de Heerleense Sint Antonius van Padua-parochie waar hij al

dertien jaar woont, probeert hij als lid van de parochieraad zijn medeparochianen warm te maken voor het ontwikkelingswerk. Veel oud-broeders blijven actief met het geloof bezig. Volgens broeder Wim Swüste van de FIC, treden kloosterlingen nooit helemaal uit. „Ze verlaten dan wel de orde, maar in hun denken en doen blijven ze broeder. Dat blijkt niet alleen uit het feit dat ze zich verdienstelijk maken in hun parochie, maar vooral uit het feit dat ze zich blijven inzetten voor de

armen en zwakken onder ons. Dat laatste is er in het klooster flink ingeprent en krijg je er, gelukkig, nooit meer uit.”

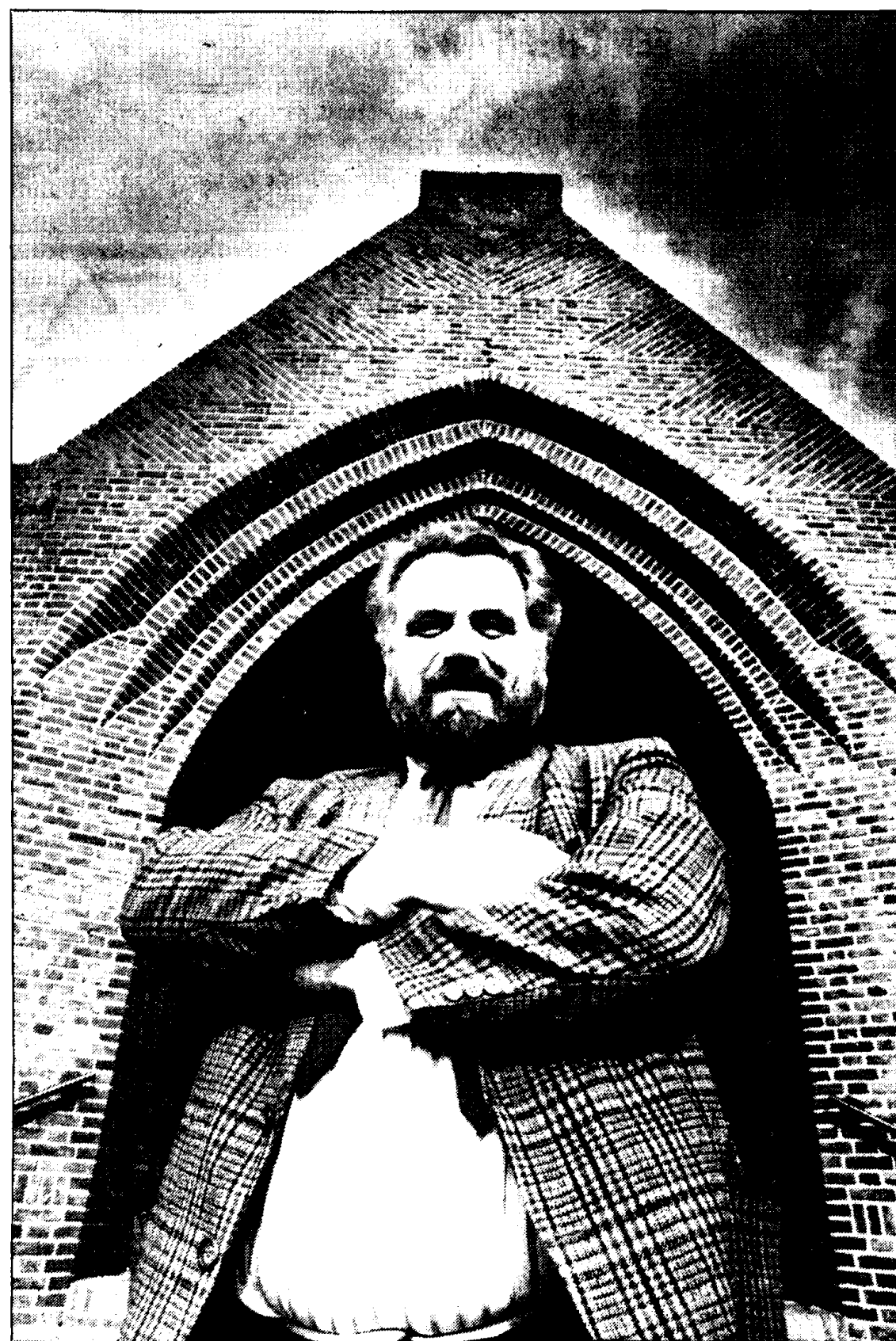
Hartelijk

Het contact tussen KGM en congregatie is hartelijk. In het bestuur van de groep zit een aantal broeders en de orde levert zelfs nu en dan een voorzitter. Wim Swüste heeft die functie jarenlang bekleed. „We zijn heel trots op het goede functioneren van de vereniging van ex-broeders,” vertelt hij. „Als orde gaan we zeer intensief met hen om. Bij de evaluatiegesprekken van onze orde, nodigen we altijd het bestuur van de KGM uit om met ons mee te praten. Onze congregatie draagt de vereniging een warm hart toe. Van rancune is absoluut geen sprake. De meeste oud-broeders komen dan ook nog regelmatig bij ons op bezoek. Met vrouw en kinderen overigens.”

Ook Harrie van Sleeuwen heeft altijd contact gehouden met de orde. Zelfs in de jaren vlak na zijn gedwongen vertrek. „De congregatie heeft me toen niet aan mijn lot overgelaten,” zegt hij. „Ze heeft ervoor gezorgd dat ik aan een andere school les kon gaan geven en heeft woonruimte voor me gevonden. Dat verzachtte de pijn. Bovendien ontmoette ik een jaar later mijn vrouw tijdens een bijeenkomst van de jeugdafdeling van de Katholieke Volkspartij. Daardoor verminderde de teleurstelling over mijn verloren idealen.”

De twee kinderen van Van Sleeuwen zijn katholiek opgevoed. De oudste is 19, de jongste 15. De laatste gaat niet meer zo vaak naar de kerk. Van Sleeuwen heeft daar begrip voor. „Ik ga hem er niet toe dwingen, dat werkt alleen maar averechts,” meent hij. „Voor mijn kinderen geldt hetzelfde als voor ieder ander: ze moeten leven zoals ze zelf denken dat het goed is. Als ze daarbij kerk en geloof als leidsraad gebruiken, vind ik dat prima, maar als ze het zonder willen doen, is dat net zo goed. Met krampachtig vasthouden aan de leer van de katholieke kerk is niemand gebaat, daar word je doodongelukkig van. Tenslotte – en dat leeft ook heel sterk in mijn oude congregatie – zijn geloofswetten er niet om na te leven, maar om in te leven.”

gertie schouwenberg

● Hoewel Harrie van Sleeuwen al 26 jaar uit het klooster is, blijven kerk en geloof zijn leven beheersen.

Foto: DRIES LINNSEN

ruikertje

Ruigroks eerste optreden in een merdebate, de 'maiden speech', een groot moment voor ieder Kamerlid, was dit voorjaar bij de behandeling van de begroting van Volksgezondheid. Ze was wel getuigen, maar niet zenuwachtig. „Het was eigenlijk een heel

wijs worden in de dagelijkse van zaken, in het doorlopen van procedures, het verwerken van stukken, het bijwonen van allerhande vergaderingen, het indienen van eigen stellen, moties en wijzingen, tetsontwerpen en ga zo r door. Maar ook wegwijzen in het politieke reilen en n in de Kamer: hoe weet je bereiken dat net jouw voorwordt overgenomen, hoe t de coalitiegenoot of juist ppositie worden benaderd, oe moet je je in de eigen tie opstellen om iets gedaan rijken?

2 PvdA-fractie krijgen nieuwe lerleden een mentor toegewe- een meer ervaren fractiegenoot nimaal een half jaar voor be- dding zorgt. In het geval van lanne Ruigrok was dat het eens Limburgse Kamerlid Ser- Huys.

1 mentor is bij je eerste optreden e Kamer aanwezig, bij het eer- ndelinge overleg met een mi- tr of staatssecretaris. Hij helpt ij de organisatie van je werk- nheden,” zegt Ruigrok. „Je ek regelmatig af om zaken door preken. Je bent ook geen ge- lloze robot: het werk is zeer in- ssant, maar ook zeer intensief. I kun je wel eens een niet zo'n ijke bui hebben. Je praat ook een met je mentor als je het ge- l hebt dat dit of dat niet goed unt en je wilt weten wat je er aan t doen.”

de or de zomer van dit jaar maakte grok aan het fractiebestuur ken- ar: „Op 'eigen benen' verder te n. „Ik heb het nu allemaal eens meegemaakt, je weet hoe werkt en hoe de gang van zaken Maar je leert er nog iedere dag

ruikertje

Ruigroks eerste optreden in een merdebate, de 'maiden speech', een groot moment voor ieder Kamerlid, was dit voorjaar bij de behandeling van de begroting van Volksgezondheid. Ze was wel getuigen, maar niet zenuwachtig. „Het was eigenlijk een heel

de werkelijkheid is anders. ud-broeders verschillen nau- elijks van hun vroegere colle- i's. Hoewel ze het kloosterle- en vaarwel hebben gezegd, ijven velen de idealen van oeger trouw. In Maastricht n voormalige broeders ver- id in de Kontaktgroep Maas- cht (KGM). Ook mensen die e opleiding tot broeder voortij- g verlaten hebben, zijn in de reniging terug te vinden. Van- ag viert de groep het 25-jarig estaan. Het is de enige veren- ing van uitgetreden broeders in derland. De ongeveer 200 le- en tellende club bestaat uit oormalige broeders van de ongregatio Fratrum Immacu- tae Conceptionis (FIC), in ge- oon Nederlands de Broeders an de Onbevleete Ontvan- is. De orde, die 540 leden telt, n 1840 in Maastricht ont- aan, met als voornaamste doel et geven en verbeteren van la- er en voortgezet onderwijs. In- iddels is de congregatie niet al- een in heel Nederland actief, ar ook in Indonesië, Chili, alawi en Ghana.

bij het 125-jarig bestaan van de ongregatie, in 1965, werd de KGM pgericht. Opmerkelijk genoeg ge- eurdde het op aanraden van de ge- neraal-overste van de orde, die ond dat ook de uitgetreden broe- ers bij het jubileum betrokken moesten worden. „Het was een tijd an veel beweging,” legt KGM- oorzitter Harrie van Sleeuwen uit. ijdens het Vaticaanse concilie ver- laarde Paus Johannes XXIII dat e kerk moderner, meer bij de tijd gebracht moest worden. Nederland leed daar enthousiast aan mee. Het oorstel van de generaal-overste om ok ex-broeders bij het jubileum te betrekken werd daarom ook niet ar gevonden. Het hoorde bij de idjgeest van die jaren.”

Teleurgesteld

Harrie van Sleeuwen (49) heeft ove- rigens niet geholpen bij de oprich- ing van de Kontaktgroep. „In 1961 was ik ingetreden, maar drie jaar la- er, aan het einde van mijn tijdelij- e gelofte, werd me verteld dat de gelofte niet verlengd zou worden. Dat heeft me veel pijn gedaan. Ik

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

GOLDWELL

Goldwell is een internationaal opererende cosmetika-onderneming met wereldwijd 1800 medewerkers. In 40 jaar tijd heeft Goldwell zich ontwikkeld tot de wereldwijde leverancier van exclusief voor de koper bestemde haar- en huidkosmetika.

Goldwell Nederland zoekt i.v.m. uitbreiding van haar commerciële activiteiten, voor de regio Midden- en Zuid-Limburg

VERTEGENWOORDIGERS

Wij denken aan kandidaten in de leeftijd van 23-30 jaar, die aan de volgende eisen voldoen:

- energieke persoonlijkheid, die zich volledig willen inzetten voor klanten en producten en die beschikken over goede contactuele eigenschappen.
- aantoonbare commerciële ervaring.
- een opleiding op middelbaar niveau.
- woonachtig in de regio.

Wij bieden een uitstekende honorering en goede secundaire arbeidsvoorwaarden, waaronder zakenauto (ook voor privé-gebruik).

Geïnteresseerden worden verzocht schriftelijk te reageren onder toevoeging van een recente pasfoto en curriculum vitae, t.a.v. de heer A. van Beek.

GOLDWELL NEDERLAND B.V.
Willemsoord 43
Postbus 507
7300 AH APELDOORN

wereldwijd de exclusieve
partner van de koper

Laboratoria voor materialen- onderzoek en industrie - LMI BV

LMI

Rindaweg 2, postbus 134, 6470 EC Eygelshoven
045-463233

Vericht voor derden onderzoek naar:

- bodem, lucht en afvalwater;
- drinkwater en proceswater;
- industriële grondstoffen en eindproducten;
- brandstoffen;
- milieu in bedrijven.

zoekt op korte termijn:

A. Een zelfstandig werkend
analytisch chemicus m/v

(HLO-niveau). Ervaring op GC en HPLC strekt tot aanbeveling.

B. **proces technoloog (HTS-niveau) m/v**
voor het uitvoeren van technologische proeven en geven van milieutechnologische adviezen.

Uw sollicitatie kunt u richten aan de directie van LMI BV, onder vermelding van vacatuurnummer LMI-A of LMI-B.

Voor nadere informatie over genoemde functies kunt u schrijven tot de heer J.F. Hoogstra, lid van de vereniging van raadgevende technici.

Gemeente Simpelveld

In verband met het vertrek van de huidige functionaris zoeken wij een nieuwe functionaris voor de afdeling Groengebiedzaken, sector Administratie, een enthousiaste

ADMINISTRATIEF MEDEWERK(ST)ER

Aanpak en informatie

Tot het takenpakket van de afdeling Groengebiedzaken worden gerekend werkzaamheden behorende tot de volgende hoofdsectoren: civiel- en cultuurscheiding, bouw- en milieuzaken en administratie.

Functieomschrijving

De aan te stellen functionaris zal worden belast met uiteenlopende op de afdeling voorkomende werkzaamheden. Daartoe behoren voornamelijk werkzaamheden verband houdende met de administratie van de sectoren Civiel- en Cultuurscheiding en Bouw- en Milieuzaken, postzaken, archief- en huishoudelijke zaken.

Functie-eisen

- een volledige VWO-opleiding of HAVO met MBO, dan wel een daarmee gelijk te stellen opleiding;
- kennis van computersystemen - met name Word Perfect 5.0 - en een goede schrijfstijl;
- een goede werkethiek en scherpzinnige uitdrukkingsvaardigheid;
- ervaring met bovenvermelde werkzaamheden strekt tot aanbeveling.

Salaries

Afhankelijk van opleiding en ervaring kan een bruto salaris worden geboden tot maximaal f 2.825,- per maand (salarisschaal 4). De gebruikelijke rechte oploperingen zijn van toepassing.

Inschikkingen

Mede inschikkingen worden verzonden bij de heer J.C.M. Otter, hoofd afdeling Groengebiedzaken (tel. 045-440200). Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Soort vacature

De functie is binnen 14 dagen na het verspreiden van dit blad te bezetten aan het college van burgemeester en wethouders van Simpelveld, Markt 1, 6360 AH Simpelveld, met vermelding van sollicitatie-medewerker Groengebiedzaken in de linker bovenhoek van de enveloppen.

BEDRIJFSKUNDIG ADVIESBURO KLOP NIJKERK B.V.

Werving en Selectie / Executive Search
Accountancy, Fiscale en Financiële Functies

Wij zijn sinds 1 januari 1985 gespecialiseerd in werving en selectie van accountants, fiscalisten en controllers. In accountancy werken wij voor een groot aantal AA en RA maatschappijen variërend van ca. 10 tot ruim 700 personeelsleden. Momenteel komen wij voor een moderne, hoogwaardig geautomatiseerde, snelgroeiende regionaal gerichte kantorenmaatschappij met meerdere vestigingen in Zuid-Limburg graag in contact met ervaren

Assistent Accountants M/V

De organisatie biedt:

- een zelfstandige en gevarieerde werking. Indien u over een ruime ervaring beschikt, wordt er graag een team van assistent accountants aan u toevertrouwd.
- een gevarieerde en uitdagende werking onder een groot aantal grote ondernemingen.
- een openbare, commerciële instelling.
- een uitstekende secundaire arbeidsvoorwaarden.
- een goede salaris en een goede secundaire arbeidsvoorwaarden.
- goede doorgroei mogelijkheden.

De organisatie vraagt:

- minimaal 2 jaar 5 of meer jaren ervaring in de AA of RA praktijk.
- opleiding: SPD / HAO niveau, c.q. studierend voor AA of RA.
- vakmanschap, inzet en creativiteit.

Interesse?

U kunt ons gebelust of schriftelijk bereiken (03494-59433). U kunt een afspraak maken met de heer J. J. Vlas, Managing Consultant Accountancy. Een sollicitatie buiten kantooruren behoort tot de mogelijkheden. Zo nodig kan een interview ook in Limburg plaatsvinden.

Bedrijfskundig Adviesburo Klop Nijkerk B.V.

Postbus 1065
3840 BB Nijkerk
Telefoon: 03494 - 59433

Reflection® CARDS AND GIFTS

Onze clienten zijn ons "wegens prettige omstandigheden" verlaten. Daarom zoeken wij in de Salmstraat te Geleen

EEN CHEF(FIN) vanaf 22 jaar

die elke shop wil runnen, enige ervaring heeft, vooral voor moderne kledingwinkels.

Op HAVO en MBO of gelijkwaardige opleiding.

Het gesolliciteerde stuur dan even een briefje met pasfoto naar Reflection, Postbus 88280, 6503 AG Nijmegen.

Sportrecreatie Snelhoven B.V. vraagt:

jonge, flexibele onderhoudsmedewerker

Vereisten:

Enige kennis op het gebied van algemeen onderhoud van machines, apparaten enz. na inwerkperiode zelfstandig kunnen functioneren. Beschikbaar op korte termijn.

Functie:

Het dagelijks onderhouden van douches, kleedkamers, hal enz. Het doen van de nodige reparaties. Bereid zijn wisselende diensten te maken. Verzoeken van de nodige administratie. Alleen schriftelijke sollicitaties, voorzien van voldoende informatie, kunt u richten aan binnen 1 week.

Explicite Mij.
Postbus 5882
3297 ZH PUTTERSCHOEK

B.V. Arnold Maassen E en G, een gespecialiseerd bedrijf in Maastricht voor gelidderail, markeringen, lawaai bestrijding en betonbehandeling in de meest uitgebreide zin, heeft nodig voor haar afdeling

een CALCULATOR (m/v)

met als taak:

- analyse van bestelkosten en prijsaanvragen;
- voorbereiding van calculaties;
- contacten met leveranciers - onderaannemers
- eventueel tekenwerk voor calculaties en adviezen.

Voor een goede uitvoering van deze werkzaamheden zullen nodig zijn:

- opleiding MTS-Bouwkunde en/of civiele techniek of gelijkwaardig niveau;
- belangstelling voor automatisering;
- zelfstandig kunnen werken in teamverband.

Ervaring kan tot aanbeveling strekken.

Wilt u uw sollicitatie binnen 10 dagen richten aan:

B.V. Arnold Maassen E en G
t.a.v. de heer R.G.M. Maassen
Postbus 1167
6201 BD Maastricht
Tel. 043-631533

Groene Kruis Heuvelland

De Dienstverlening van het Groene Kruis Heuvelland, een organisatie met 400 medewerkers en een verzorgingsgebied van 1000 km², bestaat uit: gezondheidszorg, kraamzorg, jeugdgezondheidszorg (onder meer kindertoezicht, kindertoezicht, preventieve ouderenzorg, voedingsvoorziening en dienstverlening, gezondheidszorg en -opvoeding, alsmede verpleegartikelen).

De Dienstverlening Het Groene Kruis Heuvelland is binnen haar dienst Algemene Zaken, sector financiën op zoek naar een enthousiaste

ADMINISTRATIEVE MEDEWERKER m/v

in een 100% dienstverband

De functieomschrijving

De werkzaamheden behoren tot de volgende werkzaamheden: het verzorgen van de salarisverwerking; het vaststellen van salarisveranderingen; het vaststellen van werkzaamheden t.b.v. de ziekteverzuim; het vaststellen van diverse andere werkzaamheden.

Het betreft een tijdelijk dienstverband voor een jaar met de mogelijkheid tot een vaste aanstelling.

WIJ ZOEKEN

Wij zoeken iemand die: diploma MBO-ech/HAVO heeft; goede contactuele eigenschappen bezit; een goede schrijfstijl heeft; ervaring in een administratieve functie heeft; bij voorkeur kennis heeft van geautomatiseerde gegevensverwerking.

WIJ BIEDEN

Wij bieden onze nieuw kollega: salarering en arbeidsvoorwaarden volgens de CAO voor het Kruiswerk en Tuberculosebestrijding. Afhankelijk van ervaring bedraagt het salaris minimaal

f 2.270,00 en maximaal f 2.941,00 bruto per maand; een goed inwerkprogramma; een uitdagende werking; de pensioenregeling P.G.G.M.

Vragen?

Voor meer informatie over deze functie kunt u contact opnemen met de heer J. Lenaerts of de heer W. Poels. Zij zijn telefonisch bereikbaar onder nummer 043 - 251451.

DE SOLLICITATIEPROCEDURE

De sollicitatieprocedure bestaat uit: een gesprek met een selectie commissie bestaande uit het hoofd algemene zaken, hoofd financiën, een afvaardiging van het team en personeelszaken; een eventuele medische keuring.

SOLLICITATIES:

Uw schriftelijke sollicitatie ontvangen wij graag voor 20 oktober 1990. U kunt deze richten aan de heer N.G.M. Feyt, hoofd personeelszaken van de Districtsvereniging Het Groene Kruis Heuvelland, Postbus 1307, 6201 BH MAASTRICHT.

ACADEMIE ZIEKENHUIS MAASTRICHT

Reeds geruime tijd functioneert binnen het AZM de afdeling Interne Controle. Deze afdeling is belast met de controle op zowel de financiële administratie als de operationele gang van zaken binnen dit ziekenhuis. Op dit moment bestaat er plaatsingsmogelijkheid voor een

medewerker Interne Controle (m/v)

Taken:

- onder supervisie van het hoofd van de afdeling een bijdrage leveren aan de interne controle van het ziekenhuis;
- in beperkte mate verrichten van typewerkzaamheden.

Vereisten:

- diploma MBA/MBO-BA, dan wel gevorderd met SPD;
- het vermogen zelfstandig werkzaam te zijn;
- goede kennis van de interne administratie van een ziekenhuis;
- enige kennis van geautomatiseerde systemen;
- goede contactuele eigenschappen;
- leeftijd tot ca. 30 jaar.

Salaries:

Afhankelijk van opleiding en ervaring, maximaal f 3.708,- bruto per maand, schaal B07, BBRA '84.

Inschikkingen:

Kunnen worden ingewonnen bij mevrouw drs. M. Hermans, personeelszaken, telefoon (043) 88 20 15.

Sollicitaties:

Schriftelijke sollicitaties dienen met vermelding van vacatuurnummer 291/5, te worden gericht aan de Dienst Personeel en Organisatie, afdeling Academisch Ziekenhuis Maastricht, Postbus 1918, 6201 BX Maastricht.

Het Academisch Ziekenhuis Maastricht verrijkt op de eerste plaats het gebied van de patiëntenzorg, en staat daarnaast ten dienste van het schappelijk onderzoek en onderwijs. Het ziekenhuis omvat 607 bedden en ongeveer 2.800 personeelsleden volgens de arbeidsvoorwaarden van de CAO. Het ziekenhuis heeft een zorgvuldige sollicitatieprocedure te verspreiden vastgestelde richtlijnen gehanteerd. De afdeling MVO-sollicitaties heeft onderzoek maakt deel uit van deze procedure.

„In het strafrechtelijk circuit worden slachtoffers te weinig geholpen, zelfs in de modder getrapt. Als iemand aangifte doet van een autokraak, wordt hem verteld waar de schrijfmachine staat om zelf een ander op papier te zetten. Als je auto is gestolen en na verloop van tijd door de politie in beslag wordt genomen bij de vermoedelijke dief, dan kan het heel lang duren voor de auto terug wordt gegeven aan de rechtmatige eigenaar. Daardoor heeft het slachtoffer van een misdrijf doorgaans geen begrip meer voor het justitiële systeem. Hij vraagt zich af aan welke kant de samenleving staat.”

an het woord is prof. mr. L. Groenhuijsen (34), voorzitter van de Vereniging Landelijke Organisatie Slachtofferhulp.

Slachtoffers zijn 'loosers,' zegt hij. „Als in de krant een bericht staat dat een meisje is verkracht, wordt gezegd dat 'ze' het wel zal hebben uitgelokt'. Als iemand is mishandeld zal het wel 'een ruziepeker' zijn. Als ergens is ingebroken, zal het hang- en sluitwerk wel niet hebben gedeugd. Altijd worden aan slachtoffers eigenschappen toegeschreven die wij zelf niet hebben. Dat is een soort zelfbeschuldiging. Dat werkt tot dat een keer duidelijk wordt, dat het volstrekt onschuldige mensen morgen ook slachtoffer kunnen zijn. De eerste klap die een slachtoffer krijgt is dat zijn wereldbeeld, waarin alleen anderen iets kan overkomen, in elkaar valt.”

De tweede klap wordt uitgedeeld door vrienden en kennissen. Na een keer een slachtoffer te hebben gehoord zijn ze vervolgens 'het zeur' moe en moeten de slachtoffers er 'gewoon' weer de schouders onder zetten en verder gaan. Maar bij mensen bij wie bijvoorbeeld is ingebroken leeft de angst nog steeds voort. Zij kunnen wel niet goed slapen en krijgen soms zelfs concentratieproblemen op hun werk. Dat blijkt uit onderzoeken.”

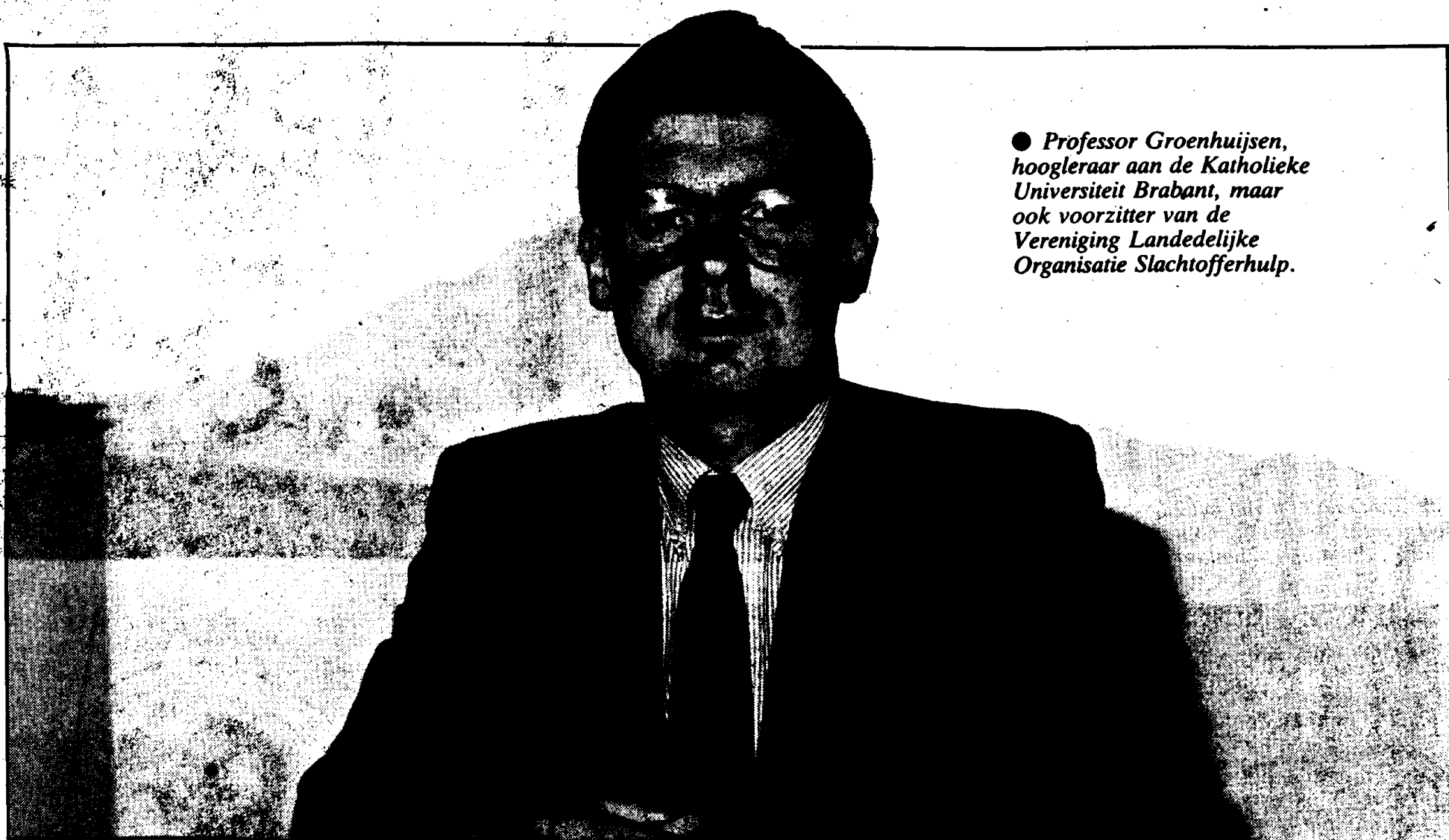
De laatste tien jaar heeft de samenleving meer oog gekregen voor de slechte positie van de slachtoffers van een misdrijf. Enerzijds

komt dat door de enorme toename van delicten waardoor ook rechters, officieren van justitie, leidinggevende ambtenaren en andere decision makers slachtoffer zijn geworden. Hier lijkt de geschiedenis zich te herhalen: toen in de Tweede Wereldoorlog ook 'hoge ommen' in de gevangissen kwamen, merkten zij pas wat het betekende om in de cel te zitten. Na de oorlog is het gevangeniswezen in rap tempo sterk gemoderniseerd. Anderzijds heeft de vrouwenbeweging 25 jaar systematisch gehamerd op de gevolgen voor slachtoffers van verkrachting of een ander zedingsdelict. Die roep is langzaam doorgesijpeld naar andere delicten waarvan ook mannen de dupe worden.”

Hogewel de toegenomen aandacht aardig is, moet er volgens de professor meer geld worden uitgetrokken voor de financiële ondersteuning van een benadeelde.

Hij noemt het een 'morele plicht' van de samenleving om de schade van slachtoffers zo veel mogelijk te vergoeden. Bij voorkeur door de dader. De politie kan nu bij de dader informeel aandringen om aangetoonde schade te vergoeden. Justitie heeft de mogelijkheid een verdracht niet te vervolgen op de voorwaarde dat hij zijn slachtoffer schadevergoeding stelt en de rechter kan de uitvoering van een deel van het vonnis laten afhangen van het betalen van de schade door de dader. De benadeelde kan zelf in een strafzaak tot een bedrag van 1500 gulden bij de dader claimen.

'Slachtoffer van misdrijf wordt in de modder getrapt'

● Professor Groenhuijsen, hoogleraar aan de Katholieke Universiteit Brabant, maar ook voorzitter van de Vereniging Landelijke Organisatie Slachtofferhulp.

Het is dan aan de rechter om deze vordering toe te wijzen. Meer zwaar voor een slachtoffer praktisch niet in.

Slecht

„Die slechte positie van de verdachte in het proces dateert al van de vorige eeuw. Wij wilden geen emotionele processen, men was bang dat het proces zou lijden onder de wraak van het slachtoffer. Ook het doel van het proces, de

waarheidsvinding, is niet gediend als slachtoffers beschuldigingen gaan rondstrooien. Daarbij komt dat de aandacht van de rechter op de hoofdzak is gericht en niet op een vordering van een slachtoffer.”

Daarentegen kent Groenhuijsen ook een aantal argumenten voor een betere regeling voor slachtoffers. „Een strafzaak moet ook de drust in de maatschappij wegnemen. Dat kan alleen gelden als het

slachtoffer redelijk wordt behandeld. Verder is gebleken dat het nuttig is om daders slachtoffers schade te laten stellen. Verder is de eerste gedupeerde van een delict niet de samenleving maar het slachtoffer. Hij moet dan ook het eerste worden geholpen. Als het slachtoffer bovendien een grotere schadevergoeding van de dader eist, moet dat ook kunnen in het strafproces. Het is niet doenlijk om

hem daarvoor een jarenlange civiele procedure te laten voeren.”

Straf

Hij pleit voor het opnemen van schadevergoeding als strafsancie. Het is een misvatting dat bij de dader geen verhaal is te halen. Wij doen ons uiterste best in Nederland om de vrijheidsstraffen terug te dringen en meer de nadruk te leggen op vermogenssancies;

maar als we praten over schadevergoeding zou de dader ineens een kale kip zijn die niet te plukken is. Alleen een bepaalde categorie junks heeft echt helemaal niets. Dat zijn bijvoorbeeld de mensen die op straat slapen.”

„Daarnaast moet er een betere regeling voor inbeslaggenomen goederen komen. De eigenaar moet zijn spullen zo snel mogelijk terug krijgen van justitie. Verder moet de procedure voor het Schadefonds Geweldsmisdrijven - dat 25.000 gulden voor materiële schade en 10.000 gulden voor geestelijke schade kan uitkeren - worden verbeterd. Het kan niet zo zijn dat pas na één à twee jaar een beslissing wordt gegeven op een verzoek. Ook moeten politie en justitie het slachtoffer netter behandelen. De politie moet een gedupeerde correct te woord staan en informatie geven. Justitie moet iemand informeren over zijn mogelijkheden en vordering in te stellen als beledigde partij in een strafzaak, bij ernstige delicten moet een gesprek met de benadeelde plaatsvinden en slachtoffers moeten op een alerte manier verwezen worden naar deskundige hulpverleners van andere disciplines”, somt Groenhuijsen op.

„Het strafproces kent ook andere invalshoeken dan tv-series ons willen doen geloven en als studenten uit stenotheekjes te weten kunnen komen. Slachtoffers zijn niet alleen anderen, het overkomt u en mij”, zegt de professor.

maurice ubags

Els Pelgrom wint derde gouden griffel

inds 4 jaar woont Els Pelgrom in Zuid-Spanje. De Eikelvreters gaan het leven van een arme jongen opgroeit in een kinderrijk gezin in Zuid-Spanje, eind jaren '40. Het verhaal van De Eikelvreters is gebaseerd op de herinneringen van zijn man, die Spanjaard is, aldus de schrijfster. „Het is niet zijn biografie, want ik heb dingen, gebeurtenissen en personen gemixt. Het is niet allemaal letterlijk gebeurd zoals het in het boek staat.”

Santiago, de jongen waar het boek over gaat, is heel liefdevol maar onder enig sentiment geportretteerd. Zijn leven is hard. Hij wordt in school gehaald om onder meer geitenhoeder en hulpje in de bouw te gaan werken en hij heeft vaak honger. Toch wordt er geen ellendig beeld van zijn bestaan geschilderd. Gevraagd of haar man met wrok aan zijn jeugd terugdenkt, zegt Els Pelgrom: „Nee, maar dat hangt van iemands instelling af. Er zijn mensen die een verleden wrok zijn blijven rondlopen. Een ander is gewoon blij dat het voorbij is.” Wonen in grotten, zoals de mensen in De Eikelvreters doen, komt nog steeds voor in de streek waar zij woont, vertelt Pelgrom.

Tegenwoordig bouwen ze er vaak een huis aan vast, zodat het een combinatie van grot en huis wordt. Het is een goedkope manier van wonen; de mensen hakken in de rotsen en ze hebben een huis. Die rotsen zijn overigens niet van graniet, het zijn stenen samengeperst met zand.”

Takkenbos

schokkend in De Eikelvreters is een episode over een man die hout heeft gekapt op het terrein van het klooster. De enige manier voor arme mensen om aan brandstof te komen. Door een guarda, een opzichter, wordt de vluchtende man in brand gestoken aan de op een rug gebonden takkenbos. Tussen de regels is duidelijk dat Santiago, een kind nog, hetzelfde lot had kunnen treffen, want ook hij ging in het takkenbos sprekken. Els Pelgrom vertelt dat deze dingen echt gebeurd zijn. „Die guardas jurados, die de parkwachters zeg maar, bewaken het grondbezit bewaken

Het is niet eerder vertoond: een schrijver die drie maal een Gouden Griffel krijgt. Els Pelgrom won deze kinderboekerprijs voor de derde keer, met haar roman De Eikelvreters. Het boek kreeg ze goud voor De Kinderen van het Achtste Woud (1978) en voor Kleine Sofie en Lange Wapper (1985). En dan hebben we het nog niet eens over de twee Zilveren Griffels die Els Pelgrom (geboren 1934 in Arnhem) in de wacht sleepte.

● Els Pelgrom.

van particulieren of, in dit geval, van het klooster. Die guardas bestaan trouwens nog steeds. Ze vangen bijvoorbeeld ook stropers.”

Ook de abt van het klooster heeft bestaan. In het boek is hij in tonder. Hij eet zoveel dat hij tussen de gangen van een kopieus diner door naar het toilet gaat om over te geven. Santiago, als keukenhulpje in het klooster, krijgt opdracht van de abt om diens in de kots drijvende kunstgebit uit de wc te vissen.

Vrij raar

Toeristen komen er in De Eikelvreters niet best af. De schrijfster, die zich volledig in de Spaanse gemeenschap waar ze nu woont, opgenomen voelt, zegt met enig onderstement dat toeristen van allerlei nationaliteiten zich in haar ogen 'vrij raar' gedragen. Het is een totaal andere cultuur, Nederland en Zuid-Spanje, benadrukt de schrijfster. „De buitenkant, maar ook de binnenkant. Soms denk ik het is hier harder, soms denk ik het is daar harder. Ik vind dat de mensen in Nederland heel hard met elkaar omgaan. Daar is het leven in materiële opzicht weer harder, maar er is eindeloos veel meer tolerantie.

Iemands gedrag wordt nooit afgekeurd. Mij hebben ze ook meteen geaccepteerd zoals ik ben, dat was helemaal geen punt. Dat er in Spanje zo'n strikte moraal zou heersen is een fabeltje. Misschien was dat vroeger zo, toen de kerk nog veel macht had.”

Tenslotte de vraag waarom Els Pelgrom eigenlijk voor kinderen schrijft. De Eikelvreters is voor volwassenen een minstens even interessant boek als voor kinderen boven de 12. De schrijfster: „Ik heb het niet speciaal als jeugdboek bedoeld, ik heb gewoon dit boek willen schrijven. Maar bij Querido, de uitgever, vonden ze het een jeugdboek. Ik denk vanwege de invalshoek. Het is duidelijk vanuit die jongen geschreven. Een boek als Kees de Jongen, om maar een voorbeeld te noemen, is toch wat afstandelijker. Je moet als lezer een beetje lachen om die jongen. Dat is bij mijn boek niet, er is minder afstand. Aanvankelijk wilden ze er als leeftijds aanduiding 10+ op zetten. Dat vond ik echt te jong, dus daar heb ik een stokje voor gestoken. Maar naar boven toe is er geen grens. Er zijn heel veel volwassenen die mijn boeken lezen. Maar ze schamen zich er soms voor.”

De schrijfster' van Dick Bruna: mooi, lief en leuk

Het is zo'n beetje traditie dat er tijdens de kinderboekeweek, naast het kinderboekeweekgeschenk, een speciaal boekje voor peuters en kleuters wordt gemaakt. Ditmaal is het een echte Dick Bruna, die tijdens de kinderboekeweek te koop is voor f 3,95.

'De Schrijfster' heet het boekje. Het gaat over een meisje dat fantaseert over later. Ze wil schrijfster worden en ik schrijf dan elke dag / over dingen die ik hoorde / die ik zag of zelf bedacht'. Lachen, huilen, droefheid, enge dingen; dat zijn allemaal gevoelens die in een boek kunnen voorkomen, en daar zit de kleine schrijfster aan te denken.

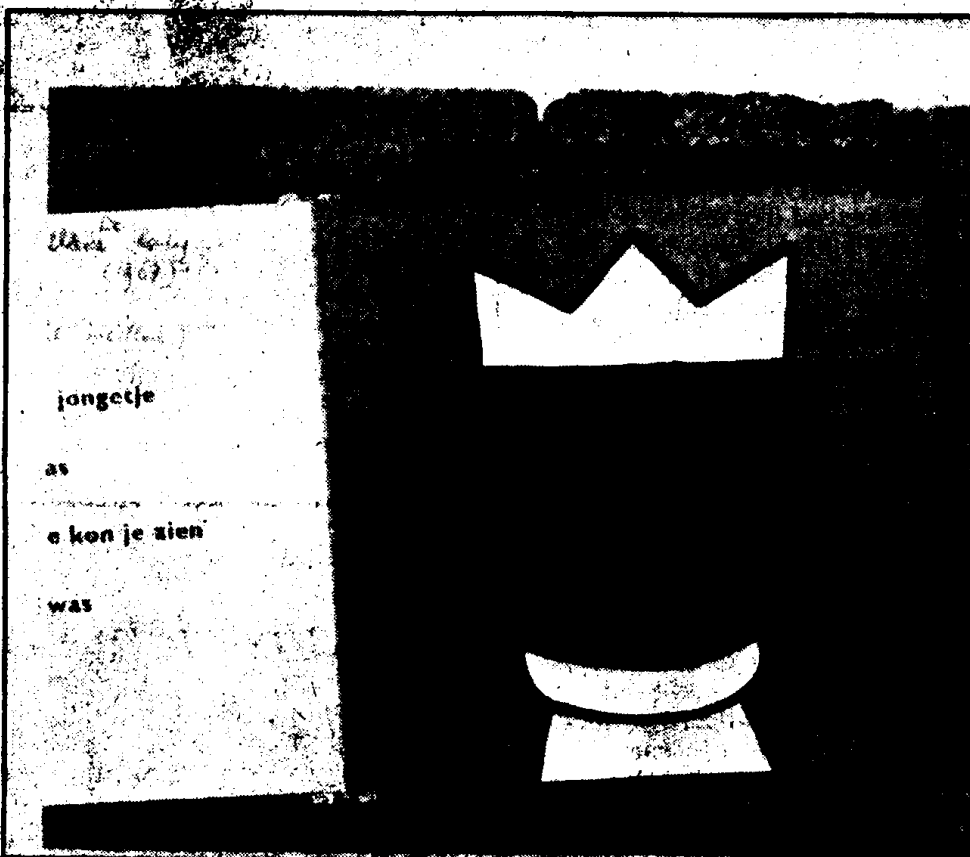
Heel grappig, en ook subtiel, laten de haartjes van het meisje zien hoe haar stemming is. Vrolijk opwepend bij opgewekte dingen, neerhangend bij droefenis, recht van

haar hoofdje afstaand bij griezelige gedachten, en 'gewoon' bij een prozaïsch stukje. Want ze wil ook boeken die vertellen / hoe je handig en ook goed / kamerplanten kunt verzorgen / en ook hoe je koken moet'.

De Schrijfster eindigt met de overpeinzing: 'als ik dan van al dat schrijven / toch wel erg ben afgemat / ga ik lekker zitten lezen / o, wat heerlijk lijkt me dat'.

Het boekje past keurig bij het kinderboekeweek-thema van dit jaar: 'boeken horen bij je'. Maar dat lijkt me bijzaak. De Schrijfster is op hetzelfde formaat en in dezelfde degelijke uitvoering gemaakt als 'gewone' Bruna-boekjes.

Daarmee steekt het gunstig af bij het boekenweekgeschenk voor de grotere kinderen. Wie voor dit kleine juweeltje geen f 3,95 over heeft, verdient het eigenlijk niet. Want ook dit vijftienvestigste Bruna-prentenboek is mooi, lief en leuk.

● Illustratie uit De Kleine Koning van Dick Bruna.

Jorrie en Snorrie, een onweerstaanbaar geschenk

Voor het boekenweekgeschenk van de zesendertigste boekenweek, die gehouden wordt van 10 tot en met 20 oktober 1990, zijn twee van de grootste talenten uit de Nederlandse kinderboekwereld bij elkaar gebracht: Annie M.G. Schmidt en Fiep Westendorp. De eerste schreef het verhaal, de tweede maakte er de illustraties bij.

Jorrie en Snorrie gaat over een conducteur bij de Nederlandse Spoorwegen, Snorrie, en een meisje, Jorrie. De conducteur heet eigenlijk Bert, maar vanwege zijn enorme snor noemt men hem Snorrie. Jorrie is een slim klein meisje. Zij is lid van de egelbrigade, die egeltes in veiligheid brengt omdat er zoveel worden platgereden op de snelweg.

Jorrie en Snorrie leren elkaar kennen op de dag dat de 'jubeltrein' gaat rijden. Dit is een belangrijke feesttrein die twee Nederlandse ministers en een buitenlandse president vervoert. Snorrie is hoofdconductor. Hij moet zorgen dat de trein op tijd vertrekt. Maar Jorrie gooit roet in het eten. Zij ziet een heleboel egeltes, die ontsnapt zijn uit hun omheining, onder de trein zitten, en ontdekt zodoende een bom onder de trein.

Het verhaal van Jorrie en Snorrie ontvouwt zich in hoog tempo. Het is bijzonder humoristisch, al was het alleen maar door de manier waarop Annie Schmidt autoriteiten op de hak neemt: een specialisme van de schrijfster.

Karakteristiek voor Annie Schmidt zijn ook de verwijzingen naar de actualiteit. De meereizende ministers zijn vrouwen: Millie van milieuv Vera van verkeer. Ze doen weinig anders dan vinnig ruzie maken, en op het damestoilet van de jubeltrein komt het zelfs tot een handgemeen. Later, als de trein ontruimd moet worden vanwege de bommelding, worden Vera en Millie echter dikke vriendinnen.

De heldin van het verhaal is Jorrie. Geassisteerd door Snorrie. Ze maken samen een enerverende motorrit om de bom tijdig te kunnen laten verwijderen.

De illustraties van Fiep Westendorp, Annie Schmidts vaste illustratrice sinds ze samen Jip en Janneke

op de wereld zetten, zijn weer onweerstaanbaar. Zelf is de tekenares helemaal niet tevreden over de druk en de uitvoering van het boekje. Maar de lezer vanaf tien jaar die Jorrie en Snorrie tijdens de kinderboekeweek gratis krijgt bij aankoop van f 19,50 aan boeken, zal zich daar waarschijnlijk niet om bekommeren. Alleen al het omslag van het boek met daarop de jubeltrein met uit alle treinraampjes hangende, woest besnorde autoriteiten, is hartveroverend. En dan die egeltes, die door het hele boek rondstappen. Ze zijn schattig, en ongekend egelachtig.

Jorrie en Snorrie is een boekje dat de grootste sikkeneur nog aan het lachen krijgt. En niet alleen omdat het gratis is.

● Bovenste deel van het *Lam Gods* van Jan en Hubrecht van Eyck, copie op ware grootte, te zien in de Capucijnenkerk.

Door middel van drie exposities, een poëziewedstrijd, diverse lezingen, een prijsvraag en een grote slotmanifestatie zal de stad Maaseik tot en met 16 december van dit jaar aandacht besteden aan het feit dat Jan van Eyck zeshonderd jaar geleden geboren werd. Leven en werk van deze geniale schilder uit de kring van de Vlaamse Primitieven, van wie de triptiek *De Aanbidding van het Lam Gods* uit 1432 het absolute hoogtepunt is, worden uit de doeken gedaan op de tentoonstelling '600 jaar Jan van Eyck' in de Openbare Bibliotheek en de expositie 'Het Lam Gods, een triptiek door de eeuwen heen' in de Capucijnenkerk. Het Stadhuis van Maaseik biedt onderdak aan 'De tuin van Eyck', een project van de plaatselijke kunstenaar Jan Winkels.

Dat Maaseik een van zijn meest verdienstelijke zonen op een dergelijke manier in de schijnwerpers zet, is minder voor de hand liggend dan op het eerste gezicht lijkt. Hoewel de beeltenissen van Hubrecht en Jan van Eyck al sinds mensenheugenis de pittoreske markt in het Maasstadje sieren, is het wetenschappelijk althans - helemaal niet zeker dat beide schilders de broers uit Maaseik afkomstig zijn. En de Maaseikenaars zelf zijn zo eerlijk, dat ook tijdens deze manifestatie ruiterlijk toe te geven. De vraag naar de afkomst van Jan van Eyck staat namelijk centraal op de expositie in de Openbare Bibliotheek, waar aan de hand van handschriften, publicaties, een video-reportage en een exclusieve postzegelverantwelling de pro en contra's tegen elkaar worden afgewogen. Dat emeider, die deze tentoonstelling bezoekt heeft, tot de overtuiging zal komen dat Jan van Eyck inderdaad in Maaseik geboren moet zijn, ligt niet aan mogelijke chauvinisme bij de lokale organisatoren, maar veel eerder aan het wetenschappelijk bewijsmateriaal, dat voorhanden is.

Herkomst

Vanaf de dertiende eeuw was het gebruikelijk de plaats van herkomst van een persoon aan een voornaam toe te voegen. In het geval van de broers Hubrecht en Jan staat dus vast dat ze uit een plaats kwamen die bekend was als 'Eyck'. Aangezien geen andere stad kan bogen op zoveel historische aanwijzingen wordt de laatste tijd ook in kringen van wetenschappers algemeen aanvaard, dat die stad Maaseik moet zijn. Zo wijst het taalgebruik van Jan van Eyck (zoals bijvoorbeeld zijn lijfspreuk 'Als ich een') op een Maaslandse afkomst, evenals de voornamen van de twee broers, die Jan heeft gehad: Hubrecht en Lambrecht, patroonheiligen, die in het bisdom Luik, waartoe Maaseik behoorde, bijzonder vereerd werden. Verder vermeldt een Gentse vreemdelezingen-

register uit 1433 de tekst: 'Ontvangen van Jan Tegghe, geboren te Maaseik, de som van 12 pond oud geld.' Hoewel de naam 'van Eyck' op diverse wijzen werd genoteerd, blijft deze wel sterk afwijkende vorm vandaag de dag echter voor de nodige discussie zorgen. Steekhoudender lijkt de tekst van een zekere mo-

ralist Marcus van Vaernewijk, die in 1562 schrijft dat Jan van Eyck afkomstig was uit 'een verworpen stedeke gelegen bij de riviere van der Maese ... ghe-noemt naar die selve riviere Ma-seyk'.

Meer van degelijke documenten schijnen een degelijk bewijs

te leveren voor de stelling, dat Jan van Eyck inderdaad in Maaseik geboren is. De opvattingen van wetenschappers, die met Maastricht, Luik, Aken, Susteren, Sittard, 's Hertogenbosch of Venlo op de propen komen (kwamen), worden op de expositie ook toegelicht,

maar ze zijn vaak zeer voorbarig en minder steekhoudend.

Perspectief

Jan van Eyck stond in zijn tijd in hoog aanzien. Dat probeert de tentoonstelling in de Openbare Bibliotheek van Maaseik duide-

lijk te maken aan de hand van zijn curriculum, dat met officiële papieren (handschriften en publicaties uit de zogenaamde 'Van Eyck-Bibliotheek') in een historisch perspectief wordt geplaatst. Zo trad Jan van Eyck reeds op jeugdige leeftijd in dienst van Jan van Beieren en

● De geactualiseerde versie van het *Lam Gods* van de Maaseikse kunstenaar Jan Peeters.

was hij vanaf 1425 tot zijn dood als schilder en kamerheer in dienst van Philips de Goede, die functies genoot hij van voorrechten, vrijheden, voordelen en vergoedingen die niet erg waren in die tijd. Vermoedelijk heeft hij zich een tijd lang bezighouden met het schilderen van portretten van Philips de Goede en zijn familie (hij fungeerde dus als een soort 'hofportretist'), maar ook was hij meermalen van gebruikskunst: het versieren van vorstelijke residenties, het ontwerpen van kostuums en toebehooren en het versieren van muurschilderingen.

Diplomaat

Naast schilder was Jan van Eyck merkwaardig genoeg ook diplomaat. In die functie ondernam hij vele buitenlandse reizen, waaronder een veertien maanden durende reis naar Portugal met als belangrijkste opdracht de hand te vragen van de Infanta Isabella, dochter van koning Juan I van Portugal. De laatste zeven jaar van zijn leven, tussen 1434 en 1441 was Jan van Eyck als schilder bijzonder productief. In die periode schilderde hij onder meer *De Madonna Van der Paele*, *De Madonna met Rolin*, het *Dresden reisaaltje*, *De Lucca-madonna*, kardinaal Niccolo Albergotti en het Berlijns *Arnolfini-portret*. Alle met zekerheid aan Jan van Eyck toegeschreven schilderijen zijn, zij het in reproductie in de Bibliotheek te zien, dus ook eerder gemaakte meesterwerken als het echtpaar Arnolfini en *De man met de rode band*, waarschijnlijk een zelfportret.

Op het einde van de maand januari 1441 overleed Jan van Eyck in Brugge, waar hij in de Sint Donatus kerk werd begraven. Gravensteen noch epitaf zijn bewaard gebleven, wel prijkte sinds 1717 boven het graf een eenvoudig paneeltje met het tweetalig opschrift: 'Hier rust den roemweerdigen Jan van Eyck die u vond d'olie-schilderkunst. Hij stierf omtrent 't jaer M.C.C.C.C.XL. R.I.P.' Op basis van het adjectief 'uitvinder van olieverf' worden aan Jan van Eyck vaak alchemistische capaciteiten toegeschreven. Het schilderen met olieverf bestond echter reeds langer, maar de broeders van Eyck hebben de techniek wel geperfectioneerd.

Symboliek

In de Capucijnenkerk staat het veelluik *Het Lam Gods* centraal dat door de beide broers is gemaakt en zich nu bevindt in de St. Baafskathedraal van Gent. De nadruk op deze expositie ligt op de symboliek en kunsthistorische waarde van het veelluik. Zo worden er kleurrijke transparanten getoond van copieën uit Spanje, Portugal, Duitsland, België, Groot-Brittannië en de Verenigde Staten, alsook de recente röntgendoorlichting door Agfa-Gevaert, die aan de hand van een diaprojectie nader wordt toegelicht. Verder is er een hedendaagse visie op het veelluik te zien van de Maaseikse kunstenaar Jan Peeters, die een geactualiseerde versie heeft vervaardigd, compleet met gipsmaskers, dwaze moeders en Michael Jackson. Ook worden er archeologische voorwerpen uit de tijd van Jan van Eyck getoond.

Tuin

De beeldhouwer Jan Winkels heeft zich laten inspireren door het middenpaneel van *Het Lam Gods*. In tientallen aarden potten, afgeleid uit vaatwerk, doet het oeuvre van de Grote Meester voorkomen, toont hij kruiden en planten, die ook op het middenpaneel te zien zijn. Verder werden in deze tuin door de kunstenaar vier levensgrote beelden geplaatst, die eveneens verwijzen naar fragmenten uit het werk van Jan van Eyck. Winkels heeft zich hierbij vooral toegeleigd op de drapages, die Jan van Eyck gebruikte om de illusie van de derde dimensie te creëren.

De exposities in het kader van '600 jaar Jan van Eyck Maaseik' zijn met uitzondering van maandag dagelijks geopend van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 17.00 uur, zaterdag en zondag van 10.00 uur tot 12.00 uur. De entree voor de drie exposities bedraagt 100 francs, inclusief kleurencatalogus.

jos frus

Maastrichts onderzoek wijst op succes ultrageluidsmetingen

Veel zwangere vrouwen onnodig opgenomen

Ongeveer 50 procent van de zwangere vrouwen, die kampen met een groeiachterstand van de foetus in de baarmoeder, wordt onnodig opgenomen in het ziekenhuis. Dat blijkt uit de eerste resultaten van een onderzoek onder leiding van dr. H. Hoogland, gynaecoloog in het Academisch Ziekenhuis St.-Annadal in Maastricht.

Daar wordt sinds een jaar een voor deze sector nieuwe registratiemethode getest: de zogenaamde Doppler-ultrageluidsmetingen. Tot nu toe is gebleken, dat met deze methode de opnameduur van de moeder met de helft verminderd kan worden. De baby's zijn er na de geboorte niet slechter aan toe en worden niet kleiner geboren.

Saskia Nienhuis, werkzaam op de afdeling gynaecologie, is belast met het onderzoek dat de effectiviteit van Doppler ultrageluidsmetingen in de gezondheidszorg moet bewijzen. In combinatie met echoscopie beoordeelt zij de groei van de foetus en de functie van de moederkoek. Via echoscopisch onderzoek wordt de bloedsomloop in de navelstreng van de ongeboren baby gemeten. „Het is een methode waarvan de waarde in de algemene praktijk nog moet worden bewezen. Wij trachten nu na te gaan of zo'n echografisch onderzoek een zinvolle bijdrage levert aan het welzijn en de gezondheid van de zwangere vrouw. Tot nog toe zijn de resultaten zeer positief,” zegt zij.

De onderzoeksopzet is uniek in de wereld. In een aantal klinieken werd het Doppler onderzoek weliswaar toegepast. Maar de zin ervan is nooit onomstotelijk vastgesteld. „Of deze me-

thode nadelige gevolgen heeft voor moeder en kind was tot nu toe onbekend. Tijdens ons onderzoek hebben we geen enkele negatieve ontwikkeling van moeder en kind na de geboorte kunnen ontdekken. Terwijl meer dan de helft van deze vrouwen veel korter dan normaal en soms helemaal niet in het ziekenhuis hebben gelegen. Dat is natuurlijk zeer gunstig,” aldus Saskia Nienhuis.

Erfelijke factoren

Problemen tijdens de zwangerschap kunnen zeer uiteenlopen: de oorzaken hebben. Het kan zijn dat het kind vanwege erfelijke factoren klein is en klein blijft. Andere factoren die invloed kunnen uitoefenen op de groei van de foetus zijn: hoge bloeddruk, roken, alcohol, drugs, een onvoldoende functionerende moederkoek, zware lichamelijke inspanning, meertelingzwangerschap, infecties, me-

dicijnen of ondervoeding. Vrouwen die onder deze groepen vallen worden vaak in een vroeg stadium in het ziekenhuis opgenomen. Vrouwen die kleine kinderen dragen met als oorzaak een erfelijke factor worden echter ook opgenomen. Vaak voor niets, blijkt dus. Gynaecoloog Hoogland: „Zo'n ziekenhuisopname ontwricht nogal wat in de privé situatie van die vrouwen. Als nu blijkt dat je met de Doppler-ultrageluidsmethode een opname kunt voorkomen dan is dat natuurlijk heel wat waard. Daarom zijn zowel vroedvrouwen als artsen zeer positief over het onderzoek. Ze kunnen veel vrouwen langer onder eigen hoede houden en dat is een groot winstpunt.”

Er komen steeds nieuwe technieken op de markt waarvan nooit bewezen is dat ze een positieve bijdrage leveren aan de gezondheidszorg. Om die reden stelt Hoogland zich op het standpunt dat alleen die technieken

toegepast mogen worden waarvan het belang voor de patiënt vast staat. „Wij doen alleen onderzoek als we zeker weten dat het zin heeft. Je moet kritisch omgaan met apparatuur. Als er geen gegronde reden is om bij een vrouw echoscopie toe te passen dan moet je dat niet te doen. Het feit dat je nooit iets vreemds hebt geconstateerd, betekent immers niet dat het er dus ook wel niet zal zijn. Het zien van een bewegend foetusje op een beeldscherm heeft voor velen een grote aantrekkingskracht. Toch geldt ook voor echoscopie dat onderzoek alleen op basis van een gegronde indicatie mag geschieden.”

Ter bevordering van de groei van de ongeboren baby wordt tegenwoordig ook wel een aspirinekuur voorgeschreven, een simpele oplossing?

Hoogland: „Nee, ook over het toedienen van aspirines aan zwangere vrouwen heerst nog grote onzekerheid. Er is een groot onderzoek gaande waaruit nog moet blijken of de bijwerkingen van de medicijnen opwegen tegen het resultaat voor moeder en kind. In zeldzame gevallen kan het misschien een vruchtbare werking hebben. Maar wij zijn zeer terughoudend. Wij stellen ons op het principe dat de zwangere vrouw op basis van adequate voorlichting moet kunnen bepalen hoe, waar en door wie zij haar zwangerschap begeleid wil zien. Maximale zorg betekent niet altijd optimale zorg.”

lisette meijerink

Onderzoek TU Delft: beheer complexen schiet tekort

Matig onderhoud appartementen

Het beheer van appartementencomplexen door Verenigingen van Eigenaren schiet tekort. De verenigingen reserveren te weinig geld voor het onderhoud en bij opmerkelijk veel verenigingen is er sprake van uitstel van onderhoudswerkzaamheden. De onderhoudstoestand van een deel van de appartementencomplexen is dan ook matig. Tot deze conclusie komt het Onderzoeksinstituut voor Technische Bouwskunde van de TU Delft. Het instituut onderzocht in opdracht van het ministerie van VROM het functioneren van Verenigingen van Eigenaren.

Binnen de particuliere woningbouw zijn eigenaren-bewoners van appartementen wettelijk verplicht samen te werken in een Vereniging van Eigenaren bij het onderhoud. De Appartementenwet heeft aan op welke wijze een Vereniging van Eigenaren georgani-

seerd moet zijn en welke rechten en plichten de eigenaren hebben. Zo moet er een administrateur worden aangewezen, die minimaal een maal per jaar een vergadering uitschrijft. De wet adviseert tevens geld te reserveren voor onderhoud en verzekeringen. Het doel is te

voorkomen dat het beheer van appartementencomplexen in het slop raakt.

Volgens de onderzoekers voldoen de onderzochte Verenigingen van Eigenaren redelijk aan deze eisen. De eigenaren komen minimaal een keer per jaar bijeen en de onderlinge verstandhouding is goed. Ook worden er in alle verenigingen servicekosten betaald (gemiddeld 130 gulden per maand) en in tweederde van de gevallen is er sprake van onderhoudsreservering.

Uitstel

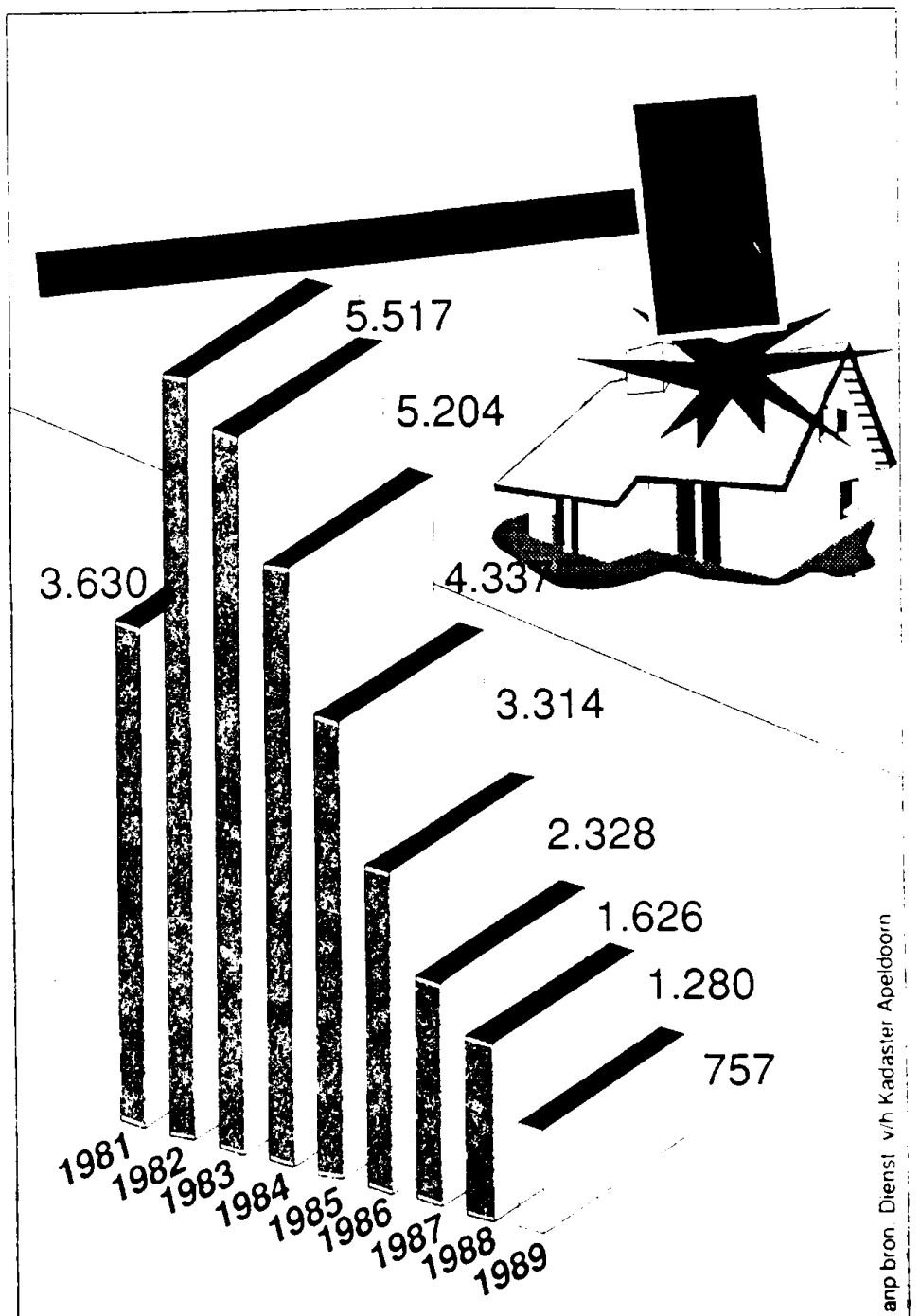
Toch blijkt het woning- en complexbeheer allesbehalve optimaal te verlopen. Opmerkelijk is, aldus het rapport, dat bij de helft van de

Verenigingen van Eigenaren onderhoudswerkzaamheden zijn uitgesteld die eigenlijk wel verricht hadden moeten worden. De onderzoekers wijten dit aan een gebrek aan financiële middelen. Als gevolg hiervan beoordeelt een derde van de administrateurs en de helft van de bewoners de kwaliteitstoestand van de appartementencomplexen dan ook als matig tot slecht.

De geschatte kosten van de toekomstige onderhoudsplannen (9.000 gulden per woning) zijn drie keer zo hoog als het in het afgelopen jaar uitgevoerde onderhoud. Gezien de huidige reservering en de recente beheersgeschiedenis kunnen grote vraagtekens gezet worden bij de daadwerkelijke uitvoering van de geplande ingrepen.

„Gevreesd moet dan ook worden voor een verdere achteruitgang van de onderhoudsstaat van een deel van de appartementen”, aldus de onderzoekers.

De opstellers van het rapport vinden dat de Appartementenwet blijkbaar onvoldoende waarborgen biedt voor een goed onderhoudsbeheer door Verenigingen van Eigenaren. Om daar verbetering in te krijgen, pleiten zij voor aanscherping van de wet. Maar volgens het onderzoeksinstituut valt ook te denken aan strakkere regels bij de verkoop van appartementen of de inschakeling van woningcorporaties bij het beheer van appartementen met een Vereniging van Eigenaren.

Flinke daling aantal gedwongen verkopen huizen

Het aantal gedwongen verkopen van woningen neemt sterk af. Vorig jaar vonden er 757 openbare verkopen plaats, in 1988 1.280 en het jaar daarvoor waren het er nog 1.626. Dat blijkt uit het jaarverslag van de Dienst van het ka-

daster en de openbare registers in Apeldoorn over vorig jaar.

Deze dienst houdt sinds 1981 het aantal gedwongen woningverkoop bij. Dat gebeurde omdat dit aantal rond de tijd sterk begon op te lopen, aldus een woordvoerder van de dienst.

In de jaren '60 en '70 werden jaarlijks slechts enkele tientallen huizen in het openbaar geveild. Door de sterk stijgende hypotheekrente, de economische recessie en het veelvuldig voorkomen van groeihypotheken (een hypotheekvorm waarbij de lasten jaarlijks stijgen omdat ervan uitgegaan wordt dat het inkomen ook fors toeneemt) zagen veel meer huiseigenaren zich met een gedwongen verkoop geconfronteerd. Het grootste aantal van deze verkopen deed zich voor in 1982: 5.517.

Door het aantrekken van de economie en de lagere rente trad een daling op. Bovendien komen groeihypotheken nauwelijks meer voor, aldus de woordvoerder.

Gebrek aan financiële middelen is vaak de oorzaak dat periodieke onderhoudswerkzaamheden aan appartementencomplexen worden uitgesteld.

Meer projecten begeleid wonen dringend nodig

Er moeten meer projecten voor begeleid wonen komen voor mensen die in een acute nood situatie verkeren. Voor veel van deze mensen is de overgang van opvangvoorzieningen naar volledig zelfstandig wonen een te grote stap. Bovendien worden zo bestaande voorzieningen, zoals opvangcentra voor dak- en thuislozen, blijf-van-mijn-lijf-huizen en andere crisisopvangcentra ontlast. Dat staat in een gezamenlijke publikatie van het ministerie van welzijn, volksgezondheid en cultuur en de Nationale Woningraad, een koepelorganisatie van corporaties. Volgens de publikatie zijn de opvanginstellingen voor huisvesting vaak aangewezen op panden van corporaties en gemeenten. Daarom zouden de gewenste projecten moeten worden opgezet in samenwerking met corporaties en instellingen voor maatschappelijke opvang.

(ADVERTENTIE)

Huur nu uw CV ketel reeds vanaf **f 24.- p. mnd.**

Dr. Ottenstraat 7
SIMPVELD

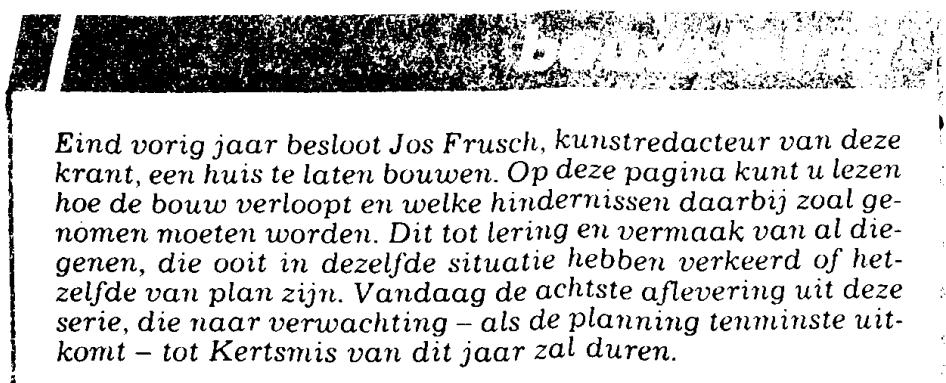
HESI : 045-442326

*koop ook mogelijk

Eigen huis schept verplichtingen.

Geen groter gemak dan eigen dak, zegt het spreekwoord, dat sinds kort ook op ons huis van toepassing is. Want sinds vorige week maandag is het - tot op de dag van vandaag - een drukte van belang op de bouw: timmerlieden hebben in een handomdraai daklatten en trespas aangebracht, zodat de dakdekkers de pannen konden leggen. Dat was echt een fluitje van een cent, als je dat tenminste uit het gemak en de snelheid waarmee werd gewerkt mag afleiden. En nadat de dakdekkers klaar waren kon ook de voeger - ene Joep, naar het schijnt de beste voeger uit de regio - enkele dagen geleden met zijn werk beginnen. Verder werden inmiddels de zinken dakgoten gemonteerd en de Centrale Antenne Installatie en de electriciteit aangesloten. Of dat nog niet genoeg is staan inmiddels ook alle ramen en de grote schuifpui, die de kamer met de serre verbindt, op hun plaats, zodat vandaag (!) het glas kan worden ingezet.

Alles is dus gesmeerd gelopen afgelopen dagen, zoals de laatste weken eigenlijk voortdurend het geval is geweest. Nu zijn er heel wat mensen, die deze voorspoedige voortgang van de bouw in verband willen brengen met het feit, dat er tweewekelijks deze "Bouw-kunst" in de krant verschijnt. Een mooie stok achter de deur, zeggen ze dan. Persoonlijk zou ik dit causaal verband niet

Eind vorig jaar besloot Jos Frusch, kunstredeacteur van deze krant, een huis te laten bouwen. Op deze pagina kunt u lezen hoe de bouw verloopt en welke hindernissen daarbij zoal genomen moeten worden. Dit tot lering en vermaak van al diegenen, die ooit in dezelfde situatie hebben verkeerd of hetzelfde van plan zijn. Vandaag de achtste aflevering uit deze serie, die naar verwachting - als de planning tenminste uitkomt - tot Kertsms van dit jaar zal duren.

willen leggen, in ieder geval is het nooit mijn bedoeling geweest deze bijdragen als een soort presiemiddel te gebruiken. Ik hou het er daarom op, dat de keuze van onze aannemer gewoon een gouden greep is geweest. Niet alleen als bouwmeester, ook als organisator - en dat is heel belangrijk, zeker in de laatste fase van de bouw, heb ik gemerkt - blijkt hij van wanten te weten, al kan hij zo af en toe een heugensteunje goed gebruiken.

Het bezit van een eigen huis schept verplichtingen, dat is duidelijk. Zo zijn er op de eerste plaats materiële zaken als het maandelijks aflossen van de hypotheekrente, de levensverzekering, de opstalverzekering en meer van dat spul. Gelukkig is volgens de Talmood in een eigen huis zelfs de arme een vorst en dat is een hele grote geruststelling voor ons gezien de bedragen die daarmee gemoeid zijn. Daarnaast blijken er echter ook

morele kanten aan het huisbezit te kleven. Psychologen, sociologen en filosofen hebben zich hier veelvuldig mee bezig gehouden, las ik onlangs in het wonderbaarlijke boekwerkje 'Wees blij dat het leven geen zin heeft' van Jaap van Heerden, waarin de auteur zich bezighoudt met onmogelijke vragen als 'Kan een computer Paus worden' en 'Heeft de Heilige Geest na de voltooiing van de Bijbel ooit nog iets geschreven?'

In deze kostelijke bundel maakt Van Heerden melding van Heideggers' droevige retorische vraag of het bestaan van woningen ook waarborgt dat er wordt gewoond. En van de in vergetelheid geraakte existentialist Gabriel Marcel, die ooit gezegd schijnt te hebben, dat gastvrijheid het bezit van een eigen woning veronderstelt. Ook van de psycholoog Linschoten, die van de glazen voordeur beweert dat 'deze ons openstaan uitdrukt

• Sinds vorige week hebben we een compleet dak boven ons hoofd.

voor de maatschappelijke werkelijkheid'. Waar je niet allemaal stil bij moet staan als huisbezitter...

In ieder geval ben ik vorige week toch maar eens voor alle zekerheid bij mezelf te rade gegaan. Dat er in ons nieuw huis ge-

woond gaat worden durf ik met zekerheid te voorspellen. Daarvoor voldoet het niet alleen functioneel (praktisch) aan onze wensen, ook esthetisch en qua wooncomfort beantwoordt het helemaal aan ons ideaal. Onze uitbundige manier van leven zorgt dan wel voor de rest. En gastvrij-

heid is nooit een punt voor ons geweest, heb ik mij bedacht; iedereen is welkom, zij het bij voorkeur daartoe geïnviteerd natuurlijk. Enkele vrouwelijke collega's brachten mij een dezer dagen dan ook danig in verlegenheid toen zij zichzelf uitnodigden voor het in de serre nuttigen van

in de inbouwfriteuze gebakken frieten. Mijn genegenheid jegens hen staat nu in felle strijd met de ook door ons gehanteerde stelling dat kinderen die vragen worden overgeslagen. Maar over dit soort zaken hoeft ik mij eigenlijk pas op zijn vroegst over 79 dagen druk te maken.

Foto: PETER ROOZEN

Limburgs Dagblad woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

Onroerend goed te huur gevraagd

Te huur gevraagd op korte termijn
huis, Heerlen of omgeving
Tel. 04490-79746.

Te huur gevraagd GARAGE met werkplaats. Tel. 045-327133.

Te koop of te huur gevraagd in Zuid-Limburg of Belgisch-Limburg exclusieve BAR-CLUB. Overname inventaris mogelijk. Br.o.nr. B-6017 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

OPSLAGRUIMTE gezocht. Grensgebied plm. 100 m2. Droog, goede laad en verpak mogelijkheden. Tel. 0949-241-602265.

Te h. gevr. WINKELRUIMTE plm 100m2 regio Sittard. 045-420109 na 18.30 uur.

Te huur gevr. gemeub. KAMERS en/of app. Tel. 045-460601.

Onroerend goed te huur aangeboden

Te huur aangeboden
1-slpk. bejaardenappartementen
te Heerlen (Promenade).
Inl. Stichting H.B.L.
Postbus 14, 6160 AA Geleen, tel. 04490-44600.

Winkel/ Kantoorruimte

te Schaesberg.
Winkel 50m2, magazijn plus keider 50m2, garage 36m2, interessante huurprijs.
Tel. 04450-1435 b.g.g. 3298
Kamers en APPARTEMENTEN te h. inl. tel. 06-52107978 of 04499-1615.

Te huur: prachtig gelegen appartementen op de Heesberg, 4,5 km's flats, voorpak v.c.v. ged. gerenov. gunstig gel. t.o.v. het centr. van HEERLEN, v.a f.600,- p.mnd (excl. serv. kosten) Inl. De Boer Den Hartog Hooft B.V. Tel. 020-465301 (tussen 9.00 en 12.00 uur.)

VALKENBURG app. th. voor plm. 12 jr. Vanaf 20-10 Tel. 04406-16439

Onroerend goed te koop aangeboden

Snel en goed Uw huis verkopen?
Jos Storms O.G. Past Vonckenstr. 44 Geleen 04490-42550
Geen Verkoop! Geen kosten

Spaanhypothek *** 9,2%

Nog altijd de oude rente in vergelijking met andere banken.
Bel tijdens kantooruren: 045-712255
Na kantooruren: 045-440731. Hypotheek adv. J. Wetsels.
Stienstra Hypotheekenservice

Fort-woningen; een klasse apart!

Je eigen huis in houtskeletbouw
Flexibel bouwen in: sleutelklaar, ruwbouw of casco

Voor meer informatie:

Bouwkundig adviesbureau Prevoo
Boschweg 1, Bunde, Pb. 35, 6240 AA Bunde, 043-646563

*** U zoekt een huis? ***

400 huizen in ons computerbestand. Bel voor info!

**VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEECENTRUM LIMBURG**
Burg, de Hesselplein 13, Heerlen • Telefoon: 045 - 741616
Van de Pas, de makelaar van de koper!

*** Een hypotheek? ***

rente vanaf 8,9%, bel voor een advies en snelle offerte!

**VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEECENTRUM LIMBURG**
Burg, de Hesselplein 13, Heerlen • Telefoon: 045 - 741616
Van de Pas, de makelaar van de koper!

Te koop in Kerkrade, Abtenlaan

Riant vrijst. herenhuis, bwj. 1934, onder fraaie architectuur met mooi aangel. tuin. Toegevoegd in 1962 ruime garage met tuinkamer, env. te verbouwen tot kantoor of praktijkruimte. Woning: c.v.gas, spouwmuursolatie, goede staat van onderhoud, glazuurde pannen, platte dakdelen, recentelijk vernieuwd. Perc. opp. 1045 m2. Bg grond: portaal, entree, ruime hal, garderobe, toilet, ind. inrukkw. van trappenhuis, kamers 28 en 23 m2 ensuite, waaraan zitkamer L-vormig, veranda met aansluiting op zonnig terras en tuin. Woonkeuken in oorspronkelijke staat, bijkeuken met achtergang en doorgang naar 2 kelders. Verd.: ruime overloop, met vide, 2 gr. slaapkamers, 23 en 20 m2, waarvan een met balkon en w/k water, middelgroot 11 m2 w/k water en kleine 9 m2, badkamer met 2e toilet en ligb. uitbreiding met douche m2. 2e verd.: 5e slpk. cq hobbykamer met w/k water, mansarde, zolder. Ruim voorzien van inbouwkasten. Prijs f 365.000,- k.k. Inhoud 1.250 m3, oppervl. 330 m2. Aanv. direkt. Info. 045-242325.

Hoensbroek

Landelijk gesitueerd, in 1978 geheel gerenoveerd boeren woonhuis met tuin, garage en schuur. Ind.: beg. gr. ruime entree, woonkamer, toilet, badkamer, eetkeuken, zitkamer. Kelder. Verd.: Overloop, 4 grote slaapkamers. Zolder. Rolliuken. Prijs f 155.000,- k.k.

LIVAC BV

Akerstraat Nrd 11, Brunssum. Tel. 045-220550.

Gezocht landhuis/bungalow te Sittard - Kollberg

plm. 1000 m2 grondopp., prijsklasse tot f 450.000,- k.k. Brieven onder nr. B-6025, LD. Postbus 2610, 6401 DP Heerlen. Alle reacties worden vertrouwelijk behandeld.

Schaesberg, Lambermonstr. 10

Goed onderhouden en geïsoleerd halfvrijst. woonhuis met gar. berg. en tuin. Woon-eetkamer plusm. 47m2, keuken met eenv. inr. 1e verd.: 3 slpkms. en badk. met ligb. 2e verd.: een werkkamer met dakkapel, c.v.-gas. Vr.pr. f 172.500,-. Laura & vereniging, Rimburchweg 2, Eijgelshoven. Tel. 045 - 35 23 24.

Nieuwbouw of verbouwen?

Vraag vrijblijvend offerte aan tegen sterk concurrerende prijzen. Tel. 04454-1032.

Dinsdag 9 oktober open huis

Adres: Nieuwenhagen aan de Beuk 29 van 16.00-18.00 u. Royaal vrijst. woonhuis met gar. en tuin rondom. Hal. Royale living 42 m2. Aparte keuken met app. Bijkeuken. 4 Slaapk. Luxe badk. met ligb., douche en toilet, geh. bet. Het pand is voorzien van dubb. begl. Prijs f 198.000,- k.k. (4881) INL. STIENSTRA MAKELAARDIJ B.V. Tel. 045-712255

Oirsbeek

Mooi gelegen halfv. woonh. met gar., woonk., luxe aanb. keuken, 3 slpk., badk., zolder. Goed onderh. en geïsol.

Vraagprijs f 149.000,- k.k.
Van der Loo Limburg b.v.
04490-22323

Sittard, Elsterweg 8

Open dagn heden en zondag van 13.00 tot 15.00 uur

Royaal ingedeeld, vrijstaand herenhuis met vele extra's. Pand is uitgevoerd met eerste-klas materialen. Ook bezichtiging mogelijk na afspraak met

Troost Onroerend Goed, Heerlen.

Telefoon 045-717976

Gem. Valkenburg

Nieuw huis in oude stijl (zgn. speklagen, mergel en steen). 420 m2 gr. Geheel onderkelderd. Woonk. (32 m2), gedeelt. open keuken, 4 slaapk. Badk. met 2e toilet, zolderberging. Cv.gas. Therm. ramen. Gar. met zolder.

Koopoms f 260.000,- k.k. Sibbe.

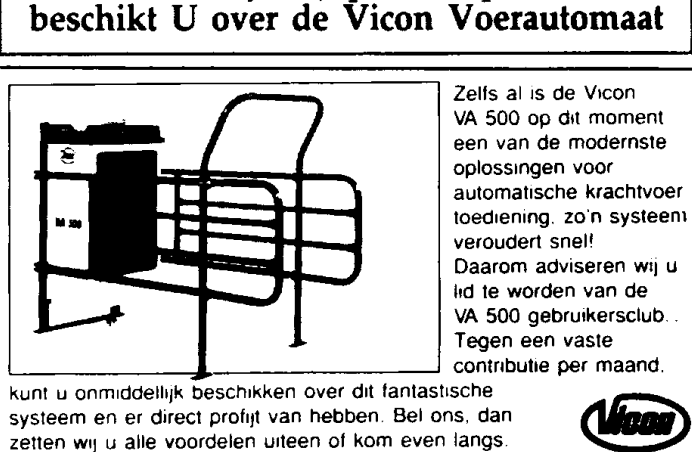
Gem. Gulpen

Ouder zgn. beknopt huis (plat dak). Kelder. Vrij gr. keuken. Royale zitkam. Toilet/douche-comb. Boven 3 slaapkms. Veel grond (gedeelt. nat). Aan drukke prov. weg; achter stalle. f 160.000,- k.k.

Makko Gulpen

taxatieburo-makelaardij o. v. verzekeringen (W. Timmermans-NVM-makelaar), Rijksweg 67 Gulpen. Tel. 04450-2182 (Zat. open 10-13 uur)

Voor slechts f 7,64 per koe per maand beschikt U over de Vicon Voerautomaat

Zelfs al is de Vicon VA 500 op dit moment een van de modernste oplossingen voor automatische krachtvoer toediening, zo'n systeem veroudert snel! Daarom adviseren wij u lid te worden van de VA 500 gebruikersclub. Tegen een vaste contributie per maand.

Frisen mechanisatiecentr.

Vroenhof 92 Valkenburg. Tel. 04406-40338

Kerkrade nabij centrum

Vrijstaand herenhuis, bwj. 1932, m. dubb. garage, gas c.v., dubb. beglazing. Opp. plm. 462m2. Ind.: Kelders, woonk., studeerk., keuken (m. app.) 3 slpk., badk., 2 mans.k. en zolder., vraagprijs: f 270.000,- k.k.

Inl.: Taxateurs- en makelaars-kantoor van Wersch bv mak. o.g. Stationsstr. 54, 6461 EJ Kerkrade. 045-452234.

Vaesrade

te renoveren tussenwoning met berging en gr. tuin. Ind.: beg.gr.: gang, woonk., eetkeuken. Verd.: 2 slpk. Pr. f 57.000,- k.k.

Hoensbroek

te renoveren voormalig café met bovenwoning en kl. tuin, voor div. doeleinden geschikt oa. app. Pr. f 65.000,- k.k.

LIVAC bv

Akerstraat-Nrd. 11, Brunssum. Tel. 045-220550.

Te k. gr. BOERDERIJWO- NING, centr. Margraten. Erf via poortgeb., stallen, schuur, poortgeb., tuin. Tot 1700 m2. Gesch. voor div. doeleinden. Pr. f 369.000,-. Inl. 04407-1681.

Hoensbroek

Bokstraat 54, woonhuis met c.v. en tuin. Ind.: Hal, toilet, Z-vorm. woonkamer, keuk. m. luxe eiken install. bijkeuk. tuin ca. 13 mtr. diep met terras, berging. Woonk., keuk., hal met plavuizenvloer. 1e Verd.: 3 slpk., badk. m. ligb., v.w. en 2e toilet. 2e Verd.: Zolder. Bw. 1977, prijs f 109.000,- k.k.

LIVAC bv

Te k. gr. BOERDERIJWO- NING, centr. Margraten. Erf via poortgeb., stallen, schuur, poortgeb., tuin. Tot 1700 m2. Gesch. voor div. doeleinden. Pr. f 369.000,-. Inl. 04407-1681.

Limburgs Dagblad

woonpiccolo's

Huis verkopen? Bel de echte makelaar! Peters & Partners Geleen 04490-48191

Geen Verkoop Geen Kosten.

Café
Met bovenwoning, geh. inger. zaaltje, div. verenigingen. Gr. Parkplaats. Te Kerkrade. 045-412192.

TE KOOP
Uniek gelegen

Boerenlandhuis

Rott 14, te Vijlen (Vaals) Zuid-Limburg.
Ind.: gr. woonhuis en appartement geschikt voor dubb. bewoning op ca. 10.000 m2 grond. Vr.pr. f 435.000,- k.k. Inl. en bez. vigs. tel. afspr. 04455-1871.

Te koop: 4 ha. TUIJBOWGROND met solide gemetseld gebouw, verkeersgunsting in fraai landschap dicht bij Maastricht, geschikt voor recreatie, paardensport etc. Brieven met Uw telefoonnummer onder Nr. B-5927, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

VIJGEN

ONROEREND GOED • BEDRIJFS-ONROEREND GOED
AANKOOP • VERKOOP • VERHUUR • BEMIDDELING
J.W. VIJGEN St. Franciscusweg 16 6417 BD Heerlen
Tel. 045-711617

TE KOOP

HOENSBROEK - Komerd 25
Perfect onderhouden tussengelegen woonhuis met 4 slaapkamers, badkamer-ligbad, dubb. glas, rolluiken. Gehele huis parket, carport etc.
Dit pand moet u zien!
Prijsje?.....f.....
Vragen vragen

VAESRADE - Burg. Ritzenstraat 10
Perfect onderh. halfvrijst. woonh. met garage. Part. woonk. ca. 32 m2, keuken m. kunststof aanb.k. 1e verd.: 3 slaapk., luxe badk. m. ligb. en v.w.tafel. 2e verd.: zolder te ber. via vlieztrap alwaar c.v.-ketel + w.w.voorz.
In de garage app. douche, was/droogruijme, extra berging. Gehele pand is voorzien van dubbele beglazing. Onderhoudsarm. Fraaie tuin. Vraagprijs f 164.000,- k.k.

Een huis kopen of verkopen?
VIJGEN VRAGEN!

BOUWKAVELS in B.P. 'De Burcht' te Bunde gemeente Meerssen. Grouwels/Daelmans. Tel. 043-254565 b.g. g. 043-641321.

BOUWGROND a/d Iromstraat te Susteren, opp. i.o. Grouwels/Daelmans. 043-254565 b.g.g. 043-641321.

Te k. schitterend gelegen BOUWTERREIN voor bungalow of landhuis, groot 26m front en 40m diep, gelegen te Sippenaken (B) schuin t.o. grensnaal Epen (N). Tel. 04450-2325.

Brunssum HOEKHUIS met garage en tuin goed onderh. f 108.000,- k.k. Tel. 045-271131

Te k. HOEKHUIS met garage 1e klas materialen, bwj. 87, vr.pr. f 239.000,- k.k. 04498-58579.

Te k. kleine BUNGALOW vlakbij station Meerssen. Br. o.n.r. B-6038 LD. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te k. BUNGALOW, Sibbe, Valkenburg. Te bevragen: tel. 04406-15486

Brunssum, Ringoven. Geschiedeld WOONHUIS m. garage en tuin, 3 slpkms, mooie keuken met complete app., f 135.000,- k.k. Wijman and Partners Vastgoed. 045-728671

SUSTEREN, Kavinksbos. Prima onderh. eengezinsw., 3 slpk., c.v., voorz. v. alle gemakken, f 89.000,- k.k. Wijman & Partners Vastgoed. 045-728671.

Te k. van part. ca. 1300 m2 BOUWGROND gelegen te Hommert gem. Nuth. Tel. 045-230626, 2e. 9-14 uur, ma-vrij 9-18 uur.

SCHAESEBERG vrijst. bungalow met garage op prachtige ligging 1140 m2, 3 slpk's, verhuurd-interess. prijs op aanv. Makelaar Smeets. Tel. 045-753066.

Te koop op Ned. bungalowpark in Rekem (B) stenen RECREATIE-BUNGALOW, geheel ingericht, pr.n.o.t.k. Tel. 02152-68200.

Te k. halfvrijst. woning te BEEK, blijvend vrij uitzicht, loopafst. centrum 5 min., perc.opp. 380 m2, tuin op het zuiden. Ind.: hal, WC, bergkast, half-open massief eiken keuken, woonk. 46 m2 geh. beg. gr. plavuizen, sierpleister en metselw. 1e verd. 3 slpk., badk. en 2e WC, zolder via vlizto met mof. tot 4e slpk. Garage en carport. Geh. pand hardhout plus isolatieglas. Boven rolluiken. Moeder van binnen gekien. Moeder. Pr. f 187.500,- k.k. Tel. afspr. 04490-73271.

BINGELRADE appartement te k.; woonk., slaapk., douche, w.o., en ruime zolder. Tel. 04492-2479 na 17 uur of 045-714243

BRUNSSUM-Langenberg, Akerstraat te k. tussentl. oud woonh. met bergiumte en garage, deels voorz. v. rolluiken. Ind.: gang, kelder, r. woonk. met schroeflspial., half-open inb.keuken (kunststof), r. badk. met douche en wasgelh., modern toilet, 1e verd.: trapoverloop en 3 slpk. Pand is goed onderh. Pr.n.o.t.k. Inl. vanaf 8-10-90 tussen 17.00 en 19.00 uur 045-423870.

Eengezin. woning te k. bwj. 83, 100/130 m2, kelder, eigen parkeerpl., luxe interieur, stil en mooi gelegen te KRADE, f 189.000,- k.k. 045-463720.

BRUNSSUM, Kennedylaan, halfvrijst. woonh. met gar. en 4 slpk. 045-211092.

ECHT/Rijksweg Nrd. 21. Vrijst. woonh. met grote garage, 850m2 tuin met grote hobbyruimte. Nieuwe witte keuk. Nw. badk. Keurig pand. f 159.000,- k.k. Tel. 04490-42550. Jos Storms O.G. Geleen.

RIANTE BOUWERPECELEN in Heerlen a/d Zandweg. Voor inl. V.O.C. tel. 045-740900. Grouwels/Daelmans. 043-254565 b.g.g. 043-641321.

HUIS te k. in Heerlen, Schelsberg 1, te zijner tijd. Tel. 045-726820.

Te k. BOUWGROND incl. 20 autoboxen (huuroopr. f 10.800,- p.jr.) tot opp. 1000 m2. Gelegen Graverstr. 32, kerkrade-W. Pr. f 155.000,- k.k. Tel. na 19.00 uur 04492-1498.

Limburgs Dagblad

woonpiccolo's

Huis verkopen? Bel de echte makelaar! Peters & Partners Geleen 04490-48191

Geen Verkoop Geen Kosten.

Café
Met bovenwoning, geh. inger. zaaltje, div. verenigingen. Gr. Parkplaats. Te Kerkrade. 045-412192.

TE KOOP
Uniek gelegen

Boerenlandhuis

Rott 14, te Vijlen (Vaals) Zuid-Limburg.
Ind.: gr. woonhuis en appartement geschikt voor dubb. bewoning op ca. 10.000 m2 grond. Vr.pr. f 435.000,- k.k. Inl. en bez. vigs. tel. afspr. 04455-1871.

Te koop: 4 ha. TUIJBOWGROND met solide gemetseld gebouw, verkeersgunsting in fraai landschap dicht bij Maastricht, geschikt voor recreatie, paardensport etc. Brieven met Uw telefoonnummer onder Nr. B-5927, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

VIJGEN

ONROEREND GOED • BEDRIJFS-ONROEREND GOED
AANKOOP • VERKOOP • VERHUUR • BEMIDDELING
J.W. VIJGEN St. Franciscusweg 16 6417 BD Heerlen
Tel. 045-711617

TE KOOP

HOENSBROEK - Komerd 25
Perfect onderhouden tussengelegen woonhuis met 4 slaapkamers, badkamer-ligbad, dubb. glas, rolluiken. Gehele huis parket, carport etc.
Dit pand moet u zien!
Prijsje?.....f.....
Vragen vragen

VAESRADE - Burg. Ritzenstraat 10
Perfect onderh. halfvrijst. woonh. met garage. Part. woonk. ca. 32 m2, keuken m. kunststof aanb.k. 1e verd.: 3 slaapk., luxe badk. m. ligb. en v.w.tafel. 2e verd.: zolder te ber. via vlieztrap alwaar c.v.-ketel + w.w.voorz.
In de garage app. douche, was/droogruijme, extra berging. Gehele pand is voorzien van dubbele beglazing. Onderhoudsarm. Fraaie tuin. Vraagprijs f 164.000,- k.k.

Een huis kopen of verkopen?
VIJGEN VRAGEN!

BOUWKAVELS in B.P. 'De Burcht' te Bunde gemeente Meerssen. Grouwels/Daelmans. Tel. 043-254565 b.g. g. 043-641321.

BOUWGROND a/d Iromstraat te Susteren, opp. i.o. Grouwels/Daelmans. 043-254565 b.g.g. 043-641321.

Te k. schitterend gelegen BOUWTERREIN voor bungalow of landhuis, groot 26m front en 40m diep, gelegen te Sippenaken (B) schuin t.o. grensnaal Epen (N). Tel. 04450-2325.

Brunssum HOEKHUIS met garage en tuin goed onderh. f 108.000,- k.k. Tel. 045-271131

Te k. HOEKHUIS met garage 1e klas materialen, bwj. 87, vr.pr. f 239.000,- k.k. 04498-58579.

Te k. kleine BUNGALOW vlakbij station Meerssen. Br. o.n.r. B-6038 LD. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te k. BUNGALOW, Sibbe, Valkenburg. Te bevragen: tel. 04406-15486

Brunssum, Ringoven. Geschiedeld WOONHUIS m. garage en tuin, 3 slpkms, mooie keuken met complete app., f 135.000,- k.k. Wijman and Partners Vastgoed. 045-728671

SUSTEREN, Kavinksbos. Prima onderh. eengezinsw., 3 slpk., c.v., voorz. v. alle gemakken, f 89.000,- k.k. Wijman & Partners Vastgoed. 045-728671.

Te k. van part. ca. 1300 m2 BOUWGROND gelegen te Hommert gem. Nuth. Tel. 045-230626, 2e. 9-14 uur, ma-vrij 9-18 uur.

SCHAESEBERG vrijst. bungalow met garage op prachtige ligging 1140 m2, 3 slpk's, verhuurd-interess. prijs op aanv. Makelaar Smeets. Tel. 045-753066.

Te koop op Ned. bungalowpark in Rekem (B) stenen RECREATIE-BUNGALOW, geheel ingericht, pr.n.o.t.k. Tel. 02152-68200.

Te k. halfvrijst. woning te BEEK, blijvend vrij uitzicht, loopafst. centrum 5 min., perc.opp. 380 m2, tuin op het zuiden. Ind.: hal, WC, bergkast, half-open massief eiken keuken, woonk. 46 m2 geh. beg. gr. plavuizen, sierpleister en metselw. 1e verd. 3 slpk., badk. en 2e WC, zolder via vlizto met mof. tot 4e slpk. Garage en carport. Geh. pand hardhout plus isolatieglas. Boven rolluiken. Moeder van binnen gekien. Moeder. Pr. f 187.500,- k.k. Tel. afspr. 04490-73271.

Uniform en betrouwbaar produktinformatie-systeem

Nieuwe vloerbedekking

kiezen moeilijke klus

● Tapijt als kamerbreed genoeg

de aanschaf van nieuwe vloerbedekking is het vaak moeilijk om een keus te maken, aangezien het aanbod bijzonder groot is. Het is daarom verstandig om vooraf een aantal punten op papier te zetten, bijvoorbeeld hoe duur het ongeveer mag zijn, voor welk vertrek het tapijt bestemd is en op welk materiaal waarschijnlijk de keus zal vallen.

Tapijtcultuur

Het tapijt gaat een steeds belangrijker plaats innemen in de Nederlandse woning. Onze tapijtcultuur mag dan geen eeuwenoude traditie hebben, ze behoort wel thuis in de naoorlogse woonstijl. Volgens de Stichting Vergelijkend Warenonderzoek blijkt dat 70 procent van alle vloeren in de Nederlandse woningen is en wordt gelegd met tapijt.

In deze branche is dan ook een sterke specialisatie merkbaar. Het brede aanbod, wat betreft kleuren en soorten, maakt dat de woninginrichter steeds meer om advies wordt gevraagd. Vooral voor de wolmerktapijten bestaat veel belangstelling.

Wol is een eerlijke grondstof die van nature veel eigenschappen heeft om een goed produkt te kunnen maken. De wolvezel houdt de warmte vast en is veerkrachtig; het is daardoor prettig lopen op een wollen tapijt. Het laat zich ook gemakkelijk onderhouden. Wol plet niet, is geluid dempend en antistatisch, dus vuil en vlekwerend. Kenmerkend is ook dat wol sfeer en behaaglijkheid geeft, (dit geldt overigens ook voor ander woningtextiel en kleding). Bij een echt wolmerktapijt wordt een speciaal wolmerk-garantiecertificaat verstrekt.

Synthetisch
Het toepassen van synthetische vezels in een tapijt is de laatste jaren in een stroomversnelling gekomen. Er komen steeds betere en luxueuzere vezelkwaliteiten op de markt die speciale behandelingen hebben ondergaan. De betere soorten synthetische tapijten zijn daardoor minder statisch geworden en worden dus niet meer zo gauw vuil.

Ofschoon door middel van 'coatings' en 'finishes' genoemde nadelen bijna geheel zijn weggenomen, kunnen huisdieren nog wel last hebben van de nog, in geringe mate, aanwezige 'elektriciteit'. Zij zijn hiervoor namelijk gevoeliger dan mensen.

Ventileren
Voelt een tapijt niet prettig aan, dan is het binnenshuis waarschijnlijk te droog. Evenals voor het overige woningtextiel is ook voor onze tapijten een goede ventilatie van groot belang. Breng lucht in de kamers door

middel van waterbakjes aan de verwarming. Groene planten helpen ook al mee; het zijn levende verdampers. Besproei ze regelmatig met een fijne nevelige plantenspray.

Een goed en degelijk tapijt is gezond voor de omgeving; het laat zich gewillig schoonzuigen en de lucht in de kamers blijft stofvrij. Zonder een mooie vloerbedekking kan men zich een aangename en

stijlvolle woning nog maar nauwelijks indenken. Het tapijt in de moderne variaties en het van plint-tot-plint-tapijt dragen er toe bij het fraaie met het praktische te kunnen combineren.

Al halve eeuw stofafzuiging voor machines

Machines die veel stof produceren zijn tegenwoordig grotere, voorzien van een afzuiginstallatie die het stof opvangt in een aan de machine gekoppelde zak. Veel doe-het-zelvers maken dankbaar gebruik van deze mogelijkheid, omdat dit het werk gerieflijker maakt. Het is immers niet zo plezierig om fijn schuurstof in je neus en je oren, je haren en je kleding te krijgen. En bij binnenshuis-schuurwerk komt, als je machine niet over afzuiging beschikt, ook nog eens je interieur onder een stoflaag te zitten.

Nu wordt het wel eens zo voorgesteld alsof stofafzuiging een 'supernieuw' zou zijn, een kersvers ei van Columbus. Het is daarom wel aardig te weten dat deze praktische vinding al een halve eeuw oud is. Deze maand is het precies 50 jaar geleden dat de stofzak voor vlakschuurmachines werd uitgevonden. In het eerste oorlogsjaar dus; geen beste tijd om een noviteit op gereedschapsgebied te lanceren.

De uitvinder, fabrikant Festo, heeft dan ook vele jaren moeten wachten voordat hij er de markt mee op kon. Dat had ook voordelen, want intussen kon er nog heel wat 'gesleuteld' worden, zowel aan de machine als aan de zak. Pas in 1968 kwam de eerste 'echte' vlakschuurmachine met stofafzuiging in de winkel. Hij werd warm onthaald, zowel in de vakwereld als door doe-het-zelvers.

● De jongste nazaat van de 'stamvader uit 1940' kan snel worden vervangen.

Nieuw sluitsysteem voor keukenkastjes

Veel toegepast worden tegenwoordig in keukens rolluikkastjes. Soms in de vorm van bovenkasten, ook wel in kleinere uitvoering als niskastjes, onder de bovenkasten op het werkblad geplaatst.

In de keukens van Poggenpohl heeft men nu voor het openen en sluiten van de rolluiken een praktisch systeem ontwikkeld. Via een druk op de knop laten de luiken zich probleemloos openen en sluiten. Zodra men de vinger van de knop haalt stopt de motor en blijft het luik in de positie waarin het zich op dat moment bevindt.

Ook kan een afstandsbediening worden geleverd. Hierbij geldt eveneens dat, zodra de vinger van de afstandsbediening wordt gehaald, de motor stopt. Dit motorsysteem open- en sluitsysteem is

● Bij de minste weerstand stopt de motor en bij stroomuitval kan het rolluik met de hand bediend worden.

uiterst veilig. Bij de minste weerstand als de koffiezetter bijvoorbeeld maar half in een niskastje staat schakelt de motor zichzelf uit. Geen gevaar dus als een kind de afstandsbediening onverhoeds zou hanteren. Valt de stroom uit, dan kunnen de jaloezieën

probleemloos met de hand worden bediend. De elektrisch bedienbare rolluikkastjes zijn leverbaar in verschillende hoogten en in drie breedtes (50, 60 en 90 cm). Voor meer informatie: Poggenpohl in Epe, ☎ 05780-27100.

Informatief boekje KEMA

Sinds de KEMA een telefonische 'infolijn' voor de consument heeft ingesteld, regent het daar dagelijks vragen. Uit alle onderwerpen die daarbij aan de orde komen heeft de KEMA nu een selectie gemaakt en die in een mini-boekje (24 pagina's - 8x12 cm) samengevat. De opzet is uiteraard de particuliere elektriciteitsverbruiker erop te attenderen dat apparaten, elektra-materiaal, enz. die het Kema-keur dragen, de voorkeur verdienen boven de 'keur-loze'.

De vraag-en-antwoord-vorm bevat allerlei wetenswaardigheden en tips, overigens wel heel summer. Het boekje kan per briefkaart worden aangevraagd, adressering KEMA bewaarboekje, postbus 9035 6800 ET Arnhem. Het wordt gratis toegestuurd.

Wie bepaalde vragen, wensen of klachten heeft op het gebied van elektriciteit en veiligheid kan echter ook nog de infolijn bellen: 06 8212227.

Meubelbeurs in Geulhal

In de Geulhal te Valkenburg aan de Geul vindt van 6 tot en met 14 oktober een meubelbeurs plaats. De woninginrichtingsbranche heeft de maand oktober als 'nationale woonmaand' uitgeroepen. De beurs haakt vanzelfsprekend hierop in. De bezoekers kunnen acht dagen lang kennismaken met bestaande en nieuwe trends op het gebied van woninginrichting. Niet alleen meubels, ook waterbedden, vitrages, vloerbedekking, kleinmeubels enzovoorts zijn te bewonderen. De beurs is op zaterdag en zondag open van tien tot zes uur en tijdens werkdagen van vijf tot tien uur. De entreeprijs bedraagt zes gulden.

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente 2 oktober 1990

In de afgelopen week hebben vrijwel alle financiers de hypotheekrente verhoogd. De vorige algemene verhoging dateerde van februari jl. Alhoewel het huidige rentepercentage op de kapitaalmarkt slechts 0,2% hoger als toentertijd is de verhoging van de hypotheekrente bij vrijwel alle banken en verzekeraars op 0,3% bepaald.

Naam bank	rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	rentepercentages			
			opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant	35,1%	50%
ABN	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,90	6,15	4,02
ABN	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,90	6,15	4,02
ABN	sparhyp.	15 jaar	1,00	10,30	6,44	4,25
ABN	ann. hyp.	variabel	1,50	9,40	6,52	5,00
ABN	ann. hyp.	5 jaar	1,50	9,70	6,73	5,15
ABP	sparhyp.	5 jaar	1,00	9,60	5,91	3,83
ABP	sparhyp.	10 jaar	1,00	9,60	5,91	3,83
ABP	sparhyp.	15 jaar	1,00	9,60	5,91	3,83
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,40	6,48	4,97
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,40	6,48	4,97
AEGON	sparhyp.	5 10 jr.	1,25	9,90	6,17	4,04
AEGON	sparhyp.	15 20 jr.	1,25	9,90	6,17	4,04
AMRO	sparhyp.	2 jaar	1,00	9,90	6,13	4,00
AMRO	sparhyp.	10 jaar	1,00	9,90	6,13	4,00
AMRO	sparhyp.	15 jaar	1,00	10,20	6,43	4,23
Bouwfl. Limb. Gem.	spar vasth.	5 jaar	1,00	9,80	6,07	3,96
Bouwfl. Limb. Gem.	spar vasth.	10 jaar	1,00	9,80	6,07	3,96
Bouwfl. Limb. Gem.	spar vasth.	15 jaar	1,00	9,80	6,07	3,96
Bouwfl. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,50	6,55	5,03
Bouwfl. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,50	6,55	5,03
CDK-bank	sparhyp.	5 jaar	1,00	10,00	6,23	4,68
CDK-bank	sparhyp.	10 jaar	1,00	10,10	6,30	4,14
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,40	6,48	4,97
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,60	6,62	5,08
Centraal Beheer	spar gar.h.	5 10 jr.	0,00	9,60	5,88	3,81
Centraal Beheer	spar gar.h.	15 20 jr.	0,00	9,60	5,88	3,81
Centrale Volksbank	sparhyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,86	3,79
Centrale Volksbank	sparhyp.	10 jaar	1,00	9,70	6,00	3,91
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,20	6,35	4,87
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,40	6,48	4,97
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	9,80	5,99	3,86
Nationale Ned.	sparhyp.	5 10 jr.	1,25	9,90	6,17	4,03
Nationale Ned.	sparhyp.	15 20 jr.	1,25	9,90	6,17	4,03
NMB	ann. hyp.	1 jaar	1,50	9,50	6,59	5,05
NMB	ann. hyp.	5 jaar	1,50	9,70	6,73	5,15
Pancratiusbank	sparhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,78	3,73
Pancratiusbank	sparhyp.	7 jaar	1,00	9,50	5,86	3,79
Pancratiusbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35	4,87
Pancratiusbank	ann. hyp.	ideaal	1,00	9,20	6,35	4,87
Postbank	sparhyp.	5 jaar	1,00	9,80	6,07	3,95
Postbank	sparhyp.	7 jaar	1,00	9,80	6,07	3,95
Postbank	sparhyp.	12 jaar	1,00	10,00	6,21	4,07
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,40	6,36	4,87
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,60	6,50	4,98
RABO hypotheekbank	spar opt.h.	3 jaar	1,00	9,80	6,06	3,94
RABO hypotheekbank	spar opt.h.	10 jaar	1,00	9,90	6,13	4,00
RABO hypotheekbank	spar opt.h.	stabil	1,00	9,90	6,13	4,00
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var.1 jr	1,00	9,20	6,32	4,85
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4,5 jr	1,00	9,70	6,69	5,13
Spaarbank Limburg	sparhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,78	3,73
Spaarbank Limburg	sparhyp.	7 jaar	1,00	9,50	5,86	3,79
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	1 jaar	1,00	8,80	6,07	4,66
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35	4,87
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	9,80	6,04	3,92
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	5 jaar	1,00	9,70	6,00	3,90
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	10 jaar	1,00	9,70	6,00	3,90

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheeken met gemeentegarantie. De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek. De verlaagde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. / 150.000,-. Voor vrouwen en of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden. Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af. © Copyright „Vereniging Eigen Huis” te Amersfoort.

● Met enkele 'getekende lijnen' is op deze foto aangegeven wat de voorzetwand in de buurt van het toilet en bidet verbijgt.

Voorwandstelsysteem voor badkamer

Wanneer de kinderen de deur uit zijn, hebben de ouders het rijk weer voor zich alleen en zitten ze wat royaler in de ruimte. Er wordt dan nogal eens aan verbouwen gedacht. Een van de kamers van de kinderen kan bijvoorbeeld een nieuw leven tegemoetgaan als badkamer. Lekker veel ruimte. Maar het betekent in veel gevallen hinderlijk breekwerk. Denk alleen maar eens aan al die leidingen voor aan- en afvoer. Met een voorwandstelsysteem is de installatie minder ingrijpend en kun je wastafel, ligbad en douche veel flexibeler plaatsen. Een langere leiding kan achter het voorwandstelsysteem worden weggewerkt.

Wisa introduceerde onlangs het voorwandstelsysteem 3000 dat bestaat uit een aantal standaard-elementen die voor de bestaande wand kan worden geplaatst en waarin al het leidingwerk een aan het oog onttrokken leven leidt. Het systeem kan zelfs tegen lichte scheidingswanden worden geplaatst. Hak- en breekwerk kan achterwege blijven. Dat scheelt niet alleen in stof en troep maar ook in de portemonnee.

*****

NVM

MAKELAARS

*****

TE KOOP

TRICHT
RUST WOONHUIS met garage, luxe keuken, badkamer, 4 slaapk. Zeer goed onderhouden. Direct aanvaarden. Prijs in nader overleg.

TRICHT BELFORT
onderhouden HALFVRIJST WOONHUIS met garages van c.v., 4 slaapk. Direct vrij te aanvaarden. Prijs f 225.000,- k.k.

TRICHT
ruim gelegen zeer goed onderhouden HERENHUIS met tuin, ruime living, moderne keuken en badkamer, 4 slaapk. Prijs in nader overleg.

TRICHT
aaneengesloten panden, voor vele doeleinden. Prijs in nader overleg.

ER EN KEER
goed onderhouden BUNGALOW met garage, mooie ruime living, 3 slaapk., souterrain. Spoedig leeg te aanvaarden. Prijs in nader overleg.

TRATEN
geel, VRIJSTAAND LANDHUIS met c.v., inpanidige en ruime tuin met veel privacy. Max. wooncomfort. E indeling en luxe afwerking. Prijs en aanv. in overleg.

EN TERBLIJT
STAAND WOONHUIS met gr. tuin voor natuurleef. Aanv. in overleg. Prijs f 185.000,- k.k.

ISSEN
STAAND LANDHUIS met garage, carport. Perceel f 395.000,- k.k. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs 000,- k.k.

KOOP - VERKOOP - HUUR - VERHUUR - VERZEKERINGEN - BEHEER - TAXATIES EN HYPOTHEKENADVIES
Zat. geopend van 10.00-13.00 uur

nicolai
makelaardij
tel. 043-254555
stationstraat 20, maastricht

HEERLEN
f 98.500,- k.k.
Nabij centrum stadswoning met c.v. en berging. Ind. o.a.: hal, woonkamer met half open keuken 8.17 x 4.57, terras 1e verd. 2 slaapkamers, badkamer. Aanvaarding vrijwel direct.

HEERLEN
f 129.000,- k.k.
Stadswoning met berging en tuin. Ind. sout. kelder. Beg. gr. hal, toilet, woonkamer ca. 34 m², dichte keuken, berging, binnenplaats (tuin) 1e verd. 3 slaapkamers, badkamer. Aanvaarding direct.

KERKRADE
f 258.000,- k.k.
Zeer goed onderhouden vrijstaand woonhuis met 3 garages. Ind. sout. 2 kelders. Beg. gr. hal, toilet, woonkamer ca. 34 m², dichte keuken, berging, terras ca. 40 m². Zeer mooie moderne keuken 5.00 x 2.50. Badkamer met ligbad, douche, vaste wastafel en 2e toilet. 2e verd. 2 slaapkamers. Aanvaarding in overleg.

SCHAESBERG
f 179.000,- k.k.
Goed onderhouden halfvrijstaand herenhuys. Ind. sout. garage 8.00 x 4.00, hobby- en provi. woonkamer met terras en tuin. Beg. gr. hal, woonkamer met open haard, moderne keuken met ligbad, douche, vaste wastafel en 2e toilet. 2e verd. 2 slaapkamers. Aanvaarding in overleg.

WITTEM (Partij)
f 259.000,- k.k.
Halfvrijstaand herenhuys met bijgebouw vrij uitzicht (achter). Ind. sout. kelder. Beg. gr. hal, woonkamer met half open keuken ca. 60 m², serre 8.00 x 3.00, garage 7.00 x 3.00, tuin ca. 30 m². Badkamer met ligbad, douche, 2 vaste wastafels en 2e toilet. Aanvaarding in overleg.

BEDRIJFSPANDEN

HEERLEN (Centrum)
f 250.000,- k.k.
Winkelkantoor woonhuis. Ind. sout. kelder ca. 20 m². Beg. gr. winkel ca. 60 m². 1e verd. 60 m². 2e verd. 55 m². 3e verd. zolder c.q. archiefkamer. Aanvaarding direct.

Meer dan 20 jaar ervaring

• Makelaar o.g.
• Bedrijfsobjecten
• Woningen

• Taxaties
• Hypotheken
• Verzekeringen

makelaardij

ERNENS

Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel.: 045-752142

PAUL SIMONS
MAKELAARDIJ BV.
ASSURANTIE-TAXATIES
HYPOTHEKEN-FINANCIEN.

EUROPAWEG ZUID 214 UBACH OVER WORMS

Egghelshoven:
Goed en kindvriendelijk gelegen ruime tussenswoning met kleine tuin en grote garage. Ind. o.a.: hal, ruime woonk., open keuken met luxe aanbouwinstall., (wit), 4 slaapk. en badk. Vr.pr. f 128.000,- k.k.

Ubach over Worms
Tegen centrum, doch rustig gel. hoekwoning met garage en gr. tuin. Ind. o.a.: hal, woonk. met open haard, uitgeb. keuken met aanbouwinstall., badk., drie slaapk., keld. en zold. Woning is in prima staat. Vr.pr. f 119.000,- k.k.

Ubachsberg-Colmont:
Landelijk gel. semi-bungalow met groot souterrain (o.a. garage), prachtige hal, stijlvolle living op 2 niveaus (elk met open haard), keuken met aanbouwinstall., 5 slaapk. (3 op verdieping), zeer luxe badkamer, overdekt terras en tuin. Dit goed onderhouden pand is klassiek afgewerkt met duurzame materialen. Vr.pr. f 348.000,- k.k.

Voerendaal-Kunrade:
Perfekt gelegen patio-bungalow met speelse living (ca. 70 m²), vide en inpanidige plantentuin, open keuken met luxe install. (wit kunststof), 3 slaapk., badk., royaal inpanidig zwembad, sauna en garage. Pand heeft prachtige patio-tuin met waterpartij, open haard en gedeelt. overdekt terras. Vr.pr. f 330.000,- k.k. U kunt dit object pas op z'n waarde beoordelen na een bezichtiging.

Op zaterdag zijn wij bereikbaar van 10.00 tot 13.00 uur

045-318182

TE KOOP

Heerlen
Altaardries 4
Zeer gunstig gelegen woonhuis, uitzicht op weide en omgeven met uitgestrekte wandelgebieden. Ind. o.a. ruime living met open keuken en bijkeuken t.b.v. diverse apparatuur, drie slaapkamers, badkamer en hobbyzolder. Overdekte parkeergelegenheid.
Prijs f 145.000,- k.k.

Heerlen-Welten
Wellertuynstraat 94
Splitlevel drive-in woning met o.a. hobbykelder, eetkeuken met toegang tot achtertuin. Gezellige living (ca. 27 m²) met parket en open haard. Totaal drie slaapkamers en badkamer met o.a. ligbad.
Prijs f 145.000,- k.k.

Kerkrade-Egghelshoven
Bosweg 8
H.v. rustiek woonhuis met ruime garage en kleine binnenplaats. O.a.: woonkamer in L-vorm met open haard en eiken balken in badkamer en doucheruimte. Vier slaapkamers en doucheruimte.
Prijs f 142.500,- k.k.

Kerkrade-Domaniale
Finestraat 86
H.v. woonhuis met garage, aan de voorzijde aan plantsoen gelegen. O.a.: T-vormige woonkamer en open keuken met tegelvloer, drie slaapkamers en badkamer met ligbad, 2e toilet en v.w. De bovenverdieping is van rolluiken voorzien.
Prijs f 152.500,- k.k.

Kerkrade-Bleijerheide
M. Goretstraat 156
Vrijstaande bungalow (666 m²) met kelder. Royale entree, gezellige woonkamer met open haard. Dichte keuken met bijkeuken, vier slaapkamers en badkamer met ligbad, dubb. v.w., bidet en 2e toilet.
Prijs f 279.000,- k.k.

Kerkrade-West Schoolstraat 24
Tussengelegen woonhuis met kelders. O.a.: woonkamer ensuite, dichte keuken met bijkeuken, drie slaapkamers, badkamer en vaste trap naar de zolder.
Prijs f 109.000,- k.k.

Schaesberg
(gem. Landgraaf)
Edisonstraat 26-28
Vrijstaande bedrijfsplaats (ca. 625 m² B.V.O.) met kantoren (ca. 105 m² B.V.O.) en opslagterrein.
Prijs f 425.000,- k.k.

TE HUUR

Heerlen-Heksenberg, Mgr. Hanssenstraat 1, 5 en 7
Winkelruimte va. 50 m² voor diverse branches geschikt. Huurprijs vanaf f 650,- p. mnd. excl.

Heerlen-Centrum, nabij de Markt
Emmastraat, Oude Veemarktstraat 4
Winkelruimte (met souterrain en verdieping) ca. 167 m². Per 9-91 beschikbaar. Huurprijs f 3500,- p. mnd. excl. Geen horeca.

Kerkrade-West, Eikerplein 4a
Winkelruimte (ca. 67 m²) in buurtcentrum uitermate geschikt voor bakkerszaak. Overname inventaris mogelijk. Huurprijs f 670,- p. mnd. excl.

Maastricht, Parallelweg 45
Kantoorruimte (ca. 387 m²) nabij station, per medio '91 beschikbaar, met eigen parkeerterrein. Huurprijs op aanvraag.

Weert, Langstraat/Emmasingel
Winkelruimten, resp. 123/130 m². Samen te huur f 350,- p.m. per jaar excl.

BC Makelaardij

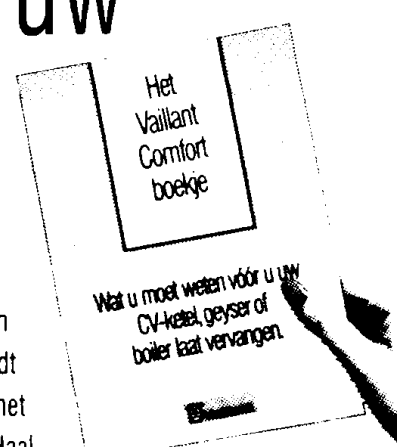
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen
tel. 045-71 20 40

Limburgs
VRIJSTANDS
IBLAAD

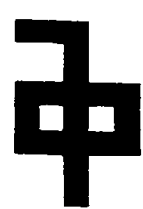
Dit moet u weten vóór u uw CV-ketel laat vervangen

Binnenkort ontdekken zo'n 200.000 Nederlanders dat hun CV aan vervanging toe is. Misschien bent u een van hen.

Daarom heeft Vaillant een boekje voor u gemaakt. Het vertelt u hoe verwarming en warm water samen voor méér comfort kunnen zorgen. Het kan zelfs gecombineerd in één toestel: de Vaillant Thermocompact VCW. Maar Vaillant biedt nog veel meer slimme oplossingen... U leest er meer over in het Vaillant Comfort-boekje. Dat ligt bij ons gratis voor u klaar. Haal dat boekje even op.

HET GRATIS VAILLANT COMFORT-BOEKJE BIJ:

A. Ploem & Zn. B.V.
Centrale verwarming en sanitair
Gruppellostraat 33
Kerkrade
Tel. 045-452841

G.H.M. Maigray B.V.
Rijksweg 129
Berg en Terblijt
Tel. 04406-40505
045-212084

Intertherm Limburg
Ampèrestr. 9
Landgraaf
Tel. 045-313939

Lira
Koempel 84
Landgraaf
Tel. 045-322972

Techn. Buro Gebr. Aarts
Haaskoul 6
Born
Tel. 04498-51525

Installatiebedr. Gedeo
Geerstr. 9
Jabeek
Tel. 04492-2687

Reynen JT & Co.
Irenelaan 36
Geleen
Tel. 04490-42763

J. Houben
Asterstr. 53
Geleen
Tel. 04490-43252

Atelier voor het stofferen van • klassieke • antieke en • moderne meubelen

Meubelstoffeerderij Naebers
Donatusstraat 2a, Nuth
045-241259

LANDGRAAF, Op de Kamp
in aanbouw zijnde halfvrijstaande premie C-woningen

Prijs f 162.000,- v.o.n. (excl. eenmalige bijdrage van f 5.000,- belastingvrij) perceelsoppervlakten vanaf 190 m² tot 410 m².

BEDRIJFSHAL

LANDGRAAF
• Bedrijfshal met buitenterrein te koop, gel. op het bedrijfsterrein Strijthagen. Uitbreiding bebouwd ged. mogelijk. Opp. hal ca. 105 m². Koopprijs f 100.000,- k.k.

HEERLEN
• Noord Bedrijfshal. Opp. 300 m², hoogte 4,50 m. Kantoren 13 m² en 20 m². Toiletten. Perceelsopp. 1275 m². Koopprijs f 255.000,- k.k.

KANTOOR

HEERLEN
• Centrum. Royale kantoorruimte 90 m² in modern gebouw op herkenbare locatie. Parkeergelegenheid aanwezig. Huurprijs f 165,- per m² per jaar excl. B.T.W.

HEERLEN
• Kantoor/praktijkpand met o.a. kelder, entree/receptie, kantoor 28 m², praktijkruimte 60 m², toiletten, magazijn/berging. Te verd. 3 kamers resp. 13 m², 11 m² en 7 m². 2e verd. zolder/archief. Koopprijs f 185.000,- k.k.

HEERLEN
• Centrum. Kantoorruimten verdeeld over 2 verdiepingen. Per verd. ca. 110 m². Huurprijs f 30.000,- per jaar excl. B.T.W.

WINKEL

BRUNSSUM
• In hartje Centrum winkelruimte te huur. Opp. ca. 100 m². Huurprijs f 1.600,- per maand excl. B.T.W.

HEERLEN
• Centrum. Winkelruimte op goede locatie. Opp. ca. 128 m². Huurprijs f 44.800,- excl. B.T.W.

HEERLEN
• Nabij 't Loon en Schouwburg royale winkelruimte c.q. showroom te huur. Opp. ca. 275 m². Huurprijs op aanvraag.

HEERLEN
• Zuid. Aan de Boutscherweg winkelruimte met kantoor en/of magazijn te huur. Opp. winkel 26 m². Toiletten en kelder (16 m²). Huurprijs f 750,- per maand excl. B.T.W.

HEERLEN
• Centrum. Winkel c.q. kantoorruimte te huur. Opp. 124 m². Huurprijs f 22.400,- per jaar excl. B.T.W.

STIENSTRA
BEDRIJFSMAKELAARDIJ BV.

Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen
Tel. 045-712255*

PAUL CROMBAG

ONROEREND GOED

BRUNSSUM
Wienweg 20: Moderne halfvrijst. woning met speelse ind. (split-level), tuin, carport, in jonge kindvriendelijke woonomgeving. Ind. o.a. kelder, 3 slaapk., moderne badk., rondom rolluiken. Prijs f 149.000,- k.k. Overname hypotheek met lage rente mogelijk!
Pand moet van binnen gezien worden!

BRUNSSUM
Touwsloper 5: Keurige halfvrijst. woning (bwjr. '84) met garage en tuin in jonge woonwijk „Het Ambacht“. Ind. o.a. woonkamer met parket, open keuken, 3 slaapk., luxe badk. met ligbad en douche, veel berging, gedeelt. kunststof kozijnen en dubbel glas. Prijs f 129.000,- k.k.

HOENSBROEK
Prof. Kamerlingh-Onnestraat 63: Rustig gelegen hoekwoning (bwj. '73) met inpanidige garage, zij- en achtertuin. Ind. o.a. woonk. met parket, ruime keuken, 3 slaapk., luxe badk. met ligbad en douche, veel berging, gedeelt. kunststof kozijnen en dubbel glas. Prijs f 127.000,- k.k.

VERKOOPPLANNEN?

Gaarne bespreken wij vrijblijvend de verkoopmogelijkheden van uw pand

LIMBRICHT
Sportlaan 7: Vrijstaand landhuis, geheel onderkelderd met inpanidige garage en zonnige tuin. Ind. o.a. Z-vorm woonk. met parket, bdk. met ligb. en douche, 3 slaapk., evt. 4e in souterrain. Mooie woonomgeving. Prijs f 218.000,- k.k.

LIMBRICHT
Vriendenkringstraat 53: Halfvrijstaande woning met garage en leuke tuin in mooie kindvriendelijke woonomgeving. Ind. o.a. woonk. met parket, open keuken, 4 ruime slaapk. Prijs f 165.000,- k.k. Direct te aanvaarden.

LIMBRICHT
Kennedylaan 10: Mooi gelegen ruime halfvrijst. woning met garage en fraaie tuin. Ind. o.a. woonkamer 36 m², aparte keuken, 4 slaapk., badk. met ligbad, toilet en v.w., zolder, geheel kunststof kozijnen met dubbel glas. Vraagprijs f 179.000,- k.k.

BEEK - Bungalow
De Counelaan 16: Riant gelegen geheel onderkelderde, vrijstaande bungalow met 2 gar. en tuin, architectonisch fraaie indeling met veel ruimte. Zeer goed onderhouden. Vraagprijs f 375.000,- k.k.

SITTARD
Elsterweg: Vrijstaand landhuis (bwjr. '81) met garage en grote tuin, geheel onderkelderd, duurzaam gebouwd. Ind. o.a. L-vorm. woonk. met plav. vloer, compl. keuken, 3 slaapk., luxe badk., zolder. Vraagprijs f 250.000,- k.k.

GELEEN
Rijksweg Nrd. 213: Karakteristiek vrijstaand herenhuys met rondom tuin, goed onderhouden. Prijs f 185.000,- k.k.

GELEEN-Bedrijfspand
Rijksweg-Centrum. Optisch uitstekend gelegen pand. Perceelsopp. 575 m², waarvan ca. 450 m² bebouwd, best. uit showroom, bedrijfsruimte en kantoorruimte. Het geheel is voor vele doeleinden geschikt. Prijs f 290.000,- k.k.

AMSTENRADE - Winkel horecapand
Hoofdstraat 24: Langs drukke doorgangsweg een ruim pand met bovenwoning, binnenplaats, schuur en achtertuin. Voor vele doeleinden geschikt. Prijs f 167.000,- k.k.

BEMIDDELING O.G. - HYPOTHEKEN
KENNEDYLAAN 7 LIMBRICHT

Tel. 04490-80087

Wilma Vastgoed

Voor nog geen f 600,-* woont u al in zo'n fraaie premie-A woning in Heerlen-zuid

* Netto maandlasten bij een inkomen tot rond de f 39.000,-.

Plan Akkerhof, Heerlen-Zuid.

Een nieuw woongebied grenzend aan een wandelpark. Met in de directe nabijheid het moderne winkelcentrum Heerlerbaan. Hier worden fraaie herenhuizen met hoge rijksbijdrage gerealiseerd. De eerste fase is verkocht. In de 2e fase zijn nog keuze mogelijkheden.

Grote, degelijk gebouwde woningen.

De ruimte in deze kwalitatief hoogstaande woningen laat weinig te wensen over. Ligging meeste tuinen op zuiden of westen. Kwalitatief hoogwaardige bouwmaterialen en prima warmte-isolatie. Alle woningen onder volledige G.I.W.-garantie. Mogelijkheid voor garage of carport.

Koopsommen: f 127.400,- v.o.n.
Premie: maximaal f 41.000,-

Voor vrijblijvende informatie of voor het maken van een afspraak kunt u contact opnemen met onderstaande makelaar:
Aquina Makelaardij o.g.
Ruys de Beerenbroucklaan 28
6411 GB Heerlen
Telefoon 045-715566.

Dé makelaar van de bedrijven.

winkels:

Brussel, Rumpensstraat
Winkel/woonhuis, winkel ca. 175 m²
f 400.000,- k.k. Winkel + 2 garages af-
zonderlijk te huur. f 2400,- p/mnd.
Brussel, Rumpensstraat
Winkel/woonhuis, winkel ca. 200 m²
Koopprijs f 200.000,- k.k. Huurprijs
f 2200,- p/mnd.
Brussel, nabij Centrum
Cafetaria/snackbar ca. 90 m². Huurprijs
f 1800,- p/mnd.
Echt, Graaf
Winkel/kantoorruimte, ca. 100 m².
Huurprijs f 1000,- p/mnd.
Gelken, Rijksweg-Centrum
(Nieuwbouw)
Winkel 120 m² + 65 m² kelder, com-
pleet afgewerkt. Huurprijs f 2000,-
p/mnd. 9 eenpersoons-appartementen.
Huurprijs vanaf f 550,- p/mnd.
Gelken, Rijksweg-Centrum
Winkel/woonhuis, winkel 55 m², kan-
toor/berging 45 m², woonkamer (27,5
m²), 3 slaapkamers, keuken, badkamer,
toilet. Koopprijs f 295.000,- k.k.
Heerlen, Sarolvestraat
Winkel ca. 90 m² met bovenwoning. Uit
te breiden tot ca. 100 m². Huurprijs
f 500,- p/mnd. Koopprijs op aan-
vraag.

bedrijfsruimten:

Beek, nabij Malshe
Bedrijfsgebied 1100 m² bedrijfsruimte en
275 m² kantoor. Inclusief woning. Koop-
prijs op aanvraag.
Landgraaf, op uitstekende locatie
Kantoren 800 m²/showroom 300 m² en
kruiswoning. Huurprijs f 7000,- p/mnd.
Gelken, Oude Maasstrichterweg
(nabij Centrum)
400 m² bedrijfsruimte + 300 m² kan-
tooruimte. Productie toegestaan.
Huurprijs f 2700,- p/mnd.
Gelken, Oude Maasstrichterweg
(nabij Centrum)
2500 m² bedrijfsruimte, geheel of in
units vanaf 400 m². Huurprijs f 35,-
p/m².

Specialisten in:

• winkels
• kantoren
• bedrijfspanden
• landbouw

Heerlen, Roosbroekweg
Winkel/café ca. 190 m², met bovenwo-
ning. Huurprijs f 2000,- p. m.
Heerlen, Hooftstraat
Winkel 270 m² + 145 m² bedrijfsruimte.
Huurprijs f 2000,- p/mnd.
Heerlen, Koningstraat
(voorgangerdomen)
Winkel 120 m², kelder 30 m², kelder 75
m². Huurprijs f 2000,- p/mnd.
Heerlen, Heisterberg
Winkel/pand m. won. ca. 430 m². Koop-
prijs f 75.000,- k.k.
Kerkrade, Akersstraat
Winkel ca. 100 m². Huurprijs f 1250,-
p/mnd.
Kerkrade, Dr. Achenplein-Bleijerheide
400 m² winkelruimte, geheel of in units
vanaf 50 m². Huurprijs f 175,- p/m².
Koopprijs op aanvraag.
Kerkrade, Elinderstraat
Winkel ca. 60 m². Huurprijs f 1200,-
p/mnd. Koopprijs op aanvraag.
Kerkrade, Pannesheidestraat
Geheel vernieuwde snackbar ca. 70 m².
Huurprijs f 1100,- p/mnd.
Kluisen, Schalenbeekweg
Winkel/woonhuis. Oppervlakte winkel
165 m², magazijn 120 m². Huurprijs
f 1650,- p/mnd. Koopprijs op aan-
vraag.
Maastricht, Stationsstraat
Winkel ca. 50 m² en kelder ca. 50 m²,
voorzien van toiletten. Huurprijs
f 3000,- p/mnd.
Nieuwstadt, Centrum
Winkel/woonhuis. Winkel ca. 55 m².
Koopprijs f 200.000,-.

kantoren:

Born, Stillewaerdweg
Kantoorruimte ca. 25 m², archiefkamer
ca. 30 m². Huurprijs f 400,- p/mnd.
Incl. gas (c.v.), water, elektr.
Heerlen, Burg. de Hoeselplein
Kantoorpand 175 m², incl. 12 parkeer-
plaatsen op eigen terrein. Huurprijs
f 2000,- p/mnd. Koopprijs op aan-
vraag.

verleggingsobjekten:

Wij beschikken over diverse beleg-
gingsobjekten in commercieel onroer-
end goed variërend van f 200.000,-
tot f 2.500.000,-.

wij zoeken:

----- winkelmensen (te koop of te
huur) -----
van 50 tot 1500 m² in geheel Limburg
ten behoeve van landelijke winkels.

VSH
Vastgoed B.V.

Huiterweg 28, Oirsbeek
04492-1620

Exclusiv

OPGEERUIMD STAAT SCHITTEREND

Handige schuifwanden
vormen dankzij het
meest uitgebreide
keuzeassortiment een
verrijking van ieder
interieur.
Wat dacht u van ruimte
vergroting spiegel-
gekleurd verlichting-
glas of zelfs draadjes?
Ook met de talloze ex-
clusieve decoratieve
houte u op verblijfsde-
sineen. Bij ons kunt u
wat mogelijkheden zien.
Wij adviseren u graag
en natuurlijk is gratis
deskundige montage
ook presso mogelijk.

kastenvanden exact voor u op maat gemaakt

Meyers en Wijnen bv

Markt 11
6369 AH Simpelveld
Tel. 045-441800

Ploemen Interieuradvies

Rijksweg-Nrd. 175
6136 AB Sittard
Tel. 04490-25200

Rotan Rentenaar

Ten Eschen 26
bij tennisbaan Heerlen
Tel. 045-752590 (s. maandag gesl.)

Stoffels Modern Wonen bv

Gelkenstraat 64a
6411 HT Heerlen
Tel. 045-710602

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.

En de makelaar weet van wanten en kranten.

BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW

Beter wonen begint met Stienstra

Stienstra heeft een zeer uitgebreid huizenaanbod in elke prijsklasse in heel Zuid-Limburg. In deze aanbidding is slechts een beperkt aantal genoemd. Vindt u het huis van uw keuze niet of zoekt u in een andere regio? Vraag dan ons Huizenmagazine aan of maak uw wensen aan ons kenbaar.

HEERLEN
Centraal en goed gel. sfeervol herenhuis met witte gevel, terras en gar. Kelder. L-vorm. woonk. met erker ca. 42 m². Gesl. keuken. 1e verd. Overloop. 2e toilet. 4 slaapk. (met parketvl.). Badk. met ligbad. Vlieztrap naar bergzolder. Geh. beplankt.

Prijs f 254.500,- k.k. 5078

NIEUWENHAGEN
Hoefveld. Royaal landhuis met patio, gar. en bostuin. Royale living ca. 52 m² met openhaardpartij. Luxe keuken met compl. install. Pantry. 2 badk. met ligb., douche en dubb. v.w. 4 slaapk. Zolder. Dubb. begl. en hardh. koz. Rustig gel. in kindervriendelijke omgeving.

Prijs f 319.500,- k.k. 5108

NIEUWENHAGEN
Excl. Royaal en uist. gel. landhuis op 1380 m² grond met div. terrassen en groot gazon. Sout. o.a. bar. Part. Hal-entree. Keuken met zeer luxe install. Bijk. Inpand. gar. Royale living met openhaardpartij en vlieghek. Kantoorruimte tot 70 m². 1e verd. 4 slaapk. 2 badk. met zeer luxe install. Het geh. landhuis is voorzien van dubb. begl. en ged. voorzien van roll. Degekl. afwerking met kostbare materialen. Prijs f 495.000,- k.k. 4973

UBACH O/WORMS
Royaal landhuis met goed aangelegde tuin en inpand. gar. Ca. 1100 m² inhoud. Sout. verdeeld in div. ruimten, hobbykelder 48 m². Grote hal. Living ca. 65 m² met openhaard. Zeer luxe keuken met app. Bijk. 4 royale slaapk. Badk. met ligb., douche en dubb. v.w. Merbau koz. en dubb. begl. Dit pand moet u bezist van binnen zien. Prijs f 379.000,- k.k. 5207

VOERENDAAL
Kunrade. Rustig gel. herenhuis met inpand. gar. en viering. Bwjr. 1988. Woonk. met halfliep. keuken ca. 44 m² met luxe install. Bijk. Tuin en terras met prachtig uitzicht op weilanden. 3 slaapk. Badk. met ligbad. Vaste trap naar ruime bergzolder/4e slaapk. Onderhoudstoestand en afwerking zijn uitstek.

Prijs f 219.500,- k.k. 4865

BRUNSSUM
Centrum. Uist. gel. en goed onderhouden woonhuis met verwarmde gar. en tuin met terras. Prov. kelder met plavvl. Royale hal. Woonk. met plav. en openstaande deuren naar terras. Dichte eetkeuken. 3 ruime slaapkamers met bergzolder. Bet. badk. met ligb. en 2e toilet. Deels dubb. begl. Roll. en kunstst. koz.

Prijs f 229.000,- k.k. 4943

BRUNSSUM
Langeberg. Hoekwoning met gar. en tuin. Kelder. Woonk. Royale eetkeuken. Badk. met o.a. ligbad. 2 slaapk. Mogelijkheid voor 3e slaapk. Prijs f 89.500,- k.k. 5068

BRUNSSUM
Op de Vos. Goed onderhouden modern halfvrijst. woonhuis met tuin en gar. Woonk. ca. 36 m² met openhaard. Dichte keuken. 4 slaapk. Badk. met o.a. ligbad en 2e toilet. Spouw- en dakisol. Prijs f 152.500,- k.k. 5095

HEERLEN
Giesen Baatsch. Slechts 1 vrijst. herenhuis. L-vorm. woonk. ca. 48 m², incl. open keuken. Inpand. bereikbare gar. 4 slaapk. Luxe badk. Perceelopp. ca. 215 m². Prijs f 191.600,- v.o.n. 1009019

HEERLEN
Zeswegen. Halfvrijst. woonhuis met tuin, inpand. gar., woonk., keuken, 3 slaapk., badk. met douche en 2e toilet. Zolder bereikbaar via vaste trap. Prijs f 109.000,- k.k. 3077

HEERLEN
Heerleheide. App. op begane grond met berging. Woonk. Keuken. 2 slaapk. Badk. met douche. Prijs f 87.000,- k.k. 5014

HEERLEN
Hekenberg. Nabij Brunssum. Woonk. met halfliep. woonk. met tuin, gar. en kelder. Woonk. Keuken. 4 slaapk. Badk. met douche en 2e toilet. Prijs f 99.000,- k.k. 5206

HEERLEN
Welten. Gezellig en rustig gel. één- of 2 slaapk. app. met eigen parkeerplaats en berging. 1e verd. Woon-/eetk. ca. 30 m². Keuken. Badk. Balkon met uitzicht op weide. 2e verd. Ruime slaapk. Berging. Prijs f 109.000,- k.k. 4933

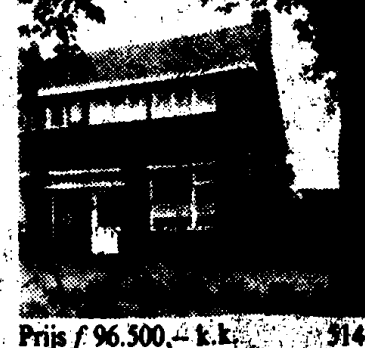
HEERLEN
Op prachtige locatie gel. bouw-
perceel, geschikt voor vrijst.
woonhuis. Tot perceelopp. 657
m². Gel. aan de Zandweg, plan
"Vruchtemig 1988". Prijs f 141.500,- k.k. 5164

HEERLEN
Nabij Centrum. Gezellige maison-
nette met tuin. Entree. 1e verd.
Hal. Woonk. ca. 30 m². Gesl.
keuken. Slaapk. Badk. Middels
trap zijn berging en tuin bereik-
baar. 2e verd. 2e slaapk. Berg-
ing. Prijs f 79.500,- k.k. 5082

HEERLEN
Geleir. Fijne bung. met patio en
terras. Woonk. 40 m². Keuken
met install. Bijk. 3 slaapk.
Badk. met ligbad. Bwjr. 1988.
Prijs f 198.000,- k.k. 5102

HEERLEN
Appartement met balkon aan
voor- en achterzijde. Berging in
sout. Hal. 2 slaapk. Berging.
Badk. Woonk. Keuken voorzien
van keukencom. Prijs f 79.500,- k.k. 4969

HEERLEN
Op gezellige, rustige locatie,
hoekwoning met kelder en tuin.
Woonk. ca. 30 m². Aangebouwde
open keuken met kunststof keu-
kenblok. Badk. met ligbad. Tuin
met terras (deels overdekt) ca. 12
m. diep met berging en achterom.
1e verd.: Overloop met bergkast
naar 3 ruime slaapk.

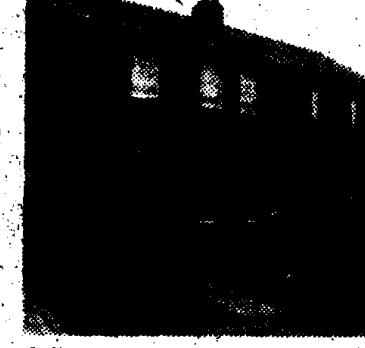
Prijs f 96.500,- k.k. 5145

HEERLEN
Eengezinswoning met tuin.
Woonk. met parketvl. Keuken
met luxe install. 3 slaapk. Badk.
met douche. Ruime hobbyzolder.
De woning is ged. voorzien van
roll. en dubb. begl. Bwjr. 1985.
Mogelijkh. voor overdraagbare
rijksjub. Garage. Prijs f 119.000,- k.k. 5144

HOENSBROEK
Vrijstaand woonhuis met moge-
lijk. voor garage. Prov. kelder.
Woonk. met haardkanaal. Dichte
keuken. Bijk. Tuin 10 m.
diep. 3 slaapk. Badk. Ruime berg-
zolder. Bwjr. ca. 1962. Prijs f 129.500,- k.k. 4195

HOENSBROEK
Centrum. Halfvrijst. woonhuis
met c.v., terras en dubb. gar. 3
kelderruimten. Parterre: Entree.
Woonk. Eetk. Keuken. Kantoor-
ruimte. Bet. badk. met ligbad.
Ged. overdekt terras ca. 55 m². 1e
verd.: Woonk. Keuken. Badk.
met douche. Slaapk. 2e verd.:
Woonk./keuken. Berging/badk.
met douche. C.v.-ruimte. Prijs f 178.000,- k.k. 5172

KERKRADE
Terwijnse. Woonhuis met kel-
der. Doorzonwoning. Gesl. keu-
ken. Sout. Tuin ca. 40 m. diep en
berging. Gar. op loopafstand. 3
slaapk. Badk. met douche. Vaste
trap naar zolder. Prijs f 147.500,- k.k. 5159

Prijs f 105.000,- k.k. 5154

KERKRADE
Bleyerheide. Royaal winkel-
woonhuis met winkelruimte ca.
33 m² magazijn en 2 kantoor-
ruimten. L-vorm. woonk. met
parketvl. Keuken. Badk. met ligb.
3 slaapk. Dakterras. Ged. kunst-
st. koz., dubb. begl. en vrijwel
overal roll. Prijs f 120.000,- k.k. 5178

KERKRADE
De Gracht. Goed onderhouden
woonhuis met grote woonkamer.
Royale luxe eetkeuken. Tuin met
2 terrassen. 3 slaapk. Badk. met
ligb. Carport en berging. Kinder-
vriendelijke woonomgeving. Prijs f 133.500,- k.k. 5151

KERKRADE
Centrum. Woonhuis met kelder.
Ruime entree. Woonk. 32 m².
Gesl. luxe eetkeuken. Bijk. Keuken.
Badk. met ligb. Serre en tuin.
slaapk. Ruime zolder. Ged. roll.

Prijs f 135.000,- k.k. 5160

NIEUWENHAGEN
Dorpsstraat. Halfvrijst. huis met
gar. Living ca. 35 m², incl. open
keuken. Gar. 3 slaapk. Badk. met
ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar
zolder, ca. 40 m². Eenmalige bij-
drage van f 5.000,- belastingvrij.
Prijs f 161.989,00 v.o.n. 100024

NIEUWENHAGEN
Royaal woonhuis met gar. en tuin
rondom. Royale living 42 m².
Aparte keuken met app. Bijk. Keu-
ken. 4 slaapk. Geheel bet. luxe
badk. met o.a. douche en ligbad.
Pand geh. met dubb. begl.

Prijs f 198.000,- k.k. 4881

NIEUWENHAGEN
Royaal halfvrijst. woonhuis met
kelder, gar. en tuin van 25 m. diep.
Zeer luxe eiken keuken (zwart)
voorzien van alle app. o.a. vaat-
wasser. Royale living ca. 50 m²
met zitkuil. 4 slaapk. Badk. met
ligbad. Het woonhuis is uist.
geisol. en ged. voorzien van dubb.
begl. Prijs f 169.000,- k.k. 4970

NIEUWENHAGEN
Uist. onderhouden vrijst. woon-
huis met grote tuin en vijver.
Voorraadkelder. Living ca. 31 m²
met parketvl. Ged. open keuken
met compl. luxe install. met app.
Serre ca. 18 m² met witte plavvl.
Berging. 3 slaapk. Badkamer met
douche en 2e toilet. Vaste trap
naar royale zolder. De geh. won-
ing is voorheen van roll. Het dak is
recentelijk vernieuwd. Prijs f 174.500,- k.k. 5159

SIMPELVELD
Sweyer. Goed onderhouden half-
vrijst. woonhuis met gar. Woonk.
Keuken. Tot ca. 32 m² met
plavvl. Bergkast. Portaal met tol-
let. 3 slaapk. Badk. met ligb.
Ruime zolder. Goede isol. Ged.
roll. Tuin met goede bezonnin-
g. Bwjr. 1983. Opp. 210 m².
Prijs f 142.000,- k.k. 5209

UBACH O/WORMS
Halfvrijst. karakteristiek boeren-
woonhuis. Bwjr. ca. 1710, gere-
nov. in 1984. Prox. kelder. Zitk. ca.
18 m². Eetk. 20 m² met aanrecht-
com. Bijk. Keuken ca. 20 m². Tuin
en berging. 4 royale slaapk. Badk.
met ligb. en douche. Grote zolder
op 2e verd. Pand met c.v. Prijs f 179.000,- k.k. 4620

UBACH O/WORMS
Namiddagse. Driessen. Half-
vrijst. landhuis voor bewoning
gereed. U-vorm. living ca. 42 m²,
incl. open keuken. Inpand. ber-
ging. Gar. 3 royale slaapk. Luxe
badk. Zolder. bereikbaar via
schuiftrap. Prijs f 179.500,- v.o.n. 01008000

VOERENDAAL
Lindelauf. Uist. onderhouden
prima gel. halfvrijst. woonhuis
met gar. en zonnige tuin. Royale
woonk. E-vormige keuken met
kunststof keukencom. en app.
Opp. ca. 40 m². Goed aangelegde
tuin. Gar. 3 ruime slaapk. met
parketvl. Badk. Vaste trap naar
zolder. Mogelijkh. 4e slaapk.
Prijs f 219.500,- k.k. 5199

STIENSTRA

MAKELAARDIJ B.V.

BON

Gaarne vrijblijvend volledige informatie over

Bestaande woning nr.:

Naam:

Straat:

Postcode/plaats:

Tel.:

In ongefrankeerde gesloten enveloppe zenden aan:
Stienstra Makelaardij B.V. Antwoordnummer 40, 6400 VS Heerlen.

Stuur mij GRATIS het HUIZENMAGAZINE nr. 188.

BESTAANDE BOUW

Maandag t/m vrijdag
geopend van 9.00
tot 21.00 uur.
Zaterdag van 9.00
tot 18.00 uur.

KOM DIT WEEKEND KIJKEN NAAR DE OPEN HUIZEN VAN STIENSTRA!

Diverse typen woningen zoals bungalows, appartementen en Premie-A woningen kunt u op uw gemak bekijken.

BUNGALOWS

HEERLEN, Corisberg

In de wijk Corisberg krijgt een nieuw bungalowpark gestalte. Het plan sluit aan op de villawijk 'De Erk' en is een groene long bij de Caumerbeek. In

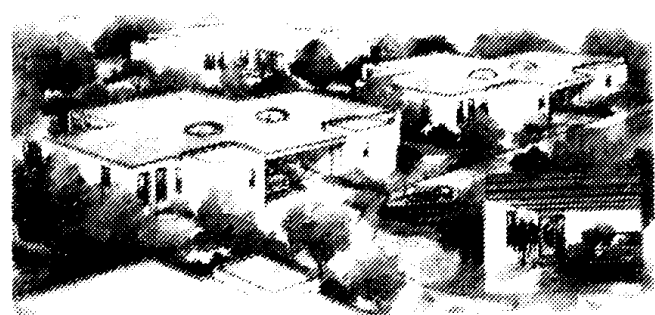
dit project worden bungalows, halfvrijstaande en vrijstaande herenhuizen, vrijstaande villa's e.d. gebouwd.

Er zijn een aantal luxe patiobungalows in aanbouw. Er is keuze uit 4 verschillende indelingen bijv. living van 47 m² tot 56 m² (incl. gedeeltelijk open keuken), 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, douche en 2e toilet. Garage. Patiobuurt met oppervlakte van 97 m² tot 100 m².

Prijzen vanaf f 219.570,- v.o.n. tot f 262.570,- v.o.n.

LIMBRICHT, Zuid-Oost

De laatste steervolle bungalow met gezellige indeling nabij de provinciale weg.

OPEN HUIS
Heden 6 oktober van 14.00-16.00 uur.
Adres: Neison Mandelstraat kavel 14 te Limbricht.

APPARTEMENTEN

MAASTRICHT, Randwyck

U kunt u wonen in een appartement! In Maastricht, Randwyck is een nieuwe fase van 16 appartementen in aanbouw.

U heeft een keuze uit 3 typen appartementen met verschillende indelingen. Afhankelijk van het type appartement heeft de living bijv. een oppervlakte van ca. 33 m² (incl. keuken). De appartementen zijn voorzien van 2 slaapkamers waarvan de hoofdslaapkamer ca. 14 m² groot is. De badkamer heeft een ligbad. Alle appartementen hebben een inpassende berging in een aparte berging in het souterrain.

Van de 16 appartementen zijn er 4 voorzien van een balkon ca. 6 m²; de overige hebben een nog groter terras ter beschikking.

Prijzen f 135.000,- v.o.n.

BT JAAR VOOR BEWONING GEREED

MAASTRICHT, Vroenhof

Vroenhof trakteert u op prettige koop- en een exclusieve hypotheekrente. Wat denkt u van een spaarvasthypotheek met 8 % rente, 5 jaar vast en prijzen vanaf f 109.000,- v.o.n.

Appartementen:
U heeft de keuze uit nog enkele typen indelingen met 1 of 2 slaapkamers en woonkamers tot ca. 40 m². Inpassende berging en aparte berging in de kelder. Afhankelijk van het type zijn de appartementen voorzien van een badkamer met ligbad of douche.

Het gebouw is tevens voorzien van liftinstallaties en aparte parkeerplaatsen onder het gebouw. De veiligheid wordt gegarandeerd door zelluittende deuren en inbraakwerend hang- en sluitwerk.

VOOR BEWONING GEREED

Prijzen:
1 slaapkamerappartement f 109.000,- v.o.n.
Netto maandlast ca. f 650,-.

2 slaapkamerappartement f 128.500,- v.o.n.
f 139.000,- v.o.n. en f 153.500,- v.o.n.
Netto maandlast vanaf ca. f 750,-.

OPEN HUIS
Zondag 7 oktober van 14.00-16.00 uur.
Adres: Volksplein 86C te Maastricht.

MAASTRICHT, Paulus Potterstraat

Je zult de kans op zo'n huis maar voorbij laten gaan! Gelegen ten noordoosten van centrum Sittard.

U heeft de kans op de premie-A regeling:
• Voorzien van kostbare geluidswering
• Het geringe ingreep, garage mogelijk
• Zeer ruime kamers

Steevrije huiskamerwoningen aan de Paulus Potterstraat
De woningen zijn gezellig ingedeeld. De woonkamer is ruim en heeft een royale gaspui t.p.v. de tuin. Oppervlakte 32 m² incl. open keuken. Op de verdieping zijn 3 slaapkamers geprojecteerd resp. ca. 12 m², ca. 10 m² en ca. 7 m². Badkamer met douche en aansluiting wasautomaat. Via een vliezotrap is de zolder te bereiken. De tuinberging is van een kantelpoort voorzien en met een kleine ingreep eenvoudig uit te breiden tot garage.

OPEN HUIS
Zondag 7 oktober van 14.00-16.00 uur.
Adres: Volg de borden aan de Paulus Potterstraat te Sittard.

MARGRATEN, Schinkepoort

Binnenkort voor bewoning gereed. Nog twee halfvrijstaande premie-A woningen.

Woonk. ca. 33 m², incl. open keuken. Berging 3 slaapkamers. Badkamer met douche en vaste wastel. Zolder (bereikbaar via vliezotrap). Inwoners en oud-inwoners van de gemeente Margraten genieten voorkeur.

Stienstra kan u in heel Zuid-Limburg woningen aanbieden in verschillende categorieën in de gemeenten:

Beek, Born, Brunssum, Heerlen, Hoensbroek, Eysden, Geleen, Gulpen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Margraten, Meerssen, Nuth, Onderbanken, Schinnen, Simpelveld, Sittard, Stein, Susteren, Vaals, Valkenburg, Voerendaal.

STIENSTRA
MAKELAARDIJ B.V.

Voor inlichtingen:
H = Kantoor Heerlen, Tel. 045-712255.
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen.

M = Kantoor Maastricht, Tel. 043-252933.
Wycker Brugstraat 50, 6221 ED Maastricht.

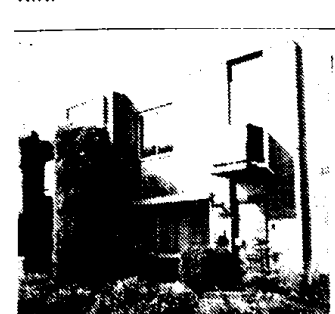
ABAZ

onroerend goed en taxatiebureau

HEERLEN

Amsterdamstraat
Te renoveren hoekwoning, volledig onderkelderde, woonkamer, keuken, drie slaapkamers. Koopprijs f 59.500,- k.k.

HEERLEN, Heerlebaan
Op rustige ligging woonhuis met c.v. en garage. Ind. o.a.: woonk. keuken ca. 41 m², bijkeuken, vier slaapk. en bad. Zonnige tuin. Vraagprijs f 122.500,- k.k.

HULSBURG

Aalbeckerweg
Woonboerderij met tuin en huisweide. Dit royale object omvat diverse woon- en slaapvertrekken alsmede stallen. De totale oppervlakte is ca. 4100 m². Het object verdient nog enige aanpassingen en verbeteringen. Koopprijs n.o.t.k.

GELEEN

Peschstraat
In Oud-Geleen aan rustiek plein bemiddelen wij bij de verkoop c.q. huur van een fraai winkelwoninghuis. De winkelruimte is ca. 70 m² met hardstenen vloer. De woning omvat o.m. woonkamer met open keuken met luxe installatie, twee slaapkamers, badkamer en royale dakterras. Het geheel verkeert in perfecte staat. Koopprijs-/huurprijs n.o.t.k.

NIJEWOUW

Wij zijn gestart met de bouw van zeven luxe bungalows in het bp Welten-Kommert. Hier van is nog slechts één te koop. De indeling is royaal en functioneel met o.a. drie slaapkamers en twee badkamers. De afwerking is van hoog nivo.

De koopprijs bedraagt f 219.750,- v.o.n.

HEERLEN, MOLENBERGLAAN

In het Villapark 'Molenberg' hebben wij de bouw in voorbereiding van een luxe vrijstaande villa op een ruim perceel. Met het Ambos-park als overbuis en het centrum op loopafstand kunnen wij hier spreken van een unieke situering. De prijsindicatie van dit object bedraagt ca. f 395.000,- v.o.n. 'Serieuze' geïnteresseerden worden uitgenodigd mee te denken over indeling en afwerking. Een telefoontje is voldoende voor toezending van de voorlopige plannen.

PUTSCHINNEN

In het bp. 'Achter Einder Coolhof' wordt binnenkort gestart met de bouw van dit fraaie landhuis. De woning bevat een royale living, drie slaapkamers en garage. Sleutelklaar bedraagt de prijs van deze woning f 214.900,- v.o.n. Voor 'zelf-bouwers' bestaat de mogelijkheid de afwerking zelf ter hand te nemen waardoor TIENDUIZENDEN GULDENS kunnen worden bespaard. Bel voor toezending van uitvoerige documentatie.

Inf.: De Doorn 23, 6419 CW Heerlen

045-718731

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen

Te koop

AMSTENRADE, Parallelstraat 6
Nabij kasteel gel. woonh. met c.v., kelder en tuin. Ind. o.a.: woonk., keuken, 2 slaapk., vaste trap naar zolder. Aanv.: direct. Vraagprijs: f 75.000,- k.k.

BECK
In centrum gel. karakteristiek winkelwoningh. Sout: ca. 70 m², winkel ca. 50 m², ruime aparte bovenwoning met woonk. + balkon en parketvloer, keuken, badk., 3 slaapk., en zolder. Vraagprijs: f 220.000,- k.k.

BOCHOLTZ, Broek
Riant gelegen landhuis, met dubbele garage en prachtig aangelegde tuin. (perc. opp. ± 4.000 m²) Het pand ligt bijzonder gunstig i.o.v. Aken en Heerlen (ca. 10 min.) Ind. o.a.: Sout: div. kelders, hobbyruimte, sauna, badk., Beg. gr.: hal, kantoor, living (± 75 m²) met o.h., luxe keuken, bijkeuken, 1e Verd.: 3 ruime slaapk., 3 badk. Verdere gegevens en prijs op aanvraag.

BRUNSSUM, Pr. Beatrixstraat
Nabij centrum rustig gel. app. met c.v. en berg. Ind.: hal, toilet, woonk. met parketvl. (± 32 m²) en balkon. Keuken met app., bijkeuken, 2 slaapk., badk. met ligb., v.w., 2e toilet. Aanv.: i.o. Prijs n.o.t.k.

DOENRADE, BOUWKAVEL TE KOOP, Landelijk gel. bouwkaavel, groot 525 m². Koopprijs: f 63.000,- k.k.

ELJESHOVEN, Veldhofstraat 43
Goed gel. winkelwoningh. met c.v., berging. Ind.: Winkel: ca. 48 m², magazijn, berging en schuur. 1e Verd.: woonkamer, keuken, bijkeuken, slaapk., douche met v.w. en toilet, 2e Verd.: 2 slaapkamers, badk. Het geheel verkeert in goede staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: f 140.000,- k.k.

EIJES-WITTEM
Uitst. loc. gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin (perc. opp. 1580 m²). Ind.: Sout: waskelder, provisiekelder, c.v.-kelder, garage. Beg. gr.: ruime entree, hal, toilet, L-woonk. met open haard ± 54 m², kantoor, keuken met app., bijkeuken, berging, 1e Verd.: overloop, 2 royale slaapk., luxe badk., aparte badk. met douche. Het geheel pand is geïsoleerd. Aanv.: i.o. Prijs: n.o.t.k.

GELEEN, Evertsenstraat
Goed onderh. halfvrijst. woonh. met c.v., garage, leuk aangelegde tuin met vijvers en tuinhuisje. Perc. opp.: 210 m². Ind. o.a.: woonk. met tegelv., kelders, 2 slaapk., toilet, badk. met douche en v.w., zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 136.000,- k.k.

GELEEN, Frans Erenslaant
Op uitst. loc. gel. halfvrijst. woonh. met c.v., kelders en tuin. Ind. o.a.: woonk. met mog. v.o.h. (± 35 m²), keuken, 3 slaapk., badk. met ligb., v.w., 2e toilet, zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 159.000,- k.k.

GELEEN, Spaubeeklaan
Op uitst. locatie gel. vrijst. woonh. met c.v., kelders, dubb. garage en royale tuin. Perc. opp.: 1.070 m². Ind. o.a.: living, tuink., keuken, bijkeuken, 5 slaapk., bet. badk. met ligb., toilet en v.w. Vaste trap naar zolder. Aanv.: spoedig. Koopprijs: f 278.000,- k.k.

HEERLEN, de Erk
Prima gel., halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal met marmeren vl., toilet, woonk., keuken met app. 1e Verd.: overloop, 3 slaapk., balkon, badk. met ligb., v.w., 2e toilet. Het pand is grotendeels geïsoleerd en verkeert in uitstek. staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs f 205.000,- k.k.

HEERLEN-Welten
Zeer goed onderh. halfvrijst. woonh. met garage, tuin en volledig geïsoleerd. Ind. o.a.: ruime woonk., keuken, bijkeuken, 1e Verd.: 3 slaapk., moderne badk., zolder via vliezotrap te bereiken. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 152.000,- k.k.

HEERLEN, Hamerstraat
Nabij centrum, goed gel. woonh. (zeer geschikt voor woonh. met kantoor-/praktijkruimte). Met o.a. entree, woonk. met open hrd., keuken en bijkeuken, 1e Verd.: 4 kamers, keuken, badk. met douche, 2e Verd.: 3 kamers, badk. met douche. Aanv.: i.o. Prijs n.o.t.k.

HEERLEN, Kissel
Goed gelegen bouwkaavel perc. opp. 1.285 m². Koopprijs: f 80.000,- k.k.

HEERLEN, Oude Lindestraat
Nabij centrum uitst. loc. karakteristiek woonh. met c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: c.v.-ruimte, berging, 2 hobbyruimtes. Beg. grond: entree, trappenhuis, toilet, keuken, L-kamer, eetk. 1e Verd.: 5 slaapk., badk., toilet, 2e Verd.: 2 slaapk., dakterras. Het geheel is voor vele doeleinden geschikt o.a. kantoorruimte, woon-/praktijkruimte. Aanv.: i.o. Prijs: f 475.000,- k.k.

HEERLEN, Raadhuisstraat
In centrum gel. app. met c.v. en berging. Ind.: hal, toilet, woonk., keuken, 2 slaapk., badk. met ligb. Aanv.: i.o. Koopprijs: f 110.000,- k.k.

HOENSBRÖEK, Akerstraat-Noord
Goed gelegen woonh. met c.v., berging en tuin. Perc. opp. 311 m². Ind.: kelder, hal, toilet, kamer-entree, keuken, bijkeuken, 1e Verd.: 3 slaapk., badk. met douche, 2e Verd.: vaste trap naar 4e slaapk., zolder. Aanv.: i.o. Prijs f 135.000,- k.k.

HOENSBRÖEK, Houwerstraat
Goed gel. halfvrijst. woonh. met c.v., dubb. garage en tuin. Ind.: o.a. hal, toilet, woonk. met o.h., eetk., keuken, 1e Verd.: overloop, 4 slaapk., badk. met ligb., v.w., 2e toilet, wasruimte, 2e Verd.: grote zolder. Aanv.: i.o. Prijs f 178.000,- k.k.

KERKRADE, J. v. Goyenstraat
Riant gel. vrijst. landh. met c.v., garage en tuin. (perc. ± 2500 m²). Ind.: souterrain, garage, wijnkelder, c.v.-waskelder. Beg. gr.: ruime hal, toilet, L-woonk. met o.h. ± 56 m², keuken met app. (3,00 x 4,50 m), slaapk., badk. met ligb., en dubbele v.w., 1e Verd.: slaapk., douche met v.w., hobbyruimte, grote zolder met mogelijkheid voor 3e slaapk. Verdere gegevens en prijs op aanvraag.

KERKRADE, Finefau
Rustig gel. app. met c.v. en berging. Ind.: entree, toilet, c.v.-ruimte, woonk. met balkon, keuken, 2 slaapk., badk. met douche. Er is een lift aanwezig. Aanv.: i.o. Prijs f 85.000,- k.k.

S - Inlichtingen kantoor Sittard
H - Inlichtingen kantoor Heerlen

Taxaties-Verzekeringen
Hypotheek-Financieringen

Openingstijden:
Werkdagen 9.00-18.00 uur
Zaterdag 10.00-14.00 uur

HULSBURG-Arendsgenhout

Prima gel. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: o.a. 2 kelders, L-woonk. met open keuken met app., aparte zitkamer, toilet, doucheruimte, hobbyk., badk. met ligb., v.w. en toilet, 1e Verd.: 5 slaapk., toilet, 2e verd.: 4 slaapk., berg. zolder. Het pand is goed onderhouden en is voor vele doeleinden geschikt. Aanv.: i.o. Prijs: f 285.000,- k.k.

KERKRADE, Lindenlaan
Prima gelegen winkelwoningh. met c.v. Ind.: Sout: kelder, Beg. gr.: showroom (± 105 m²), kantoor, magazijn, 1e Verd.: L-vorm, woonk., keuken, berging, toilet, dakterras (± 32 m²), 2e Verd.: 4 slaapk., badk. met douche, v.w. en toilet, 3e Verd.: vliering. Het geheel is voor diverse doeleinden geschikt. Aanv.: i.o. Prijs: f 235.000,- k.k.

KLIMMEN-Termaar, Stationsstraat
Rustig gel. woonh. met c.v. en berging. Ind.: entree, woonk., keuken, berging, douche, toilet, 1e Verd.: overloop, 5 slaapk., 2e verd.: vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs: f 105.000,- k.k.

LIMBRICHT, Bergveld
Uitst. onderh. en op goede stand gel. vrijst. woonh. met c.v., kelder, grote garage en tuin. Ind. o.a.: keuken met app., royale living (± 43 m²), 3 slaapk., badk. met ligb., douche, dubbele v.w. en 2e toilet, zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 234.000,- k.k.

MUNSTERGELEEN, Meishagerstraat

Op goede loc. gel. halfvrijst. woonh. met c.v., aanbouw, carport en tuin. Ind. o.a.: living met open haard, keuken, tuink., hobbyruimte, 3 slaapk., bet. badk. met ligb., douche, dubbel, dubb. v.w., vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 174.000,- k.k.

OPOETEREN (BELGIË), Dorperberg
Op uitst. locatie gel. vrijst. landh. met c.v., grote garage gesch. v. 2 auto's, kelders en grote tuin met zonneterras van ± 80 m². Perc. opp.: 1600 m². Ind. o.a.: L-vorm, living met open haard, study, mod. keuken, badk. met ligb., douche, dubb. v.w., toilet, 2 slaapk., logeerk., zolder. Aanv.: n.o.t.k. Prijs: op aanvraag.

OIRSBEK, Drossaertweide
Rustig gel. terraswoningh. met c.v., sout., inp. garage en terras o.h. zuiden. Ind. o.a.: Ruime living met parketvloer, keuken, 4 slaapk., badk. met ligb., v.w., toilet. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 149.000,- k.k.

SCHAEBSBERG, Leenstraat
Rustig gel. vrijst. semi bungalow met c.v., inp. garage en tuin (perc. opp. 368 m²). Ind.: sout.: 3 slaapk., badk. met ligb., v.w., 2e toilet, provisieruimte, c.v.-ruimte. Beg. gr.: hal, toilet, woonk. met o.h., groot terras, keuken met app. Het geheel pand is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs f 225.000,- k.k.

SCHAEBSBERG, Frans Erenslaant 79
Uitstekend gel. vrijst. woonh. met c.v., dubbele garage en tuin (perc. opp. ± 600 m²). Ind.: souterrain deels onderkelderd. Beg. grond: ruime hal, toilet, woonk., keuken, bijkeuken, slaapk., Eerste verd.: overloop, 3 slaapk., 2 bergruimten. Het geheel verkeert in goede staat van onderhoud. Aanvaarding: i.o. Prijs: f 235.000,- k.k.

SCHINNEN, Nutheweg
Gunstig gel. vrijst. woonh. met c.v., kelder, aanbouw met 2 appartementen, div. kamers, gemeenschapsruimte (ca. 50 m²), dubb. garage, parkeerplaats en tuin. Perc. opp.: ca. 6.000 m². Het pand is uitermate geschikt voor div. doeleinden, o.a. pension, kamerverhuur, kinderopvang, kantoren etc. Uitgebreide inform. op kantoor beschikbaar. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

SITTARD, Landweringstraat
Nabij centrum gel. royaal halfvrijst. woonh. met aanb., c.v., kelder, berging en tuin. Inhoud 570 m³. Perc. opp.: 185 m². Ind. o.a.: woonk. met parket, serre, keuken, luxe badk. met 2 v.w.'s, lig-whirlbad, douche, bidet, 4 slaapk., 2e toilet, vaste trap zolder. Aanv.: direct. Vraagprijs: f 165.000,- k.k.

SITTARD, Bernhardlaan 11
Schikt. nabij stadspark gel. appartem. (1e verd.) met kelders en tuin. Ind. o.a.: woonk., keuken, 3 slaapk., badk. met ligb. en toilet. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: f 117.000,- k.k.

SITTARD, Overhoven
Centr. gel. goed onderh. halfvrijst. woonh. met c.v., berging, tuin en ondergrond. Ind. o.a.: keuken, woonk., 3 slaapk., badk. met douche, v.w. en 2e toilet, zolder. Aanv.: i.o. Koopprijs: f 110.000,- k.k.

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen

6131 AL sittard - rijksweg zd 35 - tel 04490 - 11611
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 - 713746

KREDIET - NUVVERHEID

BELEGGEN/SPAREN IN BELGIË

- onvoorwaardelijke staatswaarborg
- perfect bankgeheim
- hoog rendement
- spaarbankboekjes en bewaren van effecten

1 jaar 8,50%
3 jaar 8,90%
5 jaar 9 %

KANTOOR NEERPELT :

Heerstraat 16 - 3560 Neerpelt - 0932/11641694
Vragen naar H.H. Thijs of Willems
Openingsuren : 9 - 17.30 u.

BIJKANTOOR BOCHOLT :

Dorpstraat 45 A - 3598 Bocholt - 0932/11473632
Vragen naar G. Tjoens
Openingsuren : 9 u. - 12.30 u.

WIJ BIEDEN U AAN ...

in AUTOMAAT	
Ford Escort 1.6i auto blauw/metallic	1986
BMW 320i 4-deurs stuurbus b. metallic	1986
Audi 80 1.8 90 pk 5-deurs sportstoelen groen/metallic 16.200 km	1988
Golf 1 1.8 90 pk 5-deurs sportstoelen groen/metallic 16.200 km	1989
GTI's	
VW-Golf GTI 1000 met veel acc.	1981
VW-Golf GTI 16V zwart/metallic 54.000 km	1986
VW-Golf GTI 16V zwart/metallic 54.000 km	1986
VW-Golf GTI 1.6 107 pk spec. uitvoering	1988
STATIONCARS	
VW-Passat CL 1.6 107 pk metallic	1985
VW-Passat Variant 1.8 90 pk advance uitvoering met dakrail, rood, zeer mooi	nov 1987

auto caubo VAG Audi VW
Uw partner voor al uw autozaken
Valkenburg, Neerhem 25 tel. 04305-15041

Lang niet iedereen weet dat men bij het Bouwfonds Limburgse Gemeenten tegenwoordig elke hypotheek kan afsluiten. Voor een vrijstaand landhuis net zo goed als voor een premie A-woning. Dus met gemeentegarantie, maar ook zonder.

Omdat iedereen z'n eigen levenswijze en z'n eigen woonwensen heeft, biedt het Bouwfonds verschillende hypotheekvormen aan

die daarop aansluiten. Zodat u altijd de financiering kunt kiezen die het best bij uw eigen ideeën past.

Neem bijvoorbeeld de bekende Bouwfonds annuïteitenhypotheek. Dat vinden veel mensen nog steeds een aantrekkelijke oplossing.

Wilt u bij onzekere rente-ontwikkelingen financiële rust, dan is er de Rente Rust Hypotheek, die tussentijdse renteschommelingen sterk in bedwang houdt.

En waarom zou u de aantrekkelijke kanten van een annuïteitenhypotheek niet combineren met de financiële voordelen van een leven-

hypotheek?

Dat kan met de Bouwfonds SpaarVast Hypotheek. Maar ook als u tijdelijk extra

geld nodig heeft, is er een hypotheek-vorm die daarin voorziet: de Aflossingsvrije Hypotheek.

Om een lang verhaal kort te houden: bij het

een oplossing. Bovendien komt het Bouwfonds bij de rentevergelijkingen doorgaans als goed uit de bus.

Dus welke pet u ook past, het is altijd verstandig om eens met uw makelaar of assurantie-adviseur te praten over de voordelen van een Bouwfondshypotheek. Voor meer informatie kunt u ook even bellen met het Bouwfonds of de coupon opsturen.

Er Is Nu Ook Een Bouwfonds-Hypotheek Voor Jan Met De Pet...

Coupon

Stuur mij, geheel vrijblijvend, uitgebreide informatie over de Bouwfonds-Hypotheek.

Naam: _____

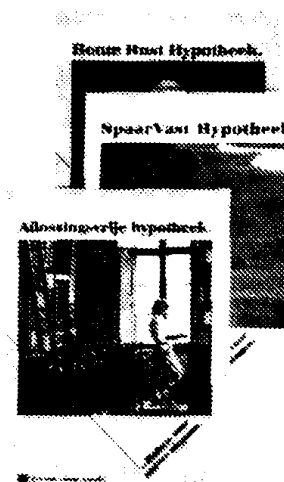
Straat: _____

Postcode: _____ Plaats: _____

Telefoon: _____

Mijn makelaar/assurantie-adviseur is: _____

Stuur de coupon in een envelop zonder postzegel naar:
Bouwfonds, Antwoordnummer 28, 6160 AA Geleen.

Bouwfonds Limburgse Gemeenten

Financieel vakwerk uit eigen regio.

Geleen, Jos Klijnenlaan 288, Tel. 04490 - 88588

Roermond, St. Christoffelstraat 10, Tel. 04750 - 16555

een gratis brochure
over Wolmerk tapijt..

wool tweed
ZUVER SCHEERWOL

Henk Soons
Woninginrichting
Smeetsstraat 46 Stein 04490-38111

Howa Hoensbroek
binnenhuisdecoratie
Nieuwstraat 14 Hoensbroek. Tel. 045-212900

De gratis Wooltweed brochure ligt bij ons voor u klaar.

Riante bouw mogelijkheden in Sittard

Op één van de betere lokaties in Sittard bemiddelen wij bij de verkoop van enkele royale kavels. Op deze voortreffelijke ligging in het nieuwe plan Beekdal/Sittard-Zuid zijn attractieve bouw mogelijkheden voor particuliere bouwers.

De kavels liggen in een gebied van landschappelijke waarde, bij een fraaie groenvoorziening in de omgeving van tennisbanen en het park. De riante gelegen vrije sector

bouwkavels hebben een oppervlakte variërend van 484 m² tot 655 m², met **kooprijzen zonder bouwplan tussen de f 84.000,- en f 105.000,- v.o.n. en incl. renteverlies tot 1-11-1990.**

De kavels zijn ook beschikbaar met een sleutelklaar bouwplan vanaf f 352.000,- v.o.n.

Voor inlichtingen en documentatie:

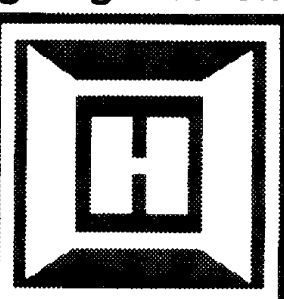

RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg 35 - tel 04490 - 11611

DECORA HOUKES
PARKET B.V.
SUPERAANBIEDING
Rustiek A
massief eiken stroken,
22 mm, kant-en-klaar
gelegd en geborsteld
f120,- p.m2
Voerendaal, Hoolstr. 45
tel.: 045-750305
Sittard, Rijksweg-Nrd. 48
Tel. 04490-25157

HORMANN
garagedeuren

een sluitend geheel

Stoffanie + Philips
Schipperswal 12
Roermond
Tel. 04750-17337

Uw huis op dit formaat in de krant kost meestal minder dan een maand hypotheekrente en verkoopt sneller, want:
Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.

VERKOCHT

NOTARIS MR. WIM NELISSEN TE SITTARD

zal op woensdag 10 oktober 1990 's middags om 3 uur in het Oranje Hotel, Rijksweg Zuid 23 te Sittard, op verzoek van zijn opdrachtgevers in het openbaar bij opbod en afslag in een zitting verkopen:

HALFVRIJSTAAND WOONHUIS MET BOUWTERREIN TE SITTARD

met schuur en boomgaard, aan de Rijksweg Zuid 189, kad. sectie D nr. 5667, groot 23,82 are.

Indeling:
Begane grond: gang, 2 kamers, keuken, serre en toilet;
Eerste verdieping: 3 slaapkamers en overloop;
Tweede verdieping: zolder;
Het pand is ged. onderkelderd en ged. voorzien van c.v. (gas).

Aanvaarding: in volle bezit en genot na betaling van de koopprijs en de kosten.

Betaling: uiterlijk 21 november 1990. Gegadigden dienen op de veiling een verklaring van hun bankrelatie te overleggen betreffende hun financiële gegoedheid.

Bezichtiging: in overleg met het notaris-kantoor.
Verkoopvoorwaarden: van toepassing zijn de A.V.V. van 1987 en de afwijkingen daarvan zoals vermeld in de veilingakte.

Nadere inlichtingen en de verkoopvoorwaarden verkrijgbaar bij: notaris-kantoor Nelissen, Wilhelminastraat 53 te Sittard, tel. 04490-17373.

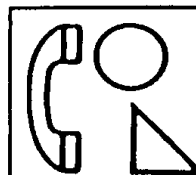
HEERLEN-CENTRUM WINKELPAND MET KANTOORRUIMTES f 285.000,- KK

- * ZEER GOEDE LOKATIE;
- * winkelopervlakte: circa 110 m²;
- * met achtergang en garage;
- * kantoren (op 1ste en 2de etage) ook te gebruiken als woning;
- * uitstekende onderhoudstoestand.

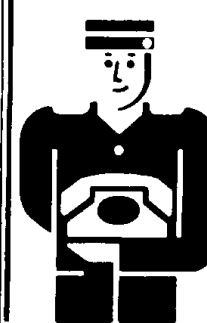
Voor verdere informatie:

TROOST
ONROEREND GOED, HEERLEN
TELEFOON 045-717976

SOS-TELEFONISCHE HULPDIENST
Voor een gesprek van mens tot mens
Dag en nacht bereikbaar, dus ook in het weekend. **045-71999**

Limburgs Dagblad
piccolo's
Voor méér resultaat!

PICCOLO in het
Limburgs
Dagblad het
werk voor u
doen. Bel
045-719966

Piet Knarren: na Monte Carlo nu met de cd Sinfonia d'amore.

Piet Knarren op ZDF-tv

Van onze rtv-redactie

RIJN/SCHINNEN – Net als Piet Knarren, Klaus & Klaus en de Angelo is Piet Knarren staande donderdagavond te zien in 'Der grosse Preis' van Wim Thoeke bij het IF (19.30 uur). De Limburgse pianist uit Schinnen stelt in het spelprogramma, dat live van de Union-studios in Berlijn wordt uitgezonden, een nummer van zijn nieuwe en derde cd voor: 'titel daarvan is Sinfonia d'amore'. Ook nu tekent Christian Uhn, die ooit de meeste succesnummers voor Mireille Mathieu kreeg, weer voor de productie.

De 'grosse Preis' is goed voor twintig miljoen kijkers in Duitsland en dit programma wordt aanstaande vrijdagochtend op Duitsland 1 en 2 eens herhaald van 11.03 tot 13.35 uur. Voor Piet Knarren is er overigens ook in Duitsland veel werk aan de winkel.

Vanaf 20 november is hij dagelijks en dat een maand lang onderweg tijdens de toernee 'Lieve van Heren kommen'. Samen met Gitti & Erika, Takeo, Rex Gildo, Lydia Huber, 3 Hoge Moosacher en de Ochsenreiter Blasmusik.

Tony Guerrero op toernee door Limburg

Van onze verslaggever

HEERLEN – De dit jaar in de late doorgebroken Amerikaanse jazztrumpettist en jachtopenspeler, Tony Guerrero, komt momenteel door Limburg, met name op 'Different Places' tijde maar liefst zeven maanden op de verschillende Amerikaanse hitlijsten.

Samen met de bekende Limburgse band van Emiel van Egmond doet hij verschillende platen in Limburg aan.

Vooral werk van Guerrero's laatste cd, worden ook nieuwe composities van Hoensbroekse gitarist Emiel van Egmond gespeeld.

Op 8, 9 en 10 oktober treedt deze Amerikaanse-Limburgse formatie op in café 't Knipke (steeds om 20.00 uur).

Achtereenvolgens speelt ze op 11 oktober om 21.30 uur in het Sirel Theater te Sittard, 12 en 13 oktober (22.00 uur) en zondag 14 oktober (14.00 uur) tijdens het Jazzfestival Maastricht in de 'Dikke Prager'. Zaterdag 14 oktober sluiten ze het toernee om 22.00 uur af in 'De Sirel' te Sittard.

Holidayshows weer van start

HEERLEN – Bij de NCRV begint ex-profvoetballer Frank Masmeijer (29) maandagavond aan een nieuwe reeks Holidayshows. Drie vakantie-koppels spelen onder zijn leiding om vakantieprijsjes en reizen.

Naast een aantal nieuwe spelers, heeft het programma ook nu weer het zwembadspel als finale. De spelletjes worden afgewisseld met muziek.

Daarvoor zorgen René Froger, David Cassidy, Wall Street Crash en Gerard Joling.

De eerste nieuwe aflevering van de Holidayshow begint om 19.20 uur op Nederland 1.

Presentator Frank Masmeijer met de vaste backinggroep Dutes zullen vanaf maandagavond wekelijks te zien zijn in de Holidayshow.

'Bij de NOS heb ik vergeefs op mijn contract gewacht'

Het wrange afscheid van presentator Tom Egbers

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Op de verlaten redactie van 'Studio Sport' ruikt Tom Egbers stiltes zijn bureau op. Hij heeft definitief gekozen voor de kans vanaf januari een mediaprogramma bij Veronica te gaan maken. Helemaal vrijwillig blijkt zijn overstap echter niet te zijn. „Ik had zelf niet verwacht dat het zo zou aflopen. Ik ben eigenlijk verbouwereerd. Mijn afscheid was vervelend, de hele zaak is nogal wrang”.

Over zijn toekomst zegt Egbers: „Het nieuwe programma vindt me op, ik tintel er van. Ik denk dat het goed wordt. En het is eigenlijk wel goed om na een paar jaar weer ergens anders te beginnen. Dat houdt je fris. Ik wilde eigenlijk best bij de NOS blijven”, zegt Tom Egbers als hij – behoeftig formulering – de achtergrond van zijn onverwachte vertrek bij Studio Sport toelicht. „Een maand geleden heb ik de NOS op de hoogte gesteld van het feit dat mijn contract afliep. Ik zit nu eigenlijk nog steeds te wachten op een nieuw voorstel. Ik vind dat de NOS zelf had moeten signaleren dat het contract afliep”.

Egbers trok een paar keer aan de bel bij de NOS, mede omdat hij door het journaal en de afdeling cultuur van de NOS benaderd was voor werkzaamheden. „Ik wilde dat de NOS met een voorstel zou komen waarin duidelijk werd hoe mijn toekomst bij de NOS ingevuld zou worden”. Toen dat voorstel uitbleef, belde Egbers' zaakwaarnemer met Veronica, waarmee snel overeenstemming bereikt werd.

„Via Teletekst heb ik toen moeten vernemen wat ik allemaal zou gaan doen bij de NOS. Toen las ik opeens dat men met mij in onderhandeling was – waarover ik zeer verbaasd was – over allerlei andere programma's. Ik weet alleen dat daar enige tijd geleden nog een buitengewoon bot 'nee' op is verkocht. Kijk, ik moest natuurlijk op een bepaald moment een besluit nemen, want mijn contract liep op 1 oktober af. Je kunt je voorstellen dat het niet leuk is om na zes jaar bij de NOS gewerkt te hebben op die manier te vertrekken. Want ik heb er altijd met ontzettend veel plezier gewerkt. Ik ben niet het type ruziemaker”.

Bloemen

„Ik heb mijn collega's telefonisch meegedeeld dat ik niet meer terugkom. Er was zelfs geen bosje bloemen. Dat had denk ik ook te maken met de verbazing van mijn collega's dat het zo gelopen is. Omdat uit niets oit is gebleken dat ik het bij sport niet naar mijn zin zou hebben. Ik heb dat werk juist met verschrikkelijk veel plezier gedaan. Het is niet leuk om op zaterdag in een leeg kantorencomplex je bureau leeg te halen. Dat je weet dat het voorlopig de laatste keer is dat je daar staat. Met mijn collega's bij sport – en dat is geen slap verhaal – heb ik altijd uitstekend kunnen werken. Het is een heel prettige groep journalisten die daar werkt. Ik heb er graag deel van uitgemaakt. Ik

● Tom Egbers: „Ik heb mijn collega's bij de NOS telefonisch meegedeeld dat ik niet meer terugkom”.

vind dat Studio Sport de beste sportredactie heeft van Nederland. Dan is het wrang om zo weg te gaan. Ik denk dat ik bij Veronica de ruimte krijg die ik zocht bij de NOS. Wij hadden het idee voor een mediaprogramma en binnen een vloek en een zucht was men er daar van overtuigd dat het een goed idee was. Ze zeiden: als je dat wilt maken, maak het dan maar. Het is ontzettend prettig dat er niet eerst 89 interne memo's en vergaderingen overheen moeten gaan”. Egbers gaat voor het mediaprogramma, dat vanaf januari wekelijks een half uur live op de buis te zien zal zijn, de presentatie en eindredactie verzorgen. „Het wordt een programma over mensen in de media. Geen technologische rubriek. Het zou bij voorbeeld kunnen gaan over de manier waarop Egbers bij Studio Sport is weggegaan. Het moet een scherp prikkelend, appealend mediaprogramma worden waarin vooral reportages zitten. Het wordt geen talkshow maar een zakelijk, journalistiek programma”.

Niets

„Dat vind ik het sensationele en opwindende. Er is een idee, maar verder begin je vanaf punt nul. Alles moet nog geregeld worden. Dat is een deel van het vak waar ik nog nooit mee in aanraking ben geweest. Bij de NOS kwam ik bij een groot instituut. Het programma liep al. Nu begin je met niets. Je moet ineens aan de meest elementaire dingen denken. Jef Rademakers, die leraar van mij was op de School voor de Journalistiek in Utrecht, zei toen ik bij Studio Sport begon: dat is goed voor je, maar niet langer dan drie jaar. Ik heb het uiteindelijk langer volgehouden en daar heb ik absoluut geen spijt van. Los van de vervelende manier waarop ik afscheid heb moeten nemen, is het gewoon goed om

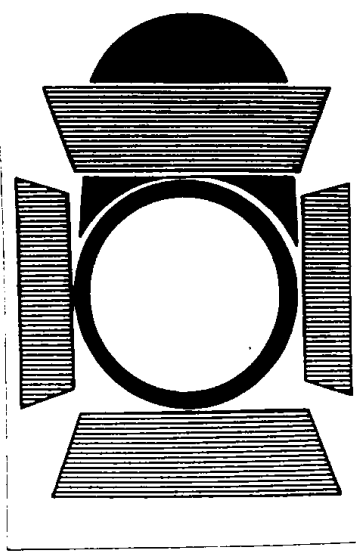
meer eens ergens anders te kijken. Dat houdt je fris. Het is natuurlijk wel veilig om tot je 65ste bij Studio Sport te blijven, maar zo zit ik niet in elkaar”.

Rem

„Natuurlijk heeft Veronica een andere cultuur dan de NOS. Maar ik denk niet dat dat uitelgeld moet worden als een verschil in kwaliteit. Bij Veronica werken zeer uiteenlopende mensen, die ook heel verschillende opvattingen hebben over hoe een programma er uit zou moeten zien. Dat vind ik op zich niet slecht. Ik moet gewoon zorgen dat het eigen programma goed is. Ik ben heus niet een andere Tom Egbers omdat ik nu voor Veronica werk. Ik ga nu een programma maken met exact dezelfde intentie als ik bij de NOS deed. Werk is belangrijk voor mij. Ik moet altijd de rem er voor mezelf opzetten om te blijven realiseren waar het echt om gaat. Het is uiteindelijk maar werk, zeg ik wel eens. Ik wil natuurlijk ook dat er naar mijn nieuwe programma

Harmonica Treffen in NOS-Laat

KERKRADE – In NOS-Laat wordt maandagavond aandacht besteed aan het Internationaal Harmonica Treffen dat op deze zaterdag in de Rodahal van Kerkrade wordt gehouden. Tijdens dit zogeheten 'Wiener festival' treden van 19.00 tot 01.30 uur accordeonspelers uit zes landen op. In NOS-Laat om 22.00 uur op Nederland 3 is maandagavond een uitgebreide sfeerreportage te zien.

Van onze rtv-redactie

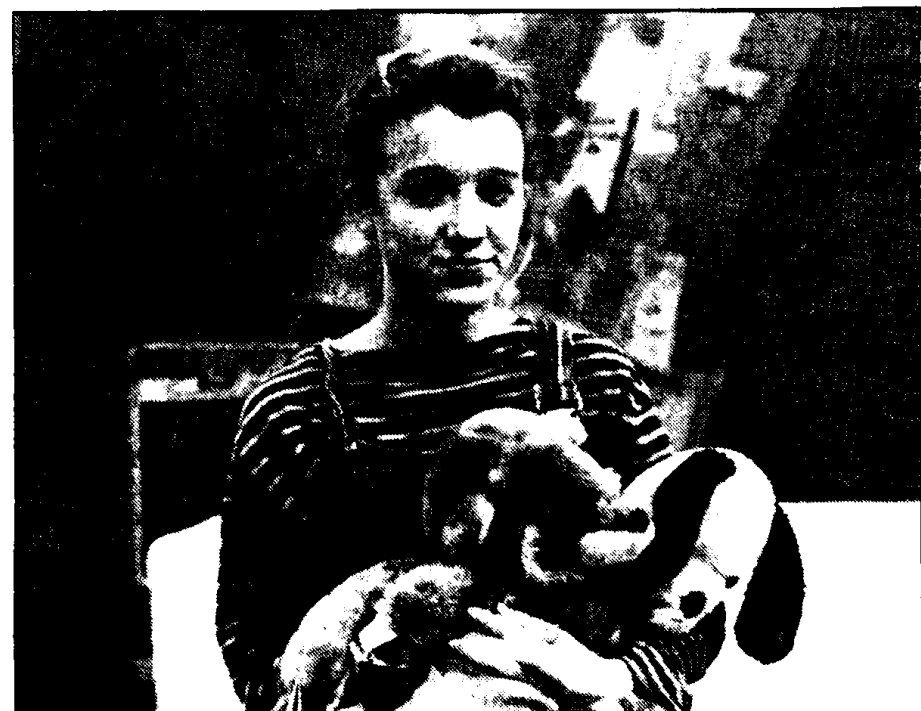
HEERLEN – Jongeren en hulpverlening. Dat is het thema van de nieuwe dramaserie voor jongeren, 'Barst'. De serie – vanaf zondag om 20.37 uur op Nederland 3 in zes wekelijkse afleveringen op het scherm – is geschreven door Robbert Baars, die eerder meewerkte aan succesvolle jongerenreeksen als 'Verdacht' en 'Kanjers'. De regie was ook in handen van Baars, in samenwerking met Joep Krijnen.

Baars kreeg het idee voor 'Barst' toen hij research deed voor een programma over jongeren en psychiatrie. Hij voerde gesprekken in allerlei instellingen en instanties waar jongeren met psychische moeilijkheden terecht komen. Heel confron-

'Barst': nieuwe tv-serie

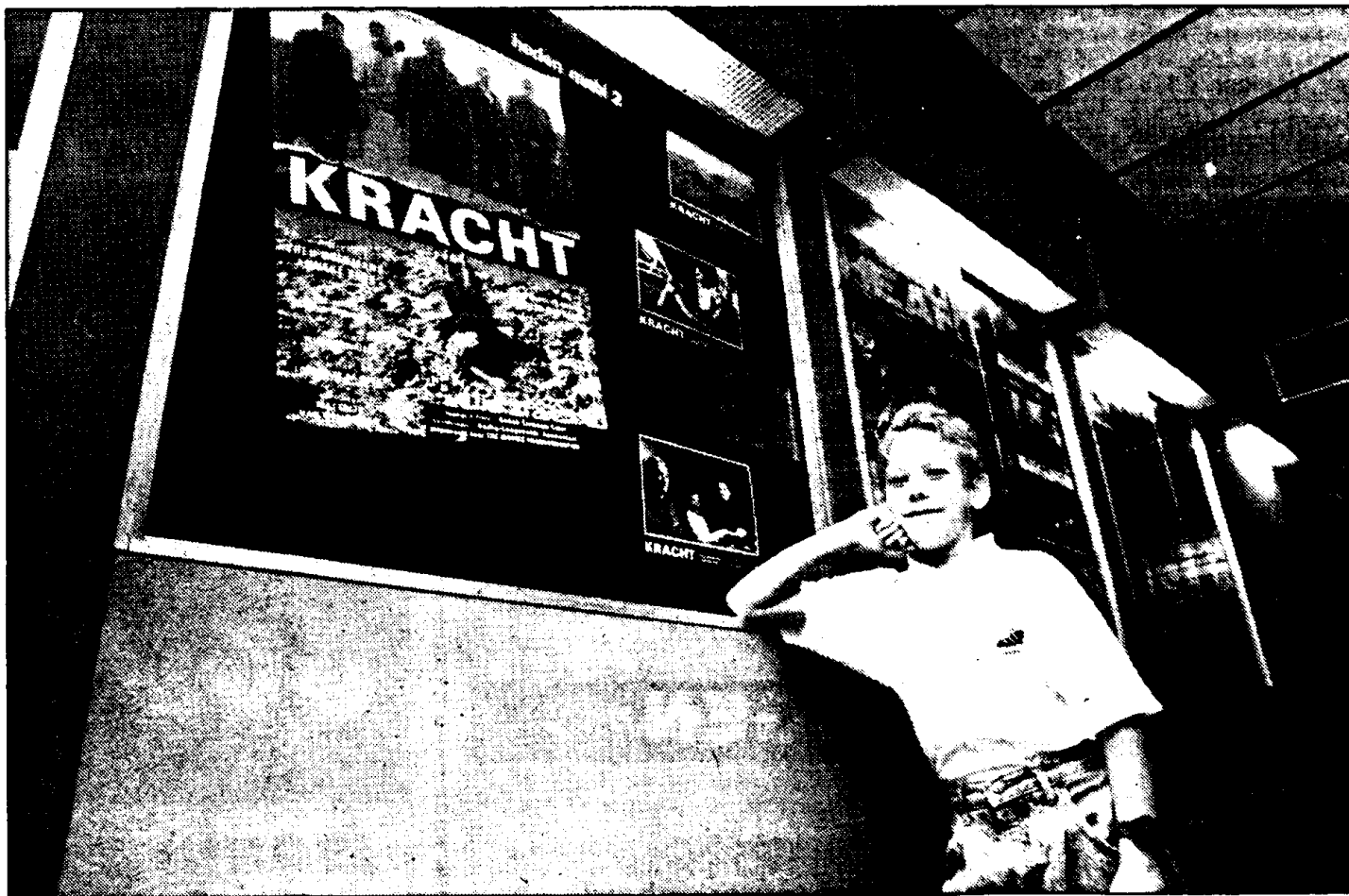
rend, zo vond Baars. „De jongeren zelf waren heel open. Omdat je een buitenstaander bent, hoor je ze alles op tafel. Al hun vervelende ervaringen, onverwerkt verdriet. Heel dramatische dingen, soms. Toen ontdekte ik eigenlijk dat er een vrij grote groep jongeren is die geen klankbord hebben, die niet terecht kunnen bij ouders, vrienden of een leraar”.

Als uitgangspunt voor de serie koos Baars voor de aanmeldingsperiode, de periode dat de hele problematiek van de jongere uit de doeken wordt gedaan, al dan niet in gezelschap van familie of vrienden. Alle afleveringen zijn gemaakt op basis van improvisatie, nadat Baars een uitgebreide levensbeschrijving van de verschillende personages op papier had gezet.

● Lisa, die de hoofdrol voor haar rekening neemt in de nieuwe serie 'Barst'.

Dave: 'filmheld' uit Voerendaal

● Dave van Dinther uit Voerendaal poseert voor de uitstalkast van Mabi Maastricht, waar sinds gisteren 'Kracht' draait, de film waarin hij een bejubelde bijrol heeft gespeeld.

Foto: FRANS RADE

Van onze verslaggever

VOERENDAAL/MAASTRICHT – Filmster of toch keeper? Dave van Dinther, een vrolijk Voerendaals ventje van net negen, vindt het maar moeilijk. Voor zijn bijrol in 'Kracht', de bekroonde film die vanaf gisteren ook in Maastricht draait, is hij op het schild getild. Heeft hij schouderklompjes gekregen van gevestigde filmsterren zoals Monique van de Ven en Willeke van Ammelrooy. Zelfs Marco Bakker stak zijn duim omhoog tijdens de première van 'Kracht' op de Nederlandse Filmdagen in Utrecht. Voor Dave kan het geluk niet op. Van de bekende tekstdichter Chiem van Houwelingen mag hij een dezer dagen een kijkje nemen op de set van 'Zeg 'ns AAA' en 'Tatort'.

Sterrallens zijn Dave echter vreemd. Vanachter een boterham met chocopasta, die middag thuis zelf gesmeerd, zegt hij nuchter: „De meester op school zei tegen me: zo sta je in de

schijnwerpers en de volgende dag zit je in de schoolbank met een saai boek.” Trouwens, op school doet iedereen (nog) heel gewoon tegen de 'filmheld' van Voerendaal.

Figuranten

Carnaval vorig jaar zocht en vond regisseur Frouke Fokkema uit Amsterdam bijrolspelers en figuranten in Zuid-Limburg voor haar boerendrama 'Kracht'. Hofleverancier was Dave's vader Siem van Dinther, sinds jaar en dag verbonden aan de Voerendaalse toneelvereniging Laurentius. Toen Fokkema een knul van acht zocht voor de rol van Thomas, zoon van boer Bert, de hoofdfiguur in deze aangrijpende film, was Dave onder handbereik. Dave was als lid van het Jeugdtheater geen groentje. Vier weekindes in februari/maart was Dave van Dinther op de filmset, uiteraard in verouderd gezelschap van zijn ouders en zusje.

Toen Dave drie weken geleden

tijdens de première in Utrecht zichzelf op het witte doek zag, moest hij vooral wennen aan zijn stem. „Je eigen stem horen, dat vond ik heel gek.”

Opvangen

Hoewel hij van zijn moeder de handen voor de ogen mocht houden, heeft hij 'met genoegen' de zelfdoding van de kunstenaar nader bekeken. „Op het doek lijkt het allemaal levensecht als zij zich ophangt. En daarna tussen de varkens valt, die aan het lijken beginnen te vreten. In werkelijkheid valt er een pop en waren de varkens te sloom om er maar aan te knabbelen. En dat bloed om de varkensbekken is ook niet echt. Da's theaterbloed,” weet Dave heel zeker.

Dit weekeinde gaat Dave met familie, kennissen en vrienden naar 'Kracht'. En de komende week traint hij weer als keeper van het pupillennelftal E3. Een rol waar hij ook heel handig in is. Vandaar zijn twijfel over filmster of beroepsvoetballer.

- 0 **Pronto.** Italiaans voor beginners. Ls 3: Mi scusi, dov'è piazza Michele?
- 0 **I.O. op zaterdag.** Ezelsoor met
- 0 **Wereldoriëntatie.** Opnieuw bruikt. Afl. 3.
- 0 **Aardrijkskunde.** Geografisch enen. Afl. 2.
- 0 **Telescoop.** Met om 11.00 Aardkunde: De Sovjet-Unie. Afl. 4.
- 5 **Geschiedenis.** Prehistorie, een afwijze. Afl. 2.
- 0 **12-30 Fysica.** Klassieke mechanica. Afl. 19.
- 0 **Houdt de dief.** Engelse speelfilm uit 1946 van Charles Crichton.
- 0 **Nieuwskrant.**
- 5 **Nieuws.**
- 0 **Tik Tak.** Animatieserie. Afl. 129.
- 5 **Pions.** Afl.: Pions en de specht.
- 0 **Schoolslag.** Spelprogramma aan leerlingen en leraren van 2 latere secundaire scholen het tegen elkaar opnemen. Vandaag vanuit de bekende sporthal te Ninove.
- 5 **Vlaanderen vakantieland.** Een dag, gemeente, streek of een thema tegen toeristisch uitgelicht. Vaste rubrieken: -Toeristisch journaal; -Prijzen van de dag.
- 0 **Joker en lotto-trekking.** Paars en groen, mededelingen en programma-overzicht.
- 0 **Nieuws.**

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 33 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196314/206/292 fax: 072-113295

Elke zaterdag

vakantierubriek
van 34 Nederlandse regionale dagbladen
voor informatie en reservering:
TINEKE MENDERINK en SASKIA DE HAAN
advertentiecombinatie rdp
Postbus 2 - 1800 AA Alkmaar
☎ 072-196314/196206

recreatiepark HEELDERPEEL

In de herfstvakantie heeft **HEELDERPEEL** elke dag een daverend programma voor u. Want op die camping is altijd wat te doen!

Programma Herfstvakantie:

- vrijdag 12 oktober —
Kienen
- zaterdag 13 oktober —
's middags Kinder Rommelmarkt
's avonds Orkest No Name & Rosa Nova
- zondag 14 oktober —
's middags Kienen en 's avonds
Veronica Drive Inn Show
- maandag 15 oktober —
Top Kienen
- dinsdag 16 oktober —
Playbackshow met een optreden
van Pierre Knoop
- woensdag 17 oktober —
Veronica Drive Inn Show met
TV-opname, met een optreden van
Henk Wijngaard
- donderdag 18 oktober —
's middags Bejaardenmiddag met
diverse Artiesten

's avonds Nederland Muziekland
met o.a. **Corrie Konings,**
Rob van Holland,
Jantje Koopmans

- vrijdag 19 oktober —
Kienen
- zaterdag 20 oktober —
Dansen met Orkest Story en een
optreden van Koos Alberts
- zondag 21 oktober —
's middags: Kienen

Op die camping is altijd wat te doen!

U bereikt recreatiepark Heelderpeel:
vanuit Eindhoven A2, afslag Grathem 1,5 km
vanuit Maastricht A2, afslag IJersvoort Haalen 1,5 km
vanuit Venlo N 273 richting Maastricht

★★★★ PPP **recreatiepark HEELDERPEEL**
De Peel 13 6097 NL Heel
telefoon (0 47 48) 22 11

Waddeneilanden

STICHTING VVV TEXEL PROMOTIE
POSTBUS 3, 1790 AA DEN BURG, 02220-147 41

TEXEL

VIJFSTERREN VAKANTIEPLEZIER
Plaak deze advertentie op een briefkaart en doe 'm op de bus.
Wij sturen u de Vakantieplezier dan GRATIS toe!

Lekker weg in eigen land. Ook met ons!

TEXEL
Luxe appartementen, suites en vakantiehuis, idyllisch gelegen. Tevens app. op ca. 500 m v/h strand. Texel Hotel Combinatie, P.O. 24, 1790 AA Den Burg, tel. 02220-15703. (Ook bridge-, snooker- & biljardcentrum).
WA-61R

TEXEL
Luxe appartementen, suites en appartementen vlak bij zee + hotelkamers. Texel Hotel Combinatie, p.o. 24, 1790 AA Den Burg, tel. 02220-15703. Aangesloten hotels: De Keeg, IJzer- & vakantiehuis De Pelikaan, hotel Beatrix, motel Texel, De Burg, hotel De Lindeboom, ook als bridge- & zakenhotel.

Friesland
FRIESE MEREN. Verh. van bung. en open zeilboten bij het huren v. een bung. v. 23-3/14-5, 8-8/6-7, 17-8/29-10, 'n zeilboot, of 'n visboot gratis erbij. De zeilboot is, m. dekzeil, ook ideaal voor het maken v. trektochten. Vraag folder. Sierp de Vries, Terherne, 05668-265. FR-61R

Herberg 'Oer 't Hout' Grou(w)
organiseert een
HERFST-VAKANTIE-ZEILKAMP
van ma. 15 t/m do. 18 okt.
- voor jong en oud
- voor beginners en gevorderden
- voor individuen en gezinnen.
Prijs f 170,- all in.
Inl. Raadhuisstraat 18, 9001 AG Grou(w)
Tel. 05682-1528
FR-61R

Carav. tenten boten
T.h. 4-, 5-, 6-, 8-pers. compl. inger. campers. Reserv. nu voor de voorjaarsvakantie. CAMPER REKREATIE VINKE. Info: 055-424434, b.g.g. 337606. CC-61R

Drenthe

Diana Heide... de familiecamping bij uitstek, heeft een grandoos
HERFSTARRANGEMENT
Per gezin betaalt u voor de periode van 12 t/m 21 oktober per plaats **slechts f100,-**
Voor de kinderen is een speciaal recreatieteam aanwezig.
Wij sturen u graag informatie.

DIANA HEIDE
CAMPING - NATUURRESERVAAT
Amen 53, 9446 TE Amen (Roldo), Tel. 05920-89297

Gelderland
Veluwe-Vaassen. Recreatiebedrijf 'de Bosrand'. HERFST-KAMPEERARRANGEMENT incl. overd. verw. zwembad, midgetgolf, recr. prog., etc. 05788-1343. GE-61R

HERFST 1990? / ZOMER 1991? **** Camping De Vlienderhoeve - Gersseel. Genieten van prachtige herfstkleuren. Grens Veluwe / Achterhoek. Voll. recr. progr. tijdens herfstvak. Ook stacar.verhuur. Kom eens kennis maken voor vak. / seiz. / jaarplaats 1991. Info: 05733-1354. GE-61R

Noord-Holland
VAKANTIE herfst en winter strand, dunes, zee
Subtrop. zwembad, fietsen, wandelen, surfen, winkelen. Speciale arr. GRATIS duinkant en fiets. Accom. v. reünies. VVV Postbus 25, 1930 AA Egmond aan Zee 02206-1362. Fax: 5054

Zuid-Holland
Noordwijk a. Zee. HOTEL DE GOLF, gez. fam.hotel, 1 min. v. str. Geh. verz.: 1 wk. (7 n.) v.a. f 294,- p.p.; mid-wk. (4 n.) v.a. f 171,- p.p.; wkend (3 n.) v.a. f 135,- p.p. Bel 01719-12535, Fam. v. Beelen, Q. v. Uffordstr. 120. ZH-61R

Zeeland
NIEUW NOORDZEE-PARK. Oudorp aan Zee. Te huur 5**** bungalows. Op 400 m van zee. Info + fold. tel. (01878) 3099. Nog vrij tijdens herfst en kerst. ZE-61R

HERFSTVAKANTIE AAN ZEE, 5-sterren camping en bungalowpark, Hof Domburg nu met Dorimare, een groots recreatie- en kuurbad. Bel voor meer informatie en reservering: 06-0221333 (gratis). ZE-61R

Limburg
HOTEL DE OUDE HOEVE, ARGEN (L.)
Een Bourgondische ervaring in huiselijke sfeer. Nabij Kasteeltuin en thermaalbad. Spec. arrangementen. WIJ STUREN U GRAAG ONZE FOLDER. Tel. 04703-2098.

CAMPING DE SCHANS, ARGEN, NRD.-LIMB.
De gezellige 4**** familiecamping, zwembad, strandbad, visvijver, restana, frituur, winkel, speeltuin, sportveld, gezell. kantine, moderne disco. Ruime vak.-seizoen-jaarplaatsen. Spec. Herfst-/Pinkst. Arrang. Bel voor info of reserveren 04703-1957

Duitsland
HOTEL AM BERGHANG Ideaal voor 'n korte vakantie!
Gezellig familiehotel in magnifiek gelegen Bad Bentheim. Luxe woon/slaapkamers met KTV, op het zuiden. Steervolle lounge, bar, restaurant. Café/terras, relax-center met solarium, Romeins stoombad, whirl-pool en binnenbad (29°C). Ons aanbod incl. royale ontbijt-buffet en elke avond 4-gangen-keukenmenu's.
luxe 6-daags arrangement vanaf DM 285,- p.p.
Vraag ook naar onze weekend-arrangementen
Postbus 129, D-4444 Bad Bentheim.
Bel 09-49.5922.2047 voor gratis folder.

BOPPARD, gezell. Holl. fam. ANWB-hotel, dir. a.d. Rijn. Alle krs. m. do/wc/tel./kvt. H.P. v.a. DM 40,- p.p.p.d. Bel (vrij spr. Ned.) of schrijf ons even voor een folder: Hotel 'l'Europe'***, Mainzerstr. 4, D-5407 Boppard. Tel. 09-49.6742.5088. Fam. A. Potharst. WD-61R

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens
Het best geoutilleerde, luxe familiehotel in Bad Bentheim met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, kvt, mini-bar, telefoon. Zwembad (29°), sauna, solarium, bowling, bar, en Konditorei.
4-daags superarrangement DM 225,- p.p.
Incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner. Eveneens aantrekkelijke weekendarrangementen.
Hotel Grossfeld, Postbus 441, 4444 Bad Bentheim, Duitsland.
Bel 053-35 32 46 (NL) of 09-49 59 22 828 (BRD) voor gratis prospectus. Fax: 09-49 59 22 43 49

Berghotel Baader
Het hotel voor de veeleisende gast.
Van de duitse, toch dichtbij het meer.
Binnenbad, sauna, solarium, zonneterras.
7 dagen HP v.a. DM 595,-
"Een zoals God in Duitsland"
Eten, keuken, bekend van radio en TV, verwent u exclusief.
Verdere spec. arrangements: zie onze huisbrochure, bv. wandelweek in okt. Fam. Clemens Baader, D-7793 Heiligenberg. Tel. 09-49.7554/303 + 8191. Fax: 09-49.7554/8192.

Wintersport in Zwarte Woud
5 dagen sneeuwpre
vanaf f 389,- p.p., halfpension
MARITIM TITISEE HOTEL
gratis folder op aanvraag bij:
BBI-MEDITREND
tel.: 04750-30445
tel.: 04950-30300

Wintersport in Harz of Sauerland
3 dagen sneeuwpre
vanaf f 188,- p.p., halfpension
gratis folder op aanvraag bij:
BBI-MEDITREND
tel.: 04750-30445
tel.: 04950-30300

Sylt Sanatorium
Natuur-geneesmethode
naar: Dr. F.X. Mayr
Knapp Dr. Laabs
Arts' in huis - Regeneratie- en vastenkuur - G. tek - Massages - Baden - Homeopathie - Migr. ling - Autogene training - Psychotherapeutische ken - hele jaar stationair en ambulant - Rust. Strand dichtbij - A.u.b. brochure aanvragen. Am Friedr. d. d. 33, D-2280 Sylt. Tel. 09-49.4651/5021.

Kampeerauto's, caravans en voortenten, kampeerartikelen, zeiljachten, scheepsaccessoires
J. RONGEN 5102 W. Gewerbe Aachener
Telefoon 0949/2405/9081

Recreatie-Onroerend Goed

WIERING o.g. Noord 80, Schagen, (02240) 98000. Geop. in bem. bij aan- en verkoop van recreatiebungalows in kop v. Nrd.-Holland.

Te koop in het Sauerland
vakantiebungalows, volledig gemeubileerd permanent te bewonen en prima verhuurmogelijkheden
Inf. Willem Adams, telef. 05150-24353, b.g.g. 13077
Martinipl. 8, 8801 EG Sneek

BONAIRE NEDERLANDSE ANTILLEN
TE KOOP BOUWKAVELS VOOR BELEGGING EN OF ZELFBEWONING. Mooi gelegen met uitzicht over zee.
Info: SANTA BARBARA NED. B.V. Tel. (01883) 21014, fax (01883) 24898 of tel. (086) 644616 of (05160) 12436.

JULIANADORP AAN ZEE
luxe in aanbouw zijnde bungalows met plavuizen, twee open haarden, terras en inbouwkeuken. Voor f 124.900,- incl. alle kosten. Tel.: modelwoning, za. en zond. 02230-46425 of 02246-1043 of 02240-16752.

Beleggen en recreëren in een fraaie bungalow aan het Grevelingenmeer

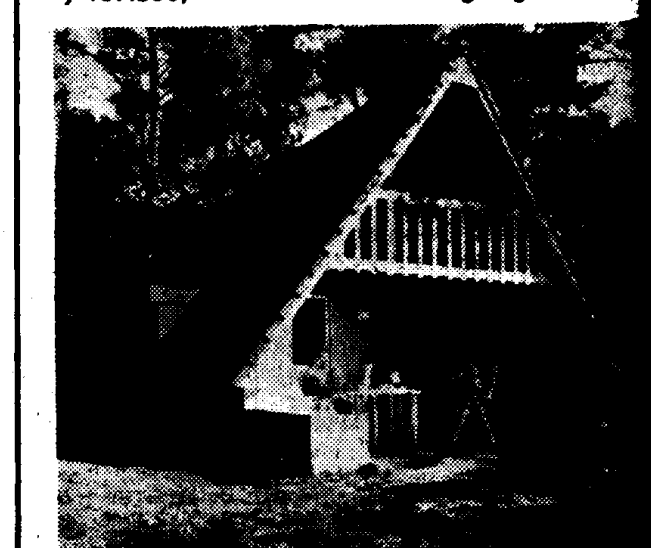
- zeer fraai uitgevoerde recreatiebungalows, voorzien van CV, zeer goed geïsoleerd o.a. thermopane beglazing.
- grote eigen grondstukken van ca. 400 m².
- park is geheel jaar open.
- lage parkkosten.
- geschikt voor verhuur of volledig eigen gebruik.
- financiering tot 90% van de koopprijs mogelijk.
- Prijzen v.a. f 139.000,- V.O.N.

DIT MOET U GEZIEN HEBBEN

Rust en privacy in overvloed Watersport naast de deur

Informatie:
Heinz Makelaardij b.v.
telefoon 010-460 12 11

RECREATIEBUNGALOWS IN EEN UNIEKE VING. Te koop 54 NIEUW te bouwen 5-sterren bungalows, gestuurd in een prachtig natuurgebied gelegen in het hart van het VECHTDAL op Camping lowpark CALLUNA te OMMEN. Prijzen f 107.500,- v.o.n. INCL. 750 m² eigen grond, etc.

De 'CALLUNA EXCELLENT' 6-pers. bung's staan in het groene hart van Overijssel met in de heid de Sallandse heuvelrug met o.a. de Lemmer. Een compleet ingerichte model-bungalow is op te bezichtigen, op afspraak, ook tijdens de week. Wij informeren u dan gaarne over de mogelijkheden verhuur, financiering, inrichting enz. Bel ons voor spraak, of vraag eerst onze uitgebreide info. Camping-Bungalowpark 'Calluna' Stouwweg 9, RW Ommen. 05297-1234.

WELKOM IN DE MODELVILLA, DAGELIJKS VAN 10-18 UUR
OPEN HUIS WEEKEND
- WAARBIJ TEvens HYPOTHEEK SPECIALISTEN AANWEZIG ZIJN - OP 13/14 OKTOBER

PROJEKTHYPOTHEEK MOGELIJK TOT 90% VAN DE KOOPPRIJS

TE KOOP VANAF F.159.000,-*
VOLLEDIG INGERICHT

DE BOSVILLA
UW VIJFSTERREN TWEEDE HUIS EN HET RENDEMENT

Uw tweede huis op het prachtige eiland Giertrik. Een dubbel rendement. Want genieten van uw vakantiehuis is niet alleen een goed rendement, maar de unieke omgeving, de prachtige natuur, de rust en de gezellige sfeer. Het is een unieke kans om een tweede huis te kopen op een van de mooiste eilanden van Nederland. Het is een kans om een tweede huis te kopen op een van de mooiste eilanden van Nederland. Het is een kans om een tweede huis te kopen op een van de mooiste eilanden van Nederland.

Uw tweede huis is en blijft een waardevol bezit dankzij de unieke BBI-beheer- en verhuurformule. En natuurlijk ook vanwege de lokale: een van de meest trendsetende recreatieparken van Nederland. Zilverbeertpark. Gerner bij Dalfsen aan de Overijsselse Vecht. (ANWB) **** PPPP

Bouwkosten Gerner Huisbouw 9 17 7732 St. Dalfsen
05220-12345, 05220-12345, 05220-12345

Afmeren aan eigen wal in Lemmer

Uw bungalow op eigen grond met parking voor de deur en aanlegplaats aan eigen tuin in één van Nederlands mooiste en meest veelzijdige marina-projecten op de rand van IJsselmeer en Friesland: watersportcentrum Lemmer.

Kwaliteit en niveau
royale hal met toilet
zonrijke woonkamer ± 36 m²
aansluiting voor open haard
complete keuken
schuifpui naar terras
royale berging
zonrijke tuin
badkamer met ligbad
2 of 3 slaapkamers

Prima centrale voorzieningen
"Het Brekkense Wief" kent nu al een aantal eerste klas voorzieningen en diensten zoals onderhoud en toeicht, wasserette, winkel, restaurant, tennisbanen, fiets- en bootverhuur en scheepsreparatie. In de komende tijd wordt dit pakket nog aanzienlijk uitgebreid.

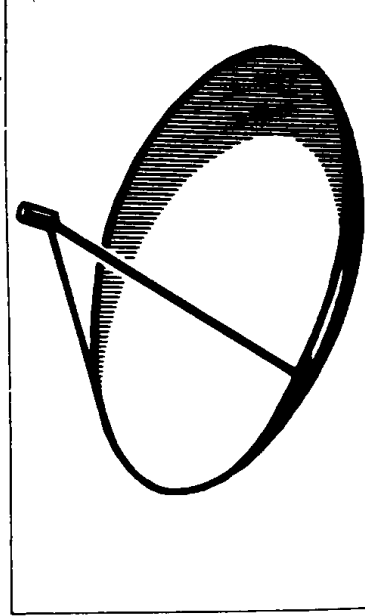
Koopprijzen vanaf f 195.500,- vrij op naam, financiering tot 90% mogelijk. Interessante verhuur-mogelijkheden via het verhuurmanagement.

Informatie en advies:
Tiekstra, Kooman & Partners
HJK Project Makelaardij
Kantoor Den Haag
Seinpoststraat 7
2586 GZ Den Haag
telefoon 070-3502000
fax 070-3512743
Kantoor Lemmer/
modelwoning
Het Brekkense Wief 2
8531-RS Lemmer
telefoon 05146-45463
fax 05146-5752

Openingstijden modelwoning
ma. t/m do.
12.00-17.00 uur
vrij. t/m zo.
10.00-18.00 uur

NAAM: _____
ADRES: _____
POSTCODE: _____
PLAATS: _____
TEL: _____

BBC Europe

08.50 Today's viewing.
08.55 Playdays. Games and music for children.
09.15 Articles of Faith. Een religieus programma.
09.30 This is the Day.
10.00 Volgens aankondiging. Een documentaire.
10.50 You and '92. Is Engeland voldoende voorbereid op 1992?
11.25 Business Matters. Met als onderwerpen prive-ervaringen inhalden wandel.
11.50 Help your Child with Maths.
12.05 See Hear.
12.30 Country file. Agrarisch programma met gedetailleerde weersvoorspelling.
13.00 News Summary.
13.05 On the Record. Diepgaand discussieprogramma over een relevante onderwerpen door Johan Dimbleby.
14.00 Eastenders. Dramaproductie. Samenvatting herhaling van de afleveringen van dinsdag en donderdag jl.
15.00 Floyd's American Pie: Santa Fe. Keith Floyd reist door de Verenigde Staten en neemt een kijkje in de traditionele keuken van de verschillende steden.
15.30 The Horse of the Year Show. Paardesport overzicht.
17.00 Rugby Special. Sport.
17.50 The Clothes Show. Modeprogramma met informatie over de laatste nieuwe ontwikkelingen en trends in deze brnche.
18.15 Life Line.
18.25 News and Weather.
18.40 Songs of Praise. Psalmen en lezingen door Thora Hird. Iedere week vanuit een andere lokale.
19.15 Last of the Summer Wine. Drie verstokte vrijgezellen genieten nog steeds van de 'herfst'periode in hun leven.
19.45 Howard's Way.
20.35 Bread.
21.05 News and Weather.
21.20 Screen one: One last Chance. Een drama dat zich afspeelt in de Griekse leefgemeenschap in Londen.
22.55 Everyman: Romania Update.
23.45-00.50 Monday's viewing.

Eurosport

06.00 The hour of power, religieus programma. **07.00** Fun factory. **09.00** Wielrennen: De Ronden van Noord-Amerika. Met Ned. commentaar. **10.00** The winning formula, voetbaltraining. **10.30** W.K. Parachutespringen vanuit Bled, Joegoslavië. **11.00** Trans world sport. **12.00** Boksen. Met Ned. commentaar. **13.00** Surfer magazine. **13.30** Eurosport op zondag, met: Ladies Masters vanuit Essen, finale. Met Ned. commentaar; German Masters Golf vanuit Stuttgart, finale. Met Ned. commentaar; Nissan wielervederklasseer vanuit Dublin. Met Ned. commentaar. **19.00** Australian rules football. **20.00** Spaans voetbal. Met Ned. commentaar. **22.00** Ladies Masters tennis vanuit Essen, finale. Met Ned. commentaar. **23.00** Nissan wielervederklasseer vanuit Dublin, samenvatting. Met Ned. commentaar. **00.30-02.30** German Masters Golf vanuit Stuttgart, finale. Met Ned. commentaar.

Super Channel

07.00 The Mix. **11.00** Coca Cola Eurochart. **11.30** Leben Konkret. **12.00** The Mix. **13.30** Hello Austria, Hello Vienna. **14.00** The Mix. **15.00** It is written with George Vandermar. **15.30** The Mix. **16.00** Touristic Magazin. **16.30** E.R.F. **17.00** The Mix. **17.30** The World To Tomorrow. **17.55** Goodyear Weather Report. **18.00** Financial Times business weekly. **18.30** Russia Eleven. **19.00** Inside view. **19.30** Videofashion. **20.00** Flip CD. **20.55** Goodyear Weather Report. **21.00** The Sunday film: Escapist. Aansl.: The late night mix.

MTV Europe

08.00 VJ Paul King. **10.30** Club MTV. **11.00** The MTV Spotlight. **11.30** MTV's US Top 20 countdown. **13.30** XPO. **14.00** VJ Maiken Wexo. **17.00** The MTV Spotlight. **17.30** Yo! MTV Raps. **18.30** the Big Picture. **19.00** MTV's Braun European top 20. **21.00** The Party Zone. **23.30** Club MTV. **00.00** Headbangers Ball. **02.00** VJ Ray Cokes. **03.00** Night videos.

radio

in het Marokkaans/arabisch. 19.00 Nieuws in het Chinees. 19.20 Suara Maluku. 19.55 Tambu 20.30 Zorg en Hoop. 21.20-22.20 Medelanders Nederlanders.

Omroep Limburg

9.02 Postbus 94: Muziek op verzoek. 10.02 Trefpunt: interviews, discussies, live-muziek. 11.02 Sport. 12.02 Het concert: Concertserie met voorraanstaande (amateur)orkesten, ensembles en koren. 18.05 Sport.

België/Radio 2

6.00 Nieuws. 6.05 Goede Morgen, morgen. (6.30, 7.00 Nieuws, 7.30 Nieuws en Riva-Berichten.) 8.00 Nieuws en Loto-uitslagen. 8.12 Relax. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pre-historie. 11.00 Oordeelgelyk. 13.00 Nieuws. 13.10 Hittent. 14.00 Fiestag. 17.00 Nieuws. 17.05 Alpeiloten. 17.45 Nationale Voetbaluitslagen. 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. 20.00 Vragen staat vrij. 22.00 Nieuws. 23.30-6.00 Nachradio. (om 5.00 en 5.30 uur Nieuws.)

België/BRF

6.35 Fröhlicher Auftakt. 7.45 Verantwoordingskalender. 8.05 Fröhlicher Auftakt. 8.30 Glaube und Kir-

LDIV LIMBURG DAGBLAD

GOED BEKEKEN

16.00 The Simpsons. Tekenfilmserie.
 16.30 Love Boat. Amerikaanse serie.
 Aff.: The expedition.
 18.00 Journal.
 18.10 Bios.
 18.50 Scrabble.
 18.55 Full House. Amerikaanse comedyserie.
 19.30 Journal en weerbericht.
 19.40 Life goes on. Amerikaanse serie met een mongolide jongen in de hoofdrol.
 20.30 Columbo. Amerikaanse detectiveserie.
 21.45 Match.
 22.45 Journal.
 22.55 Dallas. Amerikaanse serie. Aff.: Brotherly Love.
 23.45 Nachtprogramma. Met o.a. Rete Mia en Knossos.

Nederland 3

NOS
 09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
 11.00 Opening nieuw seizoen. Programma van de Islamitische omroep.
 11.30 Omrop Fryslan Edukatyf. De Nije Moanne I.
 12.00 Het capitol. Discussieprogramma.
 12.45 25 Jaar Terre des hommes.
 13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
 17.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.
 18.00 Desktop Publishing. Les 2.
 18.30 Sesamstraat.
 18.45 Studio sport.
 20.00 ●●Journal.
 20.10 Kenmerk. Actualiteitenrubriek.
 20.35 Bericht van de Wilde ganzen.
 20.37 (TT)Barst. 36-delige jongeren-serie. Aff. 1: Lisa - terug naar huis.
 21.05 Werken aan werk. Metaal, zes programma's over de bedrijfstak metaal. Aff.: Een broedje schroot.
 21.30 De familie Bakkus. Serie met Rients Gratama, Hetty Heyting, Elsie de Wijn e.a. Aff. 2: Uit alle macht.
 21.50 Maskers af. Inleiding op de tiendelige tv-film Dekaloog van de Pool Krzystof Kieslowski.
 22.20 Dekaloog. Deel 1 van een tiendelige tv-film. Krzystof is docent aan de universiteit en heeft een 11-jarige zoon. Pawel. Wanneer deze gaat schaatsen, krijgt Krzystof echter een angstig voor gevoel.
 23.15 ●●Journal.
 23.20-23.25 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL 4

07.00 Ochtendprogramma. Met o.a. Rete Mia en Telekids.
 11.00 Ochtend- en middagprogramma. Met o.a. Classique en Rete mia.
 15.30 Operation Pettycoat. Amerikaanse comedyserie.

● Hams Werner Schwarze, de presentator van 'Damals'. (Duitsland 2 - 13.15 uur)

den en Joegoslaven.
 12.30 Tele-Akademie. Prof. dr. Ralf Dahrendorf bekijkt de Europese markt en Europese waarden vanuit Engels perspectief.
 13.15 Der Star und seine Stadt. Portret van de pianist Richard Claydeman in Parijs. (herh.).
 14.00 Die Bagdadbahn. Verslag treinreis door onbekend Turkije. (herh.).
 15.00 Hobbythek. Zahnweh Ade, Zuckerfreie Kräuter- en Fruchtbonbons.
 15.45 Leben im Schloss. Vom Dieben und Präsentieren an der Loire.
 16.45 Rudis halbe Stunde.
 17.15 Rätselspiele. Van en met Leonard Reinikens en Ursula Goetzl.
 17.30 Nimm's Dritte. Programma-overzicht.

18.00 Touristik-Tip. Toeristisch magazine.
 18.15 Dunkle Bilder. Gesprekken met jonge blinde mensen.
 19.00 Abenschau Blick ins Land am Sonntag.
 19.30 Sag die Wahrheit. Spelprogramma.
 20.00 Mit Sang und Klang. Muziekprogramma rondom het Tilmere.
 20.15 Auf der Spuren der Salier im 11. Jahrhundert. Aff. 1: Nomaden auf dem Kaiserthron.
 21.45 Südwest aktuell - Neues.
 21.50 Flutlicht. Actueel sportmagazine.
 22.45 Kleinkunst aus dem Haus am Westbahnhof in Landau.
 23.30 Wendepunkte. Gebeurtenissen op de weg naar de Duitse eenworden.
 00.00 Laatste nieuws.

nieuws. 23.20-23.30 Tribune économique et sociale: La F.G.T.B.

België/Télé 21

17.30 Concert 21: songs for Drella. (herh.). 18.30 Carré noir: Music transfer, traditionele muziek uit de hele wereld. (herh.). 19.30 Journal met simultaanvertaling in gebarentaal en weerbericht. 20.00 Film pour rire: ■Fernandel-cyclust: L'auvergne rouge, Franse speelfilm uit 1951 van Claude Autant-Lara. In 1833 vermoorden de herbergier Pierre en zijn vrouw Marie Martin al hun gasten om ze vervolgens te beroven. Op zekere dag komen een monnik en non overnachten. Marie kan het niet over haar hart krijgen hen te doden en bekend alles aan de priester. 21.40 Laatste nieuws, weerbericht en beursberichten. 22.10-23.05 Week-end sportif, sportprogramma.

TV 5

16.05 TV 5 infos. 16.15 Thalassa. 17.15 L'école des Fans. 18.00 Faut pas Réver! 19.00 Flash infos TV 5. 19.10 Clin d'oeil. 19.30 Journal télévisé Belgique. 20.00 Rappel des titres. 20.05 Sept sur sept. 21.00 Journal Télévisé et météo. 21.35 Ciné-club: La nuit fantastique. 23.05 Flash infos TV 5. 23.15 Le monde du cinéma. 00.15-01.00 Carré noir.

Nederland 1

03.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
 KK
 Ja en amen - dwars door de Kennismaking met de bijbel. 72 Boeken (inleiding).
 Het leven van Vincent van Amerikane speelfilm uit van Vincente Minelli.
 Lekker weg ... In Oostelijk Zuid-irg, toeristisch magazine.
 (TT)Sporloos. Programma n mensen uit het oog verloren den kunnen oproepen.
 ●●Journal.
 Sebastian en de mus. Australieugdfilm uit 1988 van Scott
 L. bij:
 ●●Journal.
 Baka: een volk van het regen-2-delige natuurdocumentaire een Pygmeeenstam in Kame-Deel 1. (herh.).
 Platen 10-daagse. Tweede van s te Den Haag. M.m.v. het Oran James Last.
 (TT)Sporloos. Vervolg.
 Brandpunt. Actualiteitenmaga-

● Mariette van der Ploeg, de presentatrice van 'Ja en Amen - Dwars door de Bijbel'. (Nederland 1 - 13.55 uur)

10.00 Pinguin Assepoester. Canadese animatiefilm.
 10.10 (TT)Mijn vader woont in Rio. 5-delige serie. Aff. 1: De koekeestree.
 10.35 Rembo & Rembo II. Humor uit Krooswijk.
 11.00 Reiziger in muziek. Live muziekprogramma gepresenteerd door Han Reiziger.
 12.00-12.30 Voetbal plus. Wekelijks sportprogramma.
 13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
 18.00 Margreet Dolman begrijpt het. Live praatprogramma met Paul Haenen.

18.30 Johnny. Talkshow. Vanavond: Paranormaal genezen.
 19.00 Onrust! Wekelijks subcultureel magazine.
 19.30 We zijn weer thuis. Serie. Aff. 6: De zure appel. Moeder Nel van de Hoed-Smuders maakt zich zorgen over de toestand van haar oudste zoon Simon Raaspit.
 20.00 (TT+●●)Journal.
 20.10 Jongens van de Witt. Verkenningen in Nederland.
 20.36 Freek de Jonge. De bedevaart, one-man-show met Freek de Jonge.
 22.50 Post Irkoetsk. Tweewekelijkse videobrief vanuit Siberië. Aff. 3.
 23.20-23.25 ●●Journal.

Duitsland 1

Der Traum der Roten Kam-Chinese serie. Aff. 14: Furst Jia bestraft seinen Sohn Pao Yu.
 Zu Besuch bei Karl Dedecius. Het van de winnaar van de vrenijs van de Duitse boekhandel uit jaar.
 Uitreiking Vredesprijs Duitse handel.
 ●●Presseclub.
 ●●Musikstreifzüge. 39. Internat. Musikwettbewerb der 2. deel 2.
 Unternehmen Jucotobi. 3. serie. Aff. 3: Gefahr in den Fe-

Moskito - nichts sticht besser. 2. programma.
 Tagesschau.
 ARD-Sport extra. Tennis: Masternooi voor dames vanuit Es-Golf: Internationaal masterstoer vanuit Stuttgart-Mönheim.
 ARD-Ratgeber. Geld.
 Wenn die Pastoren leergepredind... kommen die Dichter. Reage over schrijvers die prediken de relatie literatuur-kerk uiteenzet-

Tagesschau.
 Wir über uns. Sportschau.
 (TT)Lindenstrasse. Duitse sen-Aff.: Das Lied.
 Die Goldene 1. Bekendmaking de winnaars van de ARD tv-loterij.
 Weltspiegel. Reportages van land-correspondenten.
 Sportschau-Telegramm. Programma-overzicht. (TT)Tagesschau.
 Privatdetectiv Harry McGraw. 2. serie. Aff.: Ein Toter am Tele-

Tagesschau.
 Die grosse Buchnacht. Ge-ecken met auteurs, discussies en sessies, live vanuit de Frankfurter chmesse.
 Detektiv Rockford - Anruf ge-t. Misdaadserie. Aff.: Dunkle Zei-fer Heltseher.
 Tagesschau.
 01.15 Nachtgedanken. Be-ouwning door Hans Joachim Ku-kampf.

Duitsland 2

●●Programma-weekover-

Duitsland 3 West

09.00 Telekolleg II. Cursus Engels. Les 2. (herh.).
 09.30 Telekolleg aktuell. Informatie over cursussen.

Duitsland 3 SWF

08.00 Telekolleg I. Cursus Engels. Aff. 42. (herh.).
 08.30 Telekolleg II. Cursus wiskunde. Aff. 15. (herh.).
 09.00 Telekolleg II. Cursus Engels. Aff. 2. (herh.).
 09.30 Telekolleg aktuell. Cursusin-formatie.
 10.00 Telekunde II. Cursus maat-schappijleer. Aff. 2. (herh.).
 10.30 Telekolleg II. Cursus psychologie. Aff. 2. (herh.).
 11.00 Sehen statt Hören. Weekma-gazine voor doven en slechtho-renden.
 11.30 Ihre Heimat, unsere Heimat. Programma voor Grieken, Spanjaar-

België/TV 2

20.00-22.00 Festival van Vlaande-ren. Expecting Mozart, rechtstreeks concert vanuit de Bijloke-abdij in Gent. 1. Pianoconcert nr. 20 in d, KV 466, Mozart. 2. Pianoconcert nr 21 in C, KV 467, idem. 3. Symfonie nr. 33 in Bes, KV 319, idem.

België/RTBF 1

10.00 Independants à votre service, informatief magazine over de veranderingen in Europa in 1992. Vandaag: S'in-

former. 10.30 La pensée socialiste, politieke uitzending. (herh.). 11.00 Protestante kerkdienst. 12.00 Faire le point. 13.00 Nieuws. 13.25 Classe X, cultureel magazine. Presentatie: Claude Delacroix. 14.05 Les cavaliers aux yeux verts, serie naar de roman La porte de Kercabanac van Loup Durand. Aff. 4. Het dorp van Joël wordt gedwongen om in Amerika op een plantage te werken. Zacharie en Boussut kunnen hun contracten terugkopen en proberen met de rest van het geld het hele dorp vrij te kopen, op Léopoldine na die gekocht wordt door een landeigenaar. 15.05 A la redécouverte du monde. 16.05 Le glaive de la justice, Australische serie. Aff. 4 (slot). In 1975 bezet ten de communisten Saigon; Essie is ondertussen tv-ster geworden. Ze leeft samen met de jonge advocaat Philippe, maar toch kan ze de herinnering aan Tony niet verdrigen. 17.45 Génies en herbe, spelprogramma voor middelbare scholieren. (herh.). 18.10 Noubanime, kinderprogramma met tekenfilms. 18.30 Week-end sportif, sportprogramma. 19.30 Journal en weerbericht. 20.05 Bilets doux, spelprogramma. 21.25 Les héroïnes de Colette, serie verhalen naar het werk van Colette. Aff.: Julie de Carnellhan. Julie is een aristocratische elegante veertiger, die nog in haar herinneringen van bewonderaars leeft. Met al haar allure houdt ze een zwak voor haar vroegere man die haar tijdens een hartaanval opbelt. Ze snelt toe en hoopt op ene verzoening. 22.55 Weerbericht en laatste

VAKANTIE & RECREATIE

Duitsland

Haus Sangermann

Het vakantiehotel voor uw actieve herfst- en wintervakantie. Mooie, rustige ligging, niet ver v.d. A45 (afsl. Olpe 10 km). Comfort. knus m. bad do. wc. radio. tv. aansl. minibar. tel. apt. m. whirlpool. goede keuken. steakspecialiteiten. Brochure aanvragen.

0-5960
Olpe/Oberveschede
Tel.: 09 49 2722 8165 en 8166

KURHOF

Bad Hofgastein

Gouden oktober in Oberbayern

Moorheilbad Bad Konigshaus in Kreis Garmisch-Partenkirchen

De Kurhof met zijn natuurschoon en badhof is een ideale vakantieplaats voor de familie. Het hotel heeft een prachtige tuin met een groot zwembad en een speeltuin voor de kinderen. De accommodatie is zeer comfortabel en de service is uitstekend.

Wij verheugen ons op uw aanvraag

Familie Gutmann

Badstr. 13-15
D-81715 Bad Hofgastein
Tel.: 09 49 3845 3044

Gold Strich

Een bijzondere aanbeveling in het Zwarte Woud

De Gold Strich is een prachtig vakantieoord in het Zwarte Woud. Het heeft een prachtige natuur en een uitstekende accommodatie. De service is zeer goed en de prijzen zijn zeer laag.

Tel.: 09 49 7806 1028

Actieve vakantie Oberharz

De Oberharz is een prachtig vakantieoord in het Harz-gebied. Het heeft een prachtige natuur en een uitstekende accommodatie. De service is zeer goed en de prijzen zijn zeer laag.

Tel.: 09 49 7806 1028

Oostenrijk

De meest compl. WINTERSPORTREIZEN all-in v.a. f 650.- H.P. incl. skipas, les en skihuurl. Langlauf-safari v.a. f 530.- H.P. incl. i.l.les, materiaal en excursies. Doormieten - skisafari v.a. f 680.- H.P. incl. skipas, skibeleiding en skihuurl. 10% groepskorting v.a. 10 pers. Reisburo JOY TOURS: 070-3633635, lid S.G.R.

OS-61R

WINTERSPORT

MAYRHOFEN (oostenrijk)

v.a. f 205.- p.p.

1 wk. eigen auto, logies & ontbijt. Per bus v.a. f 322.-, per trein v.a. f 384.-. Toeslag halfpension f 135.-. NBBS Reiswinkel in Maastricht of bel 043-212737. Vraag naar de wintersport brochure.

Met de KERST even sportief lekker weg: skiën of langlaufen. Vak.woningen van Oostenrijkse families voor 4 t/m 10 pers. Tel. (05910) 22293. OS-61R

WINTERSPORT

St. CHRISTINA (italië)

v.a. f 332.- p.p.

1 wk. eigen auto, halfpension. Per bus v.a. f 466.-, per trein v.a. f 507.-. Gezellig hotel. NBBS Reiswinkel in Maastricht of bel 043-212737. Vraag naar de wintersport brochure.

WINTERSPORT

St. CHRISTINA (italië)

v.a. f 332.- p.p.

1 wk. eigen auto, halfpension. Per bus v.a. f 466.-, per trein v.a. f 507.-. Gezellig hotel. NBBS Reiswinkel in Maastricht of bel 043-212737. Vraag naar de wintersport brochure.

Scandinavie

WINTERVAKANTIE IN DENEMARKEN, NOORWEGEN, ZWEDEN en FINLAND, o.a. hotels en vakantiehuizen, arrangementen met eigen vervoer, per trein of per vliegtuig! Voor DENEMARKEN ook veel aanbiedingen voor herfst en voorjaar. Programma, inlichtingen en boekingen bij: REISBUREAU INFO SKANDIC, Pottebakkersrij 14, 9718 AG Groningen. Telefoon (050) 143200. (Aangesloten bij ANVR en SGR). SC-61R

Spanje

Iberbus

Nu 7 dagen per week royal-class-bus naar Spanje. Royal class-sneidienst Benidorm, vertrek elke vrijdag. Tevens app. in Lloret en Benidorm. Info: (020) 241010; (010) 4130978.

Azie

Kies voor kwaliteit!

(A)3x THAILAND, RONDREIS v.a. f 2.198.-.
(D)Thailand, Maleisië, Singapore, rondreis, v.a. f 2.698.-. Vertr. elke mnd. 28/10, 4-15-25/11, 2-16-23/12, 13-20/1, 3-10-17/2, enz.
Veel zien, genieten, uitgerust terug! Groep of alleen. 11/10 nog 4 pl. Tekkel Air, 070-3468700.
Unieke kerstspec., 14 dgn. all-in f 2.798.-, vertr. 23/12. AZ-61R

Diversen/buitenland

EXTRA'S!

Wereldcontact brengt u naar de verste landen....

voor familie- en vriendenbezoek of, zo maar voor vakantie. USA, Canada, Australië, Nieuw-Zeeland, Brazilië, Zuid-Afrika, of waarheen u maar wilt. Bel ma. t/m vrij, tijdens kantooruren

Wereldcontact

(lid SGR/ANVR)
03438-23411 03412-56564 04192-19035
Verre reizen met extra's.

DB-61R

MINDER IS OOK GENOEG

Als je drinkt op je werk wordt de kwaliteit van je werk stukken minder. 1 op de 3 bedrijfsongevallen heeft te maken met alcoholgebruik op het werk.

'Na een paar borrels kan ik er op mijn werk weer de hele dag tegenaan!'

Als je drinkt op je werk wordt de kwaliteit van je werk stukken minder. 1 op de 3 bedrijfsongevallen heeft te maken met alcoholgebruik op het werk.

Voor meer informatie:
Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs
Valkenburgerweg 17,
6411 BM Heerlen
Telefoon: 045- 71 95 77

CAD

Oostelijk Zuid - Limburg

Z o l a n g heeft u plezier van uw

HYUNDAI

Door zijn unieke garantie en aan

4 auto vaessen

Door zijn unieke service. Keuze uit vele typen zoals

Pony 3-drs. Pony 5-drs. Excel Scoupe Sonata en een aktiemodel met vele voordelen. Kom eens vrijblijvend langs, de koffie staat klaar en u zult versteld staan van het bij te betalen bedrag. U gaarne van dienst zijnde

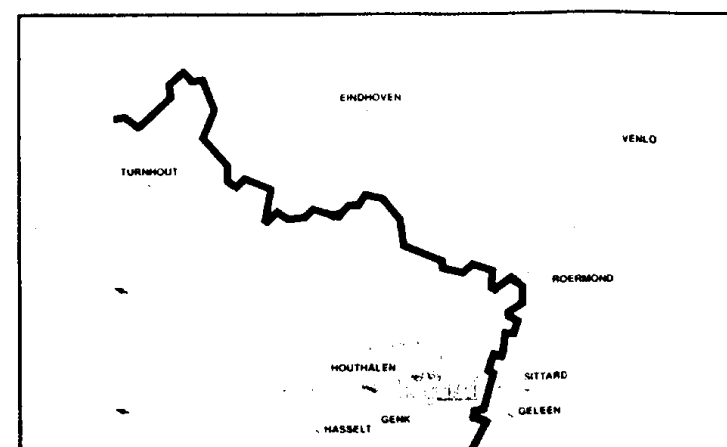
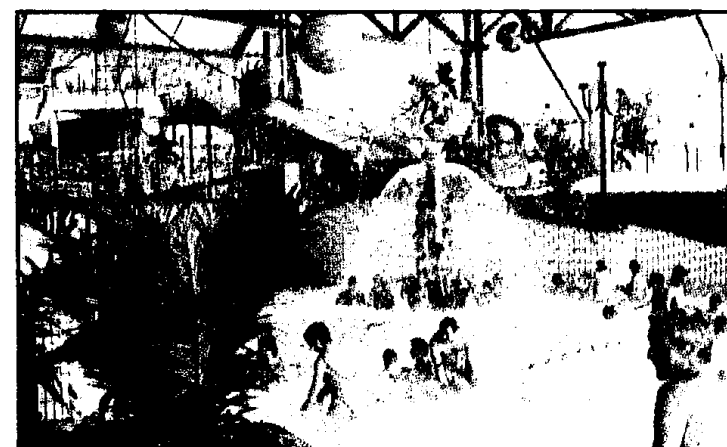
4 auto vaessen

Beitel 19, Heerlen
Tel. 045-424010
weg Kerkrade-Simpelveld
T.o. Peppermil

HYUNDAI
Getest, getest Nu u.

HYUNDAI
Getest, getest Nu u.

GROTE CLUBACTIE

Van de 100.000 neushoorns zijn er nog 4.000 over.

U kunt het moorden stoppen.

Van de 100.000 neushoorns in 1960 zijn er nu nog hooguit 4.000 over. Er zijn er dus reeds 96.000 afgeslacht. De reden? Sieraden en dubieuze medicijnen. Daar moet een einde aan komen. Het Wereld Natuur Fonds probeert daarom alle neushoorns aan een veilig reservaat te helpen. Uw hulp is een geweldige steun in de strijd tegen het uitroeien van deze prachtige dieren.

Vergeet daarom vooral niet op uw bank- of giro overschrijving, ten gunste van Wereld Natuur Fonds, giro 25 Zeist, melding te maken van 'Neushoorns'. Wanneer u minimaal f27,50 overmaakt, bent u voor een jaar donateur en u ontvangt ons tijdschrift 'Panda'. Maar het meest belangrijke is, dat u er op die manier voor zorgt dat iedere cent op de juiste plaats terecht komt...

GIRO 25 ZEIST.

WWF

Vliegreis naar ISTANBUL

Vertrek af Maastricht

HOTEL EMIN***

Dit nieuwe hotel bevindt zich in het centrum van Istanbul. Akkommodatie: kamers met badkamer met toilet, telefoon, radio televisie (satelliet), minibar, airco.

8 dagen p.p. **678,-**

Inbegrepen:

- vliegreis Mst-Ist-Mst;
- transfer luchthaven-hotel-luchthaven (Ist);
- verblijf in hotel Emin op basis logies/ontbijt.

Voor informatie **Sultan Reizen**, tel. 043-640250 - 640068. Vliegweg 17, kamer 18. Postbus 323, 6192 ZN Airport Maastricht.

ZONDAG 7 OKTOBER '90

"DE ZWARTE MARKT"

Tel. 09/32.13.66.15.61 TESSENDERLO-BELGIE

EUROPA'S GROOTSTE VERWARMD ROMMELMARKT - 15.000 m²

Wekelijks méér dan 15.000 bezoekers

Open elke zondag van 9.00 tot 18.00 uur
Binnenbrengen materiaal: elke zondag van 7.00 tot 9.00 uur

ELKE ZONDAG SHOW EN ATTRAKTIES DOOR BINNEN- EN BUITENLANDSE ARTIESTEN

ZONDAG 7 OKTOBER 1990 OM 16.00 UUR OPTREDEN VAN MIEKE

MIEKE
(optreden om 16.00 uur)

BIJ EEN PLUSPAKKETREIS IS ALLES PLUS, ALLEEN DE PRIJS IS MIN!

NU BIJ REISBUREAU MOSA: AL V.A. f 759,- NAAR 'T SALZBURGERLAND!

Kom nu naar Reisburo Mosa in Sittard, Maastricht, Heerlen, want daar sneeuwt het volop voordeel.

Wat dacht u van een Pluspakketreis met luxe touringcar naar het sneeuwzeker, romantische Salzburgerland in Oostenrijk?

10 dagen al v.a. f 759,- p.p! Pluspakket houdt zeer veel plussen in: inklusief gratis welkomstdrankje, dagtocht Salzburg, 1/2 dag langlaufen, fondue-avond, dia-avond etc. Ja, al vanaf f 759,-! Naast deze pluspakketreis, kunt u ook per eigen auto.

Dan besteedt u uw dagen geheel naar eigen wensen. We hebben daartoe schitterende appartementen in Westendorf gereserveerd. 8 dagen v.a. f 146,-. Boek snel, want 't kon wel eens (sneeuw-)storm lopen!

reisburo mosa

REISBUREAU MOSA MAAKT DEEL UIT VAN DE OAD REISBUREAUGROEP.

SITTARD: Gruizenstraat 36, tel. 04490 - 27555.
MAASTRICHT: Stokstraat 1, tel. 043 - 254761.
HEERLEN: Stationstraat 21, tel. 045 - 717050.